

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om statsbudgeten för 2021

Regeringens proposition till riksdagen om komplettering av budgetpropositionen för 2021 (RP 146/2020 rd)

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om statsbudgeten för 2021 (RP 146/2020 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Regeringens proposition till riksdagen om komplettering av budgetpropositionen för 2021 (RP 146/2020 rd) (RP 227/2020 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Utskottet har sambehandlat propositionerna och ger ett enda betänkande om dem.

Budgetmotioner

I samband med propositionen/propositionerna har utskottet behandlat följande motioner BM 1—370/2020 rd. En förteckning över motionerna ingår som bilaga till betänkandet.

Utlåtanden

Enligt 38 § 3 mom. i riksdagens arbetsordning kan ett fackutskott på eget initiativ lämna utlåtande om budgetpropositionen inom sitt behörighetsområde till finansutskottet inom 30 dagar från det budgetpropositionen remitterades till finansutskottet.

Följande utlåtanden har lämnats i ärendet:

- utrikesutskottet UtUU 7/2020 rd
- förvaltningsutskottet FvUU 19/2020 rd
- lagutskottet LaUU 8/2020 rd
- kommunikationsutskottet KoUU 9/2020 rd
- jord- och skogsbruksutskottet JsUU 23/2020 rd
- försvarsutskottet FsUU 4/2020 rd
- kulturutskottet KuUU 11/2020 rd
- social- och hälsovårdsutskottet ShUU 6/2020 rd
- ekonomiutskottet EkUU 23/2020 rd
- framtidsutskottet FrUU 5/2020 rd

Betänkande FiUB 36/2020 rd Yleisperustelut

- arbetslivs- och jämställdhetsutskottet AjUU 8/2020 rd
- miljöutskottet MiUU 17/2020 rd

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets samtliga delegationer enligt sakinhåll.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Ekonomiska utsikter

Budgetpropositionen har utarbetats i ett läge när Finlands ekonomi har minskat kraftigt till följd av coronapandemin och ekonomin stegvis har öppnats efter stagnationen i början av året. I somras lugnade sig coronaläget, men när hösten kom tog spridningen av viruset åter ny fart. Ekonomin befinner sig på nytt vid ett vägskein, och återhämtningen beror i hög grad på hur vi lyckas hantera spridningen av viruset.

Enligt den prognos (publicerad 5.10.2020) från finansministeriet som budgetpropositionen bygger på kommer vår bnp att sjunka med 4,5 procent i år och med 2,6 procent nästa år. Också prognoserna från forskningsinstituten går i samma riktning.

Den privata konsumtionen förutspås återhämta sig snabbast, men konsumtionen av privata tjänster bedöms däremot fortsatt vara låg. Nedgången i bostadsbyggandet hämmar återhämtningen inom investeringssektorn. Exporten och industriproduktionen blir lidande när pandemin fortsätter, men de förväntas börja växa 2021.

I budgetpropositionen förväntas sysselsättningen sjunka till 71,5 procent och arbetslösheten stiga till 8 procent i år. Antalet sysselsatta förväntas minska ytterligare en aning 2021, när sysselsättningsgraden beräknas vara 71 procent.

De offentliga finanserna försämras av den ekonomiska nedgången och av regeringens nödvändiga coronarelaterade beslut om åtgärder som stöder företag, medborgare och ekonomisk tillväxt. I år har statens utgifter ökat till omkring 68,7 miljarder euro. Till följd av det har underskottet i statsfinanserna ökat med cirka 19,7 miljarder euro.

Den offentliga skulden i förhållande till bnp ökar snabbt till följd av den globala coronakrisen. Enligt budgetpropositionen stiger skuldkvoten till cirka 73 procent 2021 och till över 75 procent 2024. Skuldkvoten försämras också av att utgifterna för vår åldrande befolkning ökar och av att befolkningen i arbetsför ålder minskar. Efter krisen kommer de offentliga finanserna att vara i ett allt sämre läge inför ett kommande utgiftstryck till följd av den åldrande befolkningen.

Utskottet konstaterar dock att prognoserna och de ekonomiska utsikterna är förknippade med exceptionellt stor osäkerhet. Coronakrisen har gjort att det är svårt att förutse den ekonomiska utvecklingen, eftersom epidemin sprider sig oförutsägbart och har omfattande ekonomiska konsekvenser. Än så länge vet ingen hur coronakrisen kommer att fortsätta och hur snabbt ett vaccin

Betänkande FiUB 36/2020 rd **Yleisperustelut**

kommer att kunna användas heltäckande. Utsikterna förvärras också av att euroområdet och hela världsekonomin befinner sig i kris. Det bromsar upp ökningen i utländsk efterfråga inom många branscher av relevans för Finlands export.

Den finanspolitiska linjen

Utskottet välkomnar regeringens aktiva och effektiva finanspolitik till följd av coronapandemin och den efterföljande ekonomiska krisen. I år har regeringen fattat beslut om ett stort antal åtgärder för att hantera coronaläget både i syfte att dämpa spridningen av viruset och stödja medborgarna och företagen. Dessutom har de så kallade automatiska stabilisatorerna i ekonomin backat upp efterfrågan.

Precis som regeringen anser också utskottet det vara motiverat att även 2021 fortsätta med den stimulerande finanspolitiken genom att stödja sysselsättning, produktion och ekonomisk aktivitet. Det är extra viktigt att förhindra en långvarig försämring av förutsättningarna för ekonomisk tillväxt, bland annat kan en konkursvåg bland företagen och massarbetslöshet minska produktionskapaciteten i ekonomin för en lång tid framöver. Det är också viktigt att värna om konkurrenskraften så att Finland kan bli delaktigt i tillväxten när efterfrågan återhämtar sig internationellt.

Regeringen återgår 2021 till att iaktta utgiftsramen för statsfinanserna, vilket är motiverat för att regeln för utgiftsramen ska behålla sin trovärdighet som en begränsande faktor för utgiftsökning. Regeringen har dock velat tillföra ramen större flexibilitet genom att höja den med 500 miljoner euro som avsatts för engångskostnader och i finanspolitiskt hänseende obligatoriska utgiftsbehov föranledda av coronaläget. Dessutom täcks de direkta kostnaderna för hälsosäkerheten (1,7 miljarder euro) till fullt belopp i form av utgifter utanför ramen. Även om ramen rymmer flexibilitet måste det följas upp hur resurserna räcker till och ses till att det ekonomiska handlingsutrymmet inte begränsas alltför mycket och att återhämtningen inte försvåras av alltför tidig anpassning.

Utskottet noterar vidare att EU:s gemensamma finanspolitiska regler till följd av aktiveringen av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten tills vidare inte tillämpas på normalt sätt. Underskottet i de offentliga finanserna och överskridningen av gränsvärdena för skuldkvoten har således än så länge inga konsekvenser. Dessutom har en diskussion om behovet att ändra stabilitets- och tillväxtpakten inletts.

Anslagen i budgetpropositionen uppgår till 65,2 miljarder euro, vilket är 7,5 miljarder euro mer än i ordinarie budgeten för 2020. Anslagsnivån stiger bland annat av att en del av besluten i tilläggsbudgetarna för 2020 ger avtryck också 2021 (cirka 1,0 miljarder euro), exempelvis fleråriga trafikprojekt och företagsstöd. Betydande ökningsföranleds dessutom av bland annat utgifter relaterade till hälsosäkerheten under coronapandemin, däribland testning och vård (1,6 miljarder euro), anskaffning av multirollflygplan (1,5 miljarder euro), konjunkturrelaterade utgifter (0,8 miljarder euro) och stöd till kommunerna (0,3 miljarder euro).

I enlighet med regeringsprogrammet innehåller budgetpropositionen utgifter på närmare 900 miljoner euro (inkl. statens bostadsfonds andel) för ett framtidsinvesteringsprogram som är en engångsåtgärd som ska stödja målen i regeringsprogrammet och hållbara offentliga finanser på lång sikt. Anslagen går bland annat till att stärka kontinuerligt lärande och fortbildning, utveckla ar-

Betänkande FiUB 36/2020 rd Yleisperustelut

betslivet och välbefinnandet i arbetet, främja exporten, stödja naturvården och uppmuntra till gång och cykling.

År 2021 uppskattas inkomsterna i den statliga budgetekonomin utan nettoupplåning uppgå till 53,5 miljarder euro. Statens skatteinkomster väntas sjunka med 4,5 procent (2,1 miljarder euro) jämfört med ordinarie budgeten för 2020. Sammanlagt beräknas inkomsterna utan upplåning minska med 1,99 miljarder euro.

I enlighet med regeringsprogrammet inriktas den skärpta beskattningen i huvudsak på punktbeskattning och målet är att styra konsumtionen i en miljövänligare och hälsosammare riktning. Låg- och medelinkomsttagare kompenseras för de skärpta konsumtionsskatterna via lindrigare inkomstbeskattning.

Nästa år skärps också beskattningen av tobak (+50 miljoner euro) och alkohol (+50 miljoner euro). Forskningssamarbetet mellan företag och forskningsinstitut stöds genom ett extra avdrag på samfundsskatten 2021–2022 (14 miljoner euro 2021). Bland annat för att trygga exportförutsättningarna kommer farledsavgiften fortsatt att halveras (-48 miljoner euro).

Hållbarhet i de offentliga finanserna

Utskottet konstaterar att hanteringen av krisen fortfarande pågår och att det ännu inte är aktuellt med att anpassa ekonomin. Trots detta gör den ökande offentliga skulden och den försämrade sysselsättningen det ännu viktigare att vara uppmärksam på utsikterna på längre sikt. Dessutom har de offentliga finanserna försämrats avsevärt redan i tio år till följd av den åldrande befolkningen. Det medför utgiftstryck också i framtiden, när de äldre som använder offentliga tjänster och förmåner i stor omfattning ökar snabbt. Samtidigt minskar befolkningen i arbetsför ålder, som finansierar välfärdstjänsterna och den sociala tryggheten med sina skatter.

Den låga räntenivån underbygger de offentliga finansernas kapacitet att hantera den ökande skulden. Exempelvis har den mycket stora bruttoupplåningen i år (sammanlagt över 40 miljarder euro) kunnat genomföras praktiskt taget till nollränta.

Skötseln av de offentliga finanserna kan dock inte basera sig på antagandet om en varaktigt låg räntenivå, även om Europeiska centralbanken uppskattar att nollräntesatsen kommer att gälla en lång tid framöver. Kostnaderna för återfinansiering av skulderna är förknippade med en risk för att situationen förändras. För att minska risken måste den offentliga skuldkvoten stabiliseras.

Utskottet välkomnar därför att regeringen har utarbetat en färdplan i flera steg för långsiktiga åtgärder för att göra de offentliga finanserna mer hållbara (färdplan för stärkande av hållbarheten i de offentliga finanserna). Regeringen har som mål att före decennieskiftet stabilisera skuldsättningen inom de offentliga finanserna i förhållande till bnp. Enligt beräkningar från finansministeriet måste de offentliga finanserna stärkas med omkring 5 miljarder euro. Regeringens viktigaste metoder för att stabilisera skuldkvoten är att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten, stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt, vidta åtgärder som ökar produktiviteten och kostnadseffektiviteten inom offentlig förvaltning och reformera social- och hälsovården.

Betänkande FiUB 36/2020 rd **Yleisperustelut**

Hållbarhetsfärdplanen är emellertid fortfarande mycket allmänt formulerad och behöver preciseras vid ramförhandlingarna våren 2021. I det rådande läget blir det allt mer angeläget att öka kostnadseffektiviteten och besluta om sysselsättningshöjande reformer och andra konkreta åtgärder som stärker hållbarheten i de offentliga finanserna på lång sikt.

Utskottet uttrycker in tillfredsställelse över att regeringens proposition om en vårdreform har blivit klar och att den lämnades till riksdagen den 8 december (RP 241/2020 rd). Det är en stor reform som omstrukturerar servicen inom social- och hälsovården. Syftet är att den ska träda i kraft den 1 januari 2023. Regeringen uppskattar att utgiftsökningen sannolikt kommer att dämpas först på lång sikt, eftersom besparingar är osannolika 2023–2029 bland annat till följd av omställningskostnaderna. Utskottet konstaterar att reformens effekter på hållbarheten i de offentliga finanserna bland annat beror på i vilken utsträckning staten kan styra in vårdskapskapen på kostnadseffektiv verksamhet.

Vårdreformen har betydande effekter också för den kommunala ekonomin, och tillståndet i den kommunala ekonomin bör därför analyseras noga när reformen införs. Läget inom den kommunala ekonomin är fortsatt svårt, även om situationen tillfälligt underlättats av statens omfattande stödåtgärder under coronaepidemin. I fortsättningen måste kommunerna dock anpassa sig till tiden efter coronakrisen och räkna med normal finansieringspraxis. I detta läge är det enligt utskottet positivt att regeringen förbereder framtida riktlinjer för kommunpolitiken. Regeringen beslutade om beredningsarbetet vid budgetmanglingen. (Utskottet hänvisar också till det som sägs under kap. 28.90).

Utskottet återkommer till frågan om större hållbarhet i de offentliga finanserna våren 2021 i samband med behandlingen av planen för de offentliga finanserna, men konstaterar i detta skede att ju bättre regeringen lyckas genomföra strukturella reformer som stöder tillväxten på lång sikt desto mindre press är det på att ta till akuta anpassningsåtgärder. I reformer av de ekonomiska strukturerna gäller det att också effektivt utnyttja det stöd som ges genom ECB:s stimulerande penningpolitik och EU:s omfattande återhämtningspaket.

I detta sammanhang pekar utskottet på att psykisk ohälsa spelar en roll för de offentliga finanserna, eftersom psykiska störningar har blivit den vanligaste orsaken till att sjukpensionera sig. Enligt en rapport från OECD (Health at a glance: Europe 2018) hör de direkta och indirekta kostnaderna för psykisk hälsa i Finland till de högsta i OECD-länderna, hela 5,3 procent av bnp och cirka 11 miljarder euro på årsnivå. Eftersom behovet av hjälp har ökat ytterligare under coronaepidemin är det absolut nödvändigt att förbättra preventionen av psykisk ohälsa och tillgången till vård. (Utskottet hänvisar här till det som sägs längre fram under moment 33.60.39.)

Förbättrad sysselsättning

Ett av de centrala målen för statsminister Marins regering är att höja sysselsättningen till 75 procent. Ekonomin har försämrats till följd av coronaviruset med stigande arbetslöshet som följd och regeringen har därför preciserat sina mål för att öka sysselsättningen. Målet är att med hjälp av sysselsättningsåtgärder som stärker ekonomin uppnå en sysselsättningseffekt på 80 000 fler sysselsatta. Med de åtgärder som regeringen beslutade om i budgetförhandlingarna i höstas eftersträvas sammanlagt 31 000–36 000 nya sysselsatta. Detta i kombination med de sysselsättningsfräm-

Betänkande FiUB 36/2020 rd **Yleisperustelut**

jande åtgärder som regeringen redan tidigare vidtagit och det förhandlingsuppdrag som getts arbetsmarknadens organisationer.

Det nya sysselsättningsmålet avviker något från det ursprungliga, eftersom målet nu är större än tidigare och tidsramen för åtgärderna har ändrats. Åtgärderna avslutas under regeringsperioden, men effekterna av dem ses först 2029, när effekterna ursprungligen skulle ha nåtts senast i slutet av 2023. Enligt ett ställningstagande om färdplanen för större hållbarhet i de offentliga finanserna uppskattas den eventuella positiva effekten av de sysselsättningshöjande åtgärderna för de offentliga finanserna uppgå till 2 miljarder euro.

Utskottet anser att det är viktigt att målet att förbättra sysselsättningen inte övergavs till följd av coronakrisen, eftersom krisens konsekvenser för de offentliga finanserna gör att sysselsättningsmålet får ännu större betydelse. Målet kräver ansträngningar och besluten hittills är enligt utfrågningen av sakkunniga ännu inte tillräckliga för att målet ska nås. Sakkunniga påpekade också att tidsramen för sysselsättningsåtgärderna inte är synkroniserad med hållbarhetskalkyl för skulden som ligger till grund för färdplanen för hållbara offentliga finanser.

Enligt utskottet är det nödvändigt att regeringen fortsätter med sitt målmedvetna arbete för att finna effektiva sysselsättningsmetoder och inleder omstruktureringar som bland annat minskar matchningsproblemen på arbetsmarknaden och förbättrar incitamenten för att ta anställning. Det är av extra stor vikt att med aktiva åtgärder motverka ökningen av långtidsarbetslösheten och den strukturella arbetslösheten. För närvarande är stimulansåtgärder effektiv sysselsättningspolitik, och dessutom ger kommunförsöket med sysselsättning och reformen av arbetskraftsservicen goda möjligheter att bekämpa utdragen arbetslöshet.

Ett klimatneutralt Finland

I regeringsprogrammet är målet att Finland ska vara klimatneutralt 2035. I budgetpropositionen främjas målet med anslag på omkring 2,1 miljarder euro, vilket är ungefär lika mycket som 2020 och cirka 534 miljoner euro mer än i ordinarie budgeten för 2019. Anslagen går i synnerhet till att minska utsläppen från trafiken, bland annat genom att utveckla kollektivtrafiktjänsterna, förbättra tillståndet i miljön och den biologiska mångfalden, öka användningen av förnybar energi och främja cirkulär ekonomi.

Utskottet betonar att det för måluppfyllelsen krävs omfattande förändringar i konsumtions- och mobilitetsmönstren och förvaltningsövergripande och sinsemellan förenliga åtgärder inom ett flertal förvaltningsområden. Det är extra viktigt att stödja forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt som kan generera nya innovativa lösningar bland annat för att utveckla bioekonomin, främja cirkulär ekonomi och eftersträva ett koldioxidsnålt samhälle. Utskottet anser det också vara nödvändigt att effekterna av betydande anslagsökningar och måluppfyllelsen bevakas.

I detta sammanhang lyfter utskottet fram de behov av istandsättning och utveckling av bannätet som minskar utsläppen från trafiken och som kräver omfattande tilläggssatsningar både på kort och på lång sikt. I fortsättningen behövs det lösningar för konkreta finansieringsmodeller för att säkerställa att de viktigaste projekten framskrider. Dessutom betonar utskottet vikten av effektivt nyttiggörande av EU-bidrag, vilket också kräver bindande investeringsbeslut på nationell nivå.

Betänkande FiUB 36/2020 rd **Yleisperustelut**

Också medel från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens måste utnyttjas på bred front för att målet för utsläppsminskning ska nås.

Kompensation för avkastningen från penningspelsverksamhet

Intäktsföringen av penningspelsverksamheten till budgeten har minskat betydligt. Det beror på åtgärder för att bekämpa skador till följd av spelberoende (bl.a. obligatorisk identifiering och betydligt färre spelautomater) har vidtagits och på att Veikkaus Ab:s marknadsandel har minskat. Dessutom har spelautomater och spelsalar stängts på grund av coronaepidemin. Enligt regeringens riktlinjer kompenseras den minskade avkastningen i budgetpropositionen till fullt belopp enligt 2019 års nivå.

Utskottet välkomnar detta vägval och konstaterar att budgetpropositionen innehåller en kompensation på 347 miljoner euro till organisationer, sammanslutningar och stiftelser för att trygga finansieringen av dem. Sänkt lotteriskatt ökar intäktsföringen från Veikkaus med 80 miljoner euro. Dessutom finansieras kompensationen med budgetmedel som inverkar på ramen (152,2 miljoner euro) och inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde genom att outdelade penningspelsvinster (114,8 miljoner euro) utnyttjas. Kompensationen fortsätter också efter 2021, men i fortsättningen är det inte möjligt att fullt ut kompensera den sänkta redovisningen till staten med budgetmedel.

Det är viktigt att revideringen av lotterilagen framskrider och att en proposition lämnas till riksdagen inom den utsatta tiden som är senast i juni 2021. Man måste också finna en hållbar och balanserad lösning på hur förmånstagarnas verksamhetsmöjligheter i fortsättningen ska säkerställas. Det gäller bland annat organisationer inom idrott, kultur, vetenskap, ungdomsväsende och social- och hälsovård. I användningen av avkastningen från penningspelsverksamheten måste fördelningen preciseras och effektiviteten förbättras.

Konsekvensbedömning ur ett jämställdhetsperspektiv

I regeringsprogrammet förbinder sig regeringen att främja jämställdheten i budgetprocessen. Dessutom kräver också finansministeriets bestämmelser om budgetupprättandet en konsekvensbedömning ur ett jämställdhetsperspektiv i ministeriernas budgetprocesser.

Enligt uppgifter till utskottet visar en uppföljning av budgetpropositionen för 2021 att ministeriernas sammanfattande bedömningar har utvecklats, men att konsekvenserna för könen indirekt eller oavsiktligt trots det lätt förblir oupptäckta också när åtgärderna är av samhällelig betydelse. Det krävs också ytterligare utveckling för att konsekvensbedömningarna ur ett jämställdhetsperspektiv inom förvaltningsområdena ska vara jämförbara och konkreta och för att förbättra kopplingen mellan eventuella mål och anslagen.

Utskottet betonar att framtagning av könsmedveten budgetering förutsätter att tillgången till och användningen av könsanalyserad information förbättras, att metoder och processer utvecklas, att kompetensen stärks och att ledningen och beslutsfattarna stöder arbetet.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Yleisperustelut

Vidare pekar utskottet särskilt på coronaepidemins effekter på jämställdheten, eftersom insatserna för att dämpa spridningen av coronaviruset och stimulansåtgärderna fördelas på olika sätt mellan könen. Detta beror bland annat på könskodningen i arbetslivet, när exempelvis social- och hälsovårdspersonal till största delen är kvinnor.

Utskottet anser det viktigt att coronapandemins jämställdhetskONSEKVENSER bedöms och beaktas när stimulansåtgärder och andra åtgärder till följd av coronasituationen planeras och finansieras. Samtidigt välkomnar utskottet att statsrådet kommer att starta en undersökning om frågan. Den planeras vara klar våren 2022. Målet med projektet är att göra en omfattande utredning om coronakrisens hälsomässiga, ekonomiska och sociala konsekvenser för könen i vårt samhälle och om effekterna för välbefinnandet i arbetslivet.

Finansutskottets ändringar

Finansutskottet ökar budgetutgifterna med 40 miljoner euro, som bland annat ska användas för att åtgärda det eftersatta underhållet av trafikleder, höja kompetensen, främja uteliv och motion i naturen och stödja civilsamhällesorganisationernas verksamhet.

Balansen inom statsfinanserna samt statsskulden och ansvarsförbindelser

Budgetpropositionen för 2021 uppgår till omkring 65,2 miljarder euro. Den uppvisar ett underskott på 11,7 miljarder euro, som kommer att täckas med ny upplåning. Statsskulden beräknas vara cirka 138 miljarder euro vid utgången av 2021, vilket är cirka 57 procent i förhållande till bnp.

Utskottet understryker också att de villkorade åtagandena i de offentliga finanserna, särskilt den betydande ökningen av borgensförbindelserna, utgör en risk för de offentliga finanserna. I år har borgensfullmakterna stigit, särskilt inom ramen för stödåtgärderna till företag. Riskerna ökar också av att borgensansvaret koncentreras till vissa branscher och företag. En omfattande realisering av ansvarsförbindelserna ökar de offentliga utgifterna och påskyndar ytterligare ökningen av skuldkvoten.

DETALJMOTIVERING

ANSLAG

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Utrikesförvaltningen

01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

För utrikesförvaltningens omkostnader föreslås 251,236 miljoner euro, alltså 13,756 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020.

Beskickningar

Utrikesförvaltningen stöder sig på ett omfattande nätverk av beskickningar. Finlands beskickningar utomlands har utsatts för stor press på grund av den globala coronapandemin. I de flesta stationeringsländer har coronaläget varit betydligt svårare än i Finland. Trots detta har beskickningarnas funktionsförmåga i huvudsak förblivit god. Endast tre beskickningar (Bagdad, Katmandu och Yango) stängdes tillfälligt under våren 2020. Samtliga öppnades sedermera på nytt.

Utskottet betonar att personalen är den viktigaste resursen i beskickningarna och att det därför är nödvändigt att regelbundet övervaka personalens arbetshälsa även under coronakrisen och att vid behov rikta stödåtgärder till personalen. Enligt den utredning som utskottet fått belastas beskickningarnas personal bland annat av begränsningar i rörlighet och reseförbud på stationeringsorterna samt av den allmänna ökningen av arbetsmängden. En stor utmaning i beskickningarnas beredskap är också de hälsotjänster som skaffas lokalt och säkerställandet av medicinsk evakuering.

Det är nödvändigt att under alla omständigheter sörja för de resurser som beskickningarnas säkerhet kräver. Coronapandemin har ökat den allmänna instabiliteten och därmed har både de traditionella hoten och hoten mot cybersäkerheten ökat. Situationen har försvårats bland annat av att installationen av informationssystem och utrustning på plats har fördröjts. Fungerande distansförbindelser och distanshantering har visat sig vara bra lösningar med tanke på stödjandet av beskickningarna. Det är viktigt att fortsätta utveckla dessa lösningar. Därför är det bra att regeringen kompletterade sin proposition och ökade anslagen för utveckling av informationssäkerhetslösningarna med 1,4 miljoner euro.

Utskottet välkomnar att beskickningsnätet stärks med fyra nya beskickningar (2020—2022) under valperioden i enlighet med regeringsprogrammet. Dessutom har utrikesministeriet föreslagit att två nya beskickningar ska inrättas. Av besparingsskäl har man under de senaste 15 åren varit tvungen att minska Finlands beskickningsnät till en nivå som inte längre motsvarar Finlands behov i en snabbt föränderlig miljö. Under 2020 öppnades Finlands ambassad i Manila, Filippiner-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 24

na på nytt, och budgetpropositionen innehåller anslag för öppnandet av tre nya beskickningar. Beslut om deras placering fattas senare. Nya objekt som nämns i regeringsprogrammet är i synnerhet Afrika samt Syd- och Sydostasien.

Utskottet anser det vara bra att man vid valet också betonar den kommersiella nytta för Finland som eftersträvas med placeringen. Dessutom är det nödvändigt att överväga en utvidgning av de befintliga beskickningarna i potentiella områden för Finlands ekonomi och export samt möjligheterna att inleda verksamheten med nya beskickningar av lätt modell. Det är också viktigt att utreda möjligheterna till samarbete med de nordiska länderna, EU-länderna och EU:s utrikestjänst.

Utskottet fäster dessutom i detta sammanhang uppmärksamhet vid Finlands ordförandeskap i Nordiska ministerrådet 2021 och betonar vikten av tillräckliga resurser för att maximera de möjligheter till inflytande som ordförandeskapet erbjuder.

Främjande av export

Utskottet anser det vara viktigt att propositionen stöder det arbete som utförs via beskickningarna för att främja Finlands export och finländska företags affärsmöjligheter utomlands i syfte att förbättra den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen. På engångsbasis föreslås under momentet bland annat ett tillägg på 1,0 miljoner euro för främjande av livsmedelsexporten.

Budgetpropositionen stärker också samarbetet mellan Team Finland-aktörerna i enlighet med riktlinjerna i Team Finland-strategin och programmet för export och internationell tillväxt. En central idé i exportnätverket (utrikesministeriet, Business Finland, Finnvera och närings-, trafik- och miljöcentralerna) är att hjälpa finländska företag från landskapen till världen och förmedla information till landskapen för företagens behov.

Utskottet anser dessutom att de åtgärder som vidtas under ledning av utrikesministeriet är bra när det gäller att samla större gemensamma exporthelheter för företag som kan svara på de omfattande projekt som erbjuds ute i världen. Det är också nödvändigt att ersätta uteblivna exportfrämjande resor till följd av coronapandemin genom att förbereda sig på virtuellt exportfrämjande, för vilket det beviljades 2 miljoner euro i den sjunde tilläggsbudgeten för 2020.

Övrigt

Det är positivt att utrikesförvaltningen fortsätter att göra inreseärendena smidigare 2021 med fokus på att flaskhalsarna i den arbetsrelaterade invandringen ska undanröjas och att viseringssystemet ska utvecklas.

Det finns också skäl att lyfta fram att inkomsterna inom utrikesministeriets förvaltningsområde uppskattas vara över 37 miljoner euro mindre än det belopp som ursprungligen uppskattades för 2020, vilket bland annat beror på att avgifterna för handläggning av visum minskar. I och med att coronakrisen drar ut på tiden måste man beakta att viseringsinkomsterna sannolikt kommer att ligga till och med på en lägre nivå än vad som föreslagits.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 24

Utskottet betonar dessutom att man vid stärkandet av utrikesförvaltningen (både beskickningsnätet och exportfrämjandet) i mån av möjlighet bör utnyttja även annan finansiering än budgetfinansiering.

30. Internationellt utvecklingssamarbete

Finlands offentliga utvecklingssamarbete beräknas år 2021 uppgå till sammanlagt 1,245 miljarder euro, vilket motsvarar cirka 0,52 procent av bruttonationalinkomsten. Anslaget är 215 miljoner euro större än 2020. Det totala beloppet består av utgifter som ska rapporteras som utvecklingssamarbete inom statsförvaltningen. De största av dessa utgiftsposter finns utöver hos utrikesministeriet under finansministeriets, inrikesministeriets och arbets- och näringsministeriets huvudtitlar.

Utskottet anser att den föreslagna höjningen är nödvändig och det är bra att regeringens långsiktiga mål fortfarande är att höja utvecklingsfinansieringen till 0,7 procent av bruttonationalinkomsten i enlighet med FN:s mål. Finland är en ansvarsfull global aktör och det är positivt att regeringen har vidtagit åtgärder för att bereda en tidtabellsenlig färdplan för att nå målet. Vid beredningen är det viktigt att beakta det parlamentariska perspektivet för att säkerställa kontinuiteten över valperioderna.

66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)

För egentligt utvecklingssamarbete som administreras av utrikesministeriet föreslås 760,859 miljoner euro, alltså 75,323 miljoner euro mer än för 2020. Dessutom föreslås 671,2 miljoner euro i fullmakter att ingå förbindelser. Utgifterna för fullmakterna infaller efter 2021. Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete grundar sig på genomförandet av handlingsprogrammet för en hållbar utveckling Agenda 2030 och klimatavtalet från Paris.

Utskottet anser att de tematiska prioriteringarna i Finlands utvecklingssamarbete är viktiga och betonar vikten av att förbättra kvinnors och flickors rättigheter (i synnerhet sexuell och reproduktiv hälsa) och ställning. Det är dock också viktigt att satsa på utvecklingsländernas ekonomi och skapandet av arbetstillfällen med beaktande av innovationer, kvinnors roll i ekonomin och kvinnliga företagare, utbildning, ett fungerande samhälle, demokrati och utveckling av skattesystem samt bekämpning av klimatförändringen och naturresurser.

Största delen av finansieringen av det egentliga utvecklingssamarbetet riktas till multilateralt utvecklingssamarbete (240,8 miljoner euro), landskaps- och regionspecifikt utvecklingssamarbete (189,7 miljoner euro), humanitärt bistånd (85 miljoner euro), stöd till frivilligorganisationer (79,7 miljoner euro) och Europeiska utvecklingsfonden (75,5 miljoner euro). Utskottet anser att den regionala prioriteringen av Afrika är riktig.

Utskottet anser det vara bra att Finland också genom utvecklingssamarbetet bereder sig på efterbehandling av coronapandemin och att det i det rådande läget är nödvändigt att reagera på akuta kriser genom att höja nivån på det humanitära biståndet med 12,5 miljoner euro. Effekterna av coronapandemin är omfattande i de fattigaste länderna. Till exempel miljontals migrerande ar-

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 24

betstagare har återvänt till sin hembygd och penningförsändelserna från utlandet till Afrika beräknas minska med över 20 procent. I utvecklingsländerna är det inte bara fråga om en hälsokris utan också om en omfattande och betydande socioekonomisk kris som kan ha betydelse för ländernas inre stabilitet och säkerhet.

I och med coronakrisen håller den extrema fattigdomen och hungern i världen på att växa och många positiva resultat som uppnåtts med medel för utvecklingssamarbete är i fara. Också med Finlands utvecklingssamarbete är det således ytterst viktigt att hjälpa de mest utsatta människorna och styra minst 0,2 procent av bruttonationalinkomsten till LDC-länderna i enlighet med de internationella åtagandena. År 2021 stiger denna andel till 0,18 procent av bnp.

Utskottet betonar i detta sammanhang också frivilligorganisationernas mångsidiga och omfattande kompetens och anser det vara bra att deras stöd höjs (4 miljoner euro), även om stödet (79,7 miljoner euro) fortfarande ligger på en lägre nivå än 2015. Enligt de oberoende helhetsbedömningar som utrikesministeriet beställt är frivilligorganisationernas utvecklingssamarbete effektivt och resultatrikt och når i synnerhet de mest utsatta människorna på gräsrotsnivå.

Utskottet konstaterar att finansieringen under momentet är omfattande och anser det nödvändigt att den information som läggs fram för riksdagen som grund för beslutsfattandet är tillräckligt detaljerad. Utskottet vill att momenten ska vara gemensamma och anser inte att det är en bra utveckling att innehållet i flera moment med stora anslag i budgeten har minskat under de senaste åren.

I fortsättningen finns det skäl att gå närmare in på finansieringen av bland annat internationella organisationer och de största bilaterala objekten. Även fördelningen av finansieringen till tematiska prioriteringar bör i mån av möjlighet utvecklas, även om det är svårt att fördela finansieringen på flera ändamål samtidigt. Dessutom måste målen och kriterierna för klimatfinansieringen förtydligas, så att den kvalitativa uppföljningen och bedömningen av effekterna blir öppnare än för närvarande.

Utskottet ökar anslaget under momentet med 200 000 euro för stöd till frivilligorganisationers utvecklingssamarbete med inriktning på global fostran.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 761 059 000 euro.

Anslaget får användas

(Punkt 1 och 2 som i RP 146/2020 rd)

(Punkt 3 som i RP 227/2020 rd)

(Punkt 4—7 som i RP 146/2020 rd)

(Stycke 3—6 som i RP 146/2020 rd)

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 24

Dispositionsplan (euro)

1.	Multilateralt utvecklingssamarbete	240 812 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner ^a	189 687 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	75 500 000
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	55 320 000
5.	Humanitärt bistånd	85 000 000
6.	Planering, stödfunktioner och utvecklingspolitisk information inom utvecklingssamarbetet	4 440 000
7.	Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet	2 050 000
8.	Stöd till frivilligorganisationernas utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet samt den kommunala sektorns utvecklingssamarbete	79 850 000
9.	Räntestödsinstrument	28 400 000
Sammanlagt		761 059 000

- a. I anslaget ingår sammanlagt 1 881 000 euro i utgifter för samarbetsprojekt mellan ministeriet och Europeiska kommissionen och 2 000 000 euro till ersättning för förluster i ministeriets och Finnfunds specialriskfinansiering.

Fullmakt

(Stycke 1 som i RP 146/2020 rd)

(Stycke 2 som i RP 227/2020 rd)

67. Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling (reservationsanslag 2 år)

Utskottet lägger vikt vid anslaget på 3,0 miljoner euro under momentet, vilket motsvarar 2020 års nivå. Anslaget får användas för att stödja aktörer som främjar demokrati- och rättsstatsutvecklingen, exempelvis Demo Finland.

Utskottet betonar att demokratin behöver stöd och anser det vara oroväckande att majoriteten av världens befolkning lever i icke-demokratiska stater där medborgerliga och politiska rättigheter begränsas, rättsstatens verksamhet försvåras och makten koncentreras till starka ledare. Genom demokratistödet kan man främja samhällelig stabilitet, långsiktigt fredsbyggande och minskad ojämlikhet genom att stödja de politiskt underrepresenterade gruppernas deltagande i beslutsfattandet.

88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås ett anslag på 10 miljoner euro för att teckna nya aktier. År 2020 beviljades sammanlagt 60 miljoner euro för kapitalisering (ordinarie budgeten och sjunde tilläggsbudgeten). Grunden för Finnfunds verksamhet är att de statliga medel som riktas till Finnfund inte går

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 24

förlorade utan ökar när medlen återanvänds till investeringar som medför utvecklingseffekter. Utskottet fäster dock uppmärksamhet vid att investeringsportföljen har ökat under de senaste åren och riskerna har ökat också i och med coronapandemin.

Utöver kapitalisering har också de lån som beviljats under momentet för finansiella placeringar (mom. 24.30.89) varit ett centralt instrument med hjälp av vilket Finnfund har kunnat erbjuda långfristig finansiering och mobilisera investeringar till projekt som främjar till exempel jämställdhet, användning av förnybar energi och hållbar utveckling. År 2019 fattade Finnfund investeringsbeslut för sammanlagt 237 miljoner euro.

Utskottet betonar att de utvecklingspolitiska målen ska styra all Finnfunds verksamhet. Utrikesministeriets utvecklingspolitiska avdelning ställer upp årliga ägar- och utvecklingspolitiska mål för verksamheten i ägarstyrningspromemorian och verksamheten utvärderas av både ministeriet och EU. Dessutom är det positivt att Finnfund har förnyat sin ansvarspolitik och spridit bästa praxis i ansvarsnätverket med frivilligorganisationer, statsförvaltningen, företag och andra centrala aktörer inom branschen.

Utskottet anser att Finnfunds utvecklingssamarbete är nödvändigt, och i enlighet med riktlinjerna för ägarstyrningen är det också motiverat att man med finansieringen utöver att uppnå utvecklingseffekter försöker öppna möjligheter för finländska aktörer. Finland har betydande kompetens när det gäller att främja målen för hållbar utveckling, bland annat inom sektorerna för utbildning, energi, kretsloppsekonomi och datakommunikation.

89. Finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås 129,7 miljoner euro, som får användas till finansiella investeringar och lån som en del av Finlands utvecklingssamarbete. Avsikten är att anslaget ska användas till ansvarsfulla och genomslagskraftiga objekt som inte ökar underskottet i statsfinanserna inom nationalräkenskaperna och där man kan förvänta sig återbetalning. Anslaget står alltså utanför ramen, liksom också det föregående momentet (24.30.88).

För att målen för hållbar utveckling ska nås krävs det offentliga åtgärder, men också massiva privata investeringar i klimatåtgärder i tillväxtländerna, för att främja jämställdhet och skapa arbetsplatser. För att de globala utvecklingsutmaningarna ska kunna lösas med begränsade resurser krävs det att investeringsobjekten kan producera utvecklingseffekter också efter att investeringen avslutats.

Utskottet fäster uppmärksamhet vid att den företagskapacitet som redan skapats i utvecklingsländerna till följd av coronakrisen riskerar att förstöras, eftersom utvecklingsländerna inte har råd med företagsstödspaket på samma sätt som industriländerna. I en sådan situation framhävs utvecklingsfinansiärernas roll för att livskraftiga företag ska kunna räddas och för att hjälpa mottagarländerna att klara av krisen.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 25

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Ministeriet och förvaltningen

50. Understöd (fast anslag)

Av anslaget under momentet beviljas understöd bland annat till organisationer för fredsarbete och Förbundet för mänskliga rättigheter rf.

Utskottet konstaterar att bidragen till organisationer som är verksamma inom fredsarbetet, de mänskliga rättigheterna och utrikes- och säkerhetspolitiken har varit oförändrade eller delvis minskat under flera år. Dessutom är stödformerna splittrade och kriterierna för beviljande delvis olika beroende på vem som beviljar stödet. Det försvagar organisationsarbetets genomslag och minskar organisationernas verksamhetsmöjligheter.

Utskottet anser att man för att trygga organisationernas verksamhetsförutsättningar bör utarbeta en utredning om verksamhetsförutsättningarna för frivilligorganisationer som är verksamma inom fredsarbetet och utrikes- och säkerhetspolitiken och utifrån den ta fram ett tydligt utvecklingsprogram. Utskottet hänvisar också till regeringsprogrammet, enligt vilket praxis i fråga om understöd som delas ut till organisationer samt statsbidrag inom olika förvaltningsområden utreds och förenhetligas i tillämpliga delar.

Utskottet lyfter också fram finansieringen till Flyktingrådgivningen rf och behoven att utveckla den. Organisationens finansiering har i stor utsträckning baserat sig på rättshjälpsersättningar som betalats via offentlig rättshjälp, men efter de ändringar som gjorts i lagstiftningen har uppdragen och arvoden som betalats via offentlig rättshjälp minskat betydligt. Därför har man varit tvungen att minska organisationens verksamhet.

Utskottet ökar momentet med 900 000 euro, varav

- 200 000 euro till organisationer för fredsarbete
- 100 000 euro till Förbundet för mänskliga rättigheter rf
- 300 000 euro till Flyktingrådgivningen rf och
- 300 000 euro till Brottsofferjouren och andra organisationer som tillhandahåller stödtjänster för brottsoffer i syfte att bekämpa våld mot kvinnor.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 14 188 000 euro.

Anslaget får användas

(Punkt 1 och 2 som i RP 146/2020 rd)

3) till understöd till Flyktingrådgivningen rf (Ny)

(Punkt 4—8 som punkt 3—7 i RP 146/2020 rd)

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 25

(Stycke 3 som i RP 146/2020 rd)

Dispositionsplan (1 000 euro)

Understöd till sammanslutningar som producerar stödtjänster till brottsoffer (högst)	5 725
Understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi (högst)	3 943
Övriga understöd och bedömning av understödsprojektens konsekvenser (högst)	4 520
Sammanlagt	14 188

10. Domstolar och rättshjälp

Domstolarnas anslag ökar jämfört med i år med drygt 31 miljoner euro, varav 2,7 miljoner euro är permanent tilläggsfinansiering för att göra rättegångar smidigare. Tidsbundna tilläggsresurser anvisas också bland annat för ökad arbetsmängd i samband med reformen av förvandlingsstraffet för böter (5,1 miljoner euro), för att minska anhopningen av ärenden till följd av coronaviruspandemin (2,5 miljoner euro), för att koncentrera bevisningen till tingsrätterna (0,5 miljoner euro) och för handläggning av asylärenden (4,6 miljoner euro). Utskottet välkomnar också den tilläggsfinansiering på 1,7 miljoner euro som föreslås för Vasa hovrätt och som är avsedd för att avarbeta ärendebalansen i anslutning till vatten- och miljöärenden.

Coronavirussituationen har haft betydande konsekvenser för domstolarnas verksamhet eftersom bland annat behandlingen av många ärenden som kräver muntlig förhandling har avbrutits. Enligt inkommen utredning fanns det den 11 oktober 2020 cirka 3 600 brottmål och cirka 800 civilmål som avbrutits på grund av coronapandemin och som fortfarande var anhängiga vid tingsrätterna. I samband med planen för de offentliga finanserna har regeringen beslutat att myndigheterna i enlighet med utfallet ska få ersättning för kostnader som avviker från det normala och som beror på hanteringen av epidemin. Domstolarnas resurser har redan utökats, och resursbehovet bör beaktas också i tilläggsbudgetarna för 2021.

Trots att det har varit möjligt att förbättra domstolarnas finansiering har det vid utfrågningen av sakkunniga framkommit en allvarlig oro över att finansieringen länge har varit knapp och att domstolarnas uppgifter och resurser fortfarande är i obalans. Domstolarna ska avgöra omfattande och allt svårare ärendehelheter och juridiska frågor, vilket ökar arbetsmängden, även om det inte finns några lagstiftningsreformer som ökar den egentliga arbetsmängden. Anslagen har dessutom skurits ned under de senaste åren, även om de inte har varit förenade med sådana lagstiftningsändringar som skulle ha haft konkreta spareffekter. De tilläggsanslag som anvisats domstolarna har närmast kompenserat sådana resursbehov som beror på bland annat besparingar och det ökade antalet ärenden, och man har varit tvungen att finansiera verksamhet också med överförda anslag. Vid utfrågningen av sakkunniga har det uppskattats att det anslag på 2,7 miljoner euro som föreslås för att förkorta behandlingstiderna i praktiken är ett kalkylerat tillägg som inte förbättrar möjligheterna att förkorta behandlingstiderna.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 25

Enligt inkommen utredning fungerar de finländska domstolarna med små resurser också i en europeisk jämförelse, och dessutom har man påpekat att det i Finland finns exceptionellt många visstidsanställda domare och föredragande i en internationell jämförelse. Detta har ansetts äventyra domstolarnas strukturella oberoende.

Utskottet fäster också uppmärksamhet vid personalens arbetshälsa och arbetstrivsel. Personalen vid domstolarna är mycket motiverad och ansvarsfull, och de anställda arbetar rätt allmänt och delvis också kontinuerligt över sin kalkylmässiga ordinarie arbetstid. Utskottet anser att det är motiverat att utreda rättskipningspersonalens arbetstid och välbefinnande i arbetet genom en utredning som omfattar alla domstolar. På detta sätt kan man få en uppdaterad uppfattning om arbetsbelastningen, välbefinnandet i arbetet och resursernas tillräcklighet. Med hänvisning till lagutskottets utlåtande (LaUU 8/2020 rd) anser utskottet det vara motiverat att utreda hur stora anslag de olika aktörerna inom justitieministeriets förvaltningsområde skulle behöva för att finansieringen av rättsstatens verksamhet och rättsvården ska räcka till och vila på en hållbar grund.

Utskottet betonar att basfinansieringen av domstolsväsendet bör vara tillräcklig eftersom möjligheterna att ändra verksamhetssätten är ringa i och med att domstolarnas uppgifter och förfaranden är lagbundna och till stor del baserar sig på internationella förpliktelser. Utskottet framhäver vikten av att rättssystemet och rättsvården fungerar eftersom de hör till grundpelarna för demokratin. Därför ska deras resurser tryggas i alla situationer.

För att effektivisera verksamheten måste man se till att även informationssystemen utvecklas och att i synnerhet AIPA-projektet, som pågått länge och som är gemensamt för domstolsväsendet och åklagarna, blir slutfört. Eftersom arbetet är belastande måste man försäkra sig om att informationssystemet effektiviserar arbetet, ger genuina kostnadsfördelar och fungerar klanderfritt i olika verksamhetsmiljöer.

Utskottet anser att transparensen i finansieringen av Domstolsverket som inledde sin verksamhet den 1 januari 2020 bör förbättras. För närvarande finansieras Domstolsverkets verksamhet med medel under moment 25.10.03, men det framgår inte av besluts- eller utredningsdelen under momentet hur dess resurser fördelas.

04. Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Utskottet anser det vara bra att det anvisas ett tillägg på 730 000 euro för den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen eftersom behovet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning antas öka. När cirka 16 000 ärenden behandlades år 2019 beräknas antalet år 2021 uppgå till cirka 22 000. De ekonomiska svårigheterna till följd av coronaepidemin kan ytterligare öka behovet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning.

Utskottet anser också att det är bra med ett tillägg på 1,9 miljoner euro för att skapa beredskap för det ökade behovet av allmän intressebevakning till följd av att befolkningen blir äldre.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 25

20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning

01. Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Anslaget under momentet är cirka 5,5 miljoner euro större än i år, vilket används bland annat till att öka bekämpningen av svart ekonomi (225 000 euro), säkerställa att utsökningsnätet bevaras i sin nuvarande form (400 000 euro) och effektivisera rådgivningen till gäldenärer (500 000 euro). Även ökningen av antalet ärenden till följd av coronaviruspandemin har beaktats (970 000 euro).

Omstruktureringen av utsökningen, som förberetts länge, trädde i kraft den 1 december 2020. Målet är att utan att äventyra rättssäkerheten utveckla organisationen, lagstiftningen, informationstekniken, utsökningsförfarandet och den personalstruktur som behövs för att förbättra produktiviteten och ekonomin. Vid ikraftträdandet av omstruktureringen slogs Riksfogdeämbetet och de 22 lokala utsökningsverken samman till en enda riksomfattande inrättning, Utsökningsverket. På grund av omstruktureringen minskar Utsökningsverkets anslag med cirka 3 miljoner euro under ramperioden.

Enligt utskottet är det viktigt att följa upp resursbehoven och genomförandet av omstruktureringen. Det krävs också fortsatt beredskap för att antalet ärenden kan öka till följd av coronavirusepidemin.

30. Åklagarna

01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet har det gjorts en permanent nivåhöjning på 2,5 miljoner euro, och dessutom har tilläggsresurser av engångsnatur anvisats bland annat till AIPA-projektet (1,1 miljoner euro) och reformen av förvandlingsstraffet för böter (1,5 miljoner euro).

Enligt inkommen utredning underlättar en permanent anslagsökning Åklagarväsendets verksamhet men balanserar ännu inte helt x§ ekonomin; för detta behövs det ytterligare ett tilläggsanslag på 3 miljoner euro. Antalet ärenden som ska behandlas beräknas öka med cirka 5 000 år 2020 jämfört med 2019, och dessutom är ärendena allt mer krävande. Även coronaepidemin har haft konsekvenser för Åklagarväsendets verksamhet och den beräknas öka antalet ärenden nästa år, när behandlingen av överförda ärenden fortsätter i domstolarna.

Utskottet anser det vara bra att det i kompletteringspropositionen föreslås ett tillägg på sammanlagt 2,79 miljoner euro till justitieministeriets förvaltningsområde för att stärka resurserna för behandlingskedjan vid brottmål. Med tanke på hela rättskedjans funktion är det viktigt att resurserna riktas i tillräcklig utsträckning och i rätt proportion till alla aktörer i rättskedjan.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 25

40. Verkställighet av straff

01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Anslaget under momentet är cirka 234 miljoner euro, vilket är drygt 15 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för innevarande år. Tilläggsresurser anvisas bland annat för reformen av förvandlingsstraffet för böter (2,2 miljoner euro), förbättrandet av säkerheten i fängelserna (3,2 miljoner euro), kostnaderna för det nya kvinnofängelset i Tavastehus (1,9 miljoner euro) och anhopningen i fråga om verkställigheten av straff till följd av coronaepidemin (1,6 miljoner euro).

Vid utfrågningen av sakkunniga har man bedömt att myndighetens ekonomiska situation är stramt men under kontroll och att nästa års verksamhet och personalstyrka kan planeras utifrån samma nivå som i år. På grund av coronaepidemin begränsades bland annat inledandet av verkställigheten av korta fängelsestraff på våren, och därför bedöms antalet fångar nästa år vara större än normalt.

Trots att verksamheten kan bevaras på samma nivå som i år är Brottspåföljdsmyndighetens ekonomiska resurser och personalresurser otillräckliga i förhållande till verksamhetens omfattning och struktur, enligt inkommen utredning. Europarådets kommitté mot tortyr (CPT) påtalade den alltför låga personalstyrkan vid Brottspåföljdsmyndigheten i samband med sitt inspektionsbesök i september 2020. Kommittén påpekade också att många i övervakningspersonalen är utbildade eller obehöriga vilket medför risker. På grund av de knappa personalresurserna är det inte heller möjligt att ordna tillräckligt med verksamhet eller närvarande övervakning för fångarna. Dessutom tvingas de anställda ofta arbeta ensamma, vilket är problematiskt med tanke på arbetarskyddet.

Enligt inkommen utredning beror personalbristen vid Brottspåföljdsmyndigheten huvudsakligen på det produktivetsprogram för ekonomin som genomfördes 2006—2016, varvid Brottspåföljdsmyndigheten var tvungen att minska sin personal med över 500 årsverken utan att samtidigt kunna anpassa sina anstaltsstrukturer. Dessutom har kostnaderna för IKT-projekt och ibruktagandet av nya fängelser varit större än de ursprungliga beräkningarna, vilket har haft konsekvenser för Brottspåföljdsmyndighetens ekonomiska situation.

Situationen är oroväckande och därför är det nödvändigt att bedöma resurserna för brottspåföljdssektorn och vidta åtgärder för att säkerställa att Brottspåföljdsmyndigheten på behörigt sätt klarar av sina skyldigheter i fråga om såväl säkerheten som den verksamhet som ordnas för fångarna. För det behövs det också en utökning av den utbildade övervakningspersonalen.

Utskottet lyfter också fram tillräckligheten av de resurser för hälso- och sjukvård för fångar som finansieras under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel (33.01.06) och anser det vara viktigt att vårdens kvalitet och patientsäkerheten fortfarande utvecklas så att de med beaktande av omständigheternas begränsningar så väl som möjligt motsvarar tjänsterna i den offentliga hälso- och sjukvården.

Behandlingen av regeringens proposition om rökförbud samt behovet av anslag. Behandlingen av propositionen med förslag till lagar om ändring av bestämmelserna om rökning i fängelsela-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 25

gen och häktningsslagen (RP 165/2020 rd) som lämnats i form av en budgetlagsproposition pågår fortfarande i riksdagen eftersom de konstitutionella anmärkningarna enligt grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 40/2020 rd) förutsätter betydande ändringar i propositionen. Det har inte varit möjligt att göra så omfattande ändringar inom ramen för den snäva tidtabellen för en budgetlag, utan behandlingen av ärendet fortsätter under riksmötet 2021.

Utskottet anser det vara nödvändigt att Brottpåföljdsmyndighetens behov av anslag beräknas och beaktas i budgeten och anslagsramarna efter det att riksdagen har behandlat den nämnda regeringspropositionen. Enligt justitieministeriets uppskattning kan ordnandet och övervakningen av rökning i samband med utevistelse genomföras med en finansiering på 2 miljoner euro. Dessutom behövs finansiering för stödåtgärder för rökavvänjning.

50. Valutgifter

20. Valutgifter (förslagsanslag)

Anslaget under momentet kan användas bland annat för information i anslutning till val, men i beslutsdelen till momentet nämns inte särskilt att anslaget kan användas till betalning av löneutgifter i anslutning till informationen.

På grund av coronaepidemin måste man vid kommunalvalet våren 2021 särskilt fokusera på att medborgarna kan rösta tryggt. Detta förutsätter ett tydligt fokus på säkerheten i samband med röstningen i valinformationskampanjen, kontinuerlig beredskap att reagera på sjukdomsläget som eventuellt kan ändras snabbt och utarbetande av alternativa planer. Därför bör valinformationen effektiviseras och i beslutsdelen till momentet tas in ett omnämmande om att anslaget även får användas till löneutgifter i anslutning till informationen.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 som i RP 227/2020 rd)

(Stycke 2 punkt 1 och 2 som i RP 146/2020 rd)

3) till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke för viss tid för att främja informationen i anslutning till val. (Nytt)

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

För inrikesministeriets förvaltningsområde föreslås sammanlagt 1,576 miljarder euro, vilket är nästan 48 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020 och 79,5 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2019.

Utskottet konstaterar att det under innevarande regeringsperiod har gjorts betydande ökning av resurserna för den inre säkerheten och anser att utvecklingen går i rätt riktning. Också Senatfast-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 26

igheters investeringsnivå har höjts till 480 miljoner euro, vilket gör det möjligt att genomföra brådsakande lokalprojekt inom förvaltningsområdet. Det har med fog fastställts att den ökning av hyreskostnaderna som reparationen av lokalerna orsakar ska beaktas fullt ut i ämbetsverkens omkostnader.

Utskottet har varit oroat över förvaltningsområdets ökade IKT-utgifter och konstaterar att det fortfarande finns skäl att fästa uppmärksamhet vid det. Det är dock positivt att man har infört bland annat en effektivitetsbedömningsprocess för projekten, där man redan när projektet tillsätts fäster uppmärksamhet också vid kostnaderna under systemets livscykel.

Utskottet betonar att resurserna för alla aktörer inom den inre säkerheten måste tryggas på lång sikt över regeringsperioderna. Denna bedömning ska göras redan i nästa plan för de offentliga finanserna 2022—2025 och i den kommande redogörelsen för den inre säkerheten. Samtidigt är det dock nödvändigt att aktörerna söker också nya, effektivare och produktivare verksamhetsmodeller för att anpassa sig till det föränderliga samhället.

10. Polisväsendet

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 798,761 miljoner euro, vilket är cirka 35,6 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020. Dessutom står en del av den finansiering på nästan 40 miljoner euro som beviljats genom tilläggsbudgetarna för 2020 fortfarande till förfogande.

I enlighet med rambeslutet föreslås för 2021 ett tillägg på 10 miljoner euro för tryggnad av polisens operativa funktionsförmåga. För samma ändamål beviljades ett motsvarande belopp i den fjärde tilläggsbudgeten för 2020. Tilläggen används för att stoppa reparationsskulden i fråga om fordonsinvesteringar samt för andra investeringar som tryggar den operativa kapaciteten. I enlighet med rambeslutet föreslås dessutom en höjning på 0,465 miljoner euro för att utvidga och påskynda bekämpningen av grå ekonomi. Tilläggsfinansiering (0,185 miljoner euro) beviljades också för detta ändamål i tilläggsbudgeten för 2020 (VII).

I budgetpropositionen ingår som ett förslag som överskrider ramen att polisens resurser stärks med 4,1 miljoner euro. Avsikten är att tillägget ska riktas särskilt till bekämpning av brott som sker inom människohandel, ekonomiska brott och nätverk samt till övervaknings- och larmverksamhet i synnerhet i glesbygden.

Utskottets bedömning

Utskottet konstaterar att de tillägg som redan beviljats och som behandlas i budgetpropositionen enligt den utredning som utskottet fått kan trygga polisens resurser och att finansieringsläget 2021 är skäligt. Antalet poliser kan höjas till uppskattningsvis 7 450 personer, vilket innebär att den nivå på 7 500 årsverken som regeringen har fastställt kan uppnås inom de närmaste åren. I och med den positiva utvecklingen har polisen klart bättre förutsättningar att sköta sina lagstadgade uppgifter.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 26

Även i lokalfrågor har man gjort framsteg så att de ökade hyreskostnader som föränleds av polisens lokalprojekt (sammanlagt 55 pågående projekt) har beaktats i ämbetsverkets omkostnader (en höjning på 3,7 miljoner euro år 2021) samt i Senatfastigheters årliga investeringsfullmakter och upplåningsfullmakter.

Enligt utredning till utskottet riktas kostnadstrycket år 2021 dock fortfarande mot IKT-utgifterna, som ökar ytterligare när de nya elektroniska tjänster och system som lagstiftningsändringarna förutsätter utvecklas och de befintliga systemen upprätthålls. På detta sätt kan den operativa verksamheten och produktiviteten effektiviseras. Det bör beaktas att kostnaderna för den operativa verksamheten dock inte sjunker, eftersom polisens uppgifter samtidigt har ökat och blivit mer komplicerade. Brottsligheten har också blivit rårare och mer systematisk.

Utskottet uttrycker bekymmer särskilt över brott som begås av minderåriga. Man måste reagera snabbt på detta bland annat genom att effektivisera samarbetet mellan myndigheterna och stärka resursfördelningen för den så kallade Ankkuri-verksamheten som förebygger utslagning bland unga samt verksamhetsmodellen med en egen polis. Det är ändamålsenligt att koncentrera ärenden som gäller en ung person till en enda utredare, att använda snabba och mångsidiga metoder för att bryta brottsspiraler samt att hålla kontakt med unga personer också efter förundersökningen. För närvarande kan man till exempel inte aktivt arbeta för att upprätthålla det förebyggande arbetet efter förundersökningen.

Utskottet betonar också i övrigt vikten av förebyggande åtgärder. Kontakten och växelverkan mellan polisen och medborgarna stärker förtroendet för polisen och samhället i vidare bemärkelse och minskar motsättningarna. Till exempel polisinsättningen i Helsingfors genomför aktivt polisverksamhet som syns i förorterna och upprätthåller växelverkan med lokalsamhällena. Samtidigt ökar polisens medvetenhet om händelserna i bostadsområdena. Det är också viktigt med allmän mångsidig information från polisen bland annat för att bekämpa våld, radikaliserings och hatretorik i samhället.

Det är dessutom nödvändigt att påskynda utvecklandet av polisens lägesbildsverksamhet i fråga om it-brottslighet. Den ständigt ökande it-brottsligheten är en stor utmaning för polisen. I synnerhet de brott som riktar sig mot barn, den olagliga narkotika- och vapenhandeln och den mångfacetterade bedrägeribrottsligheten ökar internationellt på webben. Utvecklandet av lägesbilden och analysen stöder riktandet av polisens verksamhet till särskilt skadliga och regionalt inflytelserika objekt.

Det är också viktigt att se till att trafikövervakningen är tillräcklig och i synnerhet att den tunga trafiken övervakas. Det är positivt att det år 2021 kan användas något mer resurser för denna verksamhet än år 2020.

Utskottet lyfter dessutom fram modellen för djurskyddspolisen och anser det vara bra att undersökningen av djurskyddsbrott vid alla polisinsättningar utförs av en polisman som är insatt i ärendet i enlighet med principen om territoriellt ansvar. Det riksomfattande införandet av modellen förbättrar djurskyddet och underlättar djurskyddstillsynen.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 26

Utskottet anser att det är nödvändigt med långsiktig finansiering av polisväsendet och hänvisar samtidigt till den del av betänkandet som finns i början av huvudtiteln. En utmaning för polisväsendet har redan länge varit att täcka utgifter av permanent natur med tidsbundna anslagsökningar. Ökningarna underlättar situationen tillfälligt, men löser inte de problem som bristen på basfinansiering medför på längre sikt. Tillvägagångssättet försvårar den långsiktiga strategiska planeringen och särskilt i glesbygden är det svårt att anställa visstidsanställd polispersonal. Dessutom bör det understrykas att tillräckliga permanenta resurser måste till för att genomföra de nya lagstiftningsförpliktelserna.

Utskottet ökar anslaget under momentet med sammanlagt 600 000 euro, varav 200 000 euro anvisas för stärkande av djurskyddspolisens verksamhet, 200 000 euro till Centralkriminalpolisen för utvecklande av en lägesbild av it-brottsligheten och 200 000 euro för ridande polisens anskaffningar.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 799 361 000 euro.

(stycke 2 som i RP 146/2020 rd)

02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 44,553 miljoner euro, vilket är cirka 4,4 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2020.

Utskottet konstaterar att Skyddspolisens resurser i anslutning till den lagstiftning om civil underrättelseinhämtning som trädde i kraft 2019 har stärkts genom en permanent ökning av omkostnaderna med 10 miljoner euro samt genom anslagsökningar av engångsnatur som hänför sig till kostnaderna för den operativa verksamheten och kostnaderna för datasystemet för civil underrättelseinhämtning. Tilläggen har möjliggjort rekrytering och utbildning av personal samt byggande av sådan teknisk infrastruktur som förutsätts i civil lagstiftningen. Under innevarande år säkerställdes också byggandet av Skyddspolisens nya verksamhetsställe och fullmakten att ingå ett nytt hyresavtal (tilläggsbudget IV).

På basis av utredning till utskottet anser utskottet att regeringens proposition är en god grund för en långsiktig utveckling av ämbetsverkets verksamhet i en föränderlig omvärld och med beaktande av kraven i lagstiftningen om civil underrättelseinhämtning.

20. Gränsbevakningsväsendet

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 271,888 miljoner euro, vilket är cirka 27,3 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 26

I och med coronakrisen gjorde Gränsbevakningsväsendet 2020 den största omfördelningen av resurser efter kriget. Resurser har riktats från övervakningen av trafiken vid de yttre gränserna och de yttre gränserna till övervakningen av trafiken vid de inre gränserna, som inte utförs i normala situationer. Över en tredjedel av personalen i operativa uppgifter har flyttats till de inre gränserna. Samtidigt har alla gränsövergångsställen för trafik över de yttre gränserna varit öppna och övervakningen vid land-, sjö- och luftgränserna har fortsatt på samma sätt som tidigare, men med mindre resurser.

För 2021 föreslår regeringen i enlighet med rambeslutet ett tillägg på 10 miljoner euro för Gränsbevakningsväsendets omkostnader för tryggnad av den operativa kapaciteten och 2,5 miljoner euro för förbättring av lokalsäkerheten. Det föreslås också tillägg för uppfyllandet av EU:s tilläggskrav i fråga om gränssäkerheten (2,45 miljoner euro), för den europeiska gräns- och kustbevakningens permanenta trupper (3,5 miljoner euro) samt för de ändringar som reformen av Schengenområdets informationssystem (SIS) kräver. Dessutom föreslås det tillägg för tryggnad av gränssäkerhetens prestationsförmåga och antalet gränsbevakare (1,0 miljoner euro) samt för ökning av trafiken vid Rovaniemi flygplats vid de yttre gränserna (0,5 miljoner euro).

Utskottet anser att de föreslagna tilläggen är nödvändiga och konstaterar att de avsevärt förbättrar Gränsbevakningsväsendets ekonomiska situation. Också Gränsbevakningsväsendets tre största renoveringsprojekt för hyresfastigheter Immola, Ivalo och Onttola har inkluderats i investeringsprogrammet för Senatfastigheter. Detta förbättrar avsevärt personalens arbetsförhållanden i fastigheterna i fråga. Dessutom finns det ytterligare tio mindre men likväl nödvändiga renoveringsprojekt (främst gränsbevakningsstationer och sjöbevakningsstationer) som ännu inte har genomförts.

I budgetpropositionen har man med fog i likhet med andra aktörer beaktat genomförandet av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror, vilket höjer Gränsbevakningsväsendets kostnader med 2,255 miljoner euro.

Utskottet betonar dessutom att det i den rådande säkerhetssituationen inte finns någon utsikt till förbättring. Gränssäkerheten står i centrum för den förändrade säkerhetssituationen, vilket förutsätter att Gränsbevakningsväsendet har tillräckligt med personal, materiel och befogenheter både vid de inre och de yttre gränserna. Den fortsatta coronakrisen kommer oundvikligen att påverka resursbehoven, vilket bör beaktas i tilläggsbudgetpropositionerna för 2021, vilket också har gjorts i år. Uppmärksamhet ska också fästas vid att personal som avgår med pension ersätts fullt ut.

70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 5 år)

Utskottet lyfter fram och anser som fortfarande behövliga de anslag och fullmakter som redan beviljats under momentet i tilläggsbudgetarna för 2020 (IV och VII). För anskaffning av två nya utsjöbevakningsfartyg beviljades sammanlagt 125 miljoner euro. Projektets totalkostnadskalkyl (inklusive planering) är 245 miljoner euro. Avsikten är att ett avtal om anskaffning av fartyg ingås ännu 2020 och att projektet genomförs åren 2020—2023. En reform av det tekniska systemet för övervakning av land- och sjögränsen pågår också. För projektet har beviljats finansiering till

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 26

ett belopp av sammanlagt 25 miljoner euro (inklusive 2020 års budget) och den totala kostnads-kalkylen för projektet är 50,5 miljoner euro.

Utskottet konstaterar dessutom att Gränsbevakningsväsendets två övervakningsflygplan är 2025 har varit i drift i 30 år och betonar att planeringen av anskaffning av ersättning för maskiner måste inledas i ett tillräckligt tidigt skede.

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna

01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Utskottet ser positivt på att budgetpropositionen innehåller ett tillägg på 2,4 miljoner euro i enlighet med rambeslutet för att trygga Räddningsinstitutets utbildningsverksamhet, utveckla utbildningens kvalitet och stärka forsknings- och utvecklingsverksamheten. Syftet med tillägget är att säkerställa tillräcklig och kunnig personal inom räddningsväsendet och nödcentralerna samt brådskande tillgång till hjälp för medborgarna.

02. Nödcentralsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 60,048 miljoner euro, vilket är cirka 2,2 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020.

Nödcentralsverksamheten är synnerligen personal- och IKT-intensiv. Utskottet ser med oro på att omkostnaderna har ökat i och med det nya nödcentralsdatasystemet ERICA som togs i bruk 2019. Kostnaderna för serviceavgifter, underhåll och användning av systemet samt för utvecklingsarbetet har stigit jämfört med vad som uppskattats tidigare. Utskottet välkomnar således att regeringen ännu kompletterade sin proposition och ökade utgifterna för den obligatoriska utvecklingen av ERICA med 0,5 miljoner euro. Ämbetsverkets IKT-kostnader har stigit också till övriga delar, bland annat i och med att nödsamtalstrafiken övergått till säkerhetsnätet TUVE och blivit digital i stället för analog.

Enligt inkommen utredning är antalet anställda fortfarande otillräckligt, vilket försämrar ämbetsverkets funktionsförmåga i situationer med hög belastning och störningar. Den långvariga svåra personalsituationen återspeglas i myndighetens höga frånvaro, som fortfarande är nästan dubbelt så stor som genomsnittet inom statsförvaltningen.

Nödcentralsverket har under hela sin existens kämpat för tillgången på utbildad personal. Även riksdagen har ökat anslaget till Räddningsinstitutet för att öka antalet elever hos nödcentralsjourhavande i syfte att trygga tillgången på personal (FvUB 28/2018 rd — RP 123/2018 rd, RP 232/2018 rd). Således är det bra att budgetpropositionen för 2021 möjliggör ett högre elevantal än tidigare. Samtidigt är det ytterst viktigt att se till att Nödcentralsverkets anslag räcker till för att anställa utbildade personer och öka antalet anställda till minst den miniminivå på 600 årsverken som riksdagen fastställt.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 26

Utskottet anser det nödvändigt att Nödcentralverkets resurser tryggas och att personalens välbefinnande tillgodoses. Ledningen bör med alla till buds stående medel ingripa i den höga sjukfrånvaron som förekommit under många år. Nödcentralverket intar en central roll som aktör inom inre säkerhet och som producent av grundläggande trygghetstjänster för medborgarna. Att dess verksamhet är smidig har direkta återverkningar också på tillgången till tjänster hos de andra myndigheter som anlitar nödcentralstjänsterna såsom polisen, räddningsväsendet och social- och hälsovårdsväsendet. Utskottet anser det vara bra att också revisionsutskottet i sitt betänkande (ReUB 6/2020 rd — B 1/2020 rd, B 17/2020 rd) har utvärderat reformen av nödcentralstjänsterna.

40. Migrationen

01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 67,198 miljoner euro, vilket är 11,985 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020.

I budgetpropositionen ingår ett tillägg på 8 miljoner euro för att minska anhopningen av Migrationsverkets arbets- och studiebaserade uppehållstillstånd, påskynda handläggningstiderna och utveckla automatiseringen av processerna, vilket gör det möjligt att anställa 70 personer. Dessutom föreslås ett tillägg på 4 miljoner euro för att säkerställa att det förvaltningsövergripande elektroniska ärendehanteringssystemet för utlänningsärenden UMA upprätthålls och utvecklas i enlighet med planerna. För att verksamheten ska kunna vidareutvecklas och påskyndas är det också ytterst viktigt att automatiseringen inom statsförvaltningen främjas med hjälp av lagstiftning.

Utskottet anser att de föreslagna tilläggen är ytterst nödvändiga och konstaterar utifrån den utredning som utskottet fått att resursläget 2021 är mer balanserat än 2020. Den föreslagna finansieringen gör det möjligt att iaktta målen för behandlingstiderna och bidrar till att minska anhopningen av äldre ansökningar i den nuvarande söksituationen. På detta sätt reagerar man också på påpekanden från den högsta laglighetsövervakaren om att behandlingstiderna har överskridits. Utskottet betonar dock samtidigt att en stor del av de föreslagna tilläggsanslagen är tidsbundna, varför resursläget för 2022 bör ses över redan i samband med vårens rambeslut.

Utskottet konstaterar dessutom att under coronapandemin har antalet nya ansökningar om asyl för första gången varit litet. Det uppskattas att sammanlagt ca 3 000 asylansökningar kommer att lämnas in år 2020 (4 550 ansökningar år 2019). Det är däremot svårt att beräkna antalet ansökningar år 2021, eftersom det beror på hur coronapandemin utvecklas och hur reserestriktionerna fortsätter. Enligt megatrenderna ökar flyttningsrörelsen dock fortfarande. Även främjandet av arbetskraftsinvandring och rekryteringen av studerande till Finland kommer sannolikt att öka antalet sökande. I oktober (15.10.2020) behandlades vid Migrationsverket sammanlagt 31 335 ansökningar, av vilka 5 728 var arbets- och studiebaserade ansökningar.

Utskottet anser det vara positivt att samarbetet mellan Migrationsverket och arbets- och näringsministeriet i anslutning till uppgifter som gäller arbetsrelaterad invandring enligt erhållen utredning har fungerat väl.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 26

I budgetpropositionen ingår dessutom en höjning av antalet kvotflyktingar till 1 050 flyktingar 2021 (850 flyktingar 2020). För finansieringen av detta föreslås sammanlagt 0,51 miljoner euro (0,130 miljoner euro under det aktuella momentet och 0,380 miljoner euro under mom. 26.40.21). Detta gör det möjligt att anställa två nya personer vid Migrationsverket. Dessutom föränleds kostnader under arbets- och näringsministeriets huvudtitel.

Migrationsverket ansvarar också för systemet för hjälp till offer för människohandel. I och med att antalet klienter ökar ingår i budgetpropositionen en ökning med 3 årsverken (0,118 miljoner euro), genom vilken funktionsförmågan hos systemet för hjälp till offer för människohandel stärks och det blir möjligt att ge sakkunnigstöd till andra myndigheter.

21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 104,614 miljoner euro, alltså 12,819 miljoner euro mindre än i budgeten för 2020.

I början av oktober 2020 omfattade mottagandet 6 785 asylsökande. Den största orsaken till att antalet fortfarande är ganska högt är besvär hos förvaltningsdomstolarna från personer som fått avslag på sin ansökan, och dessutom har en del av sökandena också på nytt ansökt om asyl efter att ha fått avslag på sin ansökan. Antalet beräknas dock sjunka jämnt. Avlägsnandet från mottagningen påskyndas av förvaltningsdomstolarnas förmåga att avgöra anhängiga ärenden, effektiviseringen av avlägsnandet ur landet av dem som fått avslag på sin ansökan, styrningen till frivillig återresa samt hur snabbt de som fått uppehållstillstånd förflyttas till kommuner och hur antalet nya sökande utvecklas.

Utskottet anser det vara viktigt att kostnadseffektiviteten i mottagningsverksamheten följs upp och utvecklas aktivt. Priset på inkvarteringsdygn har sjunkit stadigt efter 2015 och 2019 var det 49 euro (målnivå 52 euro). Också antalet förläggningar har sjunkit till under 40 enheter.

Trots den nedåtgående trenden i fjol måste man dock förbereda sig på en eventuell ökning av antalet asylsökande under 2021. Dessutom bör det noteras att målet för fyllnadsgraden vid förläggningarna på grund av coronapandemin har sänkts till 75 procent (tidigare 90 procent) för att trygga tillräcklig gleshet.

22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 2,570 miljoner euro, alltså ungefär 1,5 miljoner euro mindre än för 2020.

Före ingången av oktober 2020 har 155 personer frivilligt återvänt till sitt hemland. Av dem återvände cirka 30 procent till Irak. Men antalet personer som återvänder frivilligt har minskat sedan 2019 då det var uppe i 391. Det ringa antalet förklaras av att resorna på grund av coronapandemin har stannat av och av att asylprocessen av olika orsaker har dragit ut på tiden. Oviljan att återvända till hemlandet ökar i synnerhet på grund av att det bildas sociala band och socialt liv i Finland samt på grund av att det inte finns några framtidsutsikter i hemlandet.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 27

Utskottet konstaterar att man har strävat efter att göra frivillig återresa mer attraktiv genom att öka stödet. Frivillig återresa och samarbete med återvändandeländerna har också understötts med finansiering från Europeiska unionens asyl-, migrations- och integrationsfond (AMIF).

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förvaltningsområdet föreslås få totalt 4,880 miljarder euro, vilket är cirka 1,708 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020. Tillägget beror huvudsakligen på HX-projektet, där Hornet-materielen ersätts med nya multirollflygplan (mom. 27.10.19). Utgifterna inom förvaltningsområdet utgör 2,01 procent av BNP; enligt den internationella SIPRI-jämförelsen stiger andelen till 2,24 procent (inklusive militärpensioner, utgifter för Gränsbevakningsväsendets militära försvar och utgifter för militär krishantering).

Utskottet betonar att Finlands militära försvarsförmåga är en helhet som utvecklas balanserat och långsiktigt över valperioderna. År 2021 är upprätthållandet och utvecklandet av försvarsmaktens prestationsförmåga beroende av att resursskrivningarna i försvarsredogörelsen 2017 (SRR 3/2017 rd) konkretiseras fullt ut. Enligt uppgift är det en utmaning för den här resursbalansen att planen för de offentliga finanserna innehåller en produktivitetsbesparing på en miljard euro.¹ Sparbetinget uppgår till nästan 4,9 miljoner euro år 2021 (inkl. besparingarna på 9,7 miljoner euro 2020).

Utskottet påpekar att budgetpropositionen för försvarsministeriets förvaltningsområde har blivit allt mer allmänt hållen. I synnerhet momentet för materielanskaffningar är mycket brett och generellt. Detaljerade prisuppgifter om upphandlingar kan inte heller fortsättningsvis avslöjas offentligt utan att möjligheterna till fördelaktiga upphandlingsalternativ äventyras. Trots det ser utskottet det som viktigt att riksdagen får mer detaljerad information än i nuläget till underlag för sina beslut. Det nya momentet för HX-upphandling år 2020 med anknyttande information är ett steg i rätt riktning.

10. Militärt försvar

01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 1,969 miljarder euro, vilket är cirka 36,7 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020.

Budgetpropositionen innehåller de tillägg för fler anställda (2 miljoner euro) och repetitionsövningar (0,3 miljoner euro) som fastställts i regeringsprogrammet. Tilläggen görs stegvis åren 2020—2023 så att personalen ökar med sammanlagt 100 årsverken (7 miljoner euro) och repeti-

¹ I planen för de offentliga finanserna 2021—2024 beslutades det att den minskning av statens omkostnader som beslutades 2017 ska fortsätta fram till 2023,

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 27

tionsövningarna med sammanlagt 1 500 deltagare (1,5 miljoner euro). År 2021 beräknas antalet anställda vara 12 108 årsverken och i repetitionsövningar utbildas sammanlagt 19 300 reservister.

Det är också positivt att det föreslås ett tillägg på 4,4 miljoner euro för anställning av kontraktsanställda militärer. Det innebär att beloppet stiger till över 400 årsverken, vilket täcker behovet (avtalet är ofta 6 mån.). Med hjälp av systemet med kontraktsanställda militärer kan antalet utbildare fortsatt vara 2,5 per utbildningspluton, och det är också en viktig rekryteringskanal till olika uppdrag vid Försvarsmakten.

Personal. Utskottet anser att de föreslagna personalökningarna är nödvändiga, men konstaterar samtidigt att det fortfarande finns skäl att fästa uppmärksamhet vid att stampersonalen är tillräcklig och orkar med sitt arbete. Enligt utredning räcker tillskotten inte till för att bemöta Försvarsmaktens utmaningar. Det är viktigt att göra bedömningar av och fastställa riktlinjer för nivån på och finansieringen av personalstyrkan i den nya försvarsredogörelsen 2021.

Beväringsutbildning. Regeringen kompletterade budgetpropositionen med ett tillägg på 7,1 miljoner euro under momentet. Tillägget täcker de merkostnader som föranleds av arrangemangen till följd av coronaepidemin för en period på 6 månader (ca 1,2 miljoner euro/mån.). Försvarsmakten bereder sig följaktligen på att fortsätta med beväringsutbildningen med de nuvarande undantagsarrangemangen. Om coronakrisen fortsätter mot slutet av 2021, bör anslagen höjas i tilläggsbudgetpropositionerna för 2021.

Utskottet anser att Försvarsmaktens åtgärder mot coronaviruset inom beväringsutbildningen är mycket lyckade både när det gäller förhindrandet av virusspridning och de värnpliktigas slutomdöme om sin tjänstgöring. Cirka 20 000 beväringar deltar årligen i utbildningen, vilket innebär att antalet smittfall har varit relativt litet. Coronaepidemin tvingade Försvarsmakten att med mycket snabb tidtabell övergå till en ny utbildningsrytm där de avdelningar som utbildas växelvis är fyra veckor i tjänst och två veckor lediga.

Repetitionsövningar. Enligt utredning har man trots coronaepidemin i regel kunnat ordna reservistutbildning som planerat. Säkerheten vid internationella övningar har dock inte kunnat garanteras fullt ut, och därför har man inte deltagit i sådana övningar, och de har inte heller ordnats i Finland.

Utskottet ökar anslaget under momentet med 200 000 euro för Flygvapnets övningar på flygfältet i Kauhava 2021.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 969 138 000 euro.

(Stycke 2 som i RP 146/2020 rd)

Fullmakt

(Punkt 1 och 2 som i RP 227/2020 rd)

(Punkt 3—4 som punkt 2—3 i RP 146/2020 rd)

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 27

(Stycke 2 och 3 som i RP 146/2020 rd)

18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)

Under momentet föreslås 783,991 miljoner euro för anskaffning av försvarsmateriel.

Utskottet betonar att försvarsgrenarnas materiella beredskap bör utvecklas jämnt, och välkomnar att Marinens och Flygvapnets strategiska kapacitetsprojekt enligt utredning inte äventyrar en balanserad utveckling av armén. Med anslagen under momentet fortsätter genomförandet av marinens projekt Flottilj 2020, medan flygvapnets HX-projekt har avskilts till ett eget moment (27.10.19).

Under momentet föreslås en ny beställningsfullmakt för bland annat ammunition, tryggnad av Hornet-jaktplanens livscykel och utveckling av systemet för verksamhetsstyrning. Fullmakten uppgår till högst 881,272 miljoner euro åren 2021—2028, varav andelen 2021 är 166,839 miljoner euro. En annan ny beställningsfullmakt föreslås för omkostnaderna (mom. 27.10.01), som uppgår till cirka 152,933 miljoner euro. Genom den tryggas de avtal om service och underhåll för system, anskaffningar av reservdelar med lång leveranstid samt andra tjänster som behövs åren 2021—2025. Utskottet anser att fullmakterna är motiverade. Den tredje nya fullmakten behandlas i samband med moment 27.10.19.

I detta sammanhang lyfter utskottet också fram den finländska försvarsindustrins centrala betydelse för tryggnaden av den militära försörjningsberedskapen och anser det vara viktigt att anskaffningarna av försvarsmateriel görs i hemlandet alltid när det är möjligt. För att öka lönsam verksamhet och tillräcklig volym är det också nödvändigt att exportförutsättningarna och internationaliseringen inom den inhemska försvarsindustrin främjas i enlighet med föresatsen i budgetpropositionen. Likaså är det viktigt att stödja nätverkandet inom forskning och produktutveckling för att företagen ska ha goda möjligheter att delta i bland annat Europeiska försvarsfondens projekt.

19. Anskaffning av multirollflygplan (reservationsanslag 5 år)

I samband med budgetpropositionen fattas beslut om den finansiering som anskaffningen av multirollflygplan förutsätter åren 2021—2031, exklusive index- och valutakursutgifter. Flygplanen ska ersätta den luftstridskapacitet som bygger på flygvapnets Hornet-jaktplan, och kommer att ingå som en central del av landets försvarssystem ända fram till början av 2060-talet.

Finansiering av anskaffningen

Under momentet föreslås en ny beställningsfullmakt på 9,4 miljarder euro för anskaffning av multirollflygplan. I beställningsfullmakten ingår bland annat avtal om multirollplan, vapensystem och reservdelar. Av fullmakten föreslås 900 miljoner euro bli disponibelt år 2021.

Den övriga finansieringen av upphandlingen föreslås uppgå till 580 miljoner euro (579 miljoner euro under det aktuella momentet och 1 miljon euro under mom. 27.10.01), som är avsett bland

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 27

annat för byggande av infrastruktur, utgifter för projekt- och ledningssystem samt för avlöning av visstidsanställd personal. År 2020 beviljades 20 miljoner euro för projektet.

De föreslagna anslagen uppgår således till sammanlagt 10 miljarder euro enligt prisnivån 2021, vilket motsvarar finanspolitiska ministerutskottets riktlinje (1.10.2019) om de maximala kostnaderna för projektet.

Vid anskaffningen används konkurrensupphandling med fast takpris (Design to cost), vilket kräver att anbudsgivarna känner till den totala upphandlingsbudgeten när de lämnar sitt slutliga anbud. Finansieringen budgeteras som helhet, så att även riksdagen i samband med beslutet vet hur mycket förvärvet kommer att kosta, med undantag för de kostnader som uppstår till följd av förändringar i index och valutakurser.

Utskottet välkomnar att man på detta sätt undviker den situation som riksdagen hamnade i när den skulle fatta beslut om Hornet-upphandlingen på 1990-talet. Då budgeterades upphandlingen som två separata beställningsfullmakter för olika år och riksdagen fattade de facto beslut om hela upphandlingen redan i samband med beslutet om den första beställningsfullmakten. Till följd av budgeteringssättet ökar överföringsposten från Försvarsmakten avsevärt, eftersom finansieringen är planerad att räcka till för tiden fram till 2031.

Upphandlingen går vidare på så sätt att de slutliga anbudsförfrågningarna skickas till anbudsgivarna i januari 2021. Avsikten är också att statsrådet ska fatta beslut om val av multirollflygplan 2021.

Drifts- och livscykelkostnaderna täcks inom försvarsbudgeten utan tilläggsfinansiering. Enligt riktlinjerna får högst 10 procent av försvarsbudgeten användas för drift och underhåll av HX-materiel. En motsvarande andel har också använts för underhåll av Hornet-materielen.

Inverkan av index- och valutakursförändringar. De ökningar och minskningar av anslagen som behövs på grund av indexförändringar kommer att budgeteras separat utöver den samlade finansieringen av upphandlingen av multirollflygplan från och med 2022. I praktiken föreslås under momentet årliga höjningar som hänför sig till kostnadsnivå och köpkraft. Utifrån utfallet görs justeringar i tilläggsbudgeten för det följande året. Budgeteringen av utgifter och/eller inkomster som föranleds av valutakursförändringar inleds också i budgeten för 2022, om det ingår valutor i upphandlingskontraktet.

Enligt uppgift har avtal med fullständigt fast pris visat sig vara oekonomiska när avtalsperioden är lång. Om index inte tillämpas, bedömer säljarna vanligen i sitt anbud att det prissättningstillägg som behövs på grund av förändringar i penningvärdet är större än en höjning enligt index skulle ha resulterat i.

Ekonomisk risk

Den ekonomiska risken i upphandlingen innebär att man förbinder sig att betala utgifter som blir större än väntat. Den ekonomiska risken har minskats genom att det för anskaffningen fastställts

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 27

ett pristak på 10 miljarder euro (ett index- och valutakursrelaterat grundpris) och ett maximibelopp för underhålls- och driftskostnaderna.

Planeringsramen och anslagsreserveringen för upphandlingen är mycket koncentrerade till början av perioden. Försvarsmakten kommer oberoende av vilken typ av flygplan som väljs att betala så kallade förskottsbetalningar och delbetalningar (dvs. avgifter som betalas före de egentliga leveranserna). Som garanti för dessa betalningar kommer leverantören att avkrävas behövliga säkerheter.

Mot valutakursrisken finns det skydd i och med att betalningarna sprids ut över en lång tid, från 2021 till 2030-talet. På lång sikt är det möjligt att förvärvet leder till såväl valutakursförlust som valutakursvinst.

I avtalen kommer det också att ingå klausuler om eventuella skadestånd och avtalsviten. Dessa så kallade inkomster som hänför sig till anskaffningen intäktsförs under det aktuella momentet. På samma sätt behandlas också intäkter från realiseringen av säkerheter för förskottsbetalningar och från räntor på förskott för dröjsmålstiden.

Utskottets bedömning

Utskottet anser utifrån en utredning att de anslag och den fullmakt som föreslås för upphandlingen är motiverade och behövliga. Hornet-jaktplanens kapacitet måste ersättas fullt ut i enlighet med finanspolitiska ministerutskottets riktlinjer. Konkurrensupphandlingen med fast takpris (Design to cost) är enligt utredning ändamålsenlig.

Utskottet lägger också vikt vid underhållssäkerhet samt noggrann och realistisk beräkning av livscykelkostnaderna. Det måste i hemlandet finnas kapacitet för materielunderhåll och reparation av skador på flygplanen under systemens hela livscykel. Vid upphandlingen och i de anknyttande avtalen ska alla möjligheter till industriellt samarbete utnyttjas.

Utskottet ser också ett behov av att Statens revisionsverk noga bevakar upphandlingsprocessen.

50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)

Under momentet föreslås ett anslag på 4,852 miljoner euro. Största delen ska användas till statsunderstöd som beviljas Försvarsutbildningsföreningen för omkostnader som föranleds av de offentliga förvaltningsuppgifter som föreningen enligt lagen om frivilligt försvar ska sköta och för förberedelseverksamhetens utgifter. Enligt uppgift täcker propositionen inte helt och hållet finansieringen enligt den modell som ska genomföras.

Utskottet anser att det är viktigt att trygga resurserna för det frivilliga försvaret. De frivilliga försvarsorganisationernas verksamhet är ett effektivt sätt att upprätthålla en hög försvarsvilja och det nationella försvarets prestationsförmåga. Den påverkar också försörjningsberedskapen och den övergripande säkerheten.

Utskottet ökar momentet med 200 000 euro.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 27

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 5 052 000 euro.

(Stycke 2 som i RP 146/2020 rd)

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Beskattningen och Tullen

02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 186,252 miljoner euro, vilket är 20,153 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020.

Budgetpropositionen innehåller tillägg på sammanlagt 6,5 miljoner euro till följd av ändringen av mervärdesskattedirektivet, varav 3,0 miljoner euro riktas till IKT-utgifter och 3,5 miljoner euro till annan beredskap, såsom avlönande av extra personal. Anslagsökningar föreslås också bland annat för anskaffning av färdiga program för tullsystemet (10,5 miljoner euro), säkerställande av verksamhetsbetingelserna för brottsbekämpning (1,8 miljoner euro) och för de årliga utgifter som föranleds av ibruktandet av TUVE-nätet (1,17 miljoner euro).

Utskottet anser att tilläggen är nödvändiga och välkomnar beaktandet av den betydande ökning av arbetsmängden som ändringen av mervärdesskattedirektivet medför. Det är dock nödvändigt att följa upp finansieringens tillräcklighet, när arbetsmängden och klienternas beteende preciseras och återkomma till frågan vid behov i tilläggsbudgetpropositionerna för 2021. Ökningen av antalet importdeklarationer ska kunna kontrolleras så att den inte medför betydande risker för smidigheten i utrikeshandeln.

I och med ändringen slopas den nuvarande minimiskattegränsen (22 euro) för import från tredjeländer från och med den 1 juli 2021. Enligt Tullens och Postis uppskattningar kommer detta att öka det nuvarande antalet importanmälningar på knappt en miljon till 13—20 miljoner. Det centrala syftet med ändringen är att försätta näthandeln i tredjeländer i samma skatteställning som aktörerna inom EU. Uppskattningen av behovet av extra personal (över 50 personer) baserar sig på antagandet att man i arbetet med att utveckla nya informationssystem lyckas automatisera processerna och minska kundernas behov av att stå i kontakt med kundservicen.

Utskottet lyfter också fram att det från och med 2022 är nödvändigt att säkerställa finansieringen för slutförandet av totalreformen av tullklareringssystemet och för planerade projekt som hänförs till biometri, teknisk övervakning samt maskininlärning och identifiering av avvikelser.

Utskottet fäster dessutom uppmärksamhet vid Tullens höga sjukfrånvarofall, 13 dagar/år, vilket ligger över statsförvaltningens genomsnittliga nivå. Utskottet anser det vara viktigt att Tullens

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 28

ledning noggrant går igenom orsakerna till den höga nivån och fäster allt större vikt vid välbefinnandet i arbetet.

20. Tjänster för statssamfundet

88. Senatfastigheter

Regeringen kompletterade budgetpropositionen (RP 227/2020 rd) genom att stryka konsekvenserna av regeringens proposition RP 31/2020 rd (regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Senatfastigheter och Försvarsfastigheter samt till vissa lagar som har samband med den). Riksdagen behandlade dock propositionen i enlighet med den ursprungliga tidtabellen, och lagarna i anslutning till den träder i kraft 1.1.2021 (FsUB 2/2020 rd — RP 31/2020 rd). Således återställer utskottet beslutsdelen till momentet i enlighet med den icke-kompletterade budgetpropositionen (RP 146/2020 rd). Också momentets rubrik ändras till Senatkongcernens affärsverk.

Momentets namn ändras som följer:

Senatkongcernens affärsverk

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 som i RP 227/2020 rd)

I. Servicemål och andra verksamhetsmål

För Senatkongcernens affärsverk uppställs följande service- och verksamhetsmål: (Ny)

Senatfastigheter (Ny)

- Senatfastigheter ska tillhandahålla lokalservice och andra tjänster i omedelbar anknytning till den för att stödja såväl sina kunders som statens strukturella och verksamhetsmässiga mål. (Ny)*
- Säkerställer samhällsansvaret med beaktande av ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter. Främjar en förändring av samhället mot koldioxidneutralitet. Ett centralt mål är att säkerställa att lokalerna är säkra och hälsosamma för användarna. (Ny)*
- Producerar och uppdaterar information om statens lokaler till stöd för beslutsfattandet och uppföljningen. (Ny)*
- Har hand om försäljning av för staten onödig egendom genom öppna och icke-diskriminerande förfaranden. (Ny)*

Försvarsfastigheter (Ny)

- Försvarsfastigheter har till uppgift att själv producera eller köpa lokaltjänster och andra tjänster i omedelbar anknytning till dem på marknaden för att stödja Försvarsmaktens prestationsförmåga i alla säkerhetssituationer i enlighet med de beredskapskrav som ställts. (Ny)*
- Försvarsfastigheter främjar strukturella och verksamhetsmässiga förändringar inom Försvarsförvaltningen i syfte att åstadkomma en effektiv lokalstruktur. (Ny)*

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 28

— *Producerar och uppdaterar information om Försvarsmaktens lokaler till stöd för beslutsfattandet och uppföljningen. Som en del av Senatkonscernen möjliggör Försvarsfastigheter en centraliserad och effektiv ledning av statens lokalbestånd. (Ny)*

— *Säkerställer samhällsansvaret med beaktande av systemets kriställighet, försörjningsberedskapen och självförsörjningsgraden i fråga om energi samt ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter. Försvarsfastigheter producerar miljötjänster för hela statskonscernen. Försvarsfastigheter främjar som en del av Senatkonscernen en förändring av samhället mot koldioxidneutralitet. Ett centralt mål är att säkerställa att lokalerna är säkra och hälsosamma för användarna. (Ny)*

2. Investeringar

Senatkonscernens affärsverks investeringar får medföra utgifter på högst 480 miljoner euro år 2021. Dessutom får Senatkonscernens affärsverk ingå förbindelser som under de följande finansåren får medföra utgifter på högst 550 miljoner euro. Investeringarna koncentreras till ombyggnader och grundliga renoveringar för att bibehålla byggnadsbeståndets värde och förbättra dess funktionsduglighet samt till investeringar som effektiviserar användningen av lokaler. I investeringsfullmakten ingår varken markanvändningsavgifter eller överlåtelseskatt.

Senatkonscernens affärsverk får dessutom utan krav på motsäkerhet ställa proprieborgen för dotterbolags lån till ett sammanlagt värde av högst 50 miljoner euro.

3. Upplåning

Senatkonscernens affärsverk berättigas att i syfte att finansiera sin verksamhet 2021 uppta lån enligt 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) till ett belopp av högst 230 miljoner euro netto.

4. Fullmakter (Ny)

Senatfastigheter bemyndigas att överföra de fastigheter som är i Senatfastigheters ägarbesittning och som används av Försvarsmakten och dess samarbetspartner till det dotteraffärsverk Försvarsfastigheter som ska bildas. När Försvarsförvaltningens byggverk läggs ned överförs dessutom statens förmögenhet i dess balansräkning till Försvarsfastigheter till ett belopp av sammanlagt cirka 25 miljoner euro. Värdet av den egendom som överförs till Försvarsfastigheter uppgår till sammanlagt cirka 1,1 miljarder euro. Av egendomen antecknas högst 200 miljoner euro i Försvarsfastigheters grundkapital. Övrig egendom antecknas i Försvarsfastigheters eget kapital så att högst 450 miljoner euro av egendomen antecknas som kapital som tillförts på lånevillkor från Senatfastigheter. En del av Försvarsförvaltningens byggverks egendom kan också överföras till Senatfastigheter. Statsrådet bemyndigas att närmare besluta om vilken egendom som överförs till Försvarsfastigheter samt om övriga villkor för överföringen. (Ny)

90. Stöd till kommunerna

Situationen för den kommunala ekonomin. Den kommunala ekonomin står inför exceptionella utmaningar. Den kommunala ekonomins tillstånd har varit svårt redan i flera år och enligt bokslutsuppgifterna fortsatte den kommunala ekonomin att försämrats 2019, då verksamhetsbidraget

Betänkande FiUB 36/2020 rd Huvudtitel 28

för den kommunala ekonomin försvagades med cirka 1,3 miljarder euro och årsbidraget med cirka 0,3 miljarder euro jämfört med 2018. Även kommunkoncernernas årsbidrag försvagades ytterligare och lånestocken ökade tydligt. Därefter har coronaviruspandemin och de begränsningsåtgärder som följde på den försvårat kommunernas situation, eftersom kommunernas skatteinkomster och avgiftsinkomster har minskat och utgiftstrycket har ökat på många olika sätt.

Utskottet anser det vara viktigt och också nödvändigt att regeringen drar upp riktlinjer enligt vilka staten till fullt belopp ersätter kommunerna för de direkta kostnaderna för coronaviruset så länge sjukdomssituationen och genomförandet av hybridstrategin kräver det. Under det innevarande året har den kommunala ekonomin fått ett betydande stöd. I fjärde tilläggsbudgeten för 2020 ingick ett stödpaket på 1,4 miljarder euro, i sjätte tilläggsbudgeten anvisades ett tillägg på 200 miljoner euro för coronatestning och i sjunde tilläggsbudgeten ingick ett tilläggsstöd på sammanlagt 950 miljoner euro till kommuner och sjukvårdsdistrikt. Ökningen av den allmänt täckta statsandelsfinansieringen till kommunerna har i år varit sammanlagt cirka 1,5 miljarder euro. När man beaktar alla stödåtgärder som hänför sig till coronakrisen och som riktats till kommunerna år 2020, stiger statens satsningar till cirka 3 miljarder euro.

Den kommunala ekonomin har således stärkts jämfört med det svaga året innan. Den positiva utvecklingen främjas för sin del av att skatteinkomsterna har utvecklats bättre än väntat och även av att utgifterna har ökat långsamt. Årsbidraget för den kommunala ekonomin beräknas öka till rekordsiffror 2020, över 4 miljarder euro, och räkenskapsperiodens resultat beräknas vara cirka 1,2 miljarder euro positivt. Stärkandet av den kommunala ekonomin illustreras också av att 39 kommuner har meddelat att de kommer att höja den kommunala skattesatsen nästa år, medan 53 kommuner höjde sin skattesats för detta år.

Utskottet fäster dock uppmärksamhet vid att det coronastöd som beviljats genom statsandelsförfarandet är kalkylmässigt och att man därigenom inte särskilt noggrant kan beakta kommunernas faktiska epidemirelaterade kostnader. Följaktligen har ökningen av statsandelen för vissa kommuners del varit större än de merkostnader som epidemin orsakat. Utskottet betonar att man i grunderna för beviljande av coronarelaterade stöd tydligare än tidigare måste beakta kommunernas faktiska kostnader. Utskottet anser att det i fortsättningen också är nödvändigt att utreda hur kommunerna har använt coronastöd och hur väl det till exempel har främjat ordnandet av basservice och minskat kommunernas anpassningsåtgärder.

Budgetpropositionen för 2021. Trots det förbättrade läget inom den kommunala ekonomin är det nödvändigt att den kommunala ekonomin stöds också nästa år, om coronavirusepidemin fortsätter. Bland annat statsandelarna för kommunal basservice höjs med ett engångsbelopp på 300 miljoner euro och höjningen av kommunernas utdelning av samfundsskatten med 10 procent fortsätter, vilket ökar lokalförvaltningens skatteinkomster med 510 miljoner euro 2021. Med tanke på den kommunala ekonomin är det också viktigt att kommunerna och sjukvårdsdistrikten i enlighet med regeringens riktlinjer ersätts till fullt belopp för de direkta kostnaderna för coronaviruset så länge som sjukdomsläget och genomförandet av hybridstrategin kräver det. I denna budgetproposition föreslås 1,6 miljarder euro för dessa åtgärder inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Utskottet lägger också vikt vid regeringens riktlinje att 450 miljoner euro åren 2021—2023 ska anvisas för avveckling av vård- och serviceskulden.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 28

Statsandelen för basservice uppgår nästa år till 7,7 miljarder euro och det är ungefär 624 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för innevarande år. Utöver de ovan nämnda höjningarna påverkas anslagsökningen av indexhöjningen (174 miljoner euro) samt av en statsandel på 100 procent som hänför sig till kommunernas nya eller utvidgade uppgifter (112 miljoner euro). Centrala nya uppgifter är att utvidga läroplikten, att stärka elev- och studerandevården inom småbarnspedagogiken, att ändra äldreomsorgslagen och att ändra lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården. Statsandelsprocenten stiger till 25,67 procent 2021, jämfört med 25,49 procent 2020.

Statens åtgärder stärker den kommunala ekonomin som helhet med 865 miljoner euro 2021 jämfört med den ordinarie budgeten för 2020. En stor del av åtgärderna för att stärka den kommunala ekonomin är tidsbegränsade, men regeringen beslutade i samband med budgetmanglingen att också inleda beredningen av riktlinjerna för den kommunala politikens framtid.

Utskottet konstaterar att de tillägg till statsandelarna som beviljats på grund av coronaepidemin inte undanröjer de strukturella problemen inom den kommunala ekonomin. Det är en utmaning att anpassa sig till tiden efter coronakrisen och en normal finansieringslinje. Utöver de extra utmaningar som coronakrisen medför har det största problemet inom den kommunala ekonomin redan länge varit att det finns en strukturell obalans i fråga om inkomster och utgifter. Det ökade antalet äldre har under många år ökat servicebehovet och social- och hälsovårdsutgifterna, och denna utveckling beräknas fortsätta också under det kommande årtiondet. Samtidigt försvagas skatteinkomsterna av att befolkningen i arbetsför ålder minskar.

Behovet av strukturella reformer som förbättrar hållbarheten inom kommunsektorn är således allt mer aktuellt, och genom kommunernas omfattande självstyrelse har uttryckligen kommunernas egna åtgärder en central roll när det gäller att balansera den kommunala ekonomin. Kommunerna måste genomföra strukturella reformer som förbättrar produktiviteten, effektiviteten, sysselsättningen och ekonomins hållbarhet på lång sikt. Kommunerna måste också sträva efter att skapa sådan livskraft och ekonomisk aktivitet som ökar skatteinkomsterna och minskar bland annat utgifterna för arbetslöshet.

Utskottet betonar också att kommunernas digitala tjänster bör utvecklas och att verksamhetssätten och serviceprocesserna måste bli effektivare. Det är också viktigt att nya verksamhetsmodeller som upplevs som goda utnyttjas i andra kommuner.

Utskottet fäster sig också vid behov av att *utveckla kommunstrukturen*. Det har gjorts en övergripande bedömning av kommunernas situation (Kommunerna vid en vändpunkt? Lägesbild över kommunerna 2020, FM:s publikationer 2020:13), enligt vilken man bland annat i kommuner med nedsatt ekonomisk bärkraft har strävat efter att sköta uppgifterna genom samarbetsstrukturer mellan kommunerna. De komplicerade samarbets- och avtalsstrukturerna har ökat kommunernas administrativa börda och försämrat ställningen för de organ som valts genom val. Samtidigt kan kommunerna ha en dåligt fungerande serviceinfrastruktur på sitt ansvar.

Mot denna bakgrund är det viktigt att regeringen har lämnat en proposition med förslag till lag om ändring av kommunstrukturlagen, genom vilken de ekonomiska hindren för frivilliga kommunsammanslagningar undanröjs och frivilliga kommunsammanslagningar uppmuntras. Kommun-

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 29

sammanslagningar minskar behovet av samarbete mellan kommunerna och även förvaltningen och överlappande funktioner. Avsikten är att ändringen av kommunstrukturlagen ska träda i kraft vid ingången av 2021, men beslut om det anslag som reserveras för sammanslagningsunderstödet fattas först i samband med budgeten för 2022 (FvUB 26/2020 rd—RP 158/2020 rd).

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet

02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Främjande av läskunnighet

I budgeten för i år lade riksdagen till anslag på ungefär 1,5 miljoner euro till åtgärder för att förbättra läs- och skrivkunnigheten. Den viktigaste åtgärden var en nationell läs- och skrivkunnighetsstrategi. Anslaget har också använts till bland annat programmet En läsande kommun, regionala evenemang inom ramen för Läsrörelsen och utveckling av digitala tjänster för folkbiblioteken.

Enligt uppgifter till utskottet har åtgärderna för att förbättra läs- och skrivkunnigheten kommit igång väl och de fortsätter också 2021. Också arbetet med att planera den nationella läskunnighetsstrategin har inletts, och strategin beräknas bli klar ungefär i mitten av 2021.

Men det har inte avsatts några resurser för att genomföra strategin, eftersom det anslag på 1 miljon euro (29.80.50) som ingår i budgetpropositionen är avsett för verksamhetsstöd. Det finns en risk att programmet inte kan komma igång som planerat på grund av Utbildningsstyrelsens knappa personalresurser.

Utskottet anser att bättre läskunnighet kräver tydliga utvecklingsåtgärder, eftersom undersökningar visar att läskunnigheten bland unga i Finland i åldern 15 år har försämrats och att skillnaderna mellan flickor och pojkar har ökat, likaså de regionala skillnaderna. Därför är det viktigt att den nationella strategin för läskunnighet blir klar som planerat och att det permanenta programmet för läskunnighet kan starta på riksnivå. I synnerhet i initialskedet behövs det aktiv verksamhet för att säkerställa att permanenta verksamhetsmodeller tas fram och börjar användas.

Utskottet ökar momentet med 500 000 euro för att främja projektet för läskunnighet.

Ersättningar enligt upphovsrättslagen

Enligt budgetpropositionen får Utbildningsstyrelsen nästa år använda ungefär 14,7 miljoner euro för betalning av kopieringsersättningar och andra dispositionsrättsersättningar enligt upphovs-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 29

rättslagen samt till betalning av utgifter för informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter.

Enligt utredning till utskottet har kopiering och digital användning av upphovsrättsligt skyddade verk ökat. Därför bör anslaget höjas med 3,3 miljoner euro. Detta beror bland annat på besparingar i anskaffning av läromedel och ökad användning av lärarnas eget material. Dessutom ökar behovet av anslag när läroplikten utvidgas, eftersom fler elever kommer att omfattas av läroplikten och användningen av kopierat kringmaterial i undervisningen därmed också ökar. Samtidigt ökar behovet av att ordna behövliga användningstillstånd centraliserat för att kostnaderna inte ska belasta utbildningsanordnarna och för att det inte ska uppstå skillnader mellan kommuner och läroanstalter vad gäller förvärv av upphovsrätt.

Dessutom noterar utskottet att beslutsdelen under momentet inte nämner möjligheten att förvärva tillstånd att visa filmer. Detta försämrar verksamhetsförutsättningarna för kreativa branscher som även i övrigt befinner sig i ett svårt läge, men försvårar också lärarnas arbete, eftersom det inte går att förvärva filmmaterial av hög kvalitet som kan anses vara lagligt. Skolorna har emellertid ett stort behov av att få tillgång till tillåtet audiovisuellt material, vilket förbättrar multilitteraciteten, som finns inskriven i läroplanen för den grundläggande utbildningen som en färdighet som genomsyrar samtliga läroämnen.

Utskottet anser det nödvändigt att behovet av anslag för kopieringsersättningar och andra dispositionsrättsersättningar enligt upphovsrättslagen samt utgifter för informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter beaktas i rambeslutet våren 2021.

Fortbildning för lärare

Det är allt viktigare att stärka och utveckla fortbildningen för lärare för att alla elever ska ha lika goda möjligheter till undervisning av hög klass på alla utbildningsnivåer. Bland annat distansundervisning till följd av coronaepidemin, liksom också reformen med utvidgad läroplikt kräver att lärarna har gedigen kompetens och stor yrkesskicklighet. Lärarna måste dessutom ha allt bättre färdigheter i att upptäcka och stödja elever som behöver särskilt stöd, till exempel elever med olika typer av inlärningssvårigheter eller psykisk ohälsa. Lärarna behöver också evidensbaserade metoder för att stödja dessa barn och ungdomar i skolan.

Utskottet ökar anslaget under momentet med 1 000 000 euro till fortbildning för lärare och till större kompetens inom jämställdhet och likabehandling.

Dessutom ökar utskottet momentet med 300 000 euro för att stärka fredsarbete och globaluppföstran. På så sätt kan man främja fortbildning för lärare och olika typer av utvecklingsprojekt i skolor och organisationer.

Utbildningsstyrelsen resurser

Utbildningsstyrelsen är ett centralt expertverk inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde och ett ämbetsverk som arbetar med att utveckla undervisningen. Utbildnings-

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 29

styrelsen svarar i stor utsträckning också för det praktiska genomförandet av utbildningspolitiska reformer. Utbildningsstyrelsens uppgiftsområde har de senaste åren utvidgats, i och med många reformprojekt. Uppgifterna beräknas öka ytterligare när exempelvis utvidgningen av läroplikten inleds. Enligt uppgifter till utskottet har Utbildningsstyrelsens utgifter för den grundläggande verksamheten redan sedan 2018 varit större än anslagen i budgeten. Utbildningsstyrelsen räknar med att det strukturella underskottet redan nu är uppe i 5 miljoner euro.

Utskottet anser det nödvändigt att säkerställa att anslagen till Utbildningsstyrelsen räcker till för att den ska klara av sina uppgifter och kunna erbjuda utbildningsanordnarna det stöd och den hjälp som reformerna kräver.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 64 729 000 euro.

Anslaget får också användas

(Punkt 1—5 som i RP 146/2020 rd)

6) till ett belopp av 15 506 000 euro till betalning av utgifter och understöd för personalutbildning inom undervisningsväsendet och småbarnspedagogiken

(Punkt 7—10 som i RP 146/2020 rd)

(Punkt 11 som i RP 227/2020 rd)

12) till ett belopp av högst 500 000 euro till betalning av utgifter och bidrag som föranleds av åtgärder som främjar läs- och skrivkunskunskapen (Ny)

13) till ett belopp av högst 300 000 euro till betalning av utgifter och bidrag som föranleds av åtgärder som stärker fredsarbete och globaluppfostran. (Ny)

(Stycke 3 som i RP 146/2020 rd)

30. *Hobbyverksamhet för barn och unga (reservationsanslag 2 år)*

För att stödja hobbyverksamhet för barn och unga föreslås 14,5 miljoner euro. Denna så kallade finländska modell tillför skoldagen fler hobbyer för barn och unga, och avsikten är att hobbyerna väljs ut utifrån elevernas önskemål.

Utskottet anser det viktigt att hobbyverksamheten utvecklas heltäckande på regional nivå så att alla barn och unga har möjlighet att utöva minst en trevlig hobby.

50. *Vissa understöd (fast anslag)*

Utskottet ökar anslaget under momentet med 30 000 euro till Fritänkarnas Förbund rf:s verksamhet för främjande av religion och trosfrihet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 577 000 euro.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 29

Dispositionsplan (euro)

1.	Statsunderstöd enligt lagen om Svenska Finlands folkting (1331/2003)	773 000
2.	Paasikivi-Samfundet	10 000
3.	Traditionsförbundet Eklövet	63 000
4.	Programmet för att vitalisera det svenska teckenspråket	131 000
5.	Understödjande av den minoritetsspråkiga tidningspressen	500 000
6.	OKKA-stiftelsen	60 000
7.	UKK-seura	10 000
8.	<i>Fritänkarnas Förbund rf</i>	<i>30 000</i>
Sammanlagt		<i>1 577 000</i>

51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)

Utskottet välkomnar att ett anslag på 300 000 miljoner euro avsätts för att förbättra säkerheten för judiska församlingen. Dessutom har 150 000 euro avsatts i ramen för 2022 och 2023. Anslagen motiveras med åtgärder för att förebygga antisemitism och säkerhetsåtgärderna ska inbegripa säkerheten i skolan, daghemmet och församlingens övriga verksamhet. Församlingen finns i Helsingfors centrum, vilket ökar behovet av åtgärder för att förbättra säkerheten.

53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)

För kontinuerligt lärande avsätts ett anslag på 47,5 miljoner euro, varav 40 miljoner euro går till framtidsprojekt. Avsikten är att stärka kompetensen hos i synnerhet befolkningen i arbetsför ålder och personer med svaga grundläggande färdigheter samt att främja sysselsättningen av äldre. Dessutom avsattes ett extra anslag på 20,5 miljoner euro till kontinuerligt lärande redan i den andra tilläggsbudgeten för 2020. Det var avsett för att förbättra kompetensen bland personer i arbetsför ålder.

Utskottet välkomnar dessa satsningar, eftersom kontinuerligt lärande och uppdatering av den egna kompetensen blir allt viktigare i ett snabbt föränderligt arbetsliv. Bland annat är det lättare att få arbete och klara sig i arbetslivet, om man satsar på digital kompetens och uppdaterar sin kompetens.

10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning och fritt bildningsarbete

Propositionen innehåller många betydande tilläggsanslag som stärker kvaliteten och jämställdheten inom småbarnspedagogik och förskoleundervisning, kontinuerligt lärande samt elev- och studerandevård.

Betänkande FiUB 36/2020 rd Huvudtitel 29

För att utveckla kvaliteten och jämställdheten inom *småbarnspedagogiken* föreslås ett anslag på sammanlagt 50 miljoner euro. Inom ramen för tilläggsanslaget ska det bland annat tas fram en lämplig stödmodell för småbarnspedagogik. Vidare ska försöket med avgiftsfri småbarnspedagogik för 5-åringar slutföras. Också samarbetet mellan rådgivningsbyråerna och småbarnspedagogiken ska stärkas. För utgifter som föranleds av revideringen av lagen om småbarnspedagogik avsetts dessutom ett tilläggsanslag av engångsnatur på 15 miljoner euro. Det ska bland annat användas till att utveckla sammanhållet stöd för barn. En viktig nyhet är också att avgifterna för småbarnspedagogik sänks från och med den 1 augusti 2021, vilket beräknas öka antalet barn som deltar i småbarnspedagogik och förbättra sysselsättningen. Kostnadseffekten av reformen är cirka 70 miljoner euro, och uppskattningsvis 20 000 nya familjer kommer att flyttas över till kategorin noll avgift.

Utskottet välkomnar också att ett tvåårigt pilotprojekt med förskoleundervisning genomförs 2021—2024 (KuUB 11/2020 rd — RP 149/2020 rd). Försöket är ett led i utvecklingsprogrammet Utbildning för alla som ska förbättra kvaliteten och jämställdheten inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. Syftet är att öka jämlikheten i utbildningen. Budgetpropositionen har ett anslag på 30 miljon euro för försöket.

Utskottet anser att tilläggsanslagen är av stor betydelse för att förbättra kvaliteten och jämställdheten inom småbarnspedagogiken, men samtidigt måste man säkerställa att reformerna och programmen genomförs jämlikt i regionalt hänseende och att de inte försämrar kommunernas ekonomi.

Det är enligt utskottet också viktigt att säkerställa att *nybörjarplatserna inom lärarutbildningen* i ämnet småbarnspedagogik räcker till. Trots att det kommit till fler utbildningsplatser ansåg sakkunniga att de ännu inte är tillräckligt många för att daghemmen 2030 ska ha den personalstruktur som lagen om småbarnspedagogik kräver. Dessutom måste lärarutbildningen i småbarnspedagogik på svenska och samiska få fler utbildningsplatser.

För en treårsperiod har det avsatts 180 miljoner euro för att förbättra kvaliteten och jämställdheten inom *den grundläggande utbildningen*, varav 75 miljoner euro avsatts för nästa år. Avsikten är bland annat att minska skillnaderna i inlärningsresultat, stärka stödet till lärande, förbättra kvaliteten på utbildningen och stödja flexibel och individuell övergång mellan olika stadier under de tidigare åren. Dessutom innehåller kompletteringspropositionen en höjning på ytterligare 8 miljoner euro, som är avsedd att inleda skolsamarbete kopplat till kvalitets- och jämställdhetsprogrammet.

Frågan om att förbättra kvaliteten och öka jämställdheten inom den grundläggande utbildningen är nu mer aktuell än någonsin, eftersom behovet av påbyggnads- och stödundervisning har ökat under coronapandemin. Enligt vissa uppskattningar har polariseringen mellan barn från familjer som mår dåligt respektive bra ökat efter perioden med distansundervisning i våras. Bland annat finns det stora skillnader i föräldrarnas kunskaper, exempelvis digital kompetens, språkkunskaper och andra färdigheter, och därmed också i möjligheterna att stödja barnens skolgång. Detta har i sin tur försämrat möjligheterna till jämlik undervisning och inläring. Inlärningsunderskottet och även antalet ensamma barn och barn med ångest ökade under undantagsförhållandena i

Betänkande FiUB 36/2020 rd Huvudtitel 29

våras. De negativa effekterna av distansstudierna förefaller att ha drabbats precis samma familjer och barn.

För att avhjälpa det inlärningsunderskott som uppstod i våras har det avsatts 84 miljoner euro extra och anslaget får användas 2020 och 2021. Av anslaget har 70 miljoner euro anvisats för grundläggande utbildning och 14 miljoner euro för småbarnspedagogik. Utskottet understryker att behovet av stöd och resurser fortfarande måste följas upp, eftersom undantagsförhållanden till följd av coronaläget enligt vissa bedömningar har förorsakat ett betydande inlärningsunderskott och därmed gett upphov till ett behov av extra stöd längre fram. Regeringen måste således vara beredd på att skjuta till extra resurser om det behövs. Med avseende på resursbehoven och arbetet med att utveckla verksamheten är det motiverat att göra en utredning om hur undantagsförhållandena i våras påverkade inläringen och vilka inlärningsbrister som uppstod under tiden med distansundervisning.

31. Statsandelar och statsunderstöd för driftkostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)

Enligt uppgifter till utskottet är anslaget på 4,9 miljoner euro till utbildning för invandrare avsett för 900 studerande, vilket motsvarar utbildningsvolymen för läs- och skrivkunnighet inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde 2015. Uppgiften har senare (2018) lyfts över till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde, men anslaget har legat på samma nivå de senaste åren. I dag finns det emellertid drygt 5 000 studerande. Läroanstalterna får 100 procent i statligt bidrag för utbildningen, men på grund av de knappa anslagen måste läroanstalterna betala en stor del av kostnaderna från anslagen för annan verksamhet. Enligt utredning till utskottet är det akuta anslagsbehovet 7 miljoner euro.

Utskottet understryker utbildningens stora betydelse, eftersom sysselsättningen bland invandrare, med undantag för arbetskraftsinvandrare, är klart sämre än bland befolkningen i stort. Samtidigt är bristen på språkkunskaper och den bristande läs- och skrivkunnigheten ett extra stort problem. Avgiftsfri utbildning ger i synnerhet invandrarkvinnor som tar hand om barnen hemma utbildningsmöjligheter, vilket ytterligare främjar integrationen i det finländska samhället och förbättrar sysselsättningsmöjligheterna.

Utskottet anser att det nödvändigt att öka resurserna och hänvisar också till en skrivning i regeringsprogrammet, där det sägs att anslagen till läroanstalterna för fritt bildningsarbete höjs för att säkerställa ett tillräckligt stort utbud av utbildning och handledning för utsatta invandrare.

Utskottets förslag till uttalande 1

Riksdagen förutsätter att regeringen i en tilläggsbudget för 2021 beaktar resursbehoven inom utbildningen för invandrare vid läroanstalterna för fritt bildningsarbete.

Utskottet påpekar vidare att folkhögskolorna har hand om en del uppgifter som ingår i den utvidgade läroplikten. I utfrågningen bedömde sakkunniga att i synnerhet kostnaderna för att köpa in läromedel ännu inte har tagits med i beräkningen i tillräckligt hög grad.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 29

Utskottet understryker att läroanstalterna för fritt bildningsarbete spelar en viktig roll också för att stärka kontinuerligt lärande, eftersom i synnerhet svårsysselsatta arbetssökande behöver bland annat den typen av uppdatering av grundläggande färdigheter och digital kompetens som det fria bildningsarbetet erbjuder. Utskottet ökar momentet med 1 900 000 euro för att främja kontinuerligt lärande.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 162 993 000 euro.

Anslaget får användas

(Punkt 1 som i RP 146/2020 rd)

2) till ett belopp av högst 7 318 000 euro till understöd enligt 14 § i den ovannämnda lagen.

(Tabellen som i RP 146/2020 rd)

(Stycke 3 som i RP 146/2020 rd)

51. Statsunderstöd för organisationer (fast anslag)

Finlandsskolorna spelar en stor roll för att utveckla och upprätta den språkliga och kulturella kompetensen bland finländska familjer och barn som är bosatta utomlands. Dessutom är skolorna viktiga mötesplatser för utlandsfinländare. Redan nu finns det ungefär 140 Finlandsskolor i omkring 40 länder. Också distansskolan Kulkuri, som Kansanvalistusseura är huvudman för, spelar en framträdande roll för barn som flyttar utomlands, eftersom det är en webbskola för barn i den grundläggande utbildningen och tillgänglig överallt i världen. Det material som distansskolan Kulkuri och dess svenskspråkiga motsvarighet (Nomadskolan) producerade utnyttjas också här hemma. Bland annat i våras när grundskolorna övergick till distansundervisning kom materialet väl till pass.

Skolor har fortlöpande för små anslag i relation till behovet, och verksamheten har i flera år finansierats med tilläggsanslag av engångsnatur som riksdagen beviljat. Finansieringen av verksamheten måste i fortsättningen vila på en hållbar nivå, anser utskottet.

Utskottet påpekar vidare att föreningen Suomi-koulujen tuki ry bör få tryggade verksamhetsmöjligheter. Finlandsskolornas stöd rf har bl.a. till uppgift att utveckla och stödja Finlandsskolorna pedagogiskt. Finlandsskolorna utarbetar också undervisningsmaterial och ordnar fortbildning för lärare i Finlandsskolorna. Föreningen verkar huvudsakligen på frivillig bas utan avlönad arbetskraft, vilket enligt uppgifter till utskottet inte ger tillräckligt stora möjligheter att utveckla verksamheten.

Utskottet ökar momentet med 1 205 000 euro, varav

- 400 000 euro till statsunderstöd till vissa kvinnoorganisationer
- 65 000 euro till Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry
- 55 000 euro till Marttaliitto ry
- 5 000 euro till Finlands svenska Marthaförbund rf
- 80 000 euro till Karjalan Liitto ry

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 29

- 50 000 euro till Kriittinen korkeakoulu
- 300 000 euro till Finlandsskolornas verksamhet
- 250 000 euro till distansskolorna Kulkuri och Nomadskolan som Kansanvalistusseura (föreningen för folkbildning) är huvudman för.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 8 718 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av 918 000 euro till statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)

2) till ett belopp av 6 274 000 euro till betalning av understöd till Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry, Marttaliitto ry och Förbundet för hemslöjd och hantverk TAITO rf och för vidareutdelning till dessas distrikts- och medlemsorganisationer, Finlands svenska Marthaförbund rf, Sami Duodji ry, organisationer för bildningsarbete, Karjalan Liitto ry, Sofia-opiston kannatusyhdistys ry samt till Kriittinen korkeakoulu ry

3) till ett belopp av 1 526 000 euro till betalning av understöd till organisationer som handhar samarbetet mellan hem och skola, till Utvecklingscentralen Lärarik rf, till stödjande av fri hobbyverksamhet i skolor, till Förbundet för konstskolor för barn och unga i Finland rf, till Sällskapet för Miljöfostran i Finland rf, till Kesälukioseura ry, till Suomi-koulujen tuki ry, till Finlandsskolornas verksamhet och utveckling samt till verksamheten kotiperuskoulu/hemgrundskola och till stödjande av verksamheten inom utbyteselevsorganisationer och till stödjande av verksamheten för deltagande i vetenskapsolympiader för gymnasieelever.

20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning

Kostnader för utvidgad läroplikt

Regeringen har förslagit utvidgad läroplikt (RP 173/2020 rd), vilket innebär att läroplikten utvidgas till att gälla utbildning på andra stadiet efter den grundläggande utbildningen till dess att personen fyller 18 år. Yrkesexamen eller gymnasieutbildning och studentexamen som avläggs efter den grundläggande utbildningen ska i fortsättningen vara helt avgiftsfria till utgången av det kalenderår då personen fyller 20 år. Ändringarna kommer att omfatta en åldersklass åt gången, och därför ökar också anslagsbehovet gradvis. För nästa år föreslås ett tilläggsanslag på sammanlagt cirka 27 miljoner euro för att genomföra reformen. Anslaget stiger till 129 miljoner euro 2024, när reformen har trätt i kraft i sin helhet. Kostnaderna för reformen föranleds huvudsakligen av kostnaderna för läromedel och resor, som kommunerna övertar ansvaret för. Riksdagen har godkänt innehållet i lagen i enlighet med ett betänkande från kulturutskottet (KuUB 15/2020 rd).

I propositionen görs en heltäckande bedömning av kostnaderna för reformen, men i utfrågningen av sakkunniga framfördes det en viss oro över hur resurserna ska räcka till och det uppskattades att det behövs omkring 10–40 miljoner euro till. Konsekvenserna av utvidgad läroplikt bedöms

Betänkande FiUB 36/2020 rd Huvudtitel 29

beröra olika kommuner på olika sätt beroende dels på hur många invånare i läropliktsåldern kommunen har, dels på om kommunen ordnar gymnasieutbildning eller yrkesutbildning.

Utskottet framhåller att det är en stor reform som syftar till att höja utbildnings- och kompetensnivån och förbättra jämställdheten i utbildningen. Dagens fullgjorda läroplikt ger inte tillräcklig kompetens för att klara sig i arbetslivet och unga som bara har grundskoleutbildning hamnar lätt utanför både utbildningsmöjligheterna och arbetskraften. I propositionen sägs det att förlängd läroplikt sannolikt kommer att förbättra sysselsättnings- och inkomstutvecklingen för de unga i framtiden. På sikt återspeglas förändringen således också i de offentliga finanserna i form av ökade skatteinkomster och sjunkande socialförsäkringsutgifter.

För att målen för reformen ska nås måste tillräckliga resurser reserveras för att genomföra reformen. Det motsvarar skrivningen i regeringsprogrammet. Dessutom hänvisar utskottet till lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009), där enligt 55 § 2 mom. statsandelen för nya och mer omfattande statsandelsåligganden är 100 procent av de kalkylerade kostnaderna och beaktas i lagen om statsandel för kommunal basservice.

Utskottet understryker att regeringen noga bör följa hur reformen genomförs och vilka kostnader den medför. Kommunernas dåliga ekonomiska situation och obalansen mellan statsandelarna och de verkliga kostnaderna för utbildningen kan leda till att det inte är möjligt att på lokal nivå tillföra tillräckliga och jämlika resurser för nya uppgifter. Dessutom måste det finnas tillräckligt många elevplatser. Överlag måste regeringen säkerställa att reformen genomförs på ett högkvalitativt och regionalt jämlikt sätt och se till att kommunernas resurser räcker till för att genomföra reformen.

30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)

Det görs betydande tilläggsatsningar på yrkesutbildningen. Den viktigaste satsningen är kvalitets- och jämställdhetsprogrammet för yrkesutbildningen 2020–2022, som får ett anslag på cirka 270 miljoner euro. Den viktigaste delen av programmet är att öka resurserna till undervisning och handledning. Till det avsätts 80 miljoner euro nästa år. Målet är att trygga den undervisning, den handledning och det stöd som varje studerande behöver, med särskilt fokus på de studerande som behöver mer stöd i sina studier.

Detta stämmer väl överens med de farhågor som framfördes vid utfrågningen av sakkunniga angående otillräcklig undervisning och handledning. I synnerhet antalet personer i behov av särskilt stöd har ökat, och när läroplikten utvidgas beräknas de öka ytterligare. De studerande vill också ha starkare handledning och undervisning när de går vidare från studier till arbetsliv.

För utvidgad läroplikt avsätts 4,9 miljoner euro. Också i det här sammanhanget anser utskottet att det är viktigt att kostnaderna för utvidgad läroplikt följs upp och att det i förekommande fall kan avsättas tilläggsanslag. Det måste exempelvis avsättas tillräckligt mycket medel för ersätta kostnaderna för läromedel och studietillbehör fullt ut.

Betänkande FiUB 36/2020 rd Huvudtitel 29

Utskottet välkomnar att regeringen föreslår 27 miljoner euro för yrkesutbildning för att bygga ut närvårdarutbildningen, vilket ligger i linje med det arbetskraftsbehov som ändringen av vårdar-dimensioneringen kräver.

Utskottet anser dessutom att det är viktigt att trygga kontinuiteten för den urmakarskola som Kellosepäntäidon Edistämissäitiö sr är huvudman för. Enligt uppgifter till utskottet har kostnaderna för utbildningen de senaste åren hela tiden varit högre än inkomsterna och skolan har därför fått behovsprövade anslag för verksamheten. Bakgrunden till de minskade anslagen är den allmänna sänkningen av anslagen till yrkesutbildningen och den har drabbat alla utbildningsanordnare. Enligt vad utskottet erfar bereder ministeriet för närvarande en översyn av kostnadsgrupperna inom anslagen. I samband med den ses också kostnadsstrukturen för den konstindustriella utbildningen över.

40. Högskoleundervisning och forskning

Anslaget under momentet är 3,36 miljarder euro, alltså 78 miljoner euro mer än för i år. Högskolornas indexhöjningar utgör ungefär 50 miljoner euro av ökningen. I övrigt är det huvudsakligen fråga om anslageffekter 2021 av en höjning av engångsnatur av fullmakten för forskningsanslag i tilläggsbudgetarna för i år.

FoUI-satsningar. Ministerarbetsgruppen för kompetens, bildning och innovationer godkände i våras (21.4.2020) en färdplan över den nationella forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten (FoUI). Med hjälp av åtgärderna i den ska den finländska FoUI-miljön bli mer attraktiv globalt och företagen uppmuntras att höja sina FoUI-investeringar i Finland. Målet är att FoUI-utgifternas bnp-andel ska stiga från nuvarande 1,7 till 4 procent fram till 2030.

Utskottet anser att färdplanen är mycket viktig, eftersom Finlands relativa ställning som kunskapssamhälle har försämrats, utbildningsnivån inte längre stiger och de ungas kompetensnivå har sjunkit. Forskningen i Finland ligger över genomsnittet i världen, men vi ligger efter många viktiga jämförelseländer.

För att målet ska nås krävs fortfarande betydande tilläggssatsningar, såväl offentliga som privata. I utfrågningen av sakkunniga uppskattades det att det krävs en tilläggssatsning på 1 miljard euro från den offentliga sektorn för att målet på 4 procent ska nås. På årsnivå behövs det då en ökning på 100 miljoner euro till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet. Dessutom krävs det att företagen satsar 2 miljarder till.

Målnivåerna är svåra att nå när de offentliga finanserna står inför stora utmaningar. Följaktligen är det viktigt att regeringen i enlighet med det som avtalades i budgetmanglingen utarbetar ett program för hållbar tillväxt i Finland, som ska uppfylla målen i EU:s facilitet för återhämtning och resiliens och där utbildning och forsknings- och innovationsverksamhet är en av prioriteringarna i återhämtningen.

Även om budgetpropositionen för nästa år inte innehåller några betydande tilläggsanslag till FoUI-finansieringen, är det av betydelse att det i den fjärde tilläggsbudgeten för 2020 avsattes be-

Betänkande FiUB 36/2020 rd Huvudtitel 29

tydande tilläggsanslag för att stödja kompetenskluster och innovationskluster. Utskottet välkomnar också den lagändring som innebär att ett extra avdrag får göras för forsknings- och utvecklingsverksamhet 2021–2025 (FiUB 24/2006 rd – RP 196/2020 rd).

Utskottet understryker vikten av långsiktig och förutsägbar finansiering. Det är också viktigt att med offentliga finansieringslösningar uppmuntra universitet, yrkeshögskolor, forskningsinstitut och företag att skapa och utveckla kluster med innovationspotential. Utskottet hänvisar här också till regeringsprogrammet, där det sägs att kompetenskedjan ska stärkas genom att yrkeshögskolornas, läroanstalternas och de små och medelstora företagens betydelse lyfts fram inom det nationella systemet för forskning, utveckling och innovationer.

Finansiering av nybörjarplatser. Regeringen har satt som mål att öka antalet högskoleutbildade så mycket att 50 procent av unga vuxna avlägger högskoleexamen 2030. Det är ett viktigt mål bland annat med avseende på Finlands framgångar och tillväxt på det internationella planet och för att nå dit har det redan fattats ett beslut om att höja antalet nybörjarplatser med omkring 10 000 åren 2020–2022. I den fjärde tilläggsbudgeten för 2020 avsattes ett tilläggsanslag på sammanlagt 124 miljoner euro för att öka antalet nybörjarplatser vid högskolorna. Syftet med var få 4 800 nybörjarplatser till.

I utfrågningen av sakkunniga kom det fram att anslagen i tilläggsbudgeten inte räcker till för att täcka kostnaderna för nybörjarplatserna. Det har också sagts att fler studerande genererar ett större behov av handledning.

Enligt uppgifter till utskottet räcker anslaget till för de kostnader som föranleds av extra nybörjarplatser inom båda högskolesektorerna 2020 och delvis också för nybörjarplatserna 2021–2022. De högskolor som åtar sig att bygga ut utbildningen får också tilläggsanslag inom budgetramen. Då återspeglas engagemanget för gemensamma mål i fördelningen av anslagen mellan högskolorna. Högskolornas finansiella situation förbättras också av att basfinansieringen förbättrades bestående 2020, när basfinansieringen till universiteten höjdes med 40 miljoner euro och finansieringen till yrkeshögskolorna med 20 miljoner euro. Vidare är det angeläget att den stigande kostnadsnivån (33,7 respektive 16,5 miljoner euro) beaktas till fullt belopp.

Utskottet ser det som viktigt att följa upp hur anslaget räcker till och säkerställa utbildning av hög kvalitet på högskolorna. Det gäller också att se till att utbildningsplatserna inom lärarutbildningen för småbarnspedagogik räcker till för att daghemmen 2030 ska ha en sådan personalstruktur som avses i lagen om småbarnspedagogik (540/2018), när övergångsperioden för behörighetskraven går ut.

Utskottet anser det viktigt att säkerställa att det finns adekvat tillgång till högskoleutbildning på det regionala planet. Det påpekas också i regeringsprogrammet. Följaktligen behövs det fler studieplatser i Nyland, där det enligt uppgift finns för få nybörjarplatser i förhållande till antalet sökande och åldersklassernas storlek. Exempelvis 2018 var 27 procent av universitetens nybörjarplatser i Nyland, men 32 procent av de nya studenterna är från Nyland. För att få en studieplats måste unga från Nyland oftare än andra flytta bort. Dessutom leder det relativt låga antalet nybörjarplatser till att det ständigt finns för många sökande och att finsk kompetens därför flyr till utlandet.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 29

20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)

Enligt uppgifter till utskottet är det finansiella läget för Naturhistoriska centralmuseet kritiskt. Museet blir tvunget att upphöra med samhälleligt betydelsefulla uppdrag från och med 2021, om inte situationen kan avhjälpas. I bakgrunden finns ett strukturellt finansiellt underskott och utöver det har coronapandemin lett till uteblivna inkomster. Museet har både universitetsuppdrag och specialuppgifter som bestäms av statsmakten och som betjänar bland annat andra universitet, forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt miljö- och naturresursförvaltning. Det producerar exempelvis vetenskaplig information om hur den biologiska mångfalden minskar och klimatförändringen kan motverkas.

Utskottet ökar momentet med 600 000 euro för Naturhistoriska centralmuseets verksamhet. Vidare föreslår utskottet att riksdagen godkänner följande uttalande.

Utskottets förslag till uttalande 2

Riksdagen förutsätter att den finansiella basen för Naturhistoriska centralmuseet stärks så att museets verksamhet står på en hållbar grund och museet kan sköta sina uppgifter långsiktigt.

Vidare avsätter utskottet 250 000 euro till Aalto-universitetet för att driva och utveckla Helsinki GSE:s (Helsinki Graduate School of Economics) lägesrum. Lägesrummet nyttiggör material nästan i realtid och erbjuder på så sätt aktuell information om läget inom olika samhällssektorer som underlag för beslutsfattande. På grund av coronaläget är behovet av aktuell information mer påtagligt i det allmännas beslutsfattande, när beslut med långsiktiga effekter måste fattas snabbt och i en ständigt föränderlig miljö.

Utskottet ökar momentet med 220 000 euro till enheten TROSSI vid Åbo universitet för forskning kring sjukdomar relaterade till inomhusluft.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 25 989 000 euro.

Anslaget får användas

(Punkt 1—4 som i RP 146/2020 rd)

(Punkt 5 som i RP 227/2020 rd)

(Punkt 6 som i RP 146/2020 rd)

7) till ett belopp om högst 600 000 euro i understöd till Helsingfors universitet för Naturvetenskapliga centralmuseets verksamhet (Ny)

8) till ett belopp om högst 250 000 euro i understöd till Aalto-universitetet för att driva och utveckla ett lägesrum (Ny)

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 29

9) till ett belopp om högst 220 000 euro i understöd till Åbo universitet för forskning kring sjukdomar relaterade till inomhusluft. (Ny)

80. Konst och kultur

Anslagen till konst och kultur förslås vara 577 miljoner euro. Detta är 92 miljoner euro mer än i år, vilket till stor del (88,6 miljoner euro) beror på att statsandelsanslagen för grundläggande konstundervisning överförs till det här kapitlet. Med tanke på hela konst- och kulturfältet är det extra viktigt att den minskade avkastningen av penningsspelsverksamheten kompenseras nästa år. Det är av stor betydelse för det arbetskraftsintensiva kulturfältet, som har drabbats hårt av restriktionerna till följd av coronaepidemin.

Det är också positivt att det har avsatts ett tilläggsanslag som är 12 miljoner euro större än 2019 för att revidera statsandelssystemet för scenkonst. Anslagen för statsandelar till museer, teatrar och orkestrar ökar med 3,7 miljoner euro, vilket till största delen beror på förändringar i kostnadsnivån. Utskottet välkomnar också de nya satsningarna på kulturturism och barnkultur samt noterar med tillfredsställelse att nationellt betydelsefulla kulturbyggnadsprojekt (renovering av Nationalteatern, tillbyggnad av Nationalmuseet, ombyggnad och tillbyggnad av samemuseet Siida) avancerar. Renoveringen av Nationalteatern kommer att ge upphov till ytterligare kostnader eftersom besvärprocessen medför vissa dröjsmål.

Coronaepidemin har orsakat betydande förluster och stora olägenheter för den finländska kultursektorn och fackfolk inom kreativa branscher. I tilläggsbudgetarna för 2020 har det redan ingått stödåtgärder, men i och med att coronaläget drar ut på tiden måste verksamhetsmöjligheterna för de anställda inom kultursektorn tryggas för att de kreativa branscherna ska kunna fortsätta med sin verksamhet när epidemin är över. De kreativa branscherna spelar en stor roll för att stärka välfärden. Dessutom har de en stor sysselsättande effekt (cirka 135 000 personer i kulturyrken) och utgör nästan fyra procent av Finlands bnp. De kreativa branscherna sitter fortfarande inne med en betydande tillväxtpotential och främjande av de kreativa branscherna lyfts fram starkt också i regeringsprogrammet. Det är enligt utskottet välkommet att den nyligen färdigställda färdplanen för kreativ ekonomi (ANM:s publikationer 2020:48) drar upp riktlinjer för åtgärder som syftar till tillväxt både för företag inom kreativa branscher och för företag inom andra branscher.

Utskottet noterar också Europaparlamentets resolution från september, där parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsländerna att avsätta minst två procent av faciliteten för återhämtning och resiliens för att stimulera kultursektorn. Det är angeläget att också Finland avsätter medel från faciliteten för återhämtning och resiliens till brett upplagda stimulansåtgärder inom kultursektorn.

06. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)

Utskottet konstaterar att det akuta finansiella underskottet för Nationella audiovisuella institutet (Kavi) beaktades i den sjunde tilläggsbudgeten för 2020 och att momentet då höjdes med 142 000 euro. Det är viktigt att säkerställa verksamhetsförutsättningarna för institutet också i fortsättning- en och att effekterna av inkomstbortfallet till följd av coronaepidemin beaktas i anslagen.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 29

16. Extra konstnärspensioner (förslagsanslag)

Anslaget får användas till att bevilja högst 51 extra konstnärspensioner som motsvarar full pension. Det motsvarar den tidigare nivån.

Utskottet ser det som viktigt att pensionerna blir fler, eftersom behovet är klart större än det antal som nu beviljas. Enligt uppgifter till utskottet får nästan 90 procent av de sökande avslag på sin pensionsansökan. Utskottet hänvisar här också till regeringsprogrammet där det sägs att konstnärsstipendierna ska bli fler.

Samtidigt påpekar utskottet att den sociala tryggheten för konstnärer behöver ses över, eftersom få konstnärer får exempelvis lön, arbetslöshetsersättning eller andra liknande inkomster. Bättre social trygghet och stödtjänster gör det lättare att våga satsa på kreativa branscher. Vad beträffar konstnärers försörjning finns det också anledning att utreda missförhållanden och utvecklingsbehov kring jämkning av upphovsrättsersättningar och arbetslöshetsförmåner.

30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)

Enligt riktlinjerna i budgetpropositionen behöver tillgången till i synnerhet digitalt innehåll på lika villkor förbättras inom ramen för de allmänna bibliotekens funktioner och tjänster. Det är ett viktigt och aktuellt mål nu när användningen och behovet av elektroniska böcker har ökat till följd av coronaepidemin. Kommunerna har dock mycket olika möjligheter att erbjuda elektroniska tjänster, och därför är det viktigt att satsa på rikstäckande utveckling av e-biblioteket. På så sätt kan digitalt material skaffas och underhållas på lika villkor i hela landet.

Utskottet ökar momentet med 1 000 000 euro för att utveckla ett gemensamt e-bibliotek för de allmänna biblioteken. Det är ett tvåårigt projekt och behovet av fortsatta anslag måste beaktas i budgeten för 2022.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 5 826 000 euro.

Anslaget får användas

(Punkt 1—3 som i RP 146/2020 rd)

(Punkt 4 som i RP 227/2020 rd)

41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Av anslaget under momentet får 11 miljoner euro användas till betalning av kompensation för kopiering för enskilt bruk enligt upphovsrättslagen och av utgifter som föranleds av det. Detta motsvarar anslagsnivån under tidigare år, vilket enligt uppgifter till utskottet är jämförbart med kompensationen i andra länder i förhållande till invånarantalet.

På senare år har en arbetsgrupp inom undervisnings- och kulturministeriet undersökt hur kompensationssystemet för privatkopiering fungerar och om det kan vidareutvecklas. Utskottet anser

Betänkande FiUB 36/2020 rd Huvudtitel 29

det vara viktigt att adekvata anslag säkerställs på ett hållbart sätt också i planen för de offentliga finanserna när utredningsarbetet är klart. Riksdagen har också i ett tidigare uttalande betonat att systemet behöver ses över och att nödvändiga anslag för systemet måste tas in i planen för de offentliga finanserna (FvUB 28/2018 rd — RP 123/2018 rd, RP 232/2018 rd).

50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)

Utskottet har tidigare anvisat tilläggsanslag av engångsnatur till kultur och konst i regel under moment 29.80.52 och beaktat dem i motsvarande grad vid dimensioneringen av anslaget under moment 29.80.3. När avkastningen av penningsspelverksamheten minskar har regeringen kompenserat minskningen. Därför finns det inte längre någon möjlighet att överföra anslag mellan momenten 29.80.52 och 29.80.31, eftersom alla statsandelar för museer, orkestrar och teatrar har budgeterats under moment 29.80.31 i budgetpropositionen för 2021. Följaktligen görs tilläggen till kultur och konst under det momentet.

Konsttestarna

Konsttestarna är en ny modell för konstfostran som lyfter fram och samlar in unga människors omdömen om föreställningar och museibesök. Omdömena finns tillgängliga för konstinstitutioner och museer och påverkar på så sätt vilka föreställningar konsttestarna får testa. Projektet inleddes 2017 med anslag från stiftelser (Suomen Kulttuurirahasto och Svenska Kulturfonden) och det här läsåret (2020–2021) finansieras projektet också med 1,4 miljoner euro av statliga medel. Inom ramen för programmet har alla åttondeklassare haft möjlighet att delta i ett till två konstbesök under läsåret. Projektet har nått ut till nästan hundra procent av de unga i årskurs 8; för läsåret 2020–2021 har 99,3 procent av åttondeklassarna anmält sig. Det finns dock ingen fortsatt finansiering för verksamheten efter våren 2021.

Utskottet ökar momentet med 1 400 000 euro för att verksamheten Konsttestarna ska kunna fortsätta.

Modell med utställningsarvode

Utställningsarvode är en ersättning som ges ut till konstnären för arbete inför en museiutställning, bland annat planering, upphängning och nedtagning av utställningen och utställningspublikation. Undervisnings- och kulturministeriet ordnade 2017–2019 ett försök med utbetalning av utställningsarvode. Syftet var att medverka till rekommendationer om avtals- och ersättningspraxis för konstutställningar. Försöket utföll väl och ansågs bland annat förbättra konstnärernas möjligheter att försörja sig och sysselsätta sig med sitt eget arbete och stärka museernas ekonomi. I en utvärdering efter försöket rekommenderades det att systemet och ersättningarna integreras i museernas normala verksamhet (UKM:s publikationer 2020:19). Inom ramen för fortsatt beredning kommer ministeriet bland annat att utreda en stödmodell, anknyttande inskränkningar och ersättningskriterier.

Utskottet ökar momentet med 1 000 000 euro för etablering av modellen med utställningsarvode.

Dessutom ökar utskottet momentet med 505 000 euro, varav

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 29

- 70 000 euro för att restaurera krigsskadeståndsfartyget Vega i Jakobstad
- 30 000 euro till Väinö Linna-seura rf, bland annat för att digitalisera arkivet och producera kort dokumentär
- 150 000 euro för att reparera en kulturhistoriskt värdefull hängbro i trä i Haapajärvi
- 15 000 euro till Rajaton taide ry
- 50 000 euro för att ordna Lieksan Vaskiviikko, bland annat för kostnaderna för utbildningsverksamhet
- 25 000 euro för att trygga verksamheten vid Bruksmuseet i Strömfors och utveckla utställningsverksamheten
- 100 000 euro för att utveckla ett virtuellt museicentrum och ett koncept för museistigar i Kervo, Träskända och Tusby
- 65 000 euro till stadskulturföreningen Rauniokaupunki ry i Kajana för 10-årsjubileumsprojektet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 14 689 000 euro.

Anslaget får användas

(Punkt 1—8 som i RP 146/2020 rd)

9) till genomförande av skolornas konstbesök, genomförande av modellen med utställningsarvode, restaurering av krigsskadeståndsfartyget Vega, Väinö Linna-seura ry:s verksamhet, reparation av en kulturhistoriskt värdefull hängbro i trä i Haapajärvi, Rajaton taide ry:s verksamhet, ordnande av Lieksan Vaskiviikko, tryggande av verksamheten vid Bruksmuseet i Strömfors och utvecklande av utställningsverksamheten, utvecklande av ett virtuellt museicentrum och ett koncept för museistigar i Kervo, Träskända och Tusby, stadskulturföreningen Rauniokaupunki ry i Kajana för 10-årsjubileumsprojektet. (Ny)

55. Det digitala kulturarvets tillgänglighet och bevarande (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås ett anslag på 1,95 miljoner euro, vilket motsvarar anslagen de senaste åren. Behovet av digitala tjänster har dock ökat och på grund av coronapandemin är de nu mer aktuella än någonsin. Utskottet anser det viktigt att digitaliseringen inom museibranschen främjas, eftersom den främjar bland annat förmedling av kulturarvet och därmed gör material och information lättillgängliga för alla.

72. Utökning av Nationalgalleriets samling (reservationsanslag 3 år)

Anslaget under momentet är 739 000 euro för anskaffning av konst. Anslaget har varit oförändrat under nästan hela 2000-talet, och Nationalgalleriet har därför ingen möjlighet att skaffa värdefulla verk. Praktiskt taget alla konstinköp är nutidskonst och bara ett fåtal verk är från äldre tidsperioder.

Enligt uppgifter till utskottet behöver också Nationalgalleriets samlingslokaler renoveras, eftersom de för närvarande används intill gränsen för sin funktionsförmåga både beträffande kapacitet

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 29

och delvis också beträffande fastigheternas fysiska skick. En del lagerlokaler uppfyller exempelvis inte de brand- och säkerhetskrav som ställs på konstmuseibyggnader.

Utskottet anser det viktigt att nationalgalleriets samlingslokaler ses över och att adekvata anslag säkerställs på ett hållbart sätt också i planen för de offentliga finanserna när utredningsarbetet är klart.

Utskottet ökar momentet med 250 000 euro för anskaffningar av konst.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 989 000 euro.

(andra stycket som i RP 146/2020 rd)

90. Idrottsverksamhet

Regeringen föreslår 161 miljoner euro till idrottsverksamhet, vilket är ungefär 5 miljoner euro mindre än för i år. Även om avkastningen av penningspelsverksamheten har minskat, finansieras verksamheten med budgetmedel. Dessutom kompenseras minskningen genom en sänkning av lotteriskatten. Därmed kommer anslagen till idrottsverksamhet att ligga på nästan samma nivå som i år.

Med hänvisning till riktlinjerna i regeringsprogrammet betonar utskottet att den totala fysiska aktiviteten ska höjas i alla ålders- och befolkningsgrupper, eftersom en stor del av barn och vuxna fortfarande rör på sig för lite. Bara ungefär en tredjedel av barn och unga, en femtedel av vuxna och bara några procent av de äldre rör sig tillräckligt mycket med avseende på hälsoaspekter. För lite fysisk inaktivitet orsakar merkostnader i de direkta kostnaderna för hälso- och sjukvården och för förlorade arbetsinsatser i produktivetskostnaderna. De samhälleliga kostnaderna för en fysiskt inaktiv befolkning uppgår på årsnivå till uppskattningsvis drygt tre miljarder euro, visar studier. Sparpotentialen inom de samhälleliga kostnaderna för fysisk inaktivitet är alltså mycket stor.

Utskottet välkomnar att Rörelse-programmen anvisas ytterligare 5 miljoner euro för att öka en fysiskt aktiv livsstil i alla ålders- och befolkningsgrupper. Med tanke på fortsättningen är det viktigt att programmen förankras i den normala verksamheten, som fortsätter också efter att den särskilda finansieringen upphört. Det är också positivt att 0,8 miljoner euro har avsatts för ett pilotprojekt för fysisk aktivitet bland äldre. När befolkningen åldras är det viktigt att allt fler äldre är i god kondition så länge som möjligt, vilket stöder möjligheterna att bo kvar hemma och minskar behovet av dyr institutionsvård. Utskottet menar att tjänster som motiverar till fysisk aktivitet bör beaktas i större omfattning också i den kommunala social- och hälsovården.

Utskottet anser det viktigt att det förvaltningsövergripande samordningsorganet för idrottspolitik som tillsattes i början av året aktivt arbetar för att genomföra den idrottspolitiska redogörelsen.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 29

Unga idrottares försörjning. Ur budgeten för statens idrottsväsende delas det ut idrottsstipendier särskilt till unga idrottare. För ändamålet har det reserverats högst 2,3 miljoner euro för nästa år. Det motsvarar nivån för i år. Elitidrotten stöds också bland annat med anslag till idrottsakademier och träningscenter samt med ett stöd för effektivisering av idrottsgrenar (inbegripet parasport).

Utskottet anser det viktigt att det följs upp hur anslagen utfaller och att det utreds hur man med tilläggsanslag till akademiverksamheten har lyckats förbättra stödtjänsterna till idrottare och deras träningsförutsättningar. Också stipendiesystemets funktion bör utvärderas och möjligheterna att förbättra försörjningen och den sociala tryggheten för unga idrottsutövare utredas. Samtidigt är det motiverat att i ett bredare perspektiv analysera hur idrottsutövarnas socioekonomiska situation kan förbättras.

91. Ungdomsarbete

Anslaget till ungdomsarbete föreslås vara 80,8 miljoner euro och det finansieras både med budgetmedel och med avkastning från penningsspelsverksamhet. För 2021 anvisas 16,3 miljoner euro för ungdomsverkstäder och 15,8 miljoner euro för uppsökande ungdomsarbete.

Enligt information till utskottet visar en färsk effektstudie (Hoikkala & Vauhkonen, 2020) att ungdomsverkstäder och uppsökande ungdomsarbete är effektiva arbetsmetoder, som ger samhället kostnadsbesparingar bland annat i form av minskade kostnader för social utslagning.

Utskottet understryker att ungdomsverkstäder och uppsökande ungdomsarbete spelar en viktig roll i ett läge när coronaepidemin har försvårat situationen för många unga som var i en utsatt position redan före epidemin. Enligt uppgifter till utskottet har behovet av stöd ökat. Samtidigt ökar också efterfrågan på tjänster som inbegriper rehabilitering.

52. Statsandelar till kommunernas ungdomsväsende samt vissa understöd (reservationsanslag 2 år)

Språkboverksamhet. Av anslaget under momentet får 950 000 euro användas till kultur- och språkboverksamhet för samerna. Dessutom avsätts 250 000 euro under moment 29.91.50.

Enligt uppgifter till utskottet räcker anslagen (1,2 miljoner euro) ännu inte till för att trygga behövlig kontinuitet i verksamheten. Enligt statsrådets principbeslut om stimulering av samiska språket är målet att stegvis öka språkboanslagen till 1,4 miljoner euro.

Utskottet ökar momentet med 200 000 euro till språkboverksamheten.

Företagsbyverksamhet för unga. Utskottet ökar momentet med 100 000 euro för företagsbyverksamhet. Företagsbyn är ett lärandemoment kring arbetsliv, ekonomi och samhälle som vänder sig till elever i årskurs sex och nio i grundskolan. Företagsbyn finns i hela landet och har verksamhetsställen i åtta regioner. Årligen når verksamheten ut till omkring 80 000 elever.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 29

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 9 771 000 euro.

(Stycke 2 och 3 som i RP 146/2020 rd)

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förvaltningsområdet föreslås få anslag på cirka 2,748 miljarder euro, vilket är cirka 54 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020. I den proposition som kompletterade budgetpropositionen beaktades det beslut om EU:s budgetram som antogs i juli 2020 och de ändringar som föranleddes av övergångsperioden för den gemensamma jordbrukspolitiken.

Betydelsen av de grundläggande uppgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde har accentuerats i samband med coronakrisen. Också medborgarna har blivit mer medvetna om att försörjningsberedskapen inom livsmedels-, vatten- och energihushållningen är nödvändig och om de risker som är förenade med den.

Utskottet konstaterar att jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde har en central roll när det gäller att stävja klimatförändringen och uppnå det mål för koldioxidneutralitet som uppställts i regeringsprogrammet fram till 2035. Man måste kunna svara mot de uppställda målen och konsumenternas ökade medvetenhet om miljö, klimat och hälsa.

Det är dock viktigt att samtidigt också sörja för den ekonomiska tillväxt och sysselsättning som förvaltningsområdet skapar. Detta kräver satsningar i synnerhet på forskning, utbildning inom livsmedelsbranschen, kompetensutveckling för jordbrukare och andra aktörer inom naturresursekonomin samt snabbt utnyttjande av innovationer vid hållbar användning av förnybara naturresurser. För att genomföra ändringarna finns det också behov av att utveckla den ekologiska kompensationen.

Branscher som baserar sig på förnybara naturresurser är framtidens branscher, och den finländska välfärden kan byggas på dem även i fortsättningen. Budgeten ska för sin del stödja de tillväxtmöjligheter som den långsiktiga stora bilden av förvaltningsområdet erbjuder bland annat inom bio- och kretsloppsekonomin.

01. Förvaltning och forskning

05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 78,978 miljoner euro, alltså 2,459 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 30

Utskottet anser utifrån den utredning som utskottet fått att det är positivt att den finansiering som föreslås för Naturresursinstitutet är på en god nivå 2021. Naturresursinstitutets forskning har en mycket viktig betydelse som stöd för beslutsfattandet, och även det exceptionella coronaåret har understrukt betydelsen av forskningsbaserad information. Forskarna förväntas ha framtidsbilder på bioekonomi och cirkulär ekonomi, en aktuell lägesbild av användningen av naturresurser och livsmedelstrygghet samt lösningar för riskhantering.

Torvmarker

Utskottet lyfter fram ett projekt vid Naturresursinstitutet som delvis har inletts med riksdagens finansiering och där man undersöker utsläppen och möjligheterna att minska utsläppen från olika torvmarker och torvmarker som sköts på olika sätt.

Torvmarker utgör 11 procent av åkerarealen och är den största enskilda källan till koldioxidutsläpp inom jordbruket. Utsläppen minskar markanvändningssektorns (LULUCF) nettokolsänkor (6—7 miljoner CO₂-ekvivalentton) och belastar dessutom ansvarsfördelningssektorn (1,5 miljoner CO₂-ekvivalentton). Användningen av torvmarker har således en stor inverkan på Finlands nettokolsänkor.

Utskottet betonar att de torvmarker som odlas aktivt också har stor betydelse för livsmedelsproduktionen och den regionala ekonomin i hela landet. I praktiken är det svårt att avstå från odlingen av dem, varför utsläppen i första hand ska minskas genom lösningar relaterade till odling, dikning, gödning, kalkning och bearbetning samt genom att behovet av röjning av åkermark minskas, grundvattenytan aktivt regleras och avrinningsvattnet renas.

Det är svårt att fatta beslut om torvmarker, vilket innebär att behovet av evidensbaserad information som beaktar lokala förhållanden är akut. För att man ska kunna få tillförlitliga resultat krävs dock långvarig forskning, och därför är det viktigt att forskningen fortsätter år 2021. På basis av den inkomna utredningen kan det inom några år vara möjligt att till och med utveckla nationella utsläppskoefficienter eller mer avancerade mätmetoder än för närvarande.

Utskottet ökar momentet med 200 000 euro för undersökningar av torvmarker i Ruukki.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 79 178 000 euro.

(Stycke 2 och 3 som i RP 146/2020 rd)

10. Utveckling av landsbygden

50. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringsarna (reservationsanslag 3 år)

Anslaget under momentet föreslås vara 5,326 miljoner euro, vilket motsvarar nivån i 2020 års ordinarie budget. Utskottet välkomnar att regeringen på så sätt ha genomfört riksdagens uttalande i frågan (RSk 24/2019 rd — RP 29/2019 rd, RP 89/2019 rd, FiUB 20/2019 rd).

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 30

Utskottet anser att anslaget är ytterst behövligt. Genom professionell rådgivning som täcker hela landet skapas förutsättningar att bedriva en lönsam och konkurrenskraftig jordbruksproduktion och således stärka försörjningsberedskapen inom livsmedelsproduktionen. I bästa fall ger anslaget en mångfaldig hävstångseffekt genom att förbättra gårdsbrukens lönsamhet.

Utskottet understryker att rådgivningen också stöder genomförandet av klimatmålen genom att främja introduktionen av miljöbättre produktionsmetoder och mått. Exempelvis med hjälp av miljökonsekvensberäkningen Biocode kan man verifiera livsmedelssystemets ansvarstagande och på så sätt erbjuda konsumenterna den information som de behöver om produkternas koldioxidavtryck.

55. Statsbidrag för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås ett anslag på 3,805 miljoner euro. Utskottet beklagar att det än en gång föreslås att anslaget sänks med ett belopp som motsvarar riksdagens tillägg (250 000 euro).

4H-verksamheten är viktig enligt utskottet. På glesbygden är den allt oftare barnens eller de ungas enda fritidsaktivitet nära hemmet. Verksamheten stöder på många olika sätt sysselsättningen och företagandet i de senare åldersskedena. Målet med exempelvis verksamhetsmodellen Taimiteko är att plantera 10 000 hektar ny skog före 2030. På detta sätt sysselsätts unga och kolsänkorna i Finlands skogar ökas i områden som inte omfattas av aktivt jord- och skogsbruk eller torvproduktion. En viktig verksamhetsform är också att samla in och uppmuntra till uppsamling av naturprodukter (t.ex. Satosankarit – köp och förmedling av skogsbär).

Utskottet betonar att statligt stöd har en avgörande hävstångseffekt på 4H-ungdomsarbetet. Det fungerar som en slags såddfinansiering och det finns en stor risk för att en minskning av statsunderstödet också leder till en sänkning av den kommunala finansieringen.

Utskottet ökar momentet med 300 000 euro.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 4 105 000 euro.

(Stycke 2 som i RP 146/2020 rd)

63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås 1,1 miljoner euro för statsbidrag till byaverksamhet. Coronaepidemin har stärkt intresset för landsbygden och det ökade distansarbetet har sänkt tröskeln för att flytta till landet. De lokala byföreningarnas verksamhet och deras information om området stöder acklimatiseringen och ökar landsbygdens livskraft. Kommunikationen i anslutning till flyttning till landet och digitaliseringen av byaverksamheten på lokal nivå bör stärkas och byombudens viktiga arbete stödjas.

Utskottet ökar momentet med 300 000 euro för statsbidrag till byaverksamhet.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 30

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 12 300 000 euro.

Anslaget får användas

(Punkt 1 och 2 som i RP 146/2020 rd)

(Punkt 3 och 4 som i RP 227/2020 rd)

(Punkt 5—7 som punkt 4—6 i RP 146/2020 rd)

(Stycke 3 som i RP 146/2020 rd)

20. Jordbruk och livsmedelsekonomi

Jordbrukets lönsamhet

Utskottet uttrycker oro, såsom i många tidigare sammanhang (FiUB 20/2019 rd, FiUB 28/2018 rd), över jordbrukets lönsamhet. Tillräcklig lönsamhet är en förutsättning för produktionsutvecklande investeringar och för att det ska finnas personer som är villiga att ta över gårdarna. Endast via lönsamhet kan den inhemska livsmedelsproduktionens försörjningsberedskap garanteras.

Utskottet konstaterar att Pellervo ekonomiska forskningsinstitut bedömer att jordbrukssektorns företagarinkomst 2021 kommer att vara cirka en tredjedel svagare än för tio år sedan då företagarinkomsten totalt uppgick till nästan 1,5 miljarder euro. Naturresursinstitutet uppskattar å sin sida att företagarinkomsten år 2020 kommer att förbli på 2019 års nivå som är 15 500 euro, när de minsta gårdarna har utelämnats ur kalkylen. År 2017 var motsvarande företagarinkomst 17 400 euro per företag.

De ökande variationerna i insats- och produktpriserna samt de svaga skördenivåerna har medfört likviditetsproblem och därigenom skuldsättning och solvensproblem. Företagens genomsnittliga lönsamhet har inte heller förbättrats av den ökade gårdsstorleken och de investeringar som gjorts.

Utskottet betonar att stöden utgör en stabil och förutsägbar del av jordbruket, som under de senaste åren har stått för 32 procent av jordbrukets totala avkastning. Därför är det positivt att lösningen i EU:s fleråriga budgetram garanterar att den totala offentliga finansieringen av jordbruket förblir nästan oförändrad 2021. Också den totala finansieringen av jordbrukets investeringar förblir oförändrad.

Metoder för att förbättra situationen

Utskottet konstaterar att det fortfarande inte finns någon enskild metod för att förbättra jordbrukets lönsamhet. Utskottet hänvisar till utredningen ”Uusi alku. Maatalous on myös tulevaisuuden elinkeino (En ny början. Jordbruk är också framtidens näringsgren)”², där jordbrukets tillstånd

² Uusi alku — Maatalous on myös tulevaisuuden elinkeino, Reijo Karhinen, Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2019:3.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 30

granskades mångsidigt och konkreta förslag lades fram för att höja företagarinkomsten med 500 miljoner euro. Det är fortfarande viktigt att genomföra åtgärderna och följa upp resultaten.

Utskottet betonar en förbättring av gårdsproduktiviteten. Lönsamheten varierar enligt produktionsinriktning, men särskilt mellan gårdarna. Produktiviteten måste kunna ökas genom rådgivning, forskning och utbildning och genom att flytta tyngdpunkten från produktionsprocessfrågor till ekonomiska frågor. Lantbruksföretagarnas uppmärksamhet bör fästas vid att jämföra det egna företagets och de mest lönsamma företagens verksamhet, ta i bruk bästa praxis och leda sina företag utifrån ett helhetsgrepp.

Utskottet anser att det är oroväckande att utbildningssystemet för jordbruket inte till alla delar motsvarar de framtida lantbruksföretagarnas behov. Därför är det nödvändigt att utreda nuläget och ändringsbehoven i fråga om jordbruksundervisningen.

Det är också viktigt att utvecklingen av riskhanteringen inom jordbruket framskrider och att man satsar allt mer på aktiv odling och främjande av livsmedelsexport. Problemen med tillgången på säsongarbetskraft måste lösas och förvaltningen i anslutning till detta underlättas. Likaså är det väsentligt att Livsmedelsmarknadsombudsmannen har tillräckliga resurser och vågar reagera på marknadsstörningar och missbruk av marknadsövertag.

Utskottet betonar också vikten av att ursprungsmärkningen är tydlig och att beräkningen av produkters koldioxidavtryck vidareutvecklas och tas i bruk på bred front. Konsumenternas val påverkas i allt högre grad av ansvarsfull matproduktion. Att tillhandahålla tillförlitlig information är ett sätt att göra jordbruket mer lönsamt om det kan öka konsumenternas betalningsvilja när det gäller livsmedel som produceras enligt deras preferenser.

Det är också bra att det bereds ett klimatprogram som syftar till att stödja övergången till ett klimathållbart matsystem, och samarbetet inom sektorn utvecklas bland annat genom projektet Gemensamt matbord.

47. Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås 4,069 miljoner euro, vilket är något mer (24 000) än för 2020.

Utskottet anser att anslaget är mycket behövligt och mångsidigt. Den används för att finansiera nationella eller internationella åtgärder som stöder målen i redogörelsen för livsmedelspolitiken (Mat 2030) samt för att starta kompetensnätverkets verksamhet. Med anslaget är det viktigt att också fortsättningsvis stödja utvecklandet av sektorn för ekologisk produktion och naturprodukter samt främjandet av närproducerad mat. Dessutom är det nödvändigt att stödja regeringsprogrammets mål att bereda och genomföra ett klimatprogram samt att förbättra livsmedelssektorns handelsbalans bland annat genom att stärka exportförutsättningarna.

Utskottet betonar att ökad närproducerad och ekologisk mat vid offentlig upphandling kräver upphandlingskompetens både av beslutsfattarna och av dem som bjuder ut mat. Det är således positivt att det vid jord- och skogsbruksministeriet på viss tid har anställts ett upphandlingssändebud (2019—2022) som bland annat har till uppgift att ge råd och handledning till aktörerna i an-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 30

vändningen av ansvarsfulla livsmedelskriterier vid anbudsförfaranden. Utskottet betonar också samarbetet med kommunerna. Verksamheten stöder för sin del statsrådets principbeslut (10.9.2020) om en gemensam strategi för offentlig upphandling.

Utskottet ökar momentet med 200 000 euro för projektfinansiering till Arktiska Aromer rf.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 4 269 000 euro.

(Stycke 2—4 som i RP 146/2020 rd)

40. Naturresursekonomi

21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås 14,259 miljoner euro, alltså 3,349 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2020. Anslaget används för vattendragsåtgärder som staten ansvarar för samt för utvecklande av vattenhushållningen, kartläggning av grundvattenområden och grundvattenbevakning.

Utskottet lyfter fram det växande behovet under momentet på grund av utgifterna för ombyggnad och förpliktelser i fråga om föråldrade vattenkonstruktioner samt verkställande av bestämmelser som gäller hantering av översvämningsrisker. I och med att extrema väderleks- och vattenförhållanden blir vanligare måste vattenhushållningens resurser i allt högre grad riktas till åtgärder för att förbättra hanteringen av risker för torka och översvämningar.

Utskottet anser att det är nödvändigt att trygga rent vatten och vattenförsörjning. För att upprätthålla och utveckla försörjningsberedskapen bör bland annat vattentjänstverkens ekonomi och verksamhetsplanering fås på en mer hållbar nivå än för närvarande. Det är bra att man som en del av översynen av lagen om vattentjänster utreder också metoder för att säkerställa en långsiktig investeringsplanering för aktörerna.

22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås 32,652 miljoner euro, vilket är 3,607 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020. Utskottet konstaterar att propositionen ger goda möjligheter till utvecklingsprojekt för naturresurs- och bioekonomi i flera branscher.

Klimatprogrammet för markanvändningssektorn

Utskottet anser det nödvändigt att största delen av finansieringen anvisas för de åtgärder i markanvändningssektorns klimatprogram (sammanlagt 24,46 miljoner euro) som bidrar till uppnåendet av klimatneutralitet 2035. För att målet ska kunna nås krävs en målmedveten minskning av de fossila utsläppen samt stärkande av kolsänkorna och kollagren.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 30

Ett klimathållbart jordbruk eftersträvas genom att man främjar odlingsmetoder, tekniker, produkter och tjänster som binder kol och minskar utsläppen samt genom att man diversifierar odlingen. I synnerhet stärks åtgärderna för att minska utsläppen från torvmarker.

Skogsbruket främjar mångsidiga odlings- och behandlingssätt och stärker skogarnas tillväxt och samtidigt kolbindningen genom askgödsel och användning av förädlat skogsodlingsmaterial. Anpassningen av skogsbruket till klimatförändringen stöds bland annat genom kartläggning av risken för förstörelse och utveckling av bekämpningsmetoderna. Också skötseln av torvmarker utvecklas och man strävar efter att minska skogarnas övergång till bebyggd mark.

Åtgärdshelheten stöder för sin del andra projekt i regeringsprogrammet, såsom den nationella skogsstrategin, klimatprogrammet, näringslivscykeln som helhet, programmet för utveckling av åkerstrukturen samt åtgärderna för översvämningsskydd och vattenhantering på åkrar. Åtgärderna genomförs också med hjälp av EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Utskottet anser dessutom att den övriga finansiering som föreslås under momentet är motiverad bland annat för *återvinning* av näringsämnen (2 miljoner euro) och *effektivisering av bekämpningen av invasiva arter* (0,295 miljoner euro).

31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås 8,636 miljoner euro, alltså 3,13 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2020.

Över hälften av finansieringen (4,879 miljoner euro) anvisas för stödjande av vattenekonomiska projekt relaterade till riskhantering, istandsättning, utveckling och försök. Understöden riktas bland annat till planering av avrinningsområden, dikningslösningar, ombyggnad och modernisering av översvämningsskyddskonstruktioner i dåligt skick samt åtgärder enligt planerna för hantering av översvämningssrisker, såsom projekt för att skydda bostadsområden mot översvämning.

Utskottet anser det vara viktigt att anslaget också förlänger det nationella programmet för återhämtning av vandringsfiskbestånden genom att förbättra levnadsförhållandena för vandringsfiskbestånden och återställa deras naturliga förökning i strömmande vattendrag. I projekten genomförs fiskvägar och andra alternativa vandringsvägar i anslutning till fiskens vandring samt undanröjs vandringshinder. Det finns också behov av att stödja projekt för nedläggning av verksamheten vid små vattenkraftverk samt åtgärder för restaurering av vattendrag i anslutning till dem.

42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 11,25 miljoner euro, vilket är 2,4 miljoner euro mer än för 2020. Anslaget används till ersättande av rovdjursskador som inträffat år 2020, varav största delen utgörs av ersättande av skador som stora rovdjur orsakat renhushållningen. Anslagen för förebyggande av skador på husdjur, odlingar och bin (ca 0,6 miljoner euro) samt skador (ca 0,75 miljoner euro) förblir oförändrade.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 30

Enligt en utredning som utskottet fått ökar antalet rovdjursskador som drabbar renhushållningen klart, vilket främst beror på skador orsakade av järvar. Skadorna beräknas 2020 uppgå till cirka 10,7 miljoner euro. Avgiftstaket i anslutning till EU:s rättsliga grund begränsar dock avgifterna till 10 miljoner euro, vilket innebär att de ersättningar som betalas måste skäras ned.

Utskottet anser det vara nödvändigt att skador orsakade av fridlysta arter kan ersättas till fullt belopp och konstaterar att detta också påverkar rovdjurspolitikens acceptans. Man bör satsa på att förebygga skador och säkerställa att gränsen på 10 miljoner euro inte överskrids. Utöver andra förebyggande åtgärder är det således ändamålsenligt att jord- och skogsbruksministeriet också bereder en fastställd järvkvot, som är en förutsättning för jakt. För att minska de skador som orsakas av stora rovdjur krävs det mer fungerande och effektfulla åtgärder än för närvarande.

44. Stöd för tryggnad av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)

Under momentet föreslås 55,03 miljoner euro som är 1,2 miljoner euro mindre än för 2020. Det föreslås att bevilningsfullmakten höjs till 58,5 miljoner euro, vilket möjliggör aktiv projektfinansiering 2021.

Enligt den utredning som utskottet fått kommer Kemera-stödet och bevilningsfullmakten för 2020 att användas nästan till fullt belopp. Anslagen och bevilningsfullmakten riktas inom de regionala skogsprogrammen på basis av en behovskalkyl för de enskilda skogsägarnas skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten.

Det är positivt att medlen i allt högre grad används till tidig vård av plantbestånd, vård av ungskog och vitaliseringsgödsling. Genom dessa åtgärder som främjar skogstillväxten ökas samtidigt skogarnas kolbindning. Dessutom har den stödändring som gjordes i början av 2020 på önskat sätt ökat askgödslingen i torvmarker, men intresset för projekt för skötsel av torvmarker har däremot minskat.

Intresset för byggande och ombyggnad av skogsvägar har också minskat. Detta påverkar på lång sikt väghållbarheten, som är central för hela skogsbioekonomin och som möjliggör avverkning, virkestransport och andra arbeten i skogen samt deras lönsamhet och konkurrenskraft.

Utskottet anser därför att det är viktigt att skogsägarna erbjuds tillräckligt med skogsvårdstjänster för planering och genomförande av väg- och kärnskogsprojekt som aktörerna ofta genomför gemensamt.

Utskottet betonar dessutom att ett aktivt skogsbruk skapar förutsättningar för skogsindustrins existens och tillväxt. Det är en viktig möjliggörare av arbete och försörjning samt exportinkomster för samhällsekonomin i Finland. Skogsbrukets och skogsindustrins betydelse för Finland kan inte överbetonas i det nuvarande ekonomiska läget. Anslaget under momentet har en betydande inverkan på hur skogsägare aktiveras i skogsvården. Det är viktigt att man inom kort också fäster uppmärksamhet vid bland annat hur de skogar som ägs av dödsbon fås till aktiv vård. Skogar som växer bra och förnyar sig har redan i årtionden varit grunden för Finlands välfärd. Samtidigt är de också effektiva kolsänkor och kollager.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 30

45. Främjande av värden av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås 8,027 miljoner euro, vilket möjliggör åtgärder i handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (Metso) på cirka 3 400 hektar.

Utskottet konstaterar att trots ökningen av anslaget (1 miljon euro) kan man med finansieringen inte uppnå programmets mål att skydda sammanlagt 82 000 hektar ekonomiskog före 2025. Av målet hade cirka 43 000 hektar genomförts före utgången av 2019, vilket innebär att uppnåendet av de uppställda målen förutsätter att den årliga finansieringen av programmet höjs med 8,5 miljoner euro för den återstående perioden och att det årliga målet höjs till över 6 000 hektar. Av tillägget ska cirka 2,5 miljoner euro riktas till Finlands skogscentral för genomförandet av programmet.

46. Statsbidrag till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 42,171 miljoner euro, vilket är 3,011 miljoner euro mer än för 2020. I tillägget har beaktats bland annat ökningen av genomförandet av Metso-programmet (0,3 miljoner euro) och merkostnaderna för förvaltningen av det nya systemet för beskogning (0,368 miljoner euro) samt finansieringen av engångsnatur av det informationssystem som det förutsätter (1,7 miljoner euro).

Skogscentralen är en central producent av skogsrelaterad information. Bolaget har redan i flera års tid elektrifierat sina tjänster och strävat efter att utnyttja de tjänste- och produktivitetsfördelar som digitaliseringen erbjuder. Målet har varit att utveckla verksamhetssätten, strukturerna och processerna så att tjänsterna är kundorienterade och i första hand elektroniska. År 2021 förbättrar Skogscentralen bland annat användningsvärdet för geografisk information som baserar sig på laserskanning så att den bättre motsvarar aktörernas behov.

Utskottet betonar att geografisk information är av stor betydelse för såväl skogsägare, skogsentreprenörer som beslutsfattare när det gäller att främja bioekonomin. Det finns allt fler behov av skogscentralens tjänster och den erbjuder många möjligheter till grön tillväxt. Enligt den utredning som utskottet fått uppgår den permanenta årliga utgiftsökningen under momentet under de närmaste åren till 3,9 miljoner euro, varav propositionen täcker en del.

47. Stöd för beskogning av impedimentmarker (reservationsanslag 3 år)

Utskottet anser att det nya momentet och det föreslagna anslaget på 1,36 miljoner euro är behövliga och anser det också vara ändamålsenligt att det nya incitamentssystemet blir permanent.

Avsikten är att med hjälp av stödet beskoga 2 000 hektar år 2021. Enligt den utredning som utskottet fått finns det drygt 118 000 hektar potentiella impedimentmarker som lämpar sig för beskogning. Genom åtgärden ökas det kollager som trädbeståndet binder och minskas växthusgasutsläppen i marken. Utskottet betonar att den största klimatnyttan med incitamentssystemet uppnås genom att torvmarksbaserade impedimentmarker beskogas (uppskattningsvis 29 500 hektar).

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 30

51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 3 år)

Anslaget under momentet och användningen av anslaget baserar sig huvudsakligen på lagen om fiske (379/2015). Anslaget används bland annat till planering, genomförande, styrning och utveckling av hållbar användning och vård av fiskevatten samt till kostnader för fiskerikontroll. I propositionen ingår också ett tillägg enligt regeringsprogrammet till verkställigheten av lagen om fiske och till forskningsverksamheten (0,5 miljoner euro).

Utskottet fäster uppmärksamhet vid att det gångna året har fått finländarna att fiska rekordmycket. Med tanke på att tillstånden fördelas ett år i efterskott är utskottet bekymrat över att de resurser som anslagits för rådgivning och kontroll av fisket inte räcker till för att tillgodose de nya fiskarnas behov. Verksamhetens kontinuitet löses inte med en tilläggsfinansiering på ett år, utan under de kommande åren måste förutsättningarna för den utredas på bred bas.

I detta sammanhang lyfter utskottet också fram utfiskning av skräpfisk och betonar att det är möjligt att effektivt avlägsna fosfor från eutrofierade vattendrag genom intensifierad yrkesfångst av karpfisk och planering av fiskbestånd. Verksamheten bör utvidgas och man bör fortsätta att förädla karpfisk till livsmedel och djurfoder.

Utskottet ökar momentet med 300 000 euro, varav 100 000 euro anvisas för utfiskning av skräpfisk i Pyhäjärvi i Säkylä jämte uppföljning, 100 000 euro till Finlands Fritidsfiskares Centralorganisation rf för rådgivning till fritidsfiskare, 60 000 euro till Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF rf och 40 000 euro till Suomen sisävesiammattikalastajien liitto ry för rådgivning till kommersiella fiskare. Dessutom återställer utskottet i momentets beslutsdel ett omnämnande om att anslaget får användas för bidrag till Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF rf.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 9 700 000 euro.

(Stycke 2 som i RP 146/2020 rd)

Av anslaget används 60 000 euro till bidrag till Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF rf. (Nytt)

(Stycke 4 som stycke 3 i RP 146/2020 rd)

62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)

Inhemsk fisk som fångas i kommersiellt syfte utgör bara omkring 7 procent av den totala fiskkonsumtionen. Fisken i detaljhandeln är huvudsakligen importerad. I slutet av 2019 fanns det färre än 700 kommersiella fiskare i Finland.

Utskottet anser det behövt att propositionen innehåller ett tillägg på 1,2 miljoner euro i enlighet med regeringsprogrammet för åtgärder för främjande av inhemsk fisk, tryggnad av yrkesfiskarnas verksamhetsförutsättningar samt förebyggande av sällskador. Utskottet påskyndar genomförandet av åtgärderna. Med tanke på fiskerinäringens fortbestånd är det viktigt att se till att fiskbestånden hålls livskraftiga, att skador som orsakas av säl och skarv minskas och att fiskens värde ökas, så att näringen är lönsam och attraktiv också för unga.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 30

Under momentet finansieras dessutom åtgärder som stöder förnyelse av näringarna och hållbar tillväxt i enlighet med Europeiska havs- och fiskerifondens (EHFF) verksamhetsprogram. Utskottet konstaterar att detta inbegriper bland annat ett ökat utbud av inhemsk fisk med hjälp av vattenbruk och betonar att det samtidigt är viktigt att se till att tillståndprocesserna fungerar.

64. Forststyrelsen

Vid uppställandet av målen för Forststyrelsens affärsverksamhet har man beaktat de nya ägarpolitiska riktlinjerna, och i verksamheten samordnas därför den ekonomiska lönsamheten, naturens mångfald och klimathållbarheten bättre än för närvarande. Åtgärder i anslutning till detta är bland annat stärkande av kolsänkorna i mångbruksskogarna, exempelvis genom att öka gödsling som främjar tillväxten, planering av avrinningsområdesspecifika vattenskyddsåtgärder, ökning av arealen för odling av olikåldrig skog vid förnyelseavverkningar samt genomförande av ett program för aktiva naturvårdsåtgärder i mångbruksskogar.

Resultatmålet för affärsverksamheten år 2021 har sänkts med cirka en femtedel jämfört med år 2020 på grund av dessa nya riktlinjer och den osäkra utvecklingen på virkesmarknaden. Det preliminära resultatmålet är 98,6 miljoner euro, varav avsikten är att intäktsföra 98 miljoner euro till staten 2022.

50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås 8,115 miljoner euro, alltså 0,577 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2020.

Utskottet ser det som ett steg i rätt riktning att propositionen innehåller en höjning på 1 miljon euro (liksom också år 2020) för att minska det eftersatta underhållet i strövområdena ur så kallade framtidsinvesteringar. För samma syfte beviljades också 1 miljon euro i sjunde tilläggsbudgeten för 2020. Det eftersatta underhållet för serviceutrustning som stöder rekreatjonsbruk och naturturism och som finansieras via jord- och skogsbruksministeriet kan således minskas till omkring 3,7 miljoner euro 2021 (5,7 miljoner euro vid utgången av 2020).

Utskottet betonar att de statliga strövområdena och friluftsmålen i Forststyrelsens mångbruksskogar som finansieras med anslag under momentet på ett betydelsefullt sätt kompletterar utbudet av statlig mark och vatten som kan användas för rekreation. Coronakrisen har accentuerat skogarnas samhällseliga betydelse och ökat användningen av strövområden. Det är således allt viktigare att tillgodose servicebehovet för att trygga områdenas användbarhet och säkerhet.

Utskottet anser det vara viktigt att Forststyrelsens funktioner utvecklas jämnt inom både jord- och skogsbruksministeriets och miljöministeriets förvaltningsområden (66,142 miljoner euro under mom. 35.10.52). Också anslagsnivån under detta moment bör således justeras för att säkerställa en högkvalitativ och hållbar verksamhet.

Enligt den utredning som utskottet fått finns det utöver det eftersatta underhållet ett särskilt tryck på att höja nivån bland annat inom det offentligrättsliga fisket, närmast i rådgivningen om och

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 30

övervakningen av det ökade fritidsfisket. Det finns också underskott i finansieringen av utvecklingen av terrängtrafiklederna och i de nyinvesteringar som krävs för naturturismen inom ansvarsområdet för vildmarkstjänster.

Utskottet ökar anslaget under momentet med 150 000 euro, varav 100 000 euro anvisas för istandsättning av det ungdomsläger i Evo som används av scouter och 50 000 euro för utvecklande av rutterna i Lauhavuori-Hämeen kangas Geopark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 8 265 000 euro.

(Stycke 2—4 som i RP 146/2020 rd)

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter

02. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

För Cybersäkerhetscentret föreslås en permanent tilläggsfinansiering på 2,34 miljoner euro för att utveckla hanteringen av cyberstörningar i samhället. Tilläggsfinansieringen riktas i första hand till att stärka Cybersäkerhetscentrets kompetens inom verksamhetsområdet samt till att upptäcka allvarliga kränkningar av informationssäkerheten dygnet runt.

Utskottet anser att en permanent tilläggsfinansiering är nödvändig för att man ska kunna förbättra kommunikationsnätens funktionssäkerhet och säkerhet samt förebyggande av störningar och cyberhot. Störningar i kommunikationsnätens funktion till följd av brister i informationssäkerheten eller cyberattacker kan orsaka riksomfattande olägenheter, och det behövs bra kompetens och en lägesbild i realtid för att kunna förutse och snabbt utreda hot i anknytning till dem.

Utskottet betonar att Cybersäkerhetscentrets resursbehov i framtiden måste stärkas ytterligare för att centret ska kunna utveckla sin verksamhet och i realtid svara på de ständigt ökande utmaningarna med informationssäkerheten.

04. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

För Meteorologiska institutet föreslås ett tillägg på 0,75 miljoner euro för utvecklingen av den internationella markstationen för satellitkommunikation i Sodankylä samt ett tillägg på 0,5 miljoner euro för finansiering av verksamheten inom den europeiska forskningsinfrastrukturen ACTRIS för forskning i små partiklar, moln och spårgaser. Dessa tilläggssatsningar är viktiga, eftersom de för sin del främjar Finlands roll inom forskningen i klimatförändringen och därmed Finlands internationella konkurrenskraft.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 31

Utskottet välkomnar också att 1,1 miljoner euro anvisas för förnyande av väderradarnätet, och att beloppet kommer att uppgå till 1,2 miljoner euro 2022 och 2023. Den permanenta anslagsökningen ger möjlighet till långsiktigt underhåll av radarnätet och förnyande av gamla radaranläggningar.

Utskottet betonar vikten av väderradarnätets regionala täckning eftersom väderradaranläggningarna ger mätuppgifter som är viktiga bland annat med tanke på vägunderhållet vintertid, trafiksäkerheten och flygtrafiken. Den regionala täckningen av väderradarnätet har förbättrats, men i synnerhet i landets norra del finns det fortfarande skuggområden.

10. Trafik- och kommunikationsnäten

20. Basunderhåll av transportinfrastrukturen (reservationsanslag 3 år)

Nettoanslaget under momentet är cirka 1,4 miljarder euro, vilket inbegriper en permanent nivåhöjning på 300 miljoner euro i enlighet med den parlamentariska arbetsgruppens förslag. I enlighet med regeringsprogrammet riktas 20 miljoner euro av nivåhöjningen till förbättring av vägunderhållet vintertid i synnerhet i områden där vintern ställer mest utmaningar.

Trots resursökningen minskar anslaget något jämfört med den ordinarie budgeten för innevarande år, och det beräknas att det eftersatta underhållet börjar öka något. Detta beror på att beläggningsmängderna beräknas minska nästa år så att de stannar under 3 000 kilometer, medan den årliga beläggningsmängden för att förhindra en försämring av det belagda vägnätets skick (dvs. en ökning av det eftersatta underhållet) skulle vara cirka 4 000 kilometer. Enligt inkommen utredning uppgår kostnaderna för att belägga de resterande 1 000 kilometrarna till cirka 50 miljoner euro.

Utskottet betonar vikten av åtgärder som främjar trafiksäkerheten samt funktionen och den dagliga framkomligheten hos de trafikleder som är centrala med tanke på näringslivets transporter. Vägnätets skick spelar en stor roll också när det gäller att minska koldioxidutsläppen eftersom en ojämn vägyta och beläggningsskador ökar bränsleförbrukningen särskilt i den tunga trafiken. Även vinterunderhållet har en stor inverkan på bränsleförbrukningen och utsläppen.

Utskottet påpekar att vägnätets skick på lägre nivå till många delar är svagt, vilket försämrar säkerheten och smidigheten i fråga om persontrafiken och transporterna. Även broar som är i dåligt skick leder till längre transportrutter som ökar kostnaderna för näringslivet och koldioxidutsläppen från trafiken. Det är ofta mycket dyrt att åtgärda strukturella problem i äldre broar, och på grund av de knappa resurserna framskrider reparationen långsamt.

Utskottet utökar momentet med 17 350 000 euro och anvisar beloppet till mindre projekt som förbättrar trafiksäkerheten, verksamhetsmöjligheterna för näringslivet och gång- och cykeltrafiken på olika håll i landet.

Projekten och de anslag som utskottet anvisar för dem är:

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 31

- LV 1050, underhåll av Fagerviksvägen på avsnittet Hamnvägen—Barösundsvägen, Raseborg, Ingå: 700 000 euro
- LV 51, förbättring av belysningen på avsnittet Ingå—Karis: 500 000 euro
- De mest brådsakande beläggningarna av gång- och cykelleder i Esbo, Helsingfors och Vanda: 1 000 000 euro
- LV 12227, förbättring av Oinasjärventie, Salo: 800 000 euro
- Byggande av en cirkulationsplats i korsningen av Kaaritie och Alvar Aallon tie, Pemark: 500 000 euro
- SV 43/LV 12786/LV 2174/LV 12683/LV 12678, belysning, Eura: 350 000 euro
- LV 2613, förbättring av Jämintie, Jämijärvi: 400 000 euro
- LV 13857, underhåll av Saloistentie, Janakkala: 400 000 euro
- Förbättring av RV 2 på avsnittet RV 9—LV 232, Humppila: 600 000 euro
- LV 14371, underhåll av Äijännevantie, Virtdois: 400 000 euro
- LV 13087, beläggning av Vesajärventie, Tavastkyro: 450 000 euro
- LV 14353, underhåll av Uttosalmentie, Mänttä-Vilppula: 280 000 euro
- LV 14290, Koskitie, byggande av en gång- och cykelled på avsnittet Romula—trafikstationen, Juupajoki: 200 000 euro
- LV 12, förbättring av belysningen på avsnittet Nokia—Sastamala: 300 000 euro
- LV 295, Mäntsäläntie, förflyttning av anslutningen vid Koskinen Oy, Kärköla: 350 000 euro
- LV 3501 och 14535, byggande av en gång- och cykelled i Svartbäck, Pyttis: 450 000 euro
- LV 15, byggande av en gång- och cykelled på avsnittet Jokela—Valkeala kby, Kouvola: 300 000 euro
- LV 14821, arrangemang för gång- och cykeltrafik på avsnittet Talpionmäentie—Latutie, Villmanstrand: 370 000 euro
- LV 15076, underhåll av Koirakiventie, Pertunmaa: 200 000 euro
- LV 14, arrangemang för gång- och cykeltrafik på avsnittet Anttola—anslutningen vid Kulennoinen, Nyslott: 600 000 euro
- LV 5641, underhåll av Pörsänmäentie, Idensalmi: 500 000 euro
- LV 5071, reparation av Vuonislahdentie, Lieksa: 300 000 euro
- HV 15688, förbättring av Suhmuranntie, Joensuu: 500 000 euro
- LV 58, reparation av beläggningen på avsnittet Karstula centrum—Humppi, Karstula: 200 000 euro
- LV 6181, underhåll av Leppälähdenväylä, Toivakka: 50 000 euro
- LV 6304, slutförande av byggandet av en gång- och cykelled, Lannevesi, Saarijärvi: 300 000 euro
- Förbättring av bron Pankkisilta i Äänekoski: 200 000 euro
- RV 23, förbättring av anslutningen vid Kolhontie, Keuruu: 350 000 euro
- HV 7071, slutförande av den grundliga förbättringen av Kätkäjoentie, Alavus: 300 000 euro
- LV 17479, förbättring av Harjumäentie, Ilmajoki: 450 000 euro
- Planering av en hamnväg i Vasa: 500 000 euro
- LV 748, byggande av en gång- och cykelled vid Flygfältsvägen, Kronoby: 500 000 euro
- RV 86, byggande av en gång- och cykelled, Ylivieska: 450 000 euro
- RV 8, byggande av en underfart vid Tapiontupa, Kalajoki: 300 000 euro
- LV 18345, underhåll av Hylkirannantie, Reisjärvi: 150 000 euro

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 31

- LV 18649, underhåll av Lehtoseläntie och LV 18651 Laitilantie, Muhos: 100 000 euro
- RV 22 och förbättring av anslutningen vid Mustikkakankaantie, Utajärvi: 400 000 euro
- LV 7980 och LV 18312, byggande av en gång- och cykelled i Lehtopää, Oulainen: 450 000 euro
- LV 19033, ny beläggning på Vuoreslahdentie, Kajana: 600 000 euro
- SV 900, förflyttning av Hyryntie vid Kuhmo Oy:s sågverk, Kuhmo: 700 000 euro
- Förbättring av RV 21 vid Vihreä pysäkki, Pello: 175 000 euro
- RV 4, förbättring av avfarten och korsningsområdet vid Kallinkangas och RV 4, Keminmaa: 225 000 euro
- Förbättring av bron Tenniön silta, Kousku by, Savukoski: 500 000 euro

Utskottet anser att det är nödvändigt att man under 2021 ser till att projektet Pöntä—Isojoentie i Kauhajoki slutförs och att vägsträckningen LV 301 Keihonen—Suomela i Vesilahti förbättras.

Av anslaget under momentet används 473 miljoner euro för *banhållning* och med hjälp av det beräknas bannätets skick förbli oförändrat eller rentav förbättras något. Behovet av att reparera bannätets överbyggnader bedöms dock öka kraftigt mot slutet av decenniet. Utskottet anser det vara viktigt att man sörjer för det befintliga bannätets skick, säkerhet och smidiga trafik och att man i den långsiktiga planeringen tar hänsyn till det ökande reparationsbehovet.

Utskottet anser det vara bra att det program för förbättring av säkerheten vid plankorsningar som inleddes under förra valperioden fortsätter och att det för projektet har reserverats en finansiering på 10 miljoner euro för nästa år. Avskaffandet av plankorsningar är en viktig enskild åtgärd som kan öka smidigheten i spårtrafiken och förbättra trafiksäkerheten.

Utskottet påpekar dessutom att det är osäkert om de budgeterade intäkterna från banavgiften (47 miljoner euro) realiseras eftersom man uppskattar att intäkterna för innevarande år på grund av coronaläget förblir 5 miljoner euro mindre än beräknat.

Utskottet lyfter också fram behoven inom *farledshållningen* och anser att det bland annat ur miljösynpunkt är viktigt att man utvecklar insjötrafiken och insjötransporterna. Förlängningen av slussarna i Saima kanal, som inleds som ett utvecklingsprojekt, är ett viktigt projekt som främjar insjötrafiken och som påverkar industrins och näringslivets transporter i Saimens insjöområde och östra Finland. Reparationen av kanalen ger också möjligheter att utveckla turismen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 382 654 000 euro.

(Stycke 2 och 3 som i RP 146/2020 rd)

Fullmakt

(Som i RP 146/2020 rd)

(Tabell som i RP 146/2020 rd)

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 31

30. Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (reservationsanslag 3 år)

Anslaget under momentet (67,7 miljoner euro) används för byggnads- och planeringsunderstöd för redan påbörjade kollektivtrafikprojekt (bl.a. förlängningen av västmetron från Mattby till Stensvik, Spårjokern, spårvägen i Tammerfors). Utöver dessa föreslås två nya projekt (spårväg i Åbo, depåer som betjänar närtågstrafiken i Helsingforsregionen), för vilka planeringsfullmakten uppgår till sammanlagt 7,5 miljoner euro. Fullmaktens belopp är sammanlagt högst 30 procent av planeringskostnaderna och besluten om beviljande förutsätter att kommunerna i området förbinder sig i enlighet med MBT-avtalet.

Utskottet understöder projekten och konstaterar att de på ett bra sätt minskar utsläppen från trafiken och främjar de klimatpolitiska målen på lång sikt.

31. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)

Att främja gång och cykling. Utskottet är nöjt med att anslaget under momentet har höjts med 25 miljoner euro i kompletteringspropositionen till budgetpropositionen, vilket innebär att sammanlagt 28,5 miljoner euro står till förfogande för att främja gång och cykling. Anslaget ger goda möjligheter att genomföra det program för att främja gång och cykling som statsrådet godkände 2018 och vars syfte är att öka gång- och cykelresorna senast 2030 med 30 procent jämfört med 2018.

Under 2020 (inkl. den ordinarie budgeten och fjärde tilläggsbudgeten för 2020) har sammanlagt 42,9 miljoner euro anvisats för främjande av gång och cykling samt för infrastrukturprojekt som förbättrar kollektivtrafikens verksamhetsförutsättningar under det aktuella momentet och moment 31.10.20. På så sätt har man inlett projekt som bland annat har förbättrat cykelbanor, skyltningen i anslutning till cykelleder samt anslutsparkeringen för cyklar. Under 2020 inleddes också ett projekt för att främja cykelturismen och vidtogs åtgärder som främjar säkerheten i skolornas och daghemmens trafikmiljö och på skolvägarna. Nästa år fortsätter dessa projekt och tillsammans med bland annat landskapen och andra intressentgrupper sammanställs ett förslag till ett riksomfattande cykelnät.

Genomförandet av programmet för att främja gång och cykling stöder bland annat en minskning av utsläppen från trafiken och ett fungerande transportsystem. En högklassig infrastruktur för gång och cykeltrafik är också ett viktigt sätt att öka gång- och cykeltrafikens popularitet och främja befolkningens fysiska aktivitet och välbefinnande samt folkhälsan. Detta stöder också regeringsprogrammets mål att höja den totala idrottsaktiviteten i alla befolkningsgrupper. För att främja hållbara färd sätt anser utskottet att det är viktigt att man i likhet med 2020 också i nästa års selsättnings- och stimulansbaserade tilläggsfinansiering tar hänsyn till de understöd som behövs för att främja gång och cykling. Understöden är mycket eftertraktade eftersom man år 2020 ansökte om cirka 66,5 miljoner euro i statsunderstöd enligt investeringsprogrammet, medan 31,5 miljoner euro stod till förfogande.

Utskottet betonar också vikten av att utveckla cykelparkeringen, vilket enligt undersökningar kan öka cyklingens popularitet. Cyklingen har blivit allt populärare under pandemin men samtidigt har cykelstölderna ökat kraftigt. Det beror delvis på cykelparkeringsställningar av dålig kvalitet där man enkelt kan ta loss cykeln.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 31

Utskottet anser det vara viktigt att man i samband med understödsbeslut tar hänsyn till bland annat sådana gång- och cykelleder som väntat länge på sin tur. Sådana är till exempel de projekt för lätt trafik som planerats vid Ukonniementie (Lohikoskentie—Tyypäläntie) och Peurunka (SV 637) i Jyväskylä, underhåll av gång- och cykelleder i Vuokatti i Sotkamo, gång- och cykellederna i Parkano (LV 13332) och Sjundea (LV 115) samt förbättrandet av säkerheten och användbarheten för gång- och cykeltrafiken vid LV 140 (Gamla Lahtisvägen) på avsnittet Kervo—Sibbo—Vanda och LV 11695 Brokärrsvägen.

Utskottet ökar anslaget för att främja cykling och för infrastrukturprojekt som främjar cykling med 600 000 euro, varav 300 000 euro anvisas för att utveckla cykelparkeringen. Dessutom ökar utskottet anslaget under momentet med 150 000 euro och påpekar om de behov av tilläggsfinansiering som föranleds av att broprojektet för gång- och cykeltrafiken i Jakkukylä i Ijo kommun fördröjs.

Understöd för enskilda vägar. I den egentliga budgetpropositionen föreslogs ett anslag på 13 miljoner euro för understöd för enskilda vägar men i kompletteringspropositionen stiger understödsanslaget till 30 miljoner euro.

Utskottet välkomnar höjningen av anslaget, eftersom nätet av enskilda vägar har stor betydelse för hela transportsystemet. En betydande del av näringslivets transporter använder enskilda vägar, varvid till exempel broar med viktbegränsning kan medföra stora kostnader till exempel för transporter inom skogsindustrin och livsmedelsindustrin.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 60 150 000 euro.

(Stycke 2 och 3 som i RP 146/2020 rd)

Dispositionsplan (euro)

Främjande av gång och cykling samt kommunernas kollektivtrafikprojekt	29 250 000
Trafikflygplatser och flygplatser utanför Finavias flygplatsnät	900 000
Understöd för enskilda vägar och konsumtionsutgifter som föranleds av rådgivning till väglag	30 000 000
Sammanlagt	60 150 000

77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)

År 2021 inleds sex nya utvecklingsprojekt, av vilka tre är banprojekt (utveckling av bangården i Åbo och byggande av dubbelspår på avsnittet Kuppis—Åbo, fas 1 av förbättringen av banan Tammerfors—Jyväskylä samt förbättring av trafikkapaciteten på banavsnittet Uleåborg—Kemi). Dessutom inleds ett vägprojekt (RV 4 utveckling av vägavsnittet Äänekoski—Viitasaari) och två farledsprojekt (förlängning av slussarna i Saima kanal och fördjupning av havsfarleden i Ajos i Kemi).

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 31

Kostnadskalkylen för nya projekt uppgår till sammanlagt drygt 205 miljoner euro. Byggnadsarbeten som gäller fördjupandet av havsfarleden i Ajos i Kemi och förbättringen av trafikkapaciteten på banavsnittet Uleåborg—Kemi inleds dock inte förrän beslut har fattats om byggandet av den planerade bioproduktfabriken i Kemi. För utvecklingen av bangården i Åbo och byggandet av dubbelspår på avsnittet Kuppis—Åbo krävs å sin sida att kommunerna i Åboregionen förbinder sig till förpliktelserna enligt MBT-avtalet.

Därtill kommer man under 2021 att fortsätta med genomförandet av flera trafikledsinvesteringar som inletts redan tidigare. Under nästa år pågår sammanlagt 35 trafikledsprojekt vars fullmakter att genomföra projektet uppgår till över 2 miljarder euro. Utskottet välkomnar särskilt det stora antalet nya projekt i fjärde tilläggsbudgeten för 2020 som förbättrar trafikledsnätets funktion och som också har en betydande stimulerande effekt. Sådana är bland annat ett utvecklingsprojekt som gäller banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, byggandet av stadsbanan i Esbo samt förbättringen av banförbindelsen på avsnittet Luumäki—Imatra—ryska gränsen.

Utskottet konstaterar att alla nya projekt som inleds 2021 mycket väl stöder näringslivets verksamhetsförutsättningar och konkurrenskraft och avsevärt förbättrar den befintliga infrastrukturens effektivitet och funktion. Samtidigt främjar projekten klimatmålen och har också konsekvenser som stöder sysselsättningen och den regionala ekonomin. Utvecklingsprojekten har en stark betoning på banor, vilket är motiverat bland annat för att utvidga pendlingsregionerna och främja målet om koldioxidneutralitet.

Utskottet lyfter också fram utvecklingsbehoven i fråga om systemet för tågkontroll eftersom det nuvarande systemet kommer att nå slutet av sin livscykel i slutet av 2020-talet och beslut om ett ersättande system snart måste fattas. Som ersättande system har det föreslagits ett digitalt system för tågkontroll som skulle göra det möjligt att öka bankapaciteten, förbättra punktligheten och öka antalet tåg och passagerare på det nuvarande bannätet (KM:s publikationer 2020:6).

Utskottet anser det vara viktigt att inrättandet av projektbolaget Suomi-rata (Finlandsbanan) och projektbolaget Turun tunnin juna (Entimmetåget) och inledandet av verksamheten framskrider och att utredningsarbetet i anslutning till projekten kan inledas. Genomförandet av projekten förutsätter också att man hittar nya finansieringsmodeller och finansieringslösningar. Dessutom har spårförbindelserna i östlig riktning utretts och man har beslutat att fortsätta förhandlingarna utifrån linjen Flygbanan—Borgå—Kouvola.

Utskottet påpekar också att godstransporterna fortfarande huvudsakligen använder landsvägar. Det är därför viktigt att man i den 12-åriga trafiksystemplanen, som är under beredning, också tar hänsyn till behoven att utveckla landsvägsnätet.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 31

20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation

50. Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet (reservationsanslag 3 år)

Med anslaget under momentet (5 miljoner euro) stöds utbyggnaden av bredband i områden där det inte finns kommersiellt utbud av snabbt bredband. Lagstiftningen om stöd för utbyggnaden av bredband har reviderats och i den lag som träder i kraft vid ingången av nästa år har stöd villkoren ändrats bland annat så att stödordningen omfattar alla orter där användarna är bosatta eller placerade, oberoende av om de är stadigvarande. Med hjälp av stödet kan man således också förbättra bredbandsförbindelserna till exempel i fritidsbostäder. Villkoren i stödordningen förblir dock i huvudsak oförändrade (KoUB 17/2020 rd — RP 221/2020 rd).

Utskottet anser att det är viktigt att stödprogrammet fortsätter i dagens situation där vikten av kommunikationsförbindelserna har accentuerats ytterligare på grund av att distansarbetet har ökat, och där det fortfarande finns stora regionala skillnader i hur bredbandsförbindelserna fungerar. I slutet av 2019 stod knappt en miljon hushåll utom räckhåll för snabba fasta kommunikationsförbindelser. Skillnaderna i tillgången till snabba fasta förbindelser är också betydande mellan städer och landsbygdsliknande områden. Nästan 70 procent av hushållen i de största städerna har fast bredband, medan siffran är endast drygt 40 procent i landsbygdsliknande kommuner.

Det är också viktigt att kommunikationsförbindelserna utvecklas åtminstone i enlighet med Europeiska kommissionens mål att alla hushåll 2025 ska ha tillgång till förbindelser med en överföringshastighet på minst 100 Mbit/s och att hastigheten ska kunna höjas till 1 Gbit/s. Även i regeringsprogrammet har man förbundit sig till det här målet.

51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)

Trafiksäkerhetsavgift. Det förebyggande trafiksäkerhetsarbetet har sedan 2016 finansierats med en trafiksäkerhetsavgift som tas ut hos försäkringsbolagen. Den grundar sig på lagen om trafiksäkerhetsavgift (471/2016), enligt vilken ett anslag på en procent av premieinkomsterna av trafikförsäkringarna för motorfordon anvisas för främjande av trafiksäkerheten. De influtna inkomsterna från försäkringspremierna har under de senaste åren varit mindre än beräknat, vilket har lett till att underskottet har täckts med budgetfinansiering. Enligt inkommen utredning har inkomsterna minskat huvudsakligen på grund av att försäkringspremierna har sänkts och antalet fordon som används i trafik har minskat. Minskningen av inkomsterna verkar alltså vara permanent.

För nästa år anvisas 8,1 miljoner euro för säkerhetsverksamheten för vägtrafiken. Beloppet är 1 miljon euro mindre än det motsvarande beloppet för innevarande år.

Utskottet framhäver vikten av trafiksäkerhetsarbetet och konstaterar att förbättrandet av trafiksäkerheten har betonats i regeringsprogrammet och att också EU har ställt upp mål för förbättrandet av trafiksäkerheten. Även om den andel som fås av försäkringarna kommer från bilister, främjar säkerhetsarbetet säkerheten för alla som rör sig i trafiken, såsom fotgängare och cyklister.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 31

Utskottet anser att det finns skäl att utreda behoven att utveckla trafiksäkerhetssystemet och till exempel hur statsunderstöden riktas till att förbättra säkerheten till sjöss. Finansieringsbasen för verksamheten bör tryggas på ett långsiktigt hållbart sätt och en tillräcklig finansiering bör säkerställas i budgetpropositionen för 2022. Utskottet anser att nivån på finansieringen bör tryggas på 2020 års nivå för att man i trafiksäkerhetsarbetet även i fortsättningen ska kunna säkerställa den regionala täckningen. Utskottet anser det vara nödvändigt att kontinuiteten i Trafikskyddets, Trafikförsäkringscentralens och Ålands landskapsregerings trafiksäkerhetsarbete som helhet säkerställs.

Utskottets förslag till uttalande 3

Riksdagen förutsätter att behoven att utveckla säkerhetsverksamheten inom vägtrafiken utreds och att man ser till att finansieringsbasen för trafiksäkerhetsarbetet säkerställs på ett långsiktigt hållbart sätt.

55. Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken (reservationsanslag 3 år)

Anslaget under momentet (119,7 miljoner euro) används för köp av tågtrafik (32,2 miljoner euro), köp och utveckling av region- och lokaltrafik (32,3 miljoner euro), stöd för den offentliga persontrafiken i stora stadsregioner (13,2 miljoner euro) samt stöd för den offentliga persontrafiken i medelstora stadsregioner (8,1 miljoner euro). För klimatbaserade åtgärder används 20 miljoner euro. I kompletteringspropositionen föreslås dessutom en höjning av anslaget med 11,5 miljoner euro för stödjande av landskapens flygförbindelser.

Coronaepidemin har orsakat betydande förluster för dem som ordnar kollektivtrafik, och anslaget under momentet har därför redan höjts två gånger under det innevarande året. I fjärde tilläggsbudgeten för 2020 höjdes resurserna för kollektivtrafiken med 100 miljoner euro och i sjunde tilläggsbudgeten med ytterligare 100 miljoner euro. Dessutom anvisades ett tilläggsanslag på 11 miljoner euro för VR:s upphandlade trafik.

Trots dessa tilläggsresurser är situationen för dem som ordnar kollektivtrafik svår eftersom pendeltrafiken bland annat på grund av övergången till distansarbete har minskat betydligt och resorna även i övrigt har minskat på grund av coronaepidemin. Detta har syns både inom tågtrafiken, busstrafiken och kollektivtrafiken i de stora stadsregionerna, där antalet passagerare och biljettintäkterna har sjunkit betydligt. Man har också varit tvungen att minska serviceutbudet i någon mån.

Utskottet betonar kollektivtrafikens betydelse för samhällets funktion och för tillgången till arbete och för olika regioner och funktioner. Till exempel fungerande förbindelser till kommuncentrum tryggar för sin del tillgången till basservice och främjar även i övrigt landsbygdens livskraft. Kollektivtrafiken har också en central roll när det gäller att främja ett hållbart trafiksystem och klimatarbetet, och kollektivtrafiken stöder också företagens och näringslivets verksamhet i stadsregionerna. Därför är det viktigt att man följer upp att finansieringen av kollektivtrafiken är tillräcklig och att regeringen har beredskap att öka stödet för kollektivtrafiken i nästa års tilläggsbudgetar så att kollektivtrafikens funktion och verksamhetsbetingelser säkerställs under krisfasen.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 32

Utskottet välkomnar stödet till den inhemska flygtrafiken i den rådande exceptionella situationen till följd av coronaviruset. Den arbetsgrupp som dryftat frågan föreslog att flygtrafik ska köpas på flygplatserna i Karleby, Joensuu, Kajana, Jyväskylä och Kemi fram till utgången av 2021, så att man kan säkerställa en förutsägbar flygtrafik till exportorienterade regioner. Det är en tillfällig lösning, så under nästa år måste man utreda lösningar på längre sikt och möjligheterna att utveckla nya marknadsbaserade modeller. Regionernas tillgänglighet ska också granskas i den riksfattande 12-åriga trafiksystemplanen.

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Förvaltning

Finlands ekonomi och export har lidit betydligt av coronapandemin, vilket är en påminnelse om vikten av ekonomins anpassningsförmåga. För att återhämta sig från krisen vore det ytterst viktigt att finländska företag bedriver mångsidigare exportverksamhet och når framgång i internationella värdenätverk.

Enligt Statistikcentralen³ har coronapandemin tagit sig uttryck på olika sätt i exportföretagen och branschens interna variation är stor. Nedgången i exporten i början av 2020 har särskilt gällt stora företag, medan små och medelstora företag har klarat sig bättre inom utrikeshandeln särskilt inom servicebranscherna. Detta har i stor utsträckning återspeglats på arbetstagarna, eftersom de stora företagens export berör en större grupp arbetstagare än små och medelstora företags export.

Utskottet påpekar att Finland i och med coronakrisen behöver allt fler innovativa företag som eftersträvar internationell tillväxt samt utländska företag som investerar i Finland. För att nå detta mål behövs satsningar och samarbete mellan alla aktörer.

03. Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås ett anslag på 209,4 miljoner euro.

För arbets- och näringsbyråernas omkostnader föreslås ett tillägg på 1,1 miljoner euro till kommunförsöket för sysselsättning. I kommunförsöket överförs vissa av arbets- och näringsbyråernas uppgifter till kommunerna inom försöksområdet för tiden 2021—2023. Utskottet anser det vara värt att understöda att man genom försöket utreder om skötseln av sysselsättningsfrämjande uppgifter på kommunnivå ökar tjänsternas genomslagskraft och samlar in information till stöd för det kommande beslutsfattandet. Det är ytterst viktigt att förbättra sysselsättningstjänsternas genomslag, eftersom det på ett positivt sätt återspeglas i ekonomin genom ökad sysselsättning.

3 Statistikcentralens sakkunnigartikel: Pienet ja keskisuuret sekä korkeakoulu-taustaiset yritykset pärjäneet muita paremmin korona-ajan ulkomaankaupan haasteissa; Lindroos, Liukkonen, Myllymäki, Nurmi, 17.11.2020.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 32

Utskottet anser det vara bra att statens och kommunernas resurser, kompetens och tjänster samordnas genom försök. Utskottet ser många möjliga positiva effekter och synergieffekter i försöket. Utskottet tar dock upp utmaningarna i samband med samordningen av uppgifterna. Förverkligandet av försökets yttersta mål äventyras om servicekedjorna inte är sammanhållna. Utskottet betonar att det för arbetssökande ska säkerställas att servicen håller hög kvalitet trots de administrativa utmaningar som är förenade med kommunförsöket och att det ska ses till att servicen överförs smidigt. I synnerhet sysselsättningen bland nyutexaminerade unga, som kommer in på arbetsmarknaden, bör tryggas i kommunförsöken. Dessutom bör uppmärksamhet fästas vid att försöket är kostnadsneutralt och att det inte medför överraskande kostnader för kommunerna.

I Finland bör arbetsmarknaden reformeras och göras flexiblare för att åstadkomma ekonomisk tillväxt. En faktor som begränsar företagens tillväxt är bristen på kunnig arbetskraft. För närvarande möts inte arbetssökandenas kompetens och företagens behov. Utskottet betonar att man i kommunförsöken också bör söka lösningar på problemet med matchning av arbetskraft, vilket främjar sysselsättningen och stärker företagens tillväxt.

Utskottet betonar att man också för arbetssökande och arbetsgivare som inte omfattas av försöket ska säkerställa goda tjänster hos arbets- och näringsbyråerna. Det är viktigt att upprätthålla serviceförmågan och säkerställa tjänsternas kvalitet och genomslag även i fortsättningen vid arbets- och näringsbyråerna.

På grund av kommunförsöket har det inte föreslagits att sysselsättnings- eller arbetslöshetsförmånsanslagen ska utökas eller minskas, utan utgångspunkten är den nuvarande servicenivån. Enligt utredning till utskottet kommer efterfrågan på tjänster att öka i och med att den personliga handledningen av arbetssökande effektiviseras i försöket. Detta kommer sannolikt att öka resursbehovet. Utskottet anser det vara viktigt att man i försöket fäster särskild vikt vid att anslagen och resurserna följs upp i realtid och att kostnaderna kan förutses.

Utskottet anser det vara bra att uppföljningen och bedömningen av konsekvenserna av de kommande kommunförsöken har förbättrats avsevärt. Till alla försök överförs likadana kundgrupper och försöken följs upp med gemensamma indikatorer för alla. Dessutom inleds i februari 2021 en VN TEAS-undersökning om försöken som stöd för utvecklandet av permanenta strukturer. Välkommet är också att arbets- och näringsministeriet kommer att publicera regelbunden uppföljningsinformation via den offentliga informationsportalen.

04. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

I samband med den kompletterande budgetpropositionen överlämnade regeringen till riksdagen en proposition (RP 211/2020 rd) med förslag till lag om ändring av lagen om Geologiska forskningscentralen (167/2011), som inte hinner behandlas i riksdagen inom den tid som budgetpropositionen förutsätter. Därför dras från momentet av det anslag på 500 000 euro som reserverats för att verkställa ändringen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 32 864 000 euro.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 32

(Stycke 2 som i RP 146/2020 rd)

05. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås ett anslag på 101,5 miljoner euro.

För Business Finlands omkostnader föreslås ett tillägg på 2 miljoner euro jämfört med innevarande år för att stärka åtgärderna för främjande av export och internationalisering. Tillägget används huvudsakligen för att stärka utlandsnätverket. Dessutom föreslås det att 2 miljoner euro anvisas för att locka internationella talanger (Talentverksamhet).

Enligt erhållen utredning har efterfrågan på internationaliseringstjänster för företag ökat trots coronapandemin. Utskottet anser det viktigt att stärka utlandsnätverket. Ute i världen behövs finländska experter för att hitta kontakter och hitta nya marknadsmöjligheter för finländska företag.

I flera exportöversikter har man identifierat brister i företagens försäljnings- och marknadsföringskompetens. Utskottet anser det vara bra att man i internationaliseringstjänsterna satsar på att förbättra både försäljnings- och marknadsföringskunskaper och den digitala affärsverksamheten. Utskottet välkomnar också de strategiska ändringar som gjorts i Business Finlands verksamhet och som stöder målen för programmet för internationell tillväxt. Det är till exempel viktigt att större företag beaktas bättre på marknaden och att företag i miljardklassen inriktar sig på affärsmarknaden, eftersom stora företag som så kallade lokomotiv tar med sig små och medelstora företag till större konsortier.

Finlands export inom turismen hör till de branscher som drabbats mest av coronapandemin. Under sommaren ökade den inhemska turismen mycket, men den regionala variationen var betydande och räckte bara delvis till för att täcka den utländska efterfrågan. Det förutspås inte någon betydande förbättring av situationen ännu 2021.

Utskottet anser att behovet av att utveckla nya verksamhetsmodeller och turisttjänster har ökat i och med krisen. Finland har dock goda möjligheter att svara på förändringen inom turismen. Turistföretagen bör stödjas och uppmuntras att utveckla sin egen verksamhet.

Utskottet stöder den föreslagna tilläggsfinansieringen för att stödja turistföretagens insatser. Utskottet betonar att det är viktigt att vidta åtgärder för att trygga Finlands konkurrenskraft på turistmarknaden under och efter coronakrisen. För att en hållbar tillväxt och förnyelse inom turismen ska kunna åstadkommas krävs det en stark satsning på nationella samordningsåtgärder. Utskottet anser att det är viktigt att stärka Visit Finlands arbete och verksamhetsresurser i arbetet för att främja turismen.

40. Statsunderstöd till aktörer som främjar en hållbar tillväxtpolitik (reservationsanslag 3 år)

Utskottet ökar momentet med 1 000 000 euro enligt följande:

- för främjandet av Viexpos exportprojekt 150 000 euro
- för främjande av den finsk-svenska handelskammarens export till Sverige 150 000 euro
- för pilotprojektet Innovationsspel för unga i norra Mellersta Finland 100 000 euro

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 32

- för företagsmentorer i Birkaland för utveckling av sysselsättningen och företagsverksamheten för ensamföretagare 100 000 euro
- för främjande av ungas färdigheter i företagande, ekonomi och arbetsliv 500 000 euro.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 6 291 000 euro.

(Stycke 2—4 som i RP 146/2020 rd)

20. Förnyelse och låga koldioxidutsläpp

Behovet av att bygga upp ett hållbart och klimatneutralt Finland och Europa är fortfarande lika akut som före coronakrisen. Finland har möjlighet att vara en föregångare när det gäller klimatneutralitet och erbjuda lösningar på den globala marknaden. Om koldioxidneutraliteten lyckas kan den utgöra en viktig del av Finlands tillväxtpolitik, som också främjar återhämtningen från coronakrisen och stöder uppnåendet av sysselsättningsmålen.

Det uppställda målet för klimatneutralitet är dock en utmaning, eftersom det kräver omfattande investeringar i vår nuvarande infrastruktur. Enligt VTT:s uppskattningar⁴ ökar de årliga investeringsbehoven som mest till över 20 miljarder euro åren 2030—2035.

Utskottet betonar att för att ekonomin ska börja gå mot tillväxt måste företagen i Finland ha incitament att investera och förnya sig. I Finland behövs det fler företag som bedriver forskning, utveckling och innovationsverksamhet.

40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

För stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet föreslås för Business Finland en fullmakt på 336 miljoner euro.

Utskottet förordar att FoUI-finansieringen riktas särskilt till projekt som påskyndar förnyelsen av näringsstrukturerna. Den statliga finansieringen och de forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram som den möjliggör fungerar som en hävstång som främjar att privat kapital medverkar. Det är viktigt med instrument som uppmuntrar företag till att göra egna satsningar och möjliggör samarbete mellan företag, högskolor och forskningsinstitut. Det är också viktigt att det kommer fler nybörjarplatser inom grundforskning och på högskolorna för att höja kunskapsnivån.

Utskottet anser att det är viktigt att den nationella färdplanen för forskning, utveckling och innovation, som färdigställdes våren 2020, och de mål som fastställts i färdplanen, det vill säga att det offentliga stödet riktas effektivt på ett sätt som gagnar samhället och sporrar den privata sektorn

⁴ Koljonen, T., Aakkula, J., Honkatukia, J., Soimakallio, S., Haakana, M., Hirvelä, H., Kilpeläinen, H., Kärkkäinen, L., Laitila, J., Lehtilä, A., Lehtonen, H., Maanvilja, L., Ollila, P., Siikavirta, H., Tuomainen, T. 2020. Hiilineutraali Suomi 2035 - Skenaariot ja vaikutusarviot. Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy. VTT Technology, No. 366. <https://doi.org/10.32040/2242-122X.2020.T366>

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 32

till FoUI-verksamhet. Vid utskottets utfrågning har det dock framförts att de viktigaste stora reformerna av färdplanen för forskning, utveckling och innovation med nuvarande resurser blir utan finansiering, om man inte hittar en lösning till exempel med hjälp av EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

Utskottet anser det vara bra att företagen uppmuntras att anställa internationella experter med hjälp av Talent Explorer-understöd, för vilka 3 miljoner euro anvisas 2021. I Finland behövs i framtiden allt fler internationella toppförmågor.

41. Energistöd (förslagsanslag)

Under momentet föreslås 101,3 miljoner euro och i fullmakt 160 miljoner euro.

Utskottet välkomnar att energistödet riktas till investeringar i ny teknik och energieffektivitetsinvesteringar som hjälper till att inleda investeringar i företag av alla storlekar. Utskottet anser också att det är värt att understöda att energistödet främjar kommersialiseringen av finländsk energiteknik och att det riktas till stora demonstrationsanläggningar som genomförs i Finland. Enligt erhållen utredning har demonstrationsanläggningarna ett viktigt referensvärde när finländsk energi- och koldioxidsnål teknik förs ut på den internationella marknaden.

Utskottet understöder tidigareläggningen av stödet för investeringar som ersätter stenkolk genom att öka bevillningsfullmakten för energistöd med 30 miljoner euro redan 2021. På detta sätt kan investeringar inom energisektorn tidigareläggas och ekonomin stimuleras.

42. Utvecklande av ekosystem och kompetensplattformar för cirkulär ekonomi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås ett anslag på 1 miljon euro.

Enligt den utredning som utskottet fått har kretsloppsekonomin en central roll i strukturomvandlingen inom ekonomin. Cirkulär ekonomi erbjuder verktyg för att stimulera och diversifiera ekonomin, skapa nytt arbete och dämpa den ekologiska krisen. Övergången till en klimatneutral cirkulär ekonomi är nödvändig, eftersom uppskattningsvis hälften av de globala växthusgasutsläppen och cirka 90 procent av naturförlusten orsakas av att material tas i bruk och bearbetas⁵.

Potentialen för att minska utsläppen från kretsloppsekonomin inom EU:s resursintensiva sektorer är stor, upp till 56 procent, av utsläppen från stål-, aluminium-, plast- och cementproduktionen fram till 2050⁶. Därför anser utskottet det vara bra att metoderna för cirkulär ekonomi i hög grad ingår i industrins färdplaner för låga koldioxidutsläpp 2035.

Budgetpropositionen innehåller anslag för att stödja investeringar och innovationer inom cirkulär ekonomi, för att utveckla ekosystem baserade på kretsloppsekonomi och kompetensplattformar

⁵ Global Resources outlook (2019) <https://www.resourcepanel.org/reports/global-resources-outlook>

⁶ Material Economics (2018): The Circular Economy – A Powerful Force for Climate Mitigation. Transformative innovation for prosperous and low-carbon industry. <https://media.sitra.fi/2018/06/12132041/the-circular-economy-a-powerful-force-for-climate-mitigation.pdf>

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 32

mar och för andra åtgärder som främjar resurseffektivitet. Utskottet påpekar att resurserna för projekt inom cirkulär ekonomi dock bör vara betydligt större för att man ska kunna göra betydande framsteg.

30. Sysselsättning och företagsamhet

Under 2020 har det beslutats om åtskilliga åtgärder för att hantera coronavirussituationen både i syfte att dämpa spridningen av viruset och stödja medborgarna och företagen. Utskottet påpekar att coronapandemin även i fortsättningen kan ha en stark och överraskande inverkan på arbetsmarknaden, och därför måste åtgärderna för att underlätta situationen fortsätta. Kvinnornas sysselsättning har minskat klart mer än männens, eftersom servicesektorn, som är mycket kvinnodominerad, har drabbats relativt sett mest av krisen. Denna utveckling bör beaktas i fortsättningen.

En hög sysselsättning förutsätter en välfungerande arbetsmarknad och en aktiv sysselsättningspolitik. Regeringen har kommit överens om betydande satsningar på sysselsättningen. Målet är att systematiskt höja sysselsättningsgraden genom att satsa på sysselsättningstjänster. Utskottet betonar att man utöver sysselsättningsgraden också måste fästa uppmärksamhet vid produktivitetens utvecklingen, företagens förmåga till förnyelse och stärkandet av förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Man måste också se till att hållbarheten i de offentliga finanserna förbättras.

Utskottet betonar att exporten utgör en viktig tillväxtkanal för ekonomin. Oroväckande är till exempel att enligt en färsk enkät från Handelskamrarna lider över hälften av företagen av brist på kompetent personal, och bristen har fortsatt också under coronatiden. Bristen på kompetent arbetskraft begränsar många företags tillväxt och affärsverksamhetens utveckling.

På grund av coronapandemin har företagen varit i behov av finansiering för att klara av krisen. I detta sammanhang har det framkommit att företagens problem har varit att få banklån till rimligt pris. Utskottet anser att situationen är oroväckande, eftersom den inte stöder statens insatser för att stödja livskraftiga företag tills krisen är överstånden.

42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

För de utvecklingsunderstöd som NTM-centralerna beviljar i programmet för påskyndande av små och medelstora företags tillväxt föreslås en fullmakt på 8 miljoner euro för 2021. Utskottet anser att programmet är bra, eftersom det särskilt syftar till att stödja kapaciteten hos små och medelstora företag som befinner sig i inledningsskedet av tillväxt och internationalisering.

46. Kompensationsstöd för utsläppshandelns indirekta kostnader (förslagsanslag)

För utgifterna för kompensationsstödet för de indirekta kostnaderna för utsläppshandeln föreslås 121 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 43 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2020. Tillägget beror på att priset på utsläppsrätter har ändrats.

Regeringen har beslutat att den nuvarande formen av kompensation för utsläppshandel inte längre betalas från och med 2022. I stället skapas ett nytt stöd för elektrifiering av energiintensiva fö-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 32

retag, som sporrar till klimatneutral produktion och elektrifiering av energiintensiva företag med beaktande av företagens kostnadsrelaterade konkurrenskraft. Elektrifieringsstödet bereds för åren 2021—25. Utskottet betonar att man i reformen bör trygga finländska företags jämlika internationella konkurrensställning och noggrant följa EU:s riktlinjer för statligt stöd.

51. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås ett anslag på 276,3 miljoner euro.

Anslagsökningarna gäller bland annat påskyndande av sysselsättningen för dem som länge varit familjelediga, försöket med rekryteringsstöd för små och medelstora företag och lönesubvention. Utskottet stöder budgettilläggen och inriktningen på skötseln av sysselsättningen.

Regeringen strävar efter att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten genom flera olika åtgärder också på längre sikt. I början av 2020 höjdes den nedre åldersgränsen för rätten till dagpenning för tilläggsdagar inom utkomtskyddet för arbetslösa. Dessutom ses bestämmelserna om lönesubvention över, kommunförsök för sysselsättning inleds, läroplikten utvidgas, avgifterna för småbarnspedagogik sänks och man övergår till en nordisk modell för arbetskraftsservice. Utskottet välkomnar att regeringen vidtar åtgärder för att stärka sysselsättningen och verkar för att stabilisera den ekonomiska recessionen till följd av coronakrisen.

Utskottet påpekar att man relativt snabbt bör få bättre information om effekterna av sysselsättningsfrämjande åtgärder. I den nuvarande situationen, där det finns flera åtgärder, incitament och försök för att förbättra sysselsättningen, anser utskottet att det är viktigt att man satsar på att utveckla verktyg som mäter sysselsättningsåtgärdernas inverkan.

Utskottet välkomnar regeringens mål att vid granskningen av sysselsättningsgraden parallellt ta i bruk också sysselsättningsgraden för personer i åldern 20—69 år och uppmuntrar regeringen att främja detta under 2021, när Statistikcentralens arbetskraftsundersökning reformeras.

50. Integration och internationell kompetens

03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 8,9 miljoner euro, alltså 3,7 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2020.

Utskottet välkomnar att man satsar på tillgången på kunnig arbetskraft och arbetsrelaterad invandring. Utskottet anser det också viktigt att det ska göras lättare för utländska forskare samt studerande och personer som avlagt högskoleexamen i Finland att stanna i landet genom att tillståndspraxis förnyas, uppehållstillståndsprocesserna görs smidigare och växelverkan mellan högskolorna och arbetslivet stärks.

Utskottet anser att en förbättring av integrationen och en höjning av sysselsättningsgraden bland utlänningar som redan befinner sig i landet är viktiga metoder för att öka arbetskraften. Det går

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 33

inte att finna en lösning på problemet med tillgången på arbetskraft enbart genom att höja sysselsättningsgraden för inhemsk arbetskraft, utan det behövs också metoder för att öka den arbetsrelaterade invandringen. Det är också viktigt att myndigheterna övervakar att man agerar hederligt på arbetsmarknaden och iakttar arbetsvillkoren och lagarna.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Förvaltning

06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås ett anslag på 250 000 euro som hänför sig till regeringens proposition med förslag till ändring av bestämmelserna om rökning i fängelselagen och häktningslagen (RP 165/2020 rd). Eftersom behandlingen av ärendet fortfarande pågår i riksdagen, stryks anslaget under momentet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 155 000 euro.

Anslaget får även användas

(Punkt 1 som i RP 146/2020 rd)

(Punkt 2 som i RP 227/2020 rd)

(Punkt 3—6 som i RP 146/2020 rd)

25. Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås ett anslag på 3,8 miljoner euro för elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården. Eftersom den proposition som berör ärendet (RP 212/2020 rd) fortfarande behandlas i riksdagen, stryks anslaget under momentet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 30 400 000 euro.

Anslaget får användas

(Punkt 1 som i RP 146/2020 rd)

(Punkt 2 *utesl.*)

(Punkt 3—5 som punkt 2—4 i RP 146/2020 rd)

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 33

(Punkt 5 som punkt 6 i RP 227/2020 rd)

03. Forskning och utveckling

04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Kvalitetsregister

Institutet för hälsa och välfärd har ålagts att föra kvalitetsregister inom social- och hälsovården genom en lagändring (553/2019) som trädde i kraft den 1 maj 2019. Pilotförsök för kvalitetsregister har genomförts och permanent verksamhet kan inledas 2021, men trots förslag från social- och hälsovårdsministeriet innehåller budgetpropositionen inte någon sådan permanent finansiering som verksamheten kräver. Utan tilläggsfinansiering kan pilotförsöken för kvalitetsregistren fortgå en viss tid, men som nationell verksamhet fördröjs projektet eller avbryts helt.

Utskottet konstaterar att kvalitetsregistren är ett enhetligt och kostnadseffektivt sätt att mäta och förbättra vårdens kvalitet och genomslagskraft. De förbättrar patientsäkerheten och jämlikheten i fråga om tjänsterna och är ett viktigt verktyg för att förbättra ledningen genom information. De producerar också värdefullt material för vetenskaplig forskning. Coronavirusepidemin har tydligt lyft fram behovet av långsiktig och uppdaterad datainsamling och betonat behovet att få jämförbara kvalitets- och effektdata om tjänster och vård.

Utskottet lägger till 1 400 000 euro till kvalitetsregisterverksamheten och betonar att finansieringen av verksamheten måste få en hållbar grund.

Genomförandet av Istanbulkonventionen

Av anslaget under momentet anvisas 150 000 euro till kommissionen för bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet (NAPE), som är ett permanent förvaltningsövergripande samordningsorgan som förutsätts enligt Istanbulkonventionen. Den svarar för samordningen, uppföljningen och konsekvensbedömningen av de åtgärder som genomförandet av Istanbulkonventionen förutsätter. Genomförandeplanen för Istanbulkonventionen 2018—2021 innehåller 46 åtgärder som riktar sig till olika förvaltningsområden.

Utskottet konstaterar att anslagen till kommissionen bör vara permanenta för att den ska kunna samordna och följa upp genomslaget och genomförandet av de åtgärder som behövs för att förebygga våld mot kvinnor och våld i hemmet.

Genomförandet av Istanbulkonventionen kräver mångsidiga åtgärder, såsom hjälptjänster med låg tröskel, utbildning av yrkespersoner och riksomfattande tjänster för offer för sexualbrott. Det förutsätter också tillräckliga resurser för arbetet med våld mot kvinnor, vilket bland annat expertgruppen för bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet Grevio, som övervakar hur Istanbulkonventionen genomförs, påpekade i sin första rapport om Finland i september 2019.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 33

Utskottet ökar anslaget under momentet med 300 000 euro för fullgörandet av förpliktelseerna enligt Istanbulkonventionen.

Handlingsprogram mot könsstämpning av flickor och kvinnor

Regeringen föreslår att momentet ökas med 46 000 euro för genomförandet av åtgärdsprogrammet mot könsstämpning av flickor och kvinnor, vilket omfattar en arbetsinsats på cirka 0,5 årsverken. Dessutom anvisas 100 000 euro för finansiering av samordnaren av arbetet mot hedersrelaterat våld, varav en del används för att förankra handlingsprogrammet mot könsstämpning.

Syftet med handlingsprogrammet (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2019:1) är att öka kunskapen hos yrkespersoner, upprätthålla deras kompetens och sprida information till riskgrupper. Programmet innehåller också kraftigare rekommendationer om åtgärder för att främja välbefinnandet hos de flickor och kvinnor som könsstämpats och för att förbättra kvaliteten och tillgången på de tjänster som de erbjuds. I praktiken förutsätter detta bland annat att man ordnar utbildning för yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården och mottagningsverksamheten, utvecklar vårdkedjorna, informerar och samarbetar med olika sammanslutningar.

Utskottet anser att resurserna trots ökningarna ovan fortfarande är knappa, eftersom genomförandet av handlingsprogrammet kräver mångsidiga åtgärder. Utskottet betonar också att man måste inhämta forskningsdata om hur många som genomgått könsstämpning, hur utbredd könsstämpning är i Finland och hur könsstämpning påverkar hälsan.

Utskottet ökar momentet med 100 000 euro för att främja åtgärdsprogrammet mot könsstämpning av flickor och kvinnor.

Samordning av sällsynta sjukdomar

Enligt inkommen utredning finns det tusentals sällsynta sjukdomar. De är mycket olika och cirka 300 000 finländare är drabbade. Kostnader för sjukvård av dem utgör knappt 20 procent av de totala kostnaderna för den specialiserade sjukvården. Vården sker i sjukvårdsdistrikten med universitetssjukhus, men vid sidan av det behövs det riksomfattande samordning som stöder och skapar strukturer för samarbetet mellan olika aktörer. Den riksomfattande samordningen bedöms förbättra bland annat diagnostiseringen av sjukdomar och bedömningen av vårdbehovet, vilket också medför kostnadsbesparingar inom den specialiserade sjukvården. Att stärka samordningen är också ett prioriterat område i det nationella programmet för sällsynta sjukdomar 2019—2023, men det har än så länge inte kunnat anvisas något särskilt anslag för det.

Utskottet ökar momentet med 250 000 euro för samordning av sällsynta sjukdomar.

Sammanfattning:

Utskottet ökar momentet med sammanlagt 2 050 000 euro, varav

- 1 400 000 euro anvisas till kvalitetsregisterverksamhet
- 300 000 euro för genomförandet av Istanbulkonventionen

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 33

- 100 000 euro för främjande av genomförandeprogrammet för att motverka könsstämpning av flickor och kvinnor och
- 250 000 euro för den riksomfattande samordningen av sällsynta sjukdomar.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 62 072 000 euro.

(Stycke 2 som i RP 146/2020 rd)

63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)

Tjänster för mödrar med missbruksproblem. För vård och rehabilitering av mödrar med missbruksproblem har det reserverats 6 miljoner euro för åren 2020—2021. Dessutom anvisades ett tillägg av engångsnatur på 1,5 miljoner euro för 2020. Regeringen har också föreslagit ett tillägg till anslaget för nästa år, när det i kompletteringspropositionen ingår en höjning på 3 miljoner euro för att stödja mödrar med missbruksproblem.

Enligt inkommen utredning har tillgången till rehabilitering för mödrar med missbruksproblem försvårats efter förra våren och antalet personer som får rehabilitering minskat betydligt, även om användningen av rusmedel enligt statistiken har ökat. Det har antagits bero på att rådgivningsverksamheten och kommunernas betalningsförbindelser har minskat.

Utskottet anser det vara viktigt att det reserveras tillräckliga resurser för rehabilitering av mödrar med missbruksproblem tills social- och hälsovårdsreformen träder i kraft och att man i reformen säkerställer bestående och långsiktig finansiering av tjänsterna. Det är också viktigt att vården och servicen utvecklas på riksnivå så att mödrar och spädbarnsfamiljer med missbruksproblem har lika möjligheter att få högklassig vård oberoende av boningsort.

Livsmedelshjälp. Riksdagen ökade budgeten för innevarande år med 1,2 miljoner euro för att ordna livsmedelshjälp. Dessutom ingick ett tilläggsanslag på 2 miljoner euro i fjärde tilläggsbudgeten för innevarande år som ännu inte kan ansökas. Utskottet anser det vara nödvändigt att ansökningsförfarandet inleds genast i början av 2021. Dessutom är det fortfarande nödvändigt att följa upp anslagets tillräcklighet eftersom behovet av livsmedelshjälp och antalet klienter beräknas öka ytterligare när coronaepidemin fortsätter.

Utskottet anser att livsmedelshjälpen bör fås på en hållbar grund och är tillfreds med att social- och hälsovårdsministeriet har börjat utreda frågan. Utredningen omfattar bland annat de nuvarande tillvägagångssätten samt förslag till lösningar för ordnande av livsmedelshjälp på längre sikt. Utskottet anser det vara viktigt att man i fortsättningen hittar en verksamhetsmodell som vid sidan av konkret livsmedelshjälp också främjar delaktigheten och vägledningen till service för dem som behöver stöd.

Uppteckning av traditionen med mjukvävnadsmobilisation i norra Finland. Utskottet ökar momentet med 40 000 euro för uppteckning av traditionen med mjukvävnadsmobilisation i norra Finland för att upprätthålla know-how.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 33

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 7 042 000 euro.

(Stycke 2 som i RP 146/2020 rd)

40. Pensioner

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)

När riksdagen godkände budgeten för i år förutsatte den att det görs en utredning om att återinföra celiakiersättningen och att kostnaderna för celiakiersättningen ska beaktas i planen för de offentliga finanserna.

Social- och hälsovårdsministeriets utredning om att återinföra kotersättningen blev klar den 21 oktober 2020. I den bedöms det att diet för personer med celiaki inte orsakar så betydande kostnader att det vore ändamålsenligt att bevilja förmånen. Situationen har inte heller i övrigt förändrats väsentligt sedan 2016 då kotersättningen upphörde. Enligt utredningen uppskattas statens förmånskostnader uppgå till drygt 26 miljoner euro per år, om det betalas kotersättning till alla som har celiaki (cirka 2 procent av befolkningen).

Utskottet anser det vara nödvändigt att undersöka möjligheterna att återinföra celiakiersättningen och att frågan beaktas i samband med ramberedningen våren 2021. Celiaki är en ärftlig sjukdom, vilket ökar celiakiersättningens betydelse för behandlingen av sjukdomen, särskilt i familjer. Det bör också noteras att följsjukdomar vid obehandlad eller dåligt skött celiaki medför merkostnader för samhället i form av bland annat läkarbesök, undersökningskostnader, läkemedelsersättningar och sjukfrånvaro.

50. Stöd till veteraner

58. Tjänster som tillhandahålls frontveteraner i hemmet (förslagsanslag)

För veteran tjänster enligt kapitel 33.50 föreslås för nästa år sammanlagt cirka 241 miljoner euro, varav största delen (132 miljoner euro) till tjänster i hemmet för frontveteranerna.

I och med en lagändring som trädde i kraft i slutet av fjolåret (1.11.2019) blev tjänsterna i veteranernas hem lagstadgade. För innevarande år anvisades cirka 180 miljoner euro för verksamheten, och dessutom har kommunerna ansökt om tilläggsfinansiering på cirka 25 miljoner euro. Den slutliga användningen av anslaget klarnar i början av 2021.

På basis av erfarenheterna och det minskade antalet veteraner beräknas anslagsbehovet under momentet uppgå till 132 miljoner euro nästa år. Dessutom styrs cirka 15 miljoner euro från moment 33.50.56 till service som stöder boende i hemmet, vilket innebär att sammanlagt cirka 147 miljo-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 33

ner euro står till förfogande för service som stöder boende i hemmet. Utgångspunkten för bedömningen av anslagsbehovet är att alla veteraner ska få de lagstadgade tjänster som hör till dem.

Enligt inkommen utredning finns det fortfarande stora skillnader i kommunernas anslag per veteran. Därför är det fortfarande viktigt att se till att informationen och utbildningen till kommunerna är tillräcklig.

60. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)

Anslaget under momentet uppgår till 25 miljoner euro varav 4 miljoner euro används för forskning på universitetsnivå inom socialsektorn. Det motsvarar nivån för innevarande år.

Finansieringen av hälsoforskning på universitetsnivå har minskat betydligt: för 10 år sedan anvisades det 40 miljoner euro per år, men nästa år alltså endast 21 miljoner euro. Samtidigt har många kostnader för forskningen stigit och tillstånds- och ansökningsförfarandena ökat, vilket minskar resurserna för det egentliga forskningsarbetet.

Även om den externa finansieringen har ökat, främjar den enligt utskottets bedömning inte i tillräcklig utsträckning den kliniska forskning som behövs för att utveckla servicesystemet, såsom ordnande, produktion och tillgången till tjänster samt kostnadsanalys. Forskning är det viktigaste sättet att effektivisera och förbättra vårdens kvalitet och genomslagskraft. Forskningsrön behövs som stöd också för sociodemografiska förändringar bland befolkningen, möjligheterna till prevention och många långsiktiga hälsopolitiska mål.

Enligt inkommen utredning finansierar specialupptagningsområdena statens hälsoforskning på universitetsnivå också med kommunala medel på grund av de knappa anslagen. Exempelvis kommunerna i HUS-området betalar cirka 15 miljoner euro för kostnaderna för den kliniska forskningen, medan den statliga forskningsfinansieringen har varit cirka 10 miljoner euro.

Utskottet hänvisar i sammanhanget till ett uttalande som riksdagen godkände när den behandlade budgetpropositionen för 2020 (FiUB 20/2019 rd — RP 29/2019 rd, RP 89/2019 rd). Där förutsatte riksdagen att det säkerställs att forskningsfinansieringen är tillräcklig i den nya social- och hälsovårdsstrukturen. Dessutom förutsatte riksdagen att statens forskningsfinansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå stärks och ökas för att säkerställa en verkningsfull forskning på hög nivå som främjar befolkningens hälsa och välfärd.

Utskottet betonar att frågan är viktig och förutsätter att en lösning på forskningsfinansieringen ska hittas innan social- och hälsovårdsreformen träder i kraft.

Utskottet hänvisar också till skrivningen i regeringsprogrammet, enligt vilken resurserna för forskning och utveckling inom hälso- och sjukvården och socialvården ska tryggas på lång sikt. I regeringsprogrammet betonas också utvecklingen av social- och hälsovårdens tjänster och led-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 33

ning utifrån evidensbaserad kunskap och kunskapsledning. Utskottet konstaterar att detta främjar forsknings- och utvecklingsverksamhetens betydelse för reformen av servicesystemet.

Forskning i vårdarbete. Forskning i vårdarbete finansieras under moment 33.03.04, där anslaget är 388 000 euro. Detta är något mindre än under de senaste åren då finansieringen har varit 396 000—400 000 euro.

Utskottet betonar vikten av en hållbar finansiering av forskningen inom vårdarbetet, eftersom forskningen producerar evidensbaserade vårdrekommendationer, som förenhetligar praxisen inom vårdarbetet forskningsbaserat. Målet är bland annat att förbättra vårdens kvalitet och genomslag samt att minska vårdrutiner som genom forskning konstaterats vara felaktiga, ineffektiva och meningslösa för patienten. Evidensbaserat vårdarbete främjar god vård och likabehandling av patienterna och klienterna samt högkvalitativ och säker vård. Det ökar också social- och hälsovårdens kostnadseffektivitet och verkningsfullhet.

Utskottet hänvisar också till det som konstateras ovan i punkt 33.03.04 och betonar betydelsen av kvalitetsregister för att förbättra vårdens kvalitet och genomslagskraft.

35. Statlig finansiering till studerandehälsovård som ordnas av Studenternas hälsovårdsstiftelse (reservationsanslag 2 år)

Studerandehälsovården för högskolestuderande ändras från och med den 1 januari 2021, när ansvaret för att ordna tjänsterna överförs till Folkpensionsanstalten medan Studenternas hälsovårdsstiftelse (SHVS) ansvarar för produktionen av tjänsterna. De studerandehälsovårdstjänster som stiftelsen producerar blir tillgängliga också för dem som studerar vid yrkeshögskolor.

Utskottet betonar att vårdkedjorna bör fungera också när en studerande inte omfattas av detta system. Den nya lagstiftningen gäller inte bland annat utbytesstuderande som kommer till Finland, studerande inom fortbildning och studerande vid öppna universitet.

38. Statsunderstöd för social- och hälsovårdens covid-19-kostnader (reservationsanslag 2 år)

Anslaget under momentet är 1,6 miljarder euro, varav 1,4 miljarder euro anvisas för testning och spårning av coronaviruset och 30 miljoner euro för testningsutrustningen. Av anslaget anvisas dessutom 30 miljoner euro för att stärka hälsosäkerheten vid gränsövergångsställena och 200 miljoner euro för att ersätta kommunernas, samkommunernas och landskapet Ålands övriga direkta kostnader för covid-19.

Med tanke på kommunerna och sjukvårdsdistrikten är det viktigt att regeringen har förbundit sig att ersätta kostnaderna för coronaviruset, såsom kostnaderna för testning, spårning, karantän, vård av patienter, hälsosäkerhet vid resor och vaccin. Dessa utgifter ersätts till fullt belopp som utgifter utanför ramen så länge sjukdomssituationen och genomförandet av hybridstrategin kräver det.

Det anslag som föreslås för testning och spårning i enlighet med vad som uppskattades vid utfrågningen av sakkunniga är tillräckligt för att genomföra den riksomfattande testningsstrategin. Dä-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 33

remot uppskattas anslaget på 200 miljoner euro för sjukvårdsdistrikten fortfarande vara otillräckligt för de kostnader som föranleds av inkomstbortfallet och hanteringen av vårdskulden.

Coronaepidemin har avsevärt minskat tillgången till både icke-brådskande vård och specialiserad sjukvård, när personal har överförs till prevention och behandling av covid-19. Dessutom har många patienter själva avbokat överenskomna behandlingstider. Även undersökningarna och inledandet av behandlingen har fördröjts i många patientgrupper, vilket kan försämra det slutliga resultatet av behandlingen och därmed också orsaka merkostnader i form av tyngre och dyrare behandlingar.

Utskottet konstaterar att den kommunala ekonomin har stärkts betydligt under 2020, och dessutom höjs statsandelarna på grund av coronaepidemin också nästa år. Vidare har sjukvårdsdistrikten under 2020 anvisats tilläggsanslag på 400 miljoner euro för kostnaderna för coronakrisen. När epidemin fortsätter är det ändå klart att det fortfarande måste följas upp hur resurserna räcker till. Sjukvårdsdistrikten måste kunna avveckla vårdköerna och möta det tryck som bland annat ökningen av icke-brådskande vård medför. Man måste också ta hänsyn till regionala skillnader eftersom problemen med tillgången till vård varierar från region till region. Dessutom skiljer sig finansieringsmodellerna mellan sjukvårdsdistrikten och deras medlemskommuner delvis från varandra. Det handlar inte enbart om att det behövs tilläggsfinansiering utan också om att man måste se till att det finns tillräckligt med personal. Därför anser utskottet det vara viktigt att både offentliga och privata aktörers resurser utnyttjas för att avveckla vårdköerna.

Utskottet anser det också viktigt att regeringen inleder beredningen av en genomgripande reform för att stödja tillgången på social- och hälsovårdstjänster i syfte att avveckla många års vård- och serviceskuld. Regeringen har också förbundit sig att avveckla vård- och serviceskulden med sammanlagt 450 miljoner euro 2021—2023.

39. Utvecklande av servicestrukturen (reservationsanslag 3 år)

Anslaget under momentet är 128,3 miljoner euro, varav största delen används för programmet Framtidens social- och hälsocentral. Det används för att stärka den nuvarande tjänstestrukturen och förbättra tillgången till basservice, vården och omsorgen för äldre samt för att utveckla mentalvårdstjänsterna i enlighet med strategin för psykisk hälsa. Åtgärderna i social- och hälsocentralprogrammet avser också att förbättra förutsättningarna för att genomföra vårdgarantin. För detta ändamål har det reserverats 60 miljoner euro både för innevarande år och för nästa år. Dessutom används anslaget bland annat för att utveckla rehabiliteringen (4 miljoner euro) och för att öka resurserna för programmet för arbetsförmåga (1,4 miljoner euro).

Mentalvårdstjänster

Enligt inkommen utredning finns det betydande brister i resurserna, serviceurvalet, kompetensen och vårdkedjorna inom mentalvårdstjänsterna på basnivå, och dessa brister har ytterligare förvärrats på grund av coronaepidemin. De största bristerna berör särskilt ungdomar, personer i arbetsför ålder och äldre som inte har möjlighet att utnyttja de tjänster som företags- och studerandehälsovården erbjuder. Också närservicen inom mentalvården för barn och ungdomar är otillräck-

Betänkande FiUB 36/2020 rd Huvudtitel 33

lig. Att basservicen inte fungerar återspeglas i den specialiserade sjukvården i form av ökat tryck och längre vårdköer.

Utskottet ser det som nödvändigt att tillgången till mentalvårdstjänsterna stärks inom primärvården. Den nationella strategin för psykisk hälsa och det nationella programmet för suicidprevention 2020—2030 (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2020:7) utgör en bra grund för att förbättra tjänsterna. I det första skedet ligger tyngdpunkten i genomförandet av strategin bland annat på utvecklingen av tjänsterna. Målet är att det 2022 inom tjänsterna på basnivå ska användas metoder som konstaterats vara effektiva när det gäller prevention och tidig behandling av de vanligaste psykiska störningarna hos olika åldersgrupper.

Utskottet betonar vikten av att utveckla förebyggande tjänster och tjänster med låg tröskel samt att öka utbudet av missbrukar- och socialvårdstjänster vid sidan om dem. Utskottet påskyndar projektet för en skärpning av vårdgarantin inom primärvården och anser det nödvändigt att vårdgarantin även ska omfatta behandling på basnivå av störningar i den psykiska hälsan. Det är också viktigt att klart definiera vilka mentalvårdstjänster som ska ingå i vården på basnivå samt att se till att det finns tillräckligt med utbildad personal och utbildningsmöjligheter.

Utskottet betonar vikten av bättre mentalvårdstjänster också med tanke på den offentliga ekonomin. Psykiska störningar är redan nu den viktigaste orsaken till sjukpensionering. Enligt en rapport från OECD (Health at a glance: Europe 2018) är de direkta och indirekta kostnaderna för psykisk ohälsa i Finland bland de största i OECD-länderna, cirka 11 miljarder euro per år. Preventiva åtgärder och tidig upptäckt av mentala störningar i synnerhet hos barn och unga är viktigt inte bara ur individernas och deras anhörigas synvinkel utan också med tanke på den offentliga ekonomin. Hjälpbehovet har ökat ytterligare under coronakrisen, och krisen kommer att lämna långvariga spår i samhällsekonomin om problemen inte åtgärdas i tid.

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Utskottets förslag till uttalande 4

Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt vidtar åtgärder för att hantera vårdskulden inom mentalvården. Det förutsätter att tillgången till mentalvårdstjänster förbättras och att tillgången till vård snabbas upp. Riksdagen förutsätter dessutom att regeringen vid behov inkluderar ett tilläggsanslag för utveckling av mentalvårdstjänsterna i tilläggsbudgetarna för 2021.

Barns och ungas välbefinnande

Coronaepidemin har haft en negativ inverkan på många barns, ungdomars och barnfamiljers liv, och i synnerhet ojämlikheten mellan familjerna har ökat. Även tillgången till och användningen av många tjänster har försämrats. Exempelvis på mödra- och barnrådgivningen samt inom skol- och studerandehälsovården uteblev närmare 590 000 besök på mottagningarna i mars-augusti 2020. Det har också funnits stora skillnader i den regionala tillgången till tjänster, eftersom personalen på många orter har blivit tvungen att övergå till coronarelaterade uppgifter. Minderårigas uppdämda behov av hjälp har under hösten börjat synas också inom barnskyddet.

Betänkande FiUB 36/2020 rd Huvudtitel 33

Utskottet betonar också i detta sammanhang vikten av att förbättra förebyggande tjänster och tjänster med låg tröskel. Det är också viktigt att stärka multiprofessionella tjänster där man bedömer behovet av tjänster inom bland annat social- och hälsovården samt bildningsväsendet och ungdomsväsendet över sektorsgränserna. Resurser behövs således bland annat för familjerådgivningen, elevhälsan, familjeservicen samt mentalvårds- och missbrukarvårdstjänster. Utskottet konstaterar att effektiva och fungerande tjänster på basnivå också är en del av barnskyddet, och de kan minska behovet av tyngre tjänster.

Utskottet anser det vara viktigt att kommunerna i tilläggsbudgetarna för 2020 har anvisats betydande tilläggsanslag och att 112,3 miljoner euro uttryckligen går till tjänster för barn, ungdomar och familjer (FvUB 13/2020 rd — RP 88/2020 rd). Detta var en del av ett större välfärdspaket för barn och unga, för vilket det anvisades sammanlagt cirka 320 miljoner euro. I budgeten för 2021 ökas också resurserna för barnskyddet och tillsynen över det, när en utvidgning av eftervården enligt barnskyddslagen höjer kommunernas statsandel med 12 miljoner euro (28.90.30) och tillsynen över barnskyddet stärks med 1 årsverke (33.02.05).

Coronakrisen har dock långtgående konsekvenser för barns och ungdomars liv, varvid det behövs en övergripande plan för att trygga deras välfärd både på kort och lång sikt. Med tanke på bedömningen av fortsatta åtgärder är det viktigt att man vid beredningen av den nationella barnstrategin har granskat coronakrisens konsekvenser för barns rättigheter och ställning.⁷ Den rapport som redan publicerats och som närmast behandlar preliminära iakttagelser och akuta konsekvenser ska kompletteras med en fortsatt rapport som kommer att färdigställas redam i år.

Utskottet påpekar också att omfattningen av de konsekvensbedömningar som görs vid beredningen av lagstiftning som påverkar barn bör vara heltäckande.

Äldreomsorg och närståendevård

Flera åtgärder har vidtagits för att förbättra servicen för äldre, bland annat lagändringen om dimensionering av personalen inom dygnetruntvården trädde i kraft den 1 oktober 2020, varefter personaldimensioneringen ska vara minst 0,5 anställda per klient. Personaldimensioneringen på minst 0,7 anställda per klient träder i kraft fullt ut den 1 april 2023. Samtidigt (1.10.2020) trädde också bestämmelser om åtskillnad mellan direkt klientarbete och indirekt arbete samt personalens struktur och kompetens i kraft. På så sätt säkerställs det att det för det direkta klientarbetet finns tillgång till personalresurser som motsvarar klienternas behov. På grund av de nya uppgifterna (personaldimensioneringen för serviceboende med heldygnssomsorg och långvarig institutionsvård för äldre) höjs statsandelen för kommunal basservice med 52,8 miljoner euro nästa år.

Utskottet är också nöjt med kvalitetsrekommendationen för 2020—2023 och det förvaltningsövergripande åldersprogrammet som publicerades den 1 oktober 2020. Temaområdena i de båda publikationerna behandlar bland annat trygghet av åldrande med funktionsförmågan i behåll, åldersanpassat boende samt klientorienterade tjänster.

⁷ Barns och ungas välfärd i eftervården av coronakrisen. Statsrådets publikationer 2020:26

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 33

Utskottet anser det vara viktigt att genomförandet av reformerna följs upp och att tillräckliga resurser anvisas för åtgärder inom temaområdena. Det är viktigt att servicesystemet utvecklas till ett ekonomiskt och socialt hållbart system som främjar de äldres välbefinnande, funktionsförmåga och möjligheter att klara sig i hemmet.

Samtidigt ska man se till att trygga fungerande tjänster för de äldre vid rätt tidpunkt också i exceptionella situationer. Enligt inkommen utredning begränsade cirka en femtedel av kommunerna och samkommunerna i våras hemvårdsbesök åtminstone hos en del av de äldre klienterna. Epidemin stängde också hobby- och dagverksamhet, vilket ökade de äldres ensamhet och isolering. Även närståendevården och vården i livets slutskede minskade, likaså möjligheterna till växelvård, och dessutom minskade många tjänster för personer med funktionsnedsättning.

Temana i den andra fasen av reformen av äldreomsorgen fokuserar bland annat på utvecklingen av hemvården och närståendevården. Av anslaget under momentet har 22 miljoner euro reserverats för ändamålet. Utskottet anser att prioriteringarna är motiverade och betonar att man vid den fortsatta beredningen bör säkerställa kommunernas möjligheter att klara av sina uppgifter.

När det gäller utvecklingen av närståendevården påminner utskottet om att social- och hälsovården skulle belastas ohållbart mycket utan närståendevårdarnas insats. Enligt en färsk undersökning⁸ skulle kostnaderna för vården av äldre i Finland utan hjälp av närstående vara 3,1 miljarder euro större än för närvarande. Det är således motiverat att utveckla närståendevården både ur mänsklig synvinkel och ur samhällsekonomisk synvinkel, och därför är det viktigt att ta hänsyn till dess resurser också på lång sikt.

Utskottet påpekar också att närståendevårdstjänsterna ofta är riktade till äldre, även om också barn vårdas med stödet för närståendevård. I fortsättningen är det nödvändigt att bedöma hur tjänsterna lämpar sig för barnfamiljer. Utskottet noterar samtidigt att nästan en tredjedel (28 %) av arbetskraften vid sidan av sitt arbete sköter en närstående som behöver hjälp på grund av sjukdom, skada eller hög ålder. I fortsättningen är det därför viktigt att utreda möjligheterna till och behovet av förebyggande stöd som kan göra det lättare för den arbetande befolkningen att orka och för sin del minska förtida utträde ur arbetslivet.

Kunskaper i svenska i vård- och omsorgstjänster

Anslaget under momentet (200 000 euro i budgeten för 2020) används också för åtgärder som förbättrar svenskans ställning inom vård- och omsorgstjänsterna i huvudstadsregionen. Utskottet påskyndar användningen av anslaget för åtgärder som förbättrar kunskaperna i svenska och betonar att tillräcklig språkutbildning ska beaktas också i kommunernas den personalutbildning.

52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)

Ansvar för skyddshemsverksamheten övergick till staten 2015, varefter anslagsnivån har stigit från 8 till 23,6 miljoner euro nästa år. Avsikten är att det år 2022 görs en permanent höjning av an-

⁸ Keväjärvä, Lindholm, Reiman: ”Että joku näkee mut — omaishoitajan hyvinvointi ja tarpeet”. Kunnallisan kehittämissäätiön julkaisu 36/2020

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 33

slaget med ytterligare en miljon euro, varvid anslaget ökar ytterligare till 24,6 miljoner euro. Antalet skyddshem har under de senaste åren ökat från 19 till 29 och antalet familjeplatser i skyddshem har utökats från 114 till 211. I dagsläget finns det åtminstone ett skyddshem i varje landskap.

Den så kallade Istanbulkonventionen (Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet) förutsätter att det ska finnas tillräckligt med skyddshemsplatser att tillgå. I enlighet med Europarådets rekommendation som baserar sig på invånarantalet, bör det i Finland finnas 500 familjeplatser i skyddshem. Det är dock fråga om en kalkylerad rekommendation där landets våldssituation och andra särdrag inte beaktas.

Utskottet välkomnar att Institutet för hälsa och välfärd håller på att göra en utredning där det verkliga behovet av skyddshemsplatser och kostnaderna i anslutning till det bedöms. Utifrån dessa uppgifter blir det möjligt att bedöma behovet av ytterligare platser, deras regionala täckning och den statliga finansieringens tillräcklighet. Samtidigt är det viktigt att skyddshemmen tillgänglighetsanpassas.

Utskottet ökar anslaget under momentet med 2 000 000 euro för att trygga ett tillräckligt antal skyddshemsplatser och tillgänglighetsanpassa skyddshemmen.

Vid sidan av ett tillräckligt antal skyddshemsplatser förutsätter genomförandet av Istanbulkonventionen även andra åtgärder, såsom hjälptjänster med låg tröskel, utbildning av yrkespersoner och riksomfattande tjänster för offer för sexualbrott. För arbetet mot våld mot kvinnor behövs tillräckliga resurser och även permanenta strukturer för att säkerställa att arbetet är långsiktigt. Detta förutsätter också att organisationsarbetet tryggas, eftersom många organisationer har en central uppgift bland annat när det gäller att ordna stödtjänster med låg tröskel.

Utskottet hänvisar till de anslagsökningar som gjorts under momenten 25.01.50 och 33.03.04 och som har anvisats bland annat organisationer som bekämpar våld mot kvinnor samt Institutet för hälsa och välfärd för genomförandet av åtgärdsprogrammet mot könsstympning av flickor och kvinnor.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 25 550 000 euro.

(Stycke 2 som i RP 146/2020 rd)

70. Främjande av hälsa och funktionsförmåga

20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)

Anslaget under momentet är 30,9 miljoner euro. Därtill har cirka 213 miljoner euro avsatts för anskaffning av vaccin i tilläggsbudgetar för 2020. När ett coronavaccin finns tillgängligt erbjuds det hela befolkningen i en ordning som fastställs separat.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 33

Utskottet betonar att anslaget bör vara tillräckligt och anser att det är viktigt att också den nationella vaccinationsforskningen främjas. I årets tredje tilläggsbudget (FiUB 6/2020 rd — RP 66/2020 rd) har Finlands Akademi redan beviljats en bevilningsfullmakt på 10 miljoner euro för att stödja den nationella forskningen om utveckling av vacciner och läkemedel mot covid-19 och för att undersöka effekten, säkerheten och verkningsfullheten i fråga om nya vaccin och läkemedel mot coronaviruset. Också det nationella vaccinforskningscentret (ShUB 40/2020 rd — RP 224/2020 rd), som inleder sin verksamhet nästa år, och det nationella centret för läkemedelsutveckling främjar för sin del utvecklingen av vacciner och läkemedel samt kompetensen inom området.

90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd

50. Understöd till samfund och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)

För understöd från Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA) som delas ut via social- och hälsovårdsministeriet föreslås 362,4 miljoner euro, vilket är cirka 17,6 miljoner euro mindre än i år. Anslagsnivån motsvarar dock finansieringsnivån för 2019 som har betraktats som utgångspunkt för kompensationen för avkastningen av penningspel.

Utskottet anser det vara viktigt att organisationernas verksamhetsförutsättningar säkerställs när man bedömer kompensationen för avkastningen av penningspelsverksamheten och förmånstagnarnas ställning. I fortsättningen bör bland annat rollen för och finansieringen av de funktioner som finns i kontaktytan mellan organisationer och statligt finansierad verksamhet utredas.

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

För förvaltningsområdet föreslås sammanlagt 322,982 miljoner euro, vilket är ungefär 37,2 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020 och 117,2 miljoner euro mer än i bokslutet för 2019. Ur Statens bostadsfond kan det dessutom beviljas understöd för byggande och boende till ett belopp av nästan 270 miljoner euro och statsborgen till ett belopp av 2,185 miljarder euro.

Klimatneutralitet. Ett centralt och genomgående tema i regeringsprogrammet är bekämpningen av klimatförändringen. Finlands mål att uppnå klimatneutralitet senast 2035 och uppvisa negativa koldioxidutsläpp kort därefter förutsätter omfattande åtgärder inom olika förvaltningsområden. Miljöministeriet har samordningsansvaret för klimatpolitiken. Ministeriet ska arbeta för att resurserna används så effektivt som möjligt och att omställningen blir rättvis.

Inom miljöministeriets förvaltningsområde eftersträvas klimatneutralitet bland annat genom att stärka klimatlagens styreffekter, uppdatera den klimatpolitiska planen på medellång sikt (Kaisu) och fortsätta beredningen och genomförandet av åtgärder som det redan fattats beslut om.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 35

För att minska utsläppen från byggsektorn innehåller budgetpropositionen åtgärder för träbyggnad och energiprestanda i bostäder. Konkreta bidrag föreslås bland annat för energiunderstöd för boende (40 miljoner euro från Statens bostadsfond), byggande av laddningsinfrastruktur för elbilar (5,5 miljoner euro) och avveckling av fastighetsspecifik oljeuppvärmning (9,44 miljoner euro).

Utskottet lägger särskild vikt vid den stora effekten av kommunernas och regionernas åtgärder och anser det vara viktigt att påskynda regionala klimatåtgärder samt åtgärder och projekt som stöder grön tillväxt (5 miljoner euro). Likaså är det väsentligt att stärka forskningen och Klimatpanelens roll som vetenskapligt och oberoende expertorgan (0,75 miljoner euro).

Också *den cirkulära ekonomin* är ett viktigt sätt att minska växthusgasutsläppen, användningen av naturresurser och utarmningen av den biologiska mångfalden. För att stärka Finlands roll som föregångare inom cirkulär ekonomi är det viktigt att man under ledning av miljöministeriet redan 2020 färdigställer ett förvaltningsövergripande, strategiskt program för att främja cirkulär ekonomi med tillhörande indikatorer.

Inom miljöministeriets förvaltningsområde föreslås sammanlagt 2,95 miljoner euro för ändamål inom cirkulär ekonomi: genomförande av programmet för främjande av cirkulär ekonomi, rapportering och statistikföring av avfallsinformation samt åtgärder inom programmet för återvinning av näringsämnen. Näringskretsloppet utvecklas även med anslag inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Betyddigt större anslag för att främja cirkulär ekonomi finns under arbets- och näringsministeriets huvudtitel för utveckling av den cirkulära ekonomin samt för innovationsverksamhet, ökad cirkulär ekonomi och branschtillväxt.

Utskottet konstaterar att åtgärderna för att främja cirkulär ekonomi är på god väg. Vidare understryker utskottet att det för att uppnå de långsiktiga målen också krävs andra finansieringskällor utöver budgetfinansieringen, såsom satsningar från EU:s återhämtningspaket.

Biologisk mångfald. Enligt regeringsprogrammet ska förlusten av biologisk mångfald stoppas i Finland i enlighet med målet i FN:s konvention om biologisk mångfald. Av denna anledning har den årliga naturvårdsfinansieringen under innevarande regeringsperiod höjts med cirka 100 miljoner euro jämfört med 2019. De viktigaste metoderna för att nå målet är att genomföra handlingsprogrammet för förbättrande av tillståndet hos försämrade livsmiljöer (Helmi) och att effektivisera genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (Metso). Utskottet ser det som viktigt dels att noga bevaka att det massiva tillskottet används kostnadseffektivt och slagkraftigt, dels att utvärdera måluppfyllelsen.

Utskottet går nedan närmare in på den finansiering som föreslås för förvaltningsområdet.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 35

01. Miljöförvaltningens omkostnader

01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Utskottet anser det behövt att anslaget under momentet (35,163 miljoner euro enligt förslaget) under de två senaste åren har höjts (ca 9 miljoner euro) i och med de ökade uppgifterna inom förvaltningsområdet. Med anslaget betalas bland annat utredningar, bedömningar och forskning till underlag för beslutsfattandet (s.k. Teas-anslag), IKT-utgifter för naturvård och utvecklande av en elektronisk marknadsplats för avfall.

Enligt uppgift behöver ministeriet med snabb tidsplan särskilt utreda hur förändringar i vädret påverkar byggnadsbeståndet och styrningen av byggandet. Det är nödvändigt att regeringen ser till att utredningen finansieras för att undvika nya mögel- och fuktskador.

Utskottet lyfter dessutom i detta sammanhang fram att resursläget inom miljöansvarsområdena är svårt vid en del NTM-centraler (moment 32.01.02), särskilt i Nyland. Resursbristen i miljöskyddstillsynen kan delvis åtgärdas genom digitalisering och genomförande av principen om ett enda serviceställe enligt regeringsprogrammet, men i och med pensioneringar behövs också ny personal.

65. Understöd till organisationer och miljövard (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås ett anslag på 2,13 miljoner euro. Jämfört med finansieringen för 2020 har anslagen under momentet minskats med 100 000 euro, som riksdagen lade till för Jägarförbundet.

De riksomfattande naturskydds- och miljöorganisationerna samt organisationerna inom bostads- och byggbranschen utför betydelsefullt och värdefullt arbete med hjälp av anslaget under momentet. Den begränsade finansieringen har räckt till för att effektivt stödja aktörer inom det civila samhället när de förbättrar miljömedvetenheten bland allmänheten och genomför olika åtgärder på natur-, miljö-, bygg- och bostadsområdet.

Utskottet pekar dessutom på det anslag på 500 000 euro som 2018 beviljades Håll Skärgården Ren rf för anskaffning av ett servicefartyg (reservationsanslag på 3 år). Projektet har dragit ut på tiden och de finansiella resurserna är inte längre disponibla 2021. Utskottet anser det vara viktigt att man kan säkerställa anskaffningen av fartyget.

Utskottet ökar således anslaget under momentet med 700 000 euro, varav 500 000 euro anvisas för anskaffning av ett fartyg till Håll Skärgården Ren rf, 100 000 euro till Jägarförbundet rf för restaurering av fågelsjöar och 100 000 euro till Föreningen för miljöfostran FEE Suomi rf.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 2 830 000 euro.

(stycke 2 som i RP 146/2020 rd)

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 35

10. Miljö- och naturvård

21. Vissa utgifter för naturskydd (reservationsanslag 3 år)

Av det belopp på 38,340 miljoner euro som föreslås under momentet avses 28 miljoner euro bli använt för genomförandet av livsmiljöprogrammet Helmi. År 2021 föreslås sammanlagt 54,5 miljoner euro för finansiering av programmet (utöver det aktuella momentet 14,5 miljoner euro under moment 35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter och 12 miljoner euro från moment 35.10.63 Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden).

Åtgärderna enligt programmet kräver effektivisering för att trygga den biologiska mångfalden och förbättra tillståndet hos hotade arter och biotoper. En del av åtgärderna stärker samtidigt kolsänkorna och kollagren. Det omfattande programmet inleddes inom miljöförvaltningen år 2020 i fråga om alla teman. Till exempel har över 2 000 hektar myrar skyddats, restaureringsarbeten har inletts på cirka 1 800 hektar myrareal och fågelkartläggningar har gjorts på cirka 90 objekt i fågelsjöar. Inventeringen av vårdbiotoper fortsätter också i hela landet.

Utskottet välkomnar att programmet år 2021 utvidgas till ett gemensamt program för miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet, där mål uppställs för såväl skyddsområdena som andra områden fram till 2030. Redan i år har jord- och skogsbruksministeriets våtmarksprogram (Sotka) genomförts i nära samarbete med Helmi-programmet.

22. Vissa utgifter för miljövärd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås 24,435 miljoner euro, vilket är 3,8 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020.

Utskottet välkomnar att belastningen från näringsämnen och fasta partiklar i Östersjön och insjöarna har börjat minska tack vare åtgärder inom havs- och vattenvården. Den tidigare och den nuvarande belastningen möjliggör dock inte att en god miljöstatus uppnås utan ytterligare åtgärder, eftersom den ökande nederbörd och de milda vintrar som klimatförändringen orsakar ökar näringsbelastningen i vattnen. Utskottet menar därför att sammanlagt drygt 12 miljoner euro av det föreslagna anslaget behöver användas för att främja skyddet av Östersjön och vattendragen i syfte att genomföra långsiktiga och tvärssektoriella åtgärder både i avrinningsområden och havsområden.

Programmet för effektiviserat vattenskydd (programmet Vattnets tur) påskyndar genomförandet av förvaltningsplanerna och havsförvaltningsplanen. Totalkostnaderna för programmet beräknas åren 2021—2023 uppgå till 39 miljoner, varav 15 miljoner euro föreslås för 2021 (utöver det aktuella momentet även under mom. 35.10.61 och 35.10.20).

Ett viktigt mål för programmet är att minska näringsbelastningen från jordbruket, utveckla vattenhanteringen inom jord- och skogsbruket, restaurera vattendrag och stärka de regionala expertnätverken. Utskottet anser det också fortsättningsvis vara nödvändigt att vidta åtgärder för att minska mängden plast och andra skadliga ämnen som hamnar i vattnet samt för att utveckla han-

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 35

teringen av vattnet i städer. Likaså är det viktigt att kartlägga vrak i Östersjön och tömma dem på olja för att minska risken för förorening av den marina miljön (mom. 35.10.20).

Under momentet föreslås dessutom bland annat 2,35 miljoner euro för markskydd, undersökning och sanering av förorenade markområden samt utvecklande av verksamheten. Av detta ska 1,0 miljoner euro användas för undersökning av enskilda deponier för utvinningsavfall. Innan statlig finansiering beviljas måste det säkerställas att det inte är någon annan solvent aktör som har ansvar för saneringen, understryker utskottet.

Det var också behövligt att regeringen kompletterade sin proposition och lade till ett nytt ändamål under momentet, vilket innebär att anslaget även får användas för pilotförsök med ekologisk kompensation.

52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås 66,142 miljoner euro, vilket är ungefär 4,82 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020 och nästan 30 miljoner euro mer än i bokslutet för 2019.

Utskottet anser det motiverat att finansieringen av Forststyrelsens naturtjänster höjs avsevärt jämfört med 2019. Det rör sig om en höjning av basfinansieringen (9,5 miljoner euro) och pengar för framtidsinvesteringar (25,2 miljoner euro). Höjningen stärker naturtjänsternas verksamhetsmöjligheter och ökar också beredskapen att söka projektfinansiering bland annat hos Life-fonden under nästa EU-finansieringsperiod. Det finns också i fortsättningen skäl att se över basfinansieringen så att den svarar mot de ökande skötselkostnaderna i och med utvidgningen av nätverket av naturskyddsområden och de nya nationalparkerna.

Antalet besökare i naturskyddsområdena har ökat snabbt under de senaste åren. Coronakrisen ökade ytterligare regionernas attraktionskraft och naturturismen här hemma. Hållbarheten och naturvärdena kräver att vägledningen, rutterna och konstruktionerna för besökarna är omskötta. Genom underhållet av områdena stöds också den regionala ekonomin och sysselsättningen samt effekterna på besökarnas hälsa och välbefinnande.

Framför allt resurser för framtidsinvesteringar ska användas under 2021 för att systematiskt minska det eftersatta underhållet i fråga om konstruktioner i naturområden. Åtgärder sätts företrädesvis in på objekt som är känsliga för slitage och områden som är i livlig användning. Med de anslag som redan beviljats och nu föreslås kan Forststyrelsen minska det tidigare uppkomna eftersatta underhållet (32 miljoner euro 2018) till uppskattningsvis 8—9 miljoner euro.

Som tidigare år (t.ex. FvUB 20/2019 rd — RP 29/2019 rd, RP 89/2019 rd) påpekar utskottet också att det inte har hittats någon övergripande lösning på problemet med det massiva eftersatta underhållet av kulturhistoriskt värdefulla objekt, även om några objekt har kunnat istandsättas. Utskottet anser det vara nödvändigt att man fortsätter att aktivt söka efter en lösning bland annat i det fortsatta arbetet med att uppdatera statens fastighetsstrategi och inte heller utesluter möjligheten att utnyttja privat finansiering.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 35

Utskottet lyfter dessutom fram nomineringen av Saimenvikarskärgårdar till förslagslistan på Unescos världsarvsobjekt. Ansökan är under beredning hos naturtjänsterna. Målet är att förslaget ska föreläggas världsarvskommittén för beslut 2024.

Utskottet ökar momentet med totalt 1 800 000 euro. Av detta anvisas 1 700 000 euro för att rusta upp och bygga natur- och friluftsobjekt i nationalparker och naturskyddsområden samt andra natur- och friluftsområden, med fokus på följande:

- utvecklingsplanen för vandringsleden Björkö—Panike i Kvarkens världsarvsobjekt 600 000 euro
- istandsättning och utveckling av vandringsleder och rastplatser i Lauhanvuori-Hämeen-kangas Geopark 50 000 euro
- istandsättning av rutterna i Salamajärvi inklusive grusspridning och spångar 60 000 euro
- besöksobjekt för naturskyddsområdet i Martimoava, byggande av spångar 200 000 euro
- byggandet av utgångsport och område i UKK-nationalparken 150 000 euro
- utveckling av friluftskonstruktioner i Sanginjoki naturskyddsområde 200 000 euro
- östgränsens utflyktsled Hossa-Martinselkonen, Murhinsalo-området samt rastplatser söderut från Murhinsalo, ödestugor i Övre Kajanaland 170 000 euro
- istandsättning av utflyktsled i Pesio och uppdatering av vägvisare 10 000 euro
- förnyande av utflyktsled, toaletter och västra sidans spångar i Säynäsuo 40 000 euro
- istandsättning av utflyktsleder i Hyrynsalmi, Vuorilampi, Ypykkälampi/Vorlokki 45 000 euro
- istandsättning av utflyktsleder och rastplatser i Puolanka 40 000 euro
- istandsättning av UKK-leden mellan turistcentrumen Ukkohalla-Paljakka 35 000 euro.

Dessutom anvisas 100 000 euro för restaurering av kulturvärden och utställningsverksamhet (stenkonstruktioner i Hytermä och utställning i Riihisaari) i syfte att Saimen ska godkännas som världsarvsobjekt av Unesco.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 67 942 000 euro.

(Stycke 2—5 som i HE 146/2020 rd)

61. Främjande av vatten- och miljövard (reservationsanslag 3 år)

Utskottet anser att det anslag som föreslås under momentet (18,767 miljoner euro) är mycket påkallat, eftersom det möjliggör praktiska åtgärder inom förvaltningsområdet bland annat för att uppnå god miljöstatus i vatten och hav. Anslaget delas ut i form av bidrag och största delen av det (12 miljoner euro) används för programmet för effektiviserat vattenskydd. Programmet beskrivs under moment 35.10.22.

Utskottet betonar också att lösningarna för att trygga vattenskyddet och naturens mångfald ofta är regionala eller lokala, så det är viktigt med engagemang och stöd bland lokalbefolkningen för att nå resultat. Det finns också skäl att framhäva de varierade synergieffekterna av åtgärderna: samma åtgärder kan främja självförsörjningsgraden i fråga om näring och energi, dämpa klimatför-

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 35

ändringen, stärka vattenskyddet och markens växtskick och kollager samt den biologiska mångfalden.

Under momentet finns anslag för bland annat det viktiga programmet för träbyggande (2 miljoner euro), som ska utöka virkesutbudet och en varierad användning av det. Åtgärderna inom programmet gäller byggande i stadsmiljö såsom flervåningshus och fler våningar i hus, offentliga byggnader, stora träkonstruktioner och regionala kompetenskluster.

För restaurering av sjöar, vattendrag och våtmarker ökar utskottet momentet med sammanlagt 300 000 euro, med fokus på projekten för restaurering och inventering av Tusby träsk, Saarijärvi i Kortesjärvi, våtmarkerna vid rutten i Saarijärvi och Reisjärvi.

Utskottet hänvisar dessutom till fjärde tilläggsbudgeten för 2020, där motiveringen till momentet kompletterades med att anslaget (13 miljoner euro) får användas bland annat till utgifter för istandsättning av närrekreationsområden och grönområden i kommuner. Utskottet ser det som påkallat att regeringen för motsvarande ändamål reserverar en extra satsning också i en tilläggsbudgetproposition för 2021.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 19 067 000 euro.

Anslaget får användas:

(Punkt 1 och 2 som i RP 146/2020 rd)

(Punkt 3 som i RP 227/2020 rd)

(Punkt 4—7 som i RP 146/2020 rd)

(Punkt 8 som i RP 227/2020 rd)

(Stycke 3 och 4 som i RP 146/2020 rd)

Fullmakt

(Som i RP 146/2020 rd)

63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)

En stor del (33 miljoner euro) av det anslag som föreslås under momentet (56,130 miljoner euro) ska användas för att genomföra programmet Metso.

Utskottet noterar att programmet, som grundar sig på att markägarna frivilligt erbjuder mark för skyddsändamål, har framskridit planenligt inom miljöministeriets förvaltningsområde. Enligt ett principbeslut som statsrådet godkände 2014 har förvaltningsområdet som mål att skydda 96 000 hektar värdefulla skogsområden fram till 2025. I oktober 2020 hade 80 procent skyddats. Skyddet av skogarnas biologiska mångfald ökar samtidigt mängden kol som binds i skogen, vilket även bidrar till klimatmålen.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 35

20. Samhällen, byggande och boende

01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)

Utskottet minskar anslaget under momentet med 400 000 euro, som har riktats till genomförandet av reformen av bostadsrättslagstiftningen. Behandlingen i riksdagen av regeringens proposition om ändringen (RP 189/2020 rd) har fördröjts, och lagarna träder inte i kraft inom den tid som budgetpropositionen kräver.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 163 000 euro.

(stycke 2 som i RP 146/2020 rd)

55. Bidrag för reparationer (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås 6,25 miljoner euro för understöd enligt lagen om reparationsunderstöd för bostadsbyggnader och bostäder (1087/2016) samt för understöd i anslutning till handlingsprogrammet för äldre. Utöver medlen enligt budgetpropositionen föreslås det att 27,6 miljoner euro beviljas av medel ur Statens bostadsfond. Finansieringen stiger sammanlagt till 33,85 miljoner euro, medan beloppet var 28,9 miljoner euro 2020.

Utskottet anser att de föreslagna reparationsunderstöden är mycket nyttiga, eftersom de att äldre och personer med funktionsnedsättning får bättre möjligheter att bo kvar hemma. Tillgängligheten stöds också av installation av hissar i efterhand och av tillgänglighetsanpassade reparationer i samband med hissrenoveringar.

Utskottet ser positivt på att understöd dessutom kan beviljas för besiktning och planering av ombyggnad av bostäder med fukt- och mikrobaskador och andra problem med inomhusluften. Riktlinjen i regeringsprogrammet stöds också av ett projekt som slutförs våren 2021 (Hjälp och stöd till dem som lider av inneluftsproblem). Syftet med projektet är att utreda bland annat antalet personer som råkat ut för hälsofallor i bostäder och hur de får stöd.

60. Överföring till Statens bostadsfond

Fullmakter och stimulansåtgärder för byggande

Fullmakten att godkänna räntestödslån för bostadsproduktion föreslås bli 1,8 miljarder euro, vilket är alla tiders rekord och 390 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2020. Fullmakten möjliggör byggande av uppskattningsvis 9 300 bostäder.

Sammanlagt stiger beloppet av de fullmakter som föreslås ur Statens bostadsfond till 2,185 miljarder euro, när man utöver räntestödsfullmakterna beaktar fullmakterna för statsborgen för hyreshus enligt mellanmodellen med fyllnadsborgen (285 miljoner euro) och bostadsaktiebolagens ombyggnadslån (100 miljoner euro).

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 35

Utskottet anser att de föreslagna fullmakterna är nödvändiga och att en höjning av fullmakten att godkänna räntestödslån är motiverad. Byggandet väntas minska 2021, vilket talar för en ökning av den statsstödda bostadsproduktionen. Byggbranschens konjunkturgrupp bedömer att de påbörjade projekten sjunker till cirka 30 000 bostäder, medan motsvarande siffra är cirka 34 000 bostäder 2020. Höjningen av bevillningsfullmakten är ett steg mot regeringsprogrammets mål att 10 000 bostäder ska byggas årligen med långvarigt räntestödslån, men för att nå målet krävs fortfarande betydande insatser.

En betydande ökning av ett brett utbud av bostäder med olika besittningsformer i tillväxtcentra, där det finns långvarig efterfrågan på bostäder, främjar bäst en fungerande bostadsmarknad och boende till överkomligt pris, menar utskottet. Samtidigt främjas arbetskraftens rörlighet och näringslivets funktion, vilket bäddar för ekonomisk tillväxt.

Utskottet framhäver överhuvudtaget ett längre perspektiv i bostadspolitiken och anser det vara bra att ett övergripande bostadspolitiskt program för åren 2021–2028 färdigställs i slutet av 2020. Ett ytterligare mål är att en proposition om en revidering av markanvändnings- och bygglagen ska vara klar före utgången av 2021. Tillsammans stöder dessa projekt också uppnåendet av klimatmålen och målen för koldioxidsnåla lösningar i områdesanvändningen och byggandet.

Avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT)

Utskottet anser att MBT-avtalsförfarandet fortfarande är ett fungerande redskap för styrning av bostadsproduktionen och konstaterar dessutom att åtgärderna för att främja den statligt subventionerade bostadsproduktionen i MBT-områdena också stöder ett överkomligt boende där bostadsmarknaden är hårdast. Därför är det bra att MBT-avtalen för stora stadsregioner (Helsingfors, Tammerfors, Åbo och Uleåborg) har förlängts i enlighet med regeringsprogrammet. Avtalen förlängdes till fyra år och uppdateras rutinmässigt med fyra års mellanrum. Det har också inletts förhandlingar om utvidgning av MBT-avtalspraxisen till Jyväskylä, Kuopio och Lahtis stadsregioner. Utskottet förutsätter att tillräckliga finansiella resurser dirigeras till de nya områdena för att målen ska kunna nås.

Avsikten är att ur Statens bostadsfond främja statligt stödd bostadsproduktion i anslutning till MBT-avtal genom att bevilja startbidrag till ett belopp av sammanlagt 39 miljoner euro (i Helsingforsregionen 10 000 euro/bostad och i Tammerfors, Åbo och Uleåborg 3 000 euro/bostad). Dessutom stöds träbyggande med ett bostadsspecifikt startbidrag på 5 000 euro för flervåningshus med trästomme. Vidare anvisas 25 miljoner euro för de understöd för kommunalteknik som bostadsbyggandet kräver och trafikprojekt enligt MBT-avtalen stöds under huvudtitel 31.

Utskottet välkomnar att det också i kommuner utanför MBT-avtalsområdena föreslås att träbyggande främjas med 2 000 euro/bostad inom den statligt stödda bostadsproduktionen (sammanlagt 1 miljon euro). Detta stärker för sin del en hållbar utveckling av byggandet i hela landet.

Utskottet noterar dock att det för 2021 för dessa områden inte utöver det som nämns ovan längre föreslås ett startbidrag på 1 000 euro per bostad som godkänts som stimulansåtgärd för den statsstödda normala bostadsproduktionen (fjärde tillägsbudgeten för 2020).

Betänkande FiUB 36/2020 rd Huvudtitel 35

Utskottet anser det inte ändamålsenligt att verksamheten är så kortvarig, utan betonar att statens stödpolitik (inkl. stödformer och procentsatser) ska vara långsiktig och förutseende. Utskottet hänvisar också till pågående projekt i planeringsskedet och det fortgående behovet av att stimulera ekonomin, och återinför det bostadsspecifika startbidraget på 1 000 euro till områden utanför MBT-områdena och ändrar momentets beslutsdel i enlighet med det. Samtidigt anser utskottet att det är nödvändigt att säkerställa att de ekonomiska regioner som förhandlar om nya MBT-avtal inte lämnas utanför startbidraget när avtalen träder i kraft 2021.

Enligt den utredning som utskottet fått kan ändringen genomföras inom ramen för de föreslagna anslagsfullmakterna, och vid behov ser regeringen till att fullmakterna utökas i en tilläggsbudgetproposition för 2021. I tilläggsbudgetpropositionerna ska också eventuella höjningar av understöden till följd av de nya MBT-avtalen beaktas.

Avfolkningsregioner

I enlighet med regeringsprogrammet hjälper man kommuner och samfund att anpassa sitt fastighetsbestånd till den minskande efterfrågan. Avsikten är att år 2021 ur Statens bostadsfond anvisa rivningsbidrag (8 miljoner euro), rivningsackord (8 miljoner euro) och begränsningsackord (2 miljoner euro) för anpassning av det statligt stödda bostadsbeståndet. Det finns också bidrag för sanering av ekonomin i hyres- och bostadsrättsbostadsbestånd (2,6 miljoner euro) och för renovering av ARA-bostäder för äldre (10 miljoner euro). Dessutom höjdes rivningsbidraget genom en ändring i förordningen i början av 2020 för viss tid så att det kan uppgå till 90 procent i vissa situationer.

Enligt utredning ligger bidragsfullmakterna nu på en tillräckligt hög nivå. Utskottet anser dock att det är nödvändigt att man aktivt följer upp hur de används och hur aktuella bevilningsfullmakterna är, så att risken för kreditförluster för staten minimeras. Det finns fortfarande också ett behov av incitament för husbolag att ingripa i problemen i ett tillräckligt tidigt skede.

Utskottet välkomnar att utmaningarna i fråga om boendet i avfolkningsregioner granskas närmare i det bostadspolitiska utvecklingsprogrammet.

Förortsprogram och förebyggande av segregation

Utskottet anser det vara viktigt att det ur statens bostadsfond föreslås understöd på sammanlagt högst 8 miljoner euro för att främja förorternas livskraft och förebygga segregation. Genom förortsprogrammet fortsätter utvecklandet av bostadsområden och främjas närdemokratin. Åtgärderna gäller i synnerhet förorterna i de större stadsregionernas centrala städer, men inom ramen för programmet är det möjligt att sprida information också om utvecklingen av andra förortsområden.

Investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov

Bevilningsfullmakten för investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov föreslås uppgå till 90 miljoner euro. Utifrån en utredning som utskottet fått är den föreslagna fullmakten tillräcklig. Utskottet anser dock att det är nödvändigt att aktivt följa hur den används och vid behov höja

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Huvudtitel 35

den i tilläggsbudgetpropositionerna för 2021. Detta är särskilt viktigt nästa år, när det fritt finansierade byggandet och bostadsproduktionen väntas minska.

Utskottet ser det som nödvändigt att investeringsunderstöden fördelas enligt det långvariga behovet. De statligt subventionerade hyresbostäderna för vanligt bruk finns företrädesvis i tillväxtcentra, men det behövs bostäder för grupper med särskilda behov också på andra orter. Vid beviljandet av understöd ska således varje grupps behov av bostäder på orten och framtida förändringar i servicestrukturen beaktas. Det är också viktigt att utreda möjligheterna att bygga om vanliga bostadshus och andra byggnader för grupper med särskilda behov samt att utnyttja det vanliga bostadsbeståndet.

Utskottet går nedan igenom de viktigaste grupperna som är berättigade till investeringsunderstöd.

Äldre. Det finns stort behov av investeringsunderstöd till serviceboende för äldre. Understöden stod för mer än hälften av hela understödsanslaget åren 2015–2020. Under de senaste åren har understöden helt berättigat med fog fokuserats på socialt seniorboende och olika mellanformer.

Utskottet välkomnar att miljöministeriet dessutom har inlett ett utvecklingsprojekt där man kartlägger möjligheterna till reparationer i kommunala hyreshusbolag så att de lämpar sig för äldre och deras möjligheter att utnyttja det reparationsunderstöd som används i avfolkningskommuner (10 miljoner euro). Det pågår också ett aktuellt åtgärdsprogram för äldres boende, där fokus ligger på att stärka medborgarnas och kommunernas framförhållning och beredskap i fråga om äldres boende, utveckla boendelösningar och öka utbudet samt effektivisera användningen av reparationsunderstöd.

Unga och studerande. Utskottet konstaterar att det även i fortsättningen är nödvändigt att stödja projekt som gäller bostäder för studerande och unga. Det finns dock markanta regionala skillnader i efterfrågan på studentbostäder. I tillväxtcentrumen, särskilt i huvudstadsregionen, är efterfrågan stor, men på vissa orter står allt fler bostäder tomma.

Personer med intellektuell funktionsnedsättning. Enligt utredning bor över 300 personer med funktionsnedsättning alltfjämt på institutioner trots att målet enligt statsrådets principbeslut är att institutionsboendet ska upphöra efter 2020. Nedläggningen av institutionsvården och investeringsunderstödet för bostadsprojekt bör således fortsätta. Även Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA) välkomnar anskaffningen av stödbostäder för personer med funktionsnedsättning

Bostadslösa. Enligt uppgift har man redan byggt de för bostadslösa avsedda objekten för intensivt stöd (4 600 ensamstående bostadslösa och 264 bostadslösa familjer och par i slutet av 2019). De bostadslösa blir hänvisade till vanliga bostäder på olika håll.

Utskottet konstaterar att det är svårt att eliminera bostadslösheten, eftersom nya människor drabbas hela tiden. Därför bör man kunna ingripa i de bakomliggande orsakerna till bostadslöshet i ett ännu tidigare skede. Det är positivt att man i början av 2020 inledde ett samarbetsprogram för att halvera bostadslösheten före 2023. Utöver att öka utbudet av bostäder till överkomligt pris är syftet med programmet att förbättra i synnerhet tillgången till boenderådgivning samt att stärka ar-

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Huvudtitel 35

betet mot bostadslöshet och kompetensen i anslutning till det inom kommunernas basservice. Det är också bra att kommunerna kan söka understöd för att avskaffa bostadslöshet, och avsikten är dessutom att utveckla statistikföringen över bostadslöshet (3,3 miljoner euro mom. 35.20.32).

Utskottet uttrycker sin oro över de ekonomiska svårigheter som coronakrisen orsakar och anser att det också av denna anledning är viktigt att noggrant bevaka hur bostadslösheten utvecklas. Av stor vikt är dessutom att se till att de som har det sämst ställt inte hamnar utanför samhällets digitala servicesystem.

Personer som rehabiliteras inom mentalvården. Utskottet har erfarit att det i år inte kommit in en enda ansökan om understöd för personer som rehabiliteras inom mentalvården, eftersom deras boendebehov ofta bäst tillgodoses av decentraliserade boendelösningar, alltså vanliga bostäder och små bostadsgrupper.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1—15 som i RP 146/2020 rd)

(Stycke 16 som i RP 227/2020 rd)

År 2021 får det ur Statens bostadsfond med stöd av statsunderstödslagen beviljas tidsbundna startbidrag till ett sammanlagt belopp av högst 39 000 000 euro i de kommuner som förbundit sig till avtal om markanvändning, boende och trafik mellan staten och MBT-regionerna. Startbidrag får beviljas dem som låter bygga hyresbostäder enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) till andra än grupper med särskilda behov. Startbidraget uppgår i Helsingforsregionen till 10 000 euro och i Tammerfors-, Åbo- och Uleåborgsregionen till 3 000 euro och i andra regioner som förbundit sig till MBT-avtal 1 000 euro per ovan avsedda bostad. Inom alla regioner som förbundit sig till MBT-avtal beviljas för flervåningsbostadshus med trästomme dessutom ett särskilt bostadsspecifikt startbidrag på 5 000 euro per ovan avsedd bostad. Understödet beviljas av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

År 2021 får det ur Statens bostadsfond med stöd av statsunderstödslagen beviljas tidsbundna startbidrag till ett sammanlagt belopp av högst 1 000 000 euro i kommuner utanför MBT-avtalsområdena. Startbidrag får beviljas dem som (*utesl.*) låter bygga hyresbostäder enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) till andra än grupper med särskilda behov. Startbidraget uppgår till 1 000 euro per ovan avsedd bostad. *Understödet beviljas förhöjt med 2 000 euro, om objektet är ett flervåningsbostadshus med trästomme.* Understödet beviljas av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

(Stycke 19—25 som i RP 146/2020 rd)

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Osasto 12

INKOMSTPOSTER

Avdelning 12

INKOMSTER AV BLANDAD NATUR

27. Försvarsministeriets förvaltningsområde

01. Försvarsförvaltningens byggverks inkomster

Utskottet stryker momentet eftersom nedläggningen av Försvarsförvaltningens byggverk och inrättandet av Försvarsfastigheter som en del av Senatkongcernen framskred i riksdagen inom den tidtabell som budgetpropositionen förutsätter. Lagarna träder i kraft den 1 januari 2021 (FvUB 2/2020 rd — RP 31/2020 rd).

Momentet får följande lydelse:

(Utesl.)

Avdelning 15

LÅN

03. Statens nettoupplåning och skuldhantering

01. Nettoupplåning och skuldhantering

Utskottet föreslår att momentet ökas med 35 058 000 euro för nettoupplåning till nominellt värde. Beloppet för nettoupplåning till nominellt värde är då 11 792 718 000 euro.

Ökningen beror på de ändringar som utskottet föreslår på inkomst- och utgiftsmomenten.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet antecknas 11 742 718 000 euro i nettoinkomster.

(Stycke 2 och 3 som i RP 146/2020 rd)

SAMMANFATTNING

Enligt utskottets förslag uppgår både inkomstposterna och anslagen till 65 245 253 000 euro.

Utskottet ökar anslagen med 35 050 000 euro och minskar inkomsterna med 8 000 euro. Motsvarande ändringar har gjorts i inkomstposterna under moment 15.03.01.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Skillnaderna mellan inkomsterna i propositionen och betänkandet framgår av följande tabell:

	Propositionen €	Utskottet €
Avd. 11	44 870 626 000	44 870 626 000
Avd. 12	5 769 105 000	5 769 097 000
Avd. 13	2 719 666 000	2 719 666 000
Avd. 15	11 850 806 000	11 885 864 000
Totalt	65 210 203 000	65 245 253 000

Skillnaderna mellan anslagen i propositionen och betänkandet framgår av följande tabell:

	Propositionen €	Utskottet €
Ht. 21	128 555 000	128 555 000
Ht. 22	18 761 000	18 761 000
Ht. 23	576 317 000	576 317 000
Ht. 24	1 353 164 000	1 353 364 000
Ht. 25	1 020 744 000	1 021 644 000
Ht. 26	1 576 405 000	1 577 005 000
Ht. 27	4 880 351 000	4 880 751 000
Ht. 28	19 497 163 000	19 497 163 000
Ht. 29	7 161 557 000	7 172 017 000
Ht. 30	2 747 615 000	2 749 065 000
Ht. 31	3 542 212 000	3 560 312 000
Ht. 32	3 881 367 000	3 881 867 000
Ht. 33	17 738 500 000	17 738 540 000
Ht. 35	322 982 000	325 382 000
Ht. 36	764 510 000	764 510 000
Totalt	65 210 203 000	65 245 253 000

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Riksdagen godkänner förslaget till statsbudget för 2021 i enlighet med propositionen RP 146/2020 rd och den kompletterande propositionen RP 227/2020 rd med de föreslagna ändringarna.

Riksdagen godkänner de ovan föreslagna 4 uttalandena.

Riksdagen forkastar budgetmotionerna BM 1—370/2020 rd.

Riksdagen beslutar att budgeten för 2021 ska tillämpas från och med den 1 januari 2021.

Helsingfors 11.12.2020

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Johannes Koskinen sd
vice ordförande Arto Pirttilahti cent
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Tarja Filatov sd
medlem Timo Heinonen saml
medlem Inka Hopsu gröna
medlem Vilhelm Junnila saf
medlem Heli Järvinen gröna
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Jari Koskela saf
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Merja Kyllönen vänst
medlem Elina Lepomäki saml
medlem Pia Lohikoski vänst
medlem Matias Marttinen saml
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Markku Eestilä saml
ersättare Eeva-Johanna Eloranta sd
ersättare Sari Essayah kd
ersättare Eveliina Heinäluoma sd
ersättare Mari Holopainen gröna
ersättare Petri Honkonen cent
ersättare Saara Hyrkkö gröna
ersättare Katja Hänninen vänst
ersättare Kalle Jokinen saml
ersättare Anne Kalmari cent

Betänkande FiUB 36/2020 rd

ersättare Toimi Kankaanniemi saf
ersättare Jukka Kopra saml
ersättare Jani Mäkelä saf
ersättare Riitta Mäkinen sd
ersättare Juha Pylväs cent
ersättare Lulu Ranne saf
ersättare Veronica Rehn-Kivi sv
ersättare Janne Sankelo saml
ersättare Jussi Wihonen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Hellevi Ikävalko
utskottsråd Mari Nuutila
utskottsråd Ilkka Lahti
forskare Tanja Nurmi.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

RESERVATION 1 saf

Allmän motivering

Det gångna året har varit helt exceptionellt vad gäller ekonomi och budget. Covid-19-pandemin i början av året ledde till en aldrig tidigare skådad nedstängning av Finlands ekonomi. I restriktionerna har regeringen varit tvungen att balansera mellan folkhälsa och samhällsekonomi. Även om det ofta sägs att den bästa ekonomiska politiken är att bekämpa pandemin har det inte alltid varit helt självklart.

I och med nedstängningen rasade skatteinkomsterna, medan utgiftsposterna, allt från arbetslöshetsersättningar till företagsstöd, ökade explosionsartat. Viljan att undvika onödiga coronakonkurser ledde till att företagsstöden bereddes i all hast, vilket gav avtryck i halvfärdiga propositioner. Även om man hade kunnat införa restriktioner tidigare på våren och även om kunde ha förebyggt den förväntade andra vågen av coronan genom att gradvis skärpa restriktionerna under sommaren, är resultaten av åtgärderna mot pandemin i Finland inte särskilt dåliga i en internationell jämförelse.

Trots att effektiva vacciner kommer att finnas tillgängliga i början av året, kommer det att dröja länge, kanske rentav in på hösten 2021, innan hela befolkningen är vaccinerad. Det har varit nödvändigt att skärpa restriktionerna, och ekonomin kommer fortfarande att ta stryk av pandemin under första hälften av nästa år. Det är alltså sannolikt att siffrorna i budgeten för 2021 måste höjas ytterligare med stora tilläggsbudgetar.

Om orosmomentet i Finlands samhällsekonomi tidigare var hållbarhetsunderskottet till följd av en åldrande befolkning, som dessutom bara förvärrades av den långsammare ekonomiska tillväxten, är situationen nu betydligt allvarigare. Sannfinländarna vill påminna om att vi var alerta och varnade regeringen för en långsammare tillväxt, som vi sade skulle spolia antagandena bakom regeringsprogrammet, och om att utgiftsökningarna skulle leda till en skuldsättningsspiral.

För ett år sedan uppmanade vi regeringen att gallra bland de utgiftsökningar som baserar sig på ökad sysselsättning och ekonomisk tillväxt i regeringsprogrammet, men ingen trodde på oss. Tvärtom har det i varje tilläggsbudget som lämnats för att anvisa kritiska anslagsökningar i coronastöden till företagen också lagts till tilläggsanslag för naturvård, utvecklingsbistånd eller något annat icke nödvändigt ändamål. Osökt uppstår misstanken att regeringspartierna, när budgetramarna inte har begränsat statens utgiftsökningar och upplåning, har ökat de utgifter som är viktiga för dem, trots att det ligger i landets intresse att undvika nya utgifter som inte är nödvändiga för den offentliga sektorn.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 1

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen avstår från en alltför ambitiös nationell klimatstrategi för att undvika en försämring av landets priskonkurrenskraft, fattigdom i hushållen och global utsläppsökning till följd av koldioxidläckage.

Reservationens förslag till uttalande 2

Riksdagen förutsätter att invandring som är ett hot mot hållbara offentliga finanser och orsakar säkerhets- och utslagningsproblem minimeras genom att det för invandringspolitiken läggs fast tydliga och målinriktade kriterier för villkoren för att få flytta till Finland och ingå i vårt sociala trygghetssystem.

Reservationens förslag till uttalande 3

Riksdagen förutsätter att regeringen noga följer utvecklingen i statens skuld- och borgensansvar och vidtar åtgärder för att minska skattebetalarnas risker.

Reservationens förslag till uttalande 4

Riksdagen förutsätter att regeringen permanent sänker budgeten för Rundradion med ett betydande belopp för att ge medborgarna större valfrihet och köpkraft och dessutom drar av ett lika stort belopp från Yle-skatten.

Reservationens förslag till uttalande 5

Riksdagen förutsätter att regeringen ändrar sin ekonomiska politik för att frukterna av tillväxten ska fördelas rättvist mellan befolkningsgrupperna och mellan stad och landsbygd.

Reservationens förslag till uttalande 6

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder en genomgripande skattereform för att beskattningen ska motivera till arbete och finländskt företagande, minska inkomstskillnaderna och behandla de som får förvärvsinkomster, kapitalinkomster och pensionsinkomster rättvist.

Reservationens förslag till uttalande 7

Riksdagen förutsätter att regeringen ser över sin politik för arbetskraft och utkomstskydd vid arbetslöshet, vilket innebär att de åtgärder som försämrar den grundläggande försörjningen för arbetslösa slopas och att personer som söker arbete eller utbildningsplats uppmuntras till större aktivitet.

Reservationens förslag till uttalande 8

Riksdagen förutsätter att regeringen bantar ner byråkratin, eftersträvar större produktivitet via digitalisering och utökar resultatansvaret för förvaltningsområdena och enheterna.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Reservationens förslag till uttalande 9

Riksdagen förutsätter att regeringen utarbetar relevanta och offentliga kriterier för alla bidrag och stöd som betalas ut av statliga medel.

Reservationens förslag till uttalande 10

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar adekvata åtgärder för att stärka köpkraften för låg- och medelinkomsttagare och för att sänka energikostnaderna inom boende och transporter.

Reservationens förslag till uttalande 11

Riksdagen förutsätter att regeringen förbättrar lönsamheten inom jordbruket och annan primärproduktion och jordbrukarnas inkomstnivå, säkerställer självförsörjning inom den inhemska livsmedelssektorn, tryggar den nationella försörjningsberedskapen, proaktivt motarbetar försöken att skära ned Finlands stöd från EU:s GJP och andra finansiella lösningar och inriktar EU-stöden nationellt på de områden där de hör hemma i enlighet med anslutningsfördraget, alltså med andra ord värnar om östra och norra Finlands särställning.

Reservationens förslag till uttalande 12

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar snabba åtgärder för att lösa den eskalerande ekonomiska krisen i kommunerna och därför i första hand bantar ner de förpliktelser som åläggs kommunerna.

Reservationens förslag till uttalande 13

Riksdagen förutsätter att regeringen snabbt söker effektiva sysselsättningsåtgärder som minskar matchningsproblemet och sänker tröskeln för sysselsättning.

Reservationens förslag till uttalande 14

Riksdagen förutsätter att regeringen ställer in sig på att perioden med långsam tillväxt blir utdragen och att sysselsättningsmålet inte nås, och därför utarbetar en reservplan för att hålla igång ekonomin, sysselsättningen och produktiviteten och bevara en hållbar skuldsättning och gynnsam priskonkurrenskraft.

Reservationens förslag till uttalande 15

Riksdagen förutsätter att det för innevarande regeringsperiod ställs som mål att sysselsättningstalet stiger till 75 procent, statens skuldkvot inte växer och den totala skattegraden inte stiger och att systemen för pensioner och social trygghet ses över så att utsatthet och utslagning försvinner och Finland intar en topposition bland länderna i världen vad beträffar digitalisering, säkerhet och social och kulturell nivå.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Reservationens förslag till uttalande 16

Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att de organisationer som ger mathjälp till mindre bemedlade kan bedriva sin verksamhet.

Reservationens förslag till uttalande 17

Riksdagen förutsätter att regeringen tillför sin politik för ekonomi, sysselsättning och skatter större realism med beaktande av bland annat den internationella utvecklingen och satsar på att förbättra företagens verksamhetsförutsättningar och öka köpkraften på ett rättvist sätt.

Reservationens förslag till uttalande 18

Riksdagen förutsätter att regeringen inte längre ökar Finlands ekonomiska ansvar på EU-nivå eller mellan euroländerna och systematiskt eftersträvar att minska de omfattande exponeringar som redan uppstått och de risker som de medför.

Reservationens förslag till uttalande 19

Riksdagen förutsätter att regeringen handlar så att EU:s exponeringar på 750 miljarder euro och Finlands exponeringar på omkring 13 miljarder euro, gåvopaketet som ger en stödnota på cirka 3,4 miljarder euro och unionens beskattningsrätt inte godkänns och att Finland håller fast vid principen att varje medlemsstat svarar för sina egna skulder.

Reservationens förslag till misstroendeförklaring

Den avmattande ekonomiska tillväxt som prognostiserats för de närmaste åren i kombination med små tillväxtsatsningar och stigande åldersrelaterade utgifter hotar att leda till en allt djupare svacka i statsfinanserna och därigenom också i den kommunala ekonomin. Regeringen har inte reagerat med att uppdatera sitt regeringsprogram, förbättra sysselsättningen eller stoppa onödiga utgiftsökningar, utan tvärtom höjer regeringen de icke-nödvändiga utgifterna ytterligare. Detta kommer i slutändan att leda till att hemservice, vård och omsorg försämrats och att låginkomsttagarna får det sämre ställt. Regeringen har glömt att finländare i alla åldrar behöver välfärd också på längre sikt. Regeringen har antagit ett fruktansvärt dyrt transfereringspaket, som går under namnet EU:s återhämtningsfond, till förmån för Medelhavsländerna, och har därmed försummat att försvara Finlands nationella intressen genom att överlåta åt kommande regeringar och våra barn att rensa i röran. Riksdagen konstaterar att regeringen därför inte har riksdagens förtroende.

Detaljmotivering

ANSLAG

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Huvudtitel 23

STATSRÅDETS KANSLI

01. Förvaltning

01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)

En av rättsstatens viktigaste principer är en god förvaltning, vars opartiskhet folket ska kunna lita på. Till denna del uppfylls inte rättsstatsprincipen i Finland, eftersom de högsta tjänstemännen inom statsförvaltningen, ministeriernas kanslichefer, i regel utnämns på politiska grunder. Dessutom är det vanligt att andra högre tjänster fördelas mellan regeringspartierna på partipolitiska grunder. Ett sådant förfarande har under den senaste tiden tillspetsats till och med så att en ledig tjänst som kanslichef inte har tillsatts på behörigt sätt.

Sannfinländarna anser att man vid tillsättandet av tjänsterna som kanslichef noggrant ska iaktta procedurer som stärker rättsstatsprincipen. Utnämningarna ska grunda sig på kompetens och omfattande erfarenhet inom olika statsförvaltningsområden, eftersom kanslicheferna också samarbetar förvaltningsövergripande. Partitillhörighet får vid utnämningar aldrig gå före behörighetsgrunderna på det sätt som har skett.

Statsförvaltningen i Finland har under flera decennier expanderat nästan okontrollerat och utan kritisk granskning. Det har lett till ineffektivitet och fortsatt kostnadsökning. Statsrådets kansli och statsministern som leder det ansvarar för att förnya hela förvaltningen genom att avveckla gamla strukturer, göra ministerierna klart ansvariga och införa moderna och effektiva tillvägagångssätt. En viktig del av reformen är att informationssystemen förenhetligas och samordnas under en klart stark ledning. Det finns skäl att utreda utnämningen av en förvaltningsövergripande informationssamhällsminister till exempel vid statsrådets kansli för att leda och samordna utvecklandet, upphandlingen och informationssäkerheten inom informationsförvaltningen.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 20

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att införa en handlingsmodell för val av kanslichefer, där det för att främja den sektorsövergripande kompetensen krävs att den som blir vald har arbetserfarenhet inom olika förvaltningsområden.

Reservationens förslag till uttalande 21

Riksdagen förutsätter att regeringen stärker rättsstatsprincipen i Finland och avstår från politiska tjänsteutnämningar.

Reservationens förslag till uttalande 22

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart inleder en reform av hela statsförvaltningen så att föråldrade strukturer rivs, onödiga funktioner och tjänster dras in, hela förvaltningen effektiviseras, ansvaret förtydligas, moderna, kunskapsbaserade metoder tas i bruk och kostnaderna sänks.

02. Avlöningar till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)

Statsminister Marins regering motiverade det rekordstora antalet specialmedarbetare och politiska statssekreterare med EU-ordförandeskapet. Ordförandeskapet kom och gick, men antalet specialmedarbetare och politiska statssekreterare förblir oförändrat. Trots den motivering som lagts fram riskerar det ökade antalet personer som anställts på politiska grunder att förbli permanent. Detta medför en årlig tilläggskostnad på flera miljoner euro för skattebetalarna jämfört med den föregående regeringsperioden, och de använda tilläggspengarna syns åtminstone inte som en förbättring av regeringsarbetet. Ökningen av anslaget är därför dåligt motiverad, och ökningen av anslaget kan tolkas som dolt partistöd. Sannfinländarna föreslår att antalet specialmedarbetare och politiska statssekreterare samt det anslag som reserverats för avlönande minskas till nivån för Sipiläs regeringsperiod.

Vi föreslår

att riksdagen minskar anslaget för löner till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare under moment 23.01.02 med 5 000 000 euro och att följande uttalande godkänns:

Reservationens förslag till uttalande 23

Riksdagen förutsätter att regeringen drar ner på antalet politiska specialmedarbetare och ser över systemet med statssekreterare.

25. Sunda lokaler 2028 (reservationsanslag 3 år)

Enligt Arbetshälsoinstitutets beräkningar finns det i Finland 800 000 människor som dagligen utsätts för problem med inomhusluft både i hem och på arbetsplatser. Men de har fått alldeles för lite uppmärksamhet. Sjukdomar som beror på inomhusluften börjar ofta med symtom på irritation, såsom snuva, hosta och röda ögon. Det kan gå så långt att den drabbade får neurologiska och reumatiska symtom och astma. Problemen finns alltför ofta i skolor och daghem, så både barn och lärare utsätts för dem även om de inte har problem med inomhusluften hemma.

Än i dag är det vanligt att symtom på grund av inomhusluft betraktas som psykosomatiska. De insjuknade har blivit erbjudna terapi som behandling eller rentav ansetts ha psykiska problem. Eftersom det inte finns någon diagnos att få är enda alternativet för många att låta sina besvär felaktigt bli diagnostiserade som psykisk ohälsa. Så här kan det inte fortsätta, för avsaknaden av en korrekt diagnos kan leda till att den insjuknade till exempel inte får det stöd han eller hon har rätt till och inte heller kan konstateras vara arbetsoförmögen. Det kan hända att fysiologiska symtom hos barn anses vara påhittade och bero på påstådda psykiska problem hos föräldrarna. Det behövs

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

betydligt större anslag för forskning, diagnostik, behandling och rehabilitering i fråga om sjukdomar som beror på fukt- och mögelskador.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 24

Riksdagen förutsätter att regeringen säkerställer att finansieringen av programmet Sunda lokaler är bättre dimensionerad i förhållande till det verkliga behovet.

10. Ägarstyrningen

Det är viktigt med en god och transparent ledning av statsägda företag både för att förhindra missbruk och fel och för att trygga statens ekonomiska intressen. En god ägarstyrning tryggar för sin del en gynnsam utveckling av statens balansräkning och bevarandet av arbetsmarknadsfreden samt minimerar uppkomsten av marknadsstörningar.

Vidare är det viktigt att säkerställa ett långsiktigt nationellt intresse med avseende på sysselsättning, regional utveckling och försörjningstrygghet. I sin politik för ägarstyrning kan och måste den statliga ägaren understryka att Finlands nationella intresse spelar en framträdande roll. Vidare anser vi att staten måste behålla bestämmande inflytande inte minst i företag som arbetar med uppgifter av stor relevans för att säkerställa samhällsverksamhet i krissituationer, exempelvis energiförsörjning eller trafik och transport.

Med tanke på likabehandling av medborgare och verksamhetsmöjligheterna för företag är det viktigt att regeringen vidtar åtgärder för att se till att post- och utdelningstjänsterna håller minst nuvarande standard i hela landet. Eventuella effektiviseringsåtgärder får inte leda till sämre service för användaren. Dessutom måste priset på tjänsterna fortsatt vara skäligt.

Det gäller också att titta närmare på företagens vinstutdelning. I situationer när företagen har den typen av tillgångar i balansräkningen som inte är nödvändiga för verksamheten på längre sikt bör ägaren, alltså staten, ta ut de överflödiga medlen och investera dem på ett lönsamt sätt, exempelvis i utbildning och forskning och i tillväxtföretag med regionala sysselsättningseffekter.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 25

Riksdagen förutsätter att regeringen stärker statens ägarstyrning, särskilt i företag som arbetar i kontaktytor med allmänheten och som har ett viktigt samhälleligt serviceuppdrag, såsom bland annat Posti och VR, vars betydelse och nödvändigheten av rätt tillvägagångssätt har accentuerats ytterligare i och med pandemin.

Reservationens förslag till uttalande 26

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen har bestämmande inflytande över de bolag som har en viktig betydelse med tanke på försörjningsberedskapen eller den regionala utvecklingen.

Reservationens förslag till uttalande 27

Riksdagen förutsätter att regeringen avstår från att sälja statens inkomstbringande eller strategiskt viktiga egendom.

Reservationens förslag till uttalande 28

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar konkreta åtgärder för att trygga den nuvarande nivån på de allmänna posttjänsterna i hela landet. Eventuella effektiviseringsåtgärder måste sättas in på distributionslogistiken, som kan kombineras med aktörer i privata sektorn, men åtgärderna får inte försämra servicestandarden för användarna.

Reservationens förslag till uttalande 29

Riksdagen förutsätter att regeringen ökar transparensen och offentligheten i statsföretagens verksamhet så att väljarna, oppositionen och pressen har förutsättningar att följa utvecklingen av statsföretagens verksamhet och bedöma hur företagsledningen och den politiska styrningen lyckas med tanke på målen och principerna.

Reservationens förslag till uttalande 30

Riksdagen förutsätter att regeringen uppmuntrar det statliga utvecklingsbolaget Vakea att skapa ny teknik för att bekämpa och leva med pandemin samt att stödja projekt där de mindre flygplatserna Kemi-Torneå, Joensuu, Jyväskylä, Kajana och Karleby, som nu tillfälligt hamnat i svårigheter men som är nödvändiga för en senare tillväxt, kan fortsätta att vara verksamma.

Reservationens förslag till uttalande 31

Riksdagen förutsätter att regeringen i fråga om ägarstyrningen vidtar åtgärder för att kundbelåtenheten i statliga fastighetsbolag såsom Senatfastigheter ska bli ett av de viktigaste kriterierna i bolagens verksamhetsstrategi och som grund för belöning till ledningen.

Reservationens förslag till uttalande 32

Riksdagen förutsätter att regeringen i sin ägarstyrningspolitik beaktar sysselsättningen och uppdaterar de nuvarande snäva målen för ägandet så att de beaktar mer omfattande fördelar för samhällsekonomin, vilket förutsätter omfattande uppdateringar av de bolagsvisa förvaltningsstadgorna och utveckling av ägandet bland annat när det gäller att utnyttja spin-off-möjligheterna.

Reservationens förslag till uttalande 33

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen beaktar främjandet av sysselsättningen som ett av kriterierna för beviljande av offentliga understöd till tredje sektorn. I synnerhet i fråga om Steas och Veikkaus understödsverksamhet är möjligheterna betydande när det gäller projekt som upprätthåller arbetsförmågan. Till exempel på området ergonomi, motion och upplysning återstår mycket att göra.

20. Understödjande av politisk verksamhet

50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)

Partierna har år efter år fått betydande partistöd från staten. För partistöden gjordes 2020 en omfattande höjning på över sex miljoner euro. Med beaktande av det försämrade ekonomiska läget i staten till följd av coronaepidemin är det nu skäl att återta höjningen av partistödet och i stället skära ned det. Finländarna följer sina ledare och exemplets makt är stor. Därför bör partierna gå före med gott exempel och delta i de gemensamma sparåtgärderna, i synnerhet eftersom vårt system för partistöd är exceptionellt generöst i internationellt hänseende.

Vi föreslår

att riksdagen minskar moment 23.20.50 för understödjande av partiverksamhet med 10 000 000 euro.

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Utrikesförvaltningen

01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Finlands nätverk av ambassader är ett dyrt system med omfattande internationell täckning som förutom fysisk närvaro också har omfattande lokalkännedom om landets politik och näringsliv. Vid sidan av traditionell diplomati vore det därför önskvärt att utnyttja detta unika system i större utsträckning än för närvarande för att öka vår ekonomi och utrikeshandel.

Utöver traditionella exportsatsningar bör nätverket av ambassader också utnyttjas i att främja turismen. Före coronakrisen ökade turismen till Finland kraftigt. När vi senare återhämtar oss från krisen riskerar flygplatskapacitet och hotellkapacitet att bli en faktor som begränsar turismens tillväxt. För att den positiva sysselsättningsutvecklingen ska befastas och turist- och exportföretagen få det stöd de behöver för sin samhällsekonomiskt viktiga verksamhet måste regeringen se till att våra beskickningar i utlandet kan satsa mer på exportfrämjande insatser och på stöd till turismen till Finland. Beskickningarna måste ha identifiering av möjligheter för exporthandel som ett viktigt insatsområde i sin verksamhet, särskilt hjälp till små och medelstora företag i deras exportansträngningar och aktivt samarbete med turistbranschen för att kunna backa upp turismen till Finland.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 34

Riksdagen förutsätter att regeringen på alla våra beskickningar flyttar över ekonomiska och personella resurser till arbete med att främja vår export och öka turismen till Finland.

30. Internationellt utvecklingssamarbete

66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)

Det egentliga utvecklingsbiståndet har kritiserats redan i flera år för att det inte har fungerat. Även om biståndet har ökat från år till år har det inte medfört önskad utveckling. I sin nuvarande form upprätthåller utvecklingsbiståndet korruptionen och tar död på möjligheterna till ekonomisk utveckling. Utvecklingsbiståndet har gjort den dåliga förvaltningen och fattigdomen bestående.

Anslagen för utvecklingssamarbete enligt statsbudgeten för 2021 uppgår i sin helhet till 1,2 miljarder euro, vilket är nästan 200 miljoner euro mer än 2020. Enligt dispositionsplanen riktas mest medel till multilateralt utvecklingssamarbete. Största delen av anslagen för multilateralt utvecklingssamarbete används till tilläggsfinansiering från Världsbanken och till FN:s allmänna understöd.

Ökningen av utgifterna för utvecklingssamarbete är inte acceptabel i det rådande nationella ekonomiska läget och trots att de politiska rekommendationerna för utvecklingssamarbetet är betydande medför inte alla av dem bindande rättsliga förpliktelser för Finland.

Vi föreslår

att riksdagen minskar moment 24.30.66 för egentligt utvecklingssamarbete med 500 000 000 euro och att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 35

Riksdagen förutsätter att regeringen som syften med biståndet prioriterar förebyggande och lösning av konflikter plus handlingsmodeller där mottagarländerna får hjälp att klara sig på egen hand.

Reservationens förslag till uttalande 36

Riksdagen förutsätter att regeringen undersöker hur Finlands FoU-satsningar kan godkännas som utvecklingsbistånd i OECD:s ODA-redovisning till den del innovationerna är i linje med hållbar utveckling.

Reservationens förslag till uttalande 37

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen minskar de landspecifika stöden i utvecklingssamarbetet och betonar finansiella investeringar som en form av utvecklingssamarbete.

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Ministeriet och förvaltningen

Enligt medborgarnas rättskänsla är brott som riktar sig mot barn grövre än andra brott. Som brottsoffer befinner sig ett barn ofta i en mer sårbar ställning än en vuxen och dessutom måste ett barn i genomsnitt leva längre med de skador eller trauman som förorsakats av ett brott. Detta gör dessa brott också dyra för samhället. Särskilt eftersom brotten i allmänhet också skadar flera nära släktingar.

I Finland har man kunnat se en ökad popularitet och utbredning av den politiska korrekthetskultur som är populär ute i världen. En följd av detta har varit att man börjat kalla prat som upplevs kränkande eller även obehagliga fakta för hatretorik. Detta är ett problem, och redan nu kan man se att människor och företag har börjat begränsa teman och innehållet i sina tal för att undvika att någon aktör blir eller låtsas bli kränkt.

Yttrande-, åsikts- och religionsfriheten är hörnstenarna i den västerländska demokratin, och dessa grundläggande friheter bör inte begränsas enbart med motiveringen att bevara samhällsfreden eller förebygga egentliga hatbrott. Det finns skäl att ta på allvar den inskränkning av de grundläggande fri- och rättigheterna som redan skett eller potentiellt kommer att ske, och särskild uppmärksamhet bör ägnas åt den egendomliga ställning som jättebolagen inom sociala medier har i egenskap av privata företag, som dock i praktiken producerar tjänster som kan anses vara allmännyttiga.

Sannfinländarna anser att straffen bör ha ett tydligt samband med hur allvarlig och klandervärd en gärning är. I synnerhet de lindriga straffen för sexual- och våldsbrott mot barn rimmar illa med medborgarnas rättsuppfattning. Som offer är barn mycket utsatta, och därför är sexualbrott mot barn mycket klandervärda. Brotsrekvisitet för sexual- och våldsbrott mot barn och straffskalorna måste genomgå en kritisk granskning. Detta för att förövarna inte ska komma undan med mindre straff exempelvis när det är svårt att höra offret som vittne på grund av personens unga ålder och för att straffen ska ligga i linje med hur grova gärningarna är och vilken skada offret har åsamkats.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 38

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att skärpa straffen för både sexual- och våldsbrott mot barn.

Reservationens förslag till uttalande 39

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att trygga yttrande-, åsikts- och religionsfriheten i Finland.

Reservationens förslag till uttalande 40

Riksdagen förutsätter att regeringen stärker företagens rättsskydd genom att revidera bestämmelserna och ordna juridisk rådgivning, vilket gör det möjligt att spara tid och kostnader i synnerhet för nystartade företag.

Reservationens förslag till uttalande 41

Riksdagen förutsätter att regeringen effektiviserar skuldrådgivningen genom att förkorta köerna och ge en garanti för tillgången till skuldrådgivningen till exempel inom en vecka från den första kontakten. Revideringen av författningarna stärker företagens rättsskydd.

03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)

Under justitieministeriet sorterar en rad ombudsmän: barnombudsmannen, jämställdhetsombudsmannen, diskrimineringsombudsmannen, dataombudsmannen och underrättelseombudsmannen. Sannfinländarna föreslår att de ombudsmannafunktioner som lyder under justitieministeriet slås samman under samma tak, med undantag för underrättelseombudsmannen. Då bildas ett rättssäkerhetshus med gemensamma lokaler och stödfunktioner för ombudsmännen. Medborgarnas rättssäkerhet främjas när rättssäkerhetstjänsterna fås över en disk samtidigt som samhället sparar pengar när stödfunktionerna slås samman och anslag därmed frikopplas. Dessutom blir det lättare att ordna med vikariat.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 42

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att slå samman ombudsmannabyråerna under justitieministeriet till ett rättssäkerhetshus för att medborgarna ska få alla rättssäkerhetstjänster över en disk.

10. Domstolar och rättshjälp

Sannfinländarna anser att ett av de stora problemen med rättssäkerheten i vårt land är att rättegångskostnaderna i tvistemål är så enormt höga för den förlorande parten. Extra stort blir problemet när privatpersoner och stora företag, exempelvis försäkringsbolag, är motparter. Risken för att kostnaderna skenar iväg gör att ärenden inte i praktiken anhängiggörs i rätten utan nämndbesluten blir slutliga även när det till exempel i fråga om patientskadefall skulle finnas ett behov av rättssäkerhet. Sannfinländarna anser att staten måste göra något åt problemet och vidta åtgärder för att rättssäkerheten ska förverkligas. Å ena sidan bör gratis rättshjälp finnas tillgänglig exempelvis i de nämnder som behandlar patientskadefall, och å andra sidan bör det bli mycket lättare

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

att sänka rättegångskostnaderna till en rimlig nivå vid rättegångar där parterna är mycket ojämlika.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 43

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att sänka rättegångskostnaderna till en rimlig nivå så att finländarnas rättssäkerhet säkerställs.

Reservationens förslag till uttalande 44

Riksdagen förutsätter att regeringen strävar efter att återställa justitieförvaltningens tjänster till centrala regionstäder.

02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Sedan 2015 har högsta förvaltningsdomstolens verksamhet i betydande grad påverkats av den snabba ökningen av antalet asylärenden. Det återspeglas också i de övriga utlänningsärendena. Antalet asyl- och uppehållstillståndsärenden har varaktigt stannat på en betydligt högre nivå än tidigare. Av de ärenden som kom in till högsta förvaltningsdomstolen 2018 var cirka 60 procent utlänningsärenden.

En betydande ökning av antalet utlänningsärenden kommer att leda till överbelastning vid domstolen. Det kommer i sin tur att leda till att behandlingstiderna förlängs och till att rättssäkerheten därmed äventyras i alla ärendekategorier. Behandlingen av utlänningsärenden förbrukar dessutom oskäligt mycket resurser, och därför blir man ofta tvungen att omfördela resurser till behandlingen av dessa ärenden från andra ärendekategorier. Följden blir att resurserna inom rättskipningen fördelas på ett sätt som inte är det mest ändamålsenliga med tanke på behandlingen av rättskipningsärenden.

En upprepad allokering av tilläggsanslag till behandlingen av utlänningsärenden kan inte anses vara en hållbar lösning på lång sikt. Däremot bör man ingripa i de bakomliggande orsakerna till att högsta förvaltningsdomstolen belastas på grund av dessa ärenden. Högsta förvaltningsdomstolens resurssituation bör därför förbättras framför allt genom att antalet inkommande utlänningsärenden minskas. Det ska göras genom att ändra lagstiftningen så att alla attraktionsfaktorer i samband med asyl-, uppehållstillstånds-, familjeåterförenings-, mottagnings- och bidragssystemet elimineras. På så sätt kan domstolens resurser frigöras för behandling av andra besvärärenden som är viktiga för individen och samhället. Sådana ärenden gäller till exempel ekonomisk verksamhet (t.ex. konkurrens och offentlig upphandling), barnskydd och social- och hälsovård.

Vi föreslår

att riksdagen minskar moment 25.10.02 för högsta förvaltningsdomstolens omkostnader med 1 255 000 euro.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)

Sedan 2015 har förvaltningsdomstolarnas verksamhet i betydande grad påverkats av den snabba ökningen av antalet asylärenden. Den betydande ökningen av antalet asylärenden återspeglas också i de övriga utlänningsärendena. Antalet asyl- och uppehållstillståndsärenden har varaktigt stannat på en betydligt högre nivå än tidigare.

En betydande ökning av antalet utlänningsärenden kommer att leda till överbelastning vid domstolarna. Det kommer i sin tur att leda till att behandlingstiderna förlängs och till att rättssäkerheten därmed äventyras i alla ärendekategorier. Behandlingen av utlänningsärenden förbrukar dessutom oskäligt mycket resurser vid förvaltningsdomstolarna, som därför blir tvungna att omfördela resurser till behandlingen av dessa ärenden från andra ärendekategorier. Följden blir att resurserna inom rättskipningen fördelas på ett sätt som inte är det mest ändamålsenliga med tanke på behandlingen av rättskipningsärenden.

En upprepad allokering av tilläggsanslag till behandlingen av utlänningsärenden kan inte anses vara en hållbar lösning på lång sikt. I stället bör vi ingripa i de grundläggande orsakerna till att förvaltningsdomstolarna belastas med dessa ärenden. Förvaltningsdomstolarna resurssituation bör därför förbättras framför allt genom att antalet inkommande utlänningsärenden minskas. Det ska göras genom att ändra lagstiftningen så att alla attraktionsfaktorer i samband med asyl-, uppehållstillstånds-, familjeåterförenings-, mottagnings- och bidragssystemet elimineras. På så sätt kan förvaltningsdomstolarnas resurser frigöras för behandling av andra besvärärenden som är viktiga för individen och samhället. Sådana ärenden gäller till exempel ekonomisk verksamhet (t.ex. konkurrens och offentlig upphandling), barnskydd och social- och hälsovård.

Vi föreslår

att riksdagen minskar anslaget för förvaltningsdomstolarnas omkostnader under moment 25.10.03 med 4 360 000 euro.

04. Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Asylsökandenas rättsskydd och möjligheter att överklaga är redan nu på en god nivå. Systemet för ändringssökande som helhet tryggar både tillgången till rättsskydd och rättsskyddets tillräcklighet och behandling av ärendet så snabbt som möjligt i ljuset av rättssäkerhetskravet. Det finns därför inget behov av att stärka rättshjälpen eller rättsskyddet för asylsökande.

Vi föreslår

att riksdagen minskar moment 25.10.04 för Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens och konsumenttvistenämndens omkostnader med 140 000 euro.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)

Asylsökandenas rättsskydd och möjligheter att överklaga är redan nu på en god nivå. Systemet för ändringssökande som helhet tryggar både tillgången till rättsskydd och rättsskyddets tillräcklighet och behandlingen av ärendet så snabbt som möjligt i ljuset av rättssäkerhetskravet. Det finns därför inget behov av att stärka rättshjälpen eller rättsskyddet för asylsökande.

Låg utbildning, arbetslöshet, ensamboende och ensamförsörjarskap är typiska egenskaper hos dem som är föremål för utsökning. Till skillnad från tidigare har andelen kvinnor ökat klart. Bland dem finns sjuka arbetsoförmögna, fattiga pensionärer, misslyckade företagare och långtidsarbetslösa som har svårt att klara av sina levnadskostnader. Då blir det tyvärr så att man låter bli att betala de fakturor som kan lämnas obetalda.

Sannfinländarna vill utreda om det är möjligt att i begränsad utsträckning underlätta ställningen för dem som är föremål för utsökning och vars utsökningsskuld inte beror på straffrättsliga påföljder, såsom obetalda böter eller skadestånd. Vi vill också utreda metoder med hjälp av vilka inkomstfällor som hindrar sysselsättning av dem som är föremål för utsökning kan undanröjas. En viktig inkomstfälla är att det skyddade beloppet vid utsökning är så pass lågt att en som arbetar kan få mindre i handen än en arbetslös. Enligt lagen kan till exempel utkomststöd eller bostadsbidrag inte utmätas, och de minskar i samband med sysselsättning.

Företagande är alltid förknippat med en risk för att misslyckas. En konkurs kan vara en personlig tragedi för företagaren och hela familjen. Men Finland behöver de arbetstillfällen som företagen och företagarna skapar. Därför finns det all anledning att se till att företagaren inte drabbas av orimliga följder när ett företag tvingas sluta och konkursen inte har något samband med gäldenärssvek eller oredlighet som gäldenär. I vårt nuvarande system dras företagare med sina skulder länge, eftersom det inte finns någon möjlighet att gå i personlig konkurs. Vi sannfinländare anser att det är slöseri med resurser att personer som misslyckas i sitt företagande utesluts från arbetslivet. Vi menar också att personer med överskuldsättning måste garanteras möjlighet att återgå i arbetslivet. En konkurs ska inte per automatik vara något skamligt, företagare som gått i konkurs måste ges möjlighet att göra nytta och dela med sig av sina erfarenheter i företagslivet. Regeringen bör snabbt sätta i kraft lagstiftning om personlig konkurs.

När lagen om skuldsanering för privatpersoner reviderades 2015, togs det fortfarande ingen hänsyn till nödläget bland gäldenärerna från den ekonomiska krisen på 1990-talet. Statens penningpolitik och devalvering gjorde att en våg av konkurser sköljde över landet. Det får många av gäldenärerna fortfarande betala för. Det vore både rimligt och mänskligt att ge dessa människor en ny chans efter mer än tjugo år av skulder efter en konkurs. Följaktligen uppmanar vi regeringen att vidta åtgärder för att äntligen befria gäldenärerna från 1990-talets ekonomiska kris från deras skulder.

Den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen har överförts till rättshjälpsbyråer. Väntetiderna varierar avsevärt regionalt, och ställvis är de till och med ett halvt år. Att hamna i ekonomiska svårigheter är en viktig orsak till utslagning och ökar för sin del psykisk ohälsa och missbruksproblem samt orsakar inkomstfällor för dem som blir föremål för utsökning. Detta är ett na-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 1 saf

tionalekonomiskt slöseri och medför stora kostnader för samhället. Tillgången till tidig skuldrådgivning är ett viktigt instrument, även om det i sig är otillräckligt för att minska detta problem.

Vi föreslår

att riksdagen minskar moment 25.10.50 för anslaget för privata rättsbiträden med 130 000 euro och att följande uttalanden godkänns:

Reservationens förslag till uttalande 45

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att se till att gäldenärerna och de personer som har trängd ekonomi får omedelbar hjälp, och att köerna kortas ner så att de blir skäliga i hela landet.

Reservationens förslag till uttalande 46

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att höja det skyddade beloppet vid utsökning.

Reservationens förslag till uttalande 47

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att sänka tabellavgiften vid utsökning.

Reservationens förslag till uttalande 48

Riksdagen förutsätter att regeringen snabbt vidtar åtgärder för att minska betalningsanmärkningarna till exempel med hjälp av ett positivt kreditregister.

Reservationens förslag till uttalande 49

Riksdagen förutsätter att regeringen snabbt vidtar åtgärder för att befria gäldenärer från 1990-talets ekonomiska kris från deras ekonomiska åtaganden.

Reservationens förslag till uttalande 50

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder lagstiftning som tillåter personlig konkurs i Finland.

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Polisväsendet

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Så sent som 2010 hade Finland nästan 8 000 poliser i tjänst. Nu närmar sig siffran 7 000, och trots att regeringen håller på att höja antalet poliser som ska utbildas så att årsverkena stiger till 7 500, är behovet större. För nästa år kommer inga höjningar alls att göras i utbildningsplatserna eller polismännens årsverken.

I Finland finns det överlägset minst poliser per invånare bland de nordiska länderna och till och med minst i hela Europa. Exempelvis i Sverige finns 2 poliser per 1 000 invånare medan talet i Finland är 1,3. Ändå har Sveriges polis problem exempelvis med förortsvåld, förstörelse och terroristhot som beror på humanitär invandring. Således måste också Skyddspolisens och Central-kriminalpolisens verksamhetsförutsättningar förbättras.

Säkerhetsläget i Finland har inte förbättrats i den takt som antalet poliser har minskat — tvärtom. Att garantera medborgarnas säkerhet är en av statsmaktens främsta uppgifter och sannfinländarna är redo att satsa märkbart på polisens arbete.

Det handlar inte bara om att det ska vara tryggt att röra sig utomhus, det är också en fråga om rätts-säkerhet. När polisens resurser minskas, förlängs utredningstiderna ytterligare och brottens uppklaringsprocent försvagas. Antalet nybörjarplatser inom polisutbildningen bör ökas avsevärt så att antalet poliser stegvis stiger med minst tusen.

Avsikten är att det anslag som ska utökas också ska användas till djurpolisverksamhet till ett belopp som motsvarar tio årsverken.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 26.10.01 med 20 000 000 euro för polisväsendets omkostnader och att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 51

Riksdagen förutsätter att regeringen förbättrar polisens verksamhetsförutsättningar för att garantera den inre säkerheten och för att fler brott ska kunna utredas. För det krävas att antalet poliser höjs permanent till minst 8 000 fram till 2025.

Reservationens förslag till uttalande 52

Riksdagen förutsätter att regeringen satsar på utredning och bekämpning av ekonomisk brottslighet och svart ekonomi.

Reservationens förslag till uttalande 53

Riksdagen förutsätter att regeringen säkerställer att alla sexualbrott mot barn undersöks snabbt och effektivt.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Reservationens förslag till uttalande 54

Riksdagen förutsätter att regeringen garanterar att polisen får tillräckliga resurser för att bekämpa nätpedofili och cyberbrottslighet.

20. Gränsbevakningsväsendet

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

För att våra gränser ska vara fortsatt trygga också under fredstid, måste Gränsbevakningsväsendet tillförsäkras tillräckliga resurser. Det är ytterst viktigt att trygga Gränsbevakningsväsendets verksamhet vid EU:s yttre gränser och i Finlands havsområden i den allt hårdare världspolitiska situationen.

Till Gränsbevakningsväsendets uppgifter hör såväl försvarsåtgärder som räddningsåtgärder till exempel vid oljeskador eller andra olyckor. EU:s yttre gränskontroll vid den ryska gränsen har fungerat klanderfritt med små resurser, men det är bra att förbereda sig på nya migrationskriser, eftersom exempelvis Greklands yttre gräns har prövats kraftigt också i år. Också tryggheten och övervakningen av den allmänna integriteten vid Finlands gränser hör till Gränsbevakningsväsendets uppgifter.

Under den ekonomiska recessionen har Gränsbevakningsväsendet gått igenom tuffa sparåtgärder och ändå klarat av sina uppgifter väl. Verksamheten ska dock inte stramas upp för mycket, för om nivån sjunker, sjunker också säkerhetsnivån i Finland.

Inrikesministeriet har inte utnyttjat den rätt som internationella avtal möjliggör att införa tillfälliga gränskontroller genom vilka gränsmyndigheterna skulle ha kunnat förhindra inresa till Finland utan ändamålsenliga inresehandlingar som krävs enligt våra lagar. Flera Schengenstater har gjort detta och upprätthållit gränskontroller i flera år.

Tusentals papperslösa personer kom till Finland, av vilka största delen var unga män. Enligt vissa uppskattningar finns det i Finland upp till 5 000—10 000 personer som vistas olagligt i landet och vars ankomst skulle ha kunnat förhindras om inrikesministeriet hade agerat i vårt lands intresse och utan att kränka någons rättigheter eller internationella fördrag. Sannfinländarna kräver att regeringen skapar en snabb beredskap att vid behov avvisa personer som söker sig till vårt land utan vederbörliga handlingar från alla länder, såsom sker i fråga om Ryssland.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 26.20.01 med 10 000 000 euro för Gränsbevakningsväsendets omkostnader och att följande uttalanden godkänns:

Reservationens förslag till uttalande 55

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen behåller sitt initiativ att vid Finlands yttre gränser smidigt införa gränskontroller, beroende på situationen, tillfälligt, tidsbegränsat, regionalt, riktat mot vissa transportmedel eller resenärer på vissa rutter eller i utreseländerna.

Reservationens förslag till uttalande 56

Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål skapar beredskap för ett snabbt och tidsbundet införande av sådana kontroller av alla gränsövergångsställen som är tillåtna enligt internationella avtal för den händelse att personer som inte har vederbörliga handlingar som berättigar till inresa väller in i vårt land.

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna

01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Räddningsväsendet följer räddningslagen och har som mål att "förbättra människornas säkerhet och minska antalet olyckor. Lagens syfte är också att när en olycka är överhängande eller har inträffat ska människor räddas, viktiga funktioner tryggas och följderna av olyckan begränsas effektivt så att olägenheterna för människor, egendom och miljön blir så små som möjligt."

I Finland är läget i genomsnitt bra och räddningsväsendet effektivt, men det lider av resursbrist när befolkningen åldras och befolkningen i glesbygden minskar. Ändå bör en uthärdlig responstid i nödsituationer tryggas även i glesbygden. Detta ökar jämlikheten mellan människor oavsett boningsort, eftersom alla måste ha lika rätt till trygghetskänsla. Om vi lyckas exportera vår kompetens inom branschen skulle det öka vår kompetens och branschens resurser.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 57

Riksdagen förutsätter att regeringen undersöker möjligheterna att produktifiera utbildningen i räddningsbranschen och aktivt marknadsföra utbildningen i utlandet samt i sina exportsatsningar fokuserar särskilt på de finska brandverken och finskt kunnande inom släckning av skogsbränder.

02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Antalet nödmeddelanden till nödcentralen beräknas öka till cirka 6 000 per jourhavande. Det är viktigt att nödcentralens snabba och sakkunniga service upprätthålls också under belastningstoppar, varvid responstiderna kan förlängas. Därför bör man öka anslagen för lönekostnaderna för nödcentralsjourhavande.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 58

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att nödcentralerna får tillräckliga resurser så att personalen orkar arbeta och responstiderna för nödsamtal hålls på en sådan nivå att medborgarnas säkerhet inte äventyras.

40. Migration

01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)

I budgetpropositionen föreslår regeringen ett anslag på sammanlagt 206 925 000 euro för kostnader för invandring. För Migrationsverkets och de statliga förläggningarnas omkostnader har det föreslagits en stor anslagsökning på nästan 12 miljoner euro, trots att antalet asylsökande som kommer till Finland har minskat betydligt till följd av coronapandemin och tack vare att övervakningen av Schengenområdet inre gränser har återinförts. Anslaget för mottagande av flyktingar och asylsökande är fortfarande 107,6 miljoner euro och för stöd till mottagningsverksamhetens kunder anslås 28,5 miljoner euro.

En undersökning av Suomen Perusta visar att den genomsnittliga livscykeeffekten för en invandrare som är 20—24 år gammal när han eller hon kommer från Irak är -690 000 euro för den offentliga ekonomin i Finland och -844 000 euro om konsekvenserna av barnen räknas med. Den genomsnittliga livscykeeffekten för en invandrare från Somalia är -951 000 euro och -1 343 000 euro om konsekvenserna av barnen räknas med.

I statsbudgeten finns invandringen uttryckligen med endast i två utgiftsposter: inrikesministeriets anslag för invandring, som till största delen består av mottagande av asylsökande och kvotflyktingar och av Migrationsverkets utgifter, samt av anslag som reserverats för arbets- och näringsministeriet för integrationsfrämjande.

Dessa utgifter, som finns uttryckligen i budgeten, gäller endast de 3—4 första åren av vistelse i landet. De negativa nettoeffekter på den offentliga ekonomin som den finländska skattebetalaren ska betala växer dock under hela livslängden, inte bara under de första åren.

Statens budgettram avslöjar endast en bråkdel av invandringens kostnader. Sannfinländarna anser det vara viktigt att kostnaderna presenteras i sin helhet. Med en sannfinländsk invandringspolitik kunde man få betydligt större inbesparingar än vad man kan sluta sig till av de utgifter för invandringen som nämns i budgeten.

Eftersom de så kallade humanitära invandrarna i genomsnitt betalar lite skatt även efter 20 års vistelse i landet och får mycket inkomstöverföringar på grund av dålig sysselsättning, betalas notan i årtionden. En humanitär invandrare kostar i genomsnitt 20 000 euro per år för skattebetalarna. När detta räknas över hela livet och även med beaktande av att barnen till dessa invandrare klarar sig dåligt, kostar en humanitär invandrare minst en miljon euro för de finländska skattebetalarna. Siffrorna är minimibelopp, eftersom de endast beaktar direkta konsekvenser för den offentliga ekonomin, inte till exempel de eurobelopp som behövs för rehabilitering av offer för våldsbrott.

I och med migrationskrisen 2015 blev man tvungen att med kort varsel skapa en betydande kapacitet för mottagande av asylsökande och ingå tvivelaktiga avtal med aktörer inom den så kallade

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

tredje sektorn där alla kostnader plus bidragsprocenten ska täckas. På basis av nyheterna finns det skäl att misstänka att omfattande och mycket lönsam affärsverksamhet har bedrivits under förövändningen av migrationskrisen.

Regeringen föreslår att kommunerna ska få ersättning för kostnader för socialvård för personer som uppehåller sig illegalt i landet. Dessa tjänster fungerar som attraktionsfaktorer och bidrar till att personer som vistas olagligt i landet stannar kvar i Finland i stället för att man skulle försöka avlägsna dem ur landet. Det är inte de finländska skattebetalarnas uppgift att bekosta tjänster för personer som vistas olagligt i landet, utan tjänsterna bör avgränsas till medlemmar av det finländska samhället som finansierar tjänsterna med sina skattemedel.

De som fått avslag på sin asylansökan bör tas i förvar och avlägsnas ur landet utan dröjsmål efter beslutet. Myndigheterna bör åläggas skyldighet att underrätta polisen om de upptäcker personer som vistas olagligt i landet. Till den del det är fråga om medborgare i andra EU-medlemsstater ska alla kostnader för deras hälso- och socialvård återkrävas från deras hemstater i stället för att kostnaderna ska betalas av de finländska skattebetalarna.

Inte ens invandrare som kommer till Finland för att arbeta är alltid till nytta för den offentliga ekonomin och skattebetalarna, särskilt inte när det är fråga om billig arbetskraft från länder utanför Europa. Största delen av den arbetsrelaterade invandringen från länder utanför Europa till Finland är invandring av billig arbetskraft.

I regeringens budgetproposition behandlas all ”arbetsrelaterad invandring” — dvs. såväl tyska ingenjörer som irakiska restaurangarbetare — som en helhet. När regeringen föreslår att arbetskraftsinvandringen ska ökas, fästs ingen vikt vid kvaliteten på invandringen.

På basis av statistiken vet vi dock att billig arbetskraft från länder utanför Europa blir dyrt för den finländska skattebetalaren: Sysselsättningsgraden för dessa invandrare sjunker efter ett par års vistelse i landet under sysselsättningsgraden för majoritetsbefolkningen. Då är nettoinkomstöverföringarna jämfört med majoritetsbefolkningen cirka 5 000 euro mer än för en invandrare per år.

Sannfinländarna anser att förhållandena vid förläggningarna och de stöd som betalas till asylsökande har ordnats så att de fungerar som attraktionsfaktor och uppmuntrar både olaglig invandring och ogrundad asylansökan i Finland.

Även om situationen vid våra gränser är lugn just nu, kan man anta att de tillfälliga hindren för flyttvägar och de trafikstopp och gränskontroller som coronapandemin orsakar kommer att upphöra.

I utlänningslagen föreskrivs att olaglig inresa är en straffbar gärning. Olaglig vistelse i landet är däremot inte ett brott som föreskrivs i lag. Sannfinländarna kräver att även olaglig vistelse i landet ska betraktas som ett brott som ger möjlighet att häkta den misstänkte och straffa honom eller henne samt utvisa honom eller henne från vårt land. På så sätt kan den lagliga ordningen återställas och många samhällskostnader sparas.

Vi föreslår

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 1 saf

att riksdagen minskar anslaget för Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader under moment 26.40.01 med 20 000 000 euro och att följande uttalanden godkänns:

Reservationens förslag till uttalande 59

Riksdagen förutsätter att regeringen låter göra en oberoende och grundlig utredning av hur de förläggningar som inrättades år 2015 och senare har använt och förvaltat sina pengar och lämnar utredningen till riksdagen.

Reservationens förslag till uttalande 60

Riksdagen förutsätter att regeringen effektivare avlägsnar de personer ur landet som fått avslag på sin asylansökan och som vistas olagligt här.

Reservationens förslag till uttalande 61

Riksdagen förutsätter att regeringen utreder och genast publicerar de årliga och livstida totala kostnaderna för asylsökande.

Reservationens förslag till uttalande 62

Riksdagen förutsätter att regeringen snabbt åtgärdar de förseningar som upptäckts i migrationsverkets verksamhet i samband med behandlingen av arbetsrelaterade uppehållstillstånd för högkvalificerade anställningar.

Reservationens förslag till uttalande 63

Riksdagen förutsätter att effektivare åtgärder vidtas för att bevaka och utvisa personer som olagligt vistas i landet och att de kommunala tjänsterna för de här personerna läggs ner.

Reservationens förslag till uttalande 64

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att kriminalisera olaglig vistelse i landet som en gärning som är straffbar enligt utlänningslagen och strafflagen på det sätt som föreskrivs om olaglig inresa.

Reservationens förslag till uttalande 65

Riksdagen förutsätter att regeringen genomför en strikt invandringspolitik som stärker samsättningen och som inte försämrar hållbarheten i de offentliga finanserna, bland annat genom att återinföra karenserna för social trygghet.

Reservationens förslag till uttalande 66

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen, utifrån de poängsystem som tillämpas i i andra länder, inför en till förhållandena i Finland anpassad nationell poängsättningsmekanism för invandring.

63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)

Sannfinländarna anser att förhållandena vid förläggningarna och de stöd som betalas till asylsökande har ordnats så att de fungerar som attraktionsfaktor och uppmuntrar både olaglig invandring och ogrundad asylansökan i Finland.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 67

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att sänka mottagningspenningen till asylsökande till en sådan nivå att den inte utgör en attraktionsfaktor jämfört med de andra europeiska länderna och att regeringen vidtar åtgärder för att betydligt spara in på utgifterna för asylsökande och flyktingar genom att skära ner tjänsteutbudet och kostnadsnivån i fråga om mottagningsverksamheten.

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Försvarspolitik och förvaltning

01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Finlands säkerhetspolitiska omgivning är för närvarande relativt stabil, men situationen kan förvärras snabbt, vilket t.ex. krisen i Ukraina har visat. Därför får vi inte pruta på vår militära kapacitet.

Trovärdig kapacitet kan inte byggas upp när krisen står för dörren. Sannfinländarna uppskattar Försvarsmaktens personal och deras arbete. Vi förutsätter att Försvarsmaktens anslag hålls på en sådan nivå att försvarsmaktens funktionsförmåga inte försämras jämfört med nuläget, utan tvärtom utvecklas på ett långsiktigt sätt.

I och med att världen och utbildningsmetoderna förändrats har Försvarsmakten lagt ned flera garnisoner under decennier. Vissa nedläggningar har varit motiverade, men en stor del har gjorts endast av besparingsskäl och de har försvagat försvarsmaktens utbildnings- och funktionsförmåga.

En tillräcklig regional decentralisering av försvarsfunktionerna främjar inte bara att hela landet hålls försvarat, utan skyddar också försvarsfunktionerna genom att sprida riskerna. Försvarsmaktens främsta uppgift är att försvara hela landet.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Reservationens förslag till uttalande 68

Riksdagen förutsätter att försvarsförvaltningen decentraliseras bland annat genom att garnisonerna i Kontiolahti och Kauhava öppnas på nytt.

10. Militärt försvar

Försvarsmakten har till uppgift att säkerställa säkerheten i Finland i förebyggande syfte och i sista hand. Försvarsmakten ska vara i ordning i alla situationer med tanke på verksamhetens omfattning, regionala placering och finansiering.

Försvarsmakten har tvingats anpassa sina utgifter oskäligt mycket under innevarande årtionde. Trots att det har skett små förbättringar under de senaste åren, till exempel att reserven har ökats så att den ligger närmare behovet, behövs det mer personal för att tillgodose utbildningsbehoven i fråga om beväringar. När stampersonalen ökar kan reserven utökas så att den åter är på en hållbar nivå, dvs. ungefär 350 000 soldater. Dessutom kan den allmänna utbildningsnivån förbättras. Tyvärr håller regeringen dock på att göra tvärtom och minska antalet kontraktsanställda militärer, vars bidrag till utbildningen av beväringar är betydande.

Man måste satsa mer på upprätthållandet av reservens färdigheter och effektivisera användningen av reserven under fredstid. Antalet utbildade i repetitionsövningar har i början av 2000-talet minskat från cirka 30 000—35 000 soldater till cirka 18 000 soldater per år. Antalet håller på att höjas till över 20 000, men det räcker inte på lång sikt. Också landskapsstyrkornas verksamhetsförutsättningar måste ökas. Nu gör lagen det minst sagt svårt att använda trupperna som handräckning. Det är skäl att bättre utnyttja den frivilliga, utbildade och testade reserven.

Sett i ett historiskt perspektiv har infanteriminorna varit en viktig del av vårt försvar. Infanteriminorna är inga anfallsvapen utan kostnadseffektiva försvarsvapen av stor relevans för ett trovärdigt försvar när det gäller att begränsa fiendens möjligheter att röra sig.

En utredningsgrupp vid försvarsministeriet har konstaterat att infanteriminorna är prisvärda och effektiva och anser att försvaret inte har något annat kvantitativt sett fullgott vapensystem, som lika effektivt kan fördröja och stoppa en mekaniserad angripare. Försvarsministeriet motsatte sig ett finländskt tillträddande till Ottawakonventionen om truppminor. När vi gett avkall på minor är det svårt att försvara landet. Blir vårt land angripet landvägen, lider vårt försvar betydligt större förluster.

Med avseende på det internationella samfundet var det inte nödvändigt att tillträda konventionen eftersom också USA, Ryssland, Indien och Kina ställt sig utanför. Vi föreslår därför att regeringen inleder åtgärder för att Finland ska avsäga sig Ottawakonventionen i syfte att säkerställa förutsättningarna för vårt försvar.

Finlands försvar stöder sig på en omfattande reserv och värnplikt. Det ska vara möjligt att fullgöra värnplikten så att de behov som hänför sig till skötseln av ekonomin blir skötta under beväringstiden. Beväringarnas dagpenning släpar dock efter utvecklingen, och dess köpkraft är inte på en skälig nivå.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Det är mycket viktigt att Finland har sin egen fungerande vapenindustri. I kristider ger det oss tryggad tillgång till vapen och stridsutrustning, också när fienden har stoppat sjö- och lufttransporterna. Framgångarna inom vår finländska försvarsindustri får inte bara vara beroende av export till utlandet, utan också Försvarsmakten måste aktivt köpa vapen och stridsutrustning här hemma. Också vid upphandling av livsmedel, andra dagligvaror och tjänster bör försvarsmakten helst välja inhemsk produktion för att förbättra sysselsättningen, backa upp företagandet och höja försörjningsberedskapen.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 69

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att inrätta fasta tjänster inom Försvarsmakten så att personalbristen och utbildarbristen kan åtgärdas på ett bestående sätt.

Reservationens förslag till uttalande 70

Riksdagen förutsätter att regeringen avsätter tillräckligt stora resurser för att hålla kvaliteten och kvantiteten för repetitionsövningar på tillräckligt hög nivå.

Reservationens förslag till uttalande 71

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att stödja idrottsaktiviteter för unga och i samarbete med försvarsorganisationerna försöka höja konditionen på dem som rycker in.

Reservationens förslag till uttalande 72

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för ett finländskt utträde ur Ottawakonventionen som förbjuder infanteriminor.

Reservationens förslag till uttalande 73

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att höja beväringarnas dagpenning.

Reservationens förslag till uttalande 74

Riksdagen förutsätter att regeringen i så stor utsträckning som möjligt riktar in upphandlingar inom försvarsmakten på produkter som tillverkas i Finland för att främja sysselsättning, företagande och försörjningsberedskap.

Reservationens förslag till uttalande 75

Riksdagen förutsätter att regeringen sammanför de ungas studier och värnplikt till en oavbruten helhet, så att det inte som i nuläget uppstår oönskade avbrott mellan tjänstgöring, inträdesprov och studier.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Reservationens förslag till uttalande 76

Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att försvarsmaktens upphandlingar har en tillräcklig grad av inhemskt ursprung, vilket främjar både sysselsättningen och försörjningsberedskapen.

Reservationens förslag till uttalande 77

Riksdagen förutsätter att regeringen säkerställer att tillstånd för vapenexport för försvarsindustrin fås på ett ändamålsenligt sätt, eftersom exporten underlättar lönsamheten för den inhemska försvarsindustrin och därmed upprätthåller den inhemska produktionen.

Reservationens förslag till uttalande 78

Riksdagen förutsätter att regeringen i samband med HX-projektet sörjer för det industriella samarbetet, vilket främjar sysselsättningen av försvarsindustrin och forskningsverksamheten och ökar andelen service och underhåll i Finland under upphandlingarnas livscykel.

Reservationens förslag till uttalande 79

Riksdagen förutsätter att regeringen i EU:s försvarssamarbetsprojekt främjar den finska försvarsindustrins exportprojekt bland annat genom att söka sig till de konsortier som är bäst med tanke på Finlands spetskompetens.

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Förvaltning

Aktuell och tillförlitlig ekonomisk information är viktig för att främja såväl ett fungerande civilsamhälle som ett informerat ekonomiskt beslutsfattande.

Statsförvaltningen i Finland har under flera årtionden expanderat och personalen har utökats utan kritisk helhetsgranskning. Detta har lett till en nästan okontrollerbar ökning av de offentliga utgifterna. Anslutningen till Europeiska unionen medförde också större inhemsk byråkrati för både centralförvaltningen och landskapen. En stor del av den nationella beslutanderätten har överförts till Europeiska unionen, vars egen byråkrati är enorm, och Finlands nettobidrag är stort och ökar.

Finansministeriet bär det största ansvaret för den utveckling som strider mot skattebetalarnas och hela folkets intressen. Sannfinländarna kräver att ministeriet vidtar åtgärder för att förnya och effektivisera statens ämbetsverk och inrättningar. För att få ekonomin i skick måste medborgarnas och näringslivets förutsättningar förbättras och den öppna sektorns betydelse ökas kraftigt samtidigt som den offentliga förvaltningen bantas ned.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Coronapandemin leder oundvikligen till en djup och långvarig kris i hela den offentliga ekonomin. Redan under tiden före pandemin levde Finland över sina tillgångar. Detta sker i andra länder, särskilt i euroländerna, som Finland tyvärr är ödesdigert kopplat till. Det är sannolikt att hela euroområdet kommer att splittras. Det leder till svåra tider för Finland, vilket vi måste skapa beredskap för.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 80

Riksdagen förutsätter att regeringen offentliggör bakgrundsantagandena och kalkyleringsgrunderna inklusive källorna för sina centrala propositioner utförligt och begripligt i samband med budgetpropositionerna och planerna för de offentliga finanserna.

Reservationens förslag till uttalande 81

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder som ökar offentligheten för uppgifter om innehav särskilt i fråga om offentligt noterade bolag. Det bör vara möjligt att ta del av uppgifterna i högre grad än i dag och till skäliga kostnader. Man kunde till exempel öppna en sådan möjlighet i anslutning till regionförvaltningsverken. När riksdagen stiftade en ny lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet beslutade riksdagen samtidigt att öka offentligheten för ägande.

Reservationens förslag till uttalande 82

Riksdagen förutsätter att regeringen utarbetar en plan för balansering av de offentliga finanserna. Genom planen beräknas överförings- och konsumtionsutgifterna målinriktat årligen så att statsfinanserna är i balans 2027. Planen innehåller inga höjningar av skatter eller avgifter, utan baserar sig på prioritering av statens uppgifter samt nettobesparingar i den offentliga förvaltningens utgifter med hjälp av produktivitetsökning.

Reservationens förslag till uttalande 83

Riksdagen förutsätter att regeringen inleder beredningen av en ramlag som möjliggör ett omfattande och snabbt införande av automatiserat beslutsfattande i den offentliga förvaltningens processer.

Reservationens förslag till uttalande 84

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar de åtgärder som krävs för att effektivisera den offentliga förvaltningens omfattande och årligen målinriktade tillväxt med hjälp av digitalisering, automatiskt beslutsfattande och kontinuerlig smidig utveckling.

Reservationens förslag till uttalande 85

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål inleder en reform av ämbetsverken och inrättningarna inom den statliga central- och regionförvaltningen i syfte att effektivisera den offentliga servicen och sänka kostnaderna och flytta tyngdpunkten från de verksamheter som finansieras med skattemedel till utveckling av den öppna sektorn, i synnerhet nu när staten skuldsätter sig okontrollerat och hela den offentliga ekonomin hotas av en allvarlig och långvarig finanskris.

Reservationens förslag till uttalande 86

Riksdagen förutsätter att regeringen utarbetar en plan genom vilken en del av arbetstagar- na inom den offentliga sektorn övergår i anställning hos den privata sektorn, och de lärdo- mar som fås av detta utnyttjas vid utarbetandet av ett mer omfattande projekt för effektiv- isering av den offentliga sektorn.

Reservationens förslag till uttalande 87

Riksdagen förutsätter att regeringen effektiviserar sysselsättningseffekterna av alla anslag i budgeten genom att i alla beslut inkludera en bedömning av konsekvenserna för sysselsätt- ningen.

Reservationens förslag till uttalande 88

Riksdagen förutsätter att regeringen med kommunernas statsandelstillägg belönar de kom- muner som kan minska sjukfrånvaron mest, vilket har en betydande produktivitetsökande effekt.

10. Beskattningen och Tullen

01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Momsbedrägerier är en vanlig form av ekonomisk brottslighet som, utöver de direkta ekonomis- ka förluster som den orsakar, orsakar indirekta kostnader för bland annat tillsyn och rapportering. De här kostnaderna betalas också av de företag som sköter sina ärenden klanderfritt.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 89

Riksdagen förutsätter att regeringen ökar Skatteförvaltningens resurser särskilt för att ut- veckla kontrollen inom momsbeskattningen och ingripa i ekonomisk brottslighet.

02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

För att våra gränser ska vara fortsatt trygga också under fredstid, måste Tullen tillförsäkras till- räckliga resurser. Det kommer i synnerhet att förebygga brottslighet såsom människohandel, nar- kotikahandel och ekonomiska brott.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Tullens omkostnadsanslag måste utökas med mer resurser för bekämpning av svart ekonomi. Det är av högsta vikt att Tullen samarbetar med polisen för att motverka svart ekonomi. De nettofördelar som är möjliga att nå på kort tid kan räknas i tiotals miljoner euro, om resurserna ökas markant.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 28.10.02 med 5 000 000 euro för Tullens omkostnader och att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 90

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder som säkerställer att Tullen har tillräckliga resurser för att effektivt bekämpa särskilt gränsöverskridande ekonomisk brottslighet och brottslighet i samband med elektronisk handel.

80. Överföringar till landskapet Åland

30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)

Landskapet Åland har självstyrelse som fastställts genom internationella avtal. Utöver den lagstadgade andelen kan extra pengar och tilläggsunderstöd enligt prövning betalas till Åland av rikets medel. Åland har särskilda rättigheter och friheter. Under decennier har landskapets ekonomiska utveckling och statens omfattande stöd lett till att inkomst- och förmögenhetsnivån där är klart högre än i resten av Finland. Det finns inga grunder för att överföra ett belopp av den storlek som anvisats landskapet från statsbudgeten.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 91

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att sänka avräkningen till Åland till en skälig nivå med hänsyn till att landskapet är skuldfritt och har en synnerligen god ekonomi jämfört med fasta Finland.

90. Stöd till kommunerna

30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservice (förslagsanslag)

Den kommunala ekonomin har länge varit stram. Detta beror bland annat på att kommunernas lagstadgade uppgifter har ökat, att inkomstbasen har försämrats, att ledningen och förvaltningen är bristfällig, att det gjorts felaktiga och dåligt planerade investeringar och att det förekommer förfaranden av korruptionstyp. Landsbygdskommunernas svåra situation beror till stor del på en misslyckad regionalpolitik som beror på bestämmelser som är olämpliga med tanke på förhållandena i Finland och regeringens politik. Den kommunala ekonomin avhjälpas inte med tilläggsfi-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 1 saf

nansiering, utan genom att korrigera problemen och missförhållandena. Kommunernas uppgifter ska prioriteras. Kommunerna måste koncentrera sig på de viktiga uppgiftsområdena.

Kommunerna ska inte åläggas nya uppgifter och skyldigheter, såsom förlängningen av läroplikten, utan skyldigheterna ska målmedvetet upplösas.

Coronapandemin har ökat kommunernas och samkommunernas uppgifter och kostnader. Det är motiverat att staten har ersatt dessa exceptionella utgifter. Ersättningarna har dock fördelats orättvist mellan kommunerna. Många kommuner har fått överkompensation i förhållande till sina coronakostnader och en del av kommunerna har underkomprimerats. Det innebär en ojämlik behandling av medborgarna.

Utslagning och avbruten skolgång utgör allvarliga hot mot individen själv och även mot hela samhället. Regeringens proposition om att utvidga läroplikten till 18 år och göra utbildningen på andra stadiet avgiftsfri är ett mycket dyrt projekt som dock inte kan förebygga ovannämnda fenomen. Sannfinländarna anser att reformen inte bör genomföras.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 92

Riksdagen förutsätter att regeringen uppmuntrar kommunerna och samkommunerna att främja digitaliseringen inom förvaltningen och anvisar statsunderstöd för projekt för att förrenhetliga processerna inom ekonomiförvaltningen i syfte att fullt ut uppnå de kostnadsbesparingar som digitaliseringen möjliggör i fråga om dessa processer.

Reservationens förslag till uttalande 93

Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål vidtar åtgärder för att lösa krisen inom den kommunala ekonomin bland annat genom att ändra förhållandet mellan stat och kommun och genom att gallra bland kommunernas uppgifter. Kommunerna bör också uppmuntras att ytterst kritiskt se över sina organisationer, sitt beslutsfattande, sina arbetssätt, sin upphandling och sina investeringar.

Reservationens förslag till uttalande 94

Riksdagen förutsätter att regeringen effektiviserar region-, struktur- och sysselsättningspolitiken för att stärka inkomstbasen för den kommunala ekonomin

Reservationens förslag till uttalande 95

Riksdagen förutsätter att regeringen utarbetar en plan för att minska kommunernas uppgifter.

Reservationens förslag till uttalande 96

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen på grund av coronapandemin preciserar fördelningen av kommunersättningarna så att varje kommun får full ersättning för sina faktiska coronakostnader.

Reservationens förslag till uttalande 97

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att upphäva utvidgningen av läroplikten och ökar anslagen för den grundläggande utbildningen.

92. EU och internationella organisationer

69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)

Europeiska unionen har under Finlands medlemskap förändrats från ett samarbetsområde typ inre marknad till en nästan alltomfattande, centralstyrd byråkrati. Finlands nettobetalningsandel har ökat samtidigt som vår nationella beslutanderätt har minskat. Denna utveckling motsvarar inte det som förväntades av medlemskapet. Det ligger i Finlands intresse att vara internationell och höra till ett vidsträckt europeiskt område för den inre marknaden, men inte till en förbundsstatsliknande union som fortgående inskränker vår nationella beslutanderätt och kränker subsidiaritetsprincipen.

Den så kallade tillväxt- och återbyggnadsfonden (RRF) på 750 miljarder euro som EU byggt upp under täckmantel av coronan innebär en förbindelse på sammanlagt cirka 13 miljarder euro för Finland, varav cirka 6,5 miljarder euro är ansvar för den gemensamma skulden och en motsvarande summa av garantin för det ansvar som orsakas av eventuell insolvens i andra medlemsländer. Summorna är historiskt stora och innebär i synnerhet i den nuvarande ekonomiska krisen en stor risk för årtionden framöver.

Finland finansierar med en andel på cirka 3,4 miljarder euro bland annat Italien och Spanien, vars betalningsförmåga är svag och vars betydelse för Finlands exportindustri är nästan obefintlig. Medlen ska användas effektivt i enlighet med vårt eget folks intressen bland annat för att främja sysselsättningen i hemlandet.

EU:s stödpaket på 750 miljarder euro är i själva verket en operation för att rädda den gemensamma eurovalutan. Utan denna gåvosumma kommer de sydliga euroländerna att kollapsa och euron kommer att gå omkull. Det är sannolikt att detta paket inte räcker till för att rädda den gemensamma valutan, utan det behövs ett nytt och större stödpaket mycket snart. Finland bör inte gå denna väg.

Stödpaketet är förenat med beskattningsrätt för EU. Det innebär en väsentlig förändring av unionens karaktär. Sannfinländarna kräver att Finlands EU- och europolitik ändras så att vårt folks intressen tillgodoses på bästa möjliga sätt. Vi motsätter oss en federalisering av unionen och stödpaketet (RRF). Samtidigt motsätter vi oss de nya EU-skatterna och omvandlingen av unionen till en sammanslutning för överföring av skulder och inkomster där Finland är betalare.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Reservationens förslag till uttalande 98

Riksdagen förutsätter att regeringen motsätter sig att EU/EMU utvecklas till en federation och att det solidariska ansvaret utökas och att det ingås statsfördrag som ökar vår nettomedlemsavgift samt att regeringen utarbetar en plan för Finland med tanke på att EMU och euron kan spricka.

Reservationens förslag till uttalande 99

Riksdagen förutsätter att regeringen arbetar för att Finlands nettobidrag till EU inte stiger med coronapandemin som förevändning eller genom att låta mängden eller storleken på tilläggsbudgeterna svälla ut under innevarande finansperiod.

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Sedan 2005 har antalet grundskolor minskat med ungefär tusen skolor efter att staten dragit in bidraget till små skolor. Många kommuner planerar att ytterligare dra in ett antal skolor. När skolor dras in kan det hända att eleverna får längre dagliga skolresor. Särskilt för mindre skolbarn kan skolvägen bli orimligt lång. Vi sannfinländare anser att regeringen måste vidta åtgärder för att säkerställa regional jämlikhet, det vill säga se till att by- och närskolor har tryggade möjligheter att fortsätta med sin verksamhet.

Utbildning är ett livsvillkor för att en nation ska nå framgång. I utbildningen måste man beakta företagens, vetenskapens, konstens och förvaltningens framtida behov, men samtidigt också säkerställa att utbildningssystemet fungerar kostnadseffektivt och beaktar skillnaderna mellan eleverna samt säkerställa att så få som möjligt känner sig ensamma, blir efter i studierna eller blir mobbade. Det är viktigt att förebygga utslagning både av allmänmänskliga, hälsomässiga och ekonomiska orsaker.

År 2017 fanns det 111 748 personer i åldrarna 20—29 år som bara hade grundutbildning. Det var 16 procent av hela åldersgruppen. Andelen har stigit sedan början av 2000-talet. Uppgifter från Statistikcentralen visar att utbildningsnivån spelar stor roll för de ungas möjligheter att få jobb: sannolikheten för att en arbetslös person under 30 år med högskoleutbildning får jobb är cirka 50 procent, för en person i samma ålder med studier på mellanstadiet är sannolikheten 40 procent och för en person med grundskola bara 17 procent. Både för de unga själva och för samhället vore det till fördel att hänvisa personerna till fortsatta studier.

Läroplikten upphör det år man fyller sjutton år. Merparten av de som går ut grundskolan på våren fortsätter i gymnasiet eller inom yrkesutbildningen i augusti. I det här övergångsskedet finns det dock några tusen unga som inte kommer in på eller inte söker in till någon läroanstalt på mellanstadiet. Det finns mycket få arbetstillfällen för minderåriga. De unga som av olika orsaker helt och hållet utestängs från utbildning eller avbryter sina studier löper stor risk att hamna i marginalen. Då drabbas de själva, deras närstående och hela samhället av problem och kostnader med långsiktiga konsekvenser.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Syftet med ungdomsgarantin var att ge ungdomar möjlighet att studera eller få arbetspraktik. Det har tyvärr inte utfallit så väl eftersom de unga inte är skyldiga att delta i verksamheten. Vi stöder inte en förlängd läroplikt eftersom det är både dyrt och för det mesta onödigt. I stället föreslår vi att det införs en studieplikt för de som har gått ut grundskolan. De borde studera bland annat språk, datateknik, medborgarkunskap, ekonomi och andra ämnen som de är intresserade av. Studieplikten kunde exempelvis omfatta studier i 20 timmar i veckan. Studieplikten kunde upphöra det år som personen blir myndig, det vill säga fyller arton år. Samhället måste vara berett att ordna med denna möjlighet.

Vi anser att det inte är ändamålsenligt med obligatoriska studier i det andra inhemska språket och att vi kunde uppnå betydande vinster med valfrihet i språkämnen, eftersom språkutbudet då kan breddas och gagna exempelvis turismen. Det behövs mer undervisning i de språk som är viktiga för turismen i Finland för att vi ska kunna tillgodose behoven inom turismen från exempelvis Kina och Ryssland. Varje medborgare i vårt land behöver inte kunna svenska för att servicen till den svenskspråkiga befolkningen ska kunna tillgodoses. Mer relevant vore det att anställa tillräckligt många tjänstemän med goda kunskaper i svenska för de arbetsuppgifter där det finns ett verkligt behov av kunskaper i svenska.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 100

Riksdagen förutsätter att regeringen höjer anslagen till olika utbildningsformer i hela landet och på alla stadier från småbarnspedagogisk verksamhet till högskolor, läroanstalter för fritt bildningsarbete och fortbildningen och till brett upplagd forskning och innovationsverksamhet.

Reservationens förslag till uttalande 101

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att förbättra läskunnigheten särskilt bland pojkar, genom lagstiftning göra det andra inhemska språket valfritt och utöka skolundervisningen i de viktiga världsspråken.

Reservationens förslag till uttalande 102

Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att by- och närskolorna samt daghemmen har tryggade villkor och att elevernas dagliga skolresor inte är orimligt långa.

Reservationens förslag till uttalande 103

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att återta utvidgningen av läroplikten och satsar en del av de därigenom insparade medlen på att höja kvaliteten på småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen, jämka gruppstorlekarna, stärka specialstödet och elevhandledningen samt på att utrota mobbningen i skolan.

Reservationens förslag till uttalande 104

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att öka läroavtalsutbildningen och genomföra atypiska modulbaserade alternativa utbildningsprogram, i synnerhet i syfte att förbättra sysselsättningsförutsättningarna för de uppskattningsvis 200 000 partiellt arbetsföra i Finland.

Reservationens förslag till uttalande 105

Riksdagen förutsätter att regeringen utvecklar yrkesutbildningen genom att förkorta studietiderna och höja nivån, och att olika företags behov beaktas bättre än för närvarande.

Reservationens förslag till uttalande 106

Riksdagen förutsätter att regeringen utvecklar ungdomsgarantin så att allt fler som avslutat grundskolan avlägger examen på andra stadiet.

Reservationens förslag till uttalande 107

Riksdagen förutsätter att regeringen utvecklar läroavtalsutbildningen och utvidgar den till fler yrkesområden och ytterligare förbättrar dess villkor.

Reservationens förslag till uttalande 108

Riksdagen förutsätter att regeringen förbättrar möjligheterna för ledande personer i små och medelstora företag att inhämta ledarutbildning genom att utnyttja möjligheterna till webbaserade tjänster, vilket minskar deltagarkostnaderna och närvarotvånget.

Reservationens förslag till uttalande 109

Riksdagen förutsätter att regeringen möjliggör atypiska utbildningsvägar och modulbaserade studier. Det innebär en övergång från läroanstalts- och examenscentrering till ökad betoning på kompetens och delhelheter, vilket innebär utmaningar bland annat för finansieringen av läroanstalterna och regleringen av dem.

Reservationens förslag till uttalande 110

Riksdagen förutsätter att regeringen ökar fortbildnings- och omskolningen under hela arbetslivet och ser till att fortbildningen för lärare svarar mot företagsvärldens behov.

Reservationens förslag till uttalande 111

Riksdagen förutsätter att regeringen i den grundläggande utbildningen koncentrerar sig på slutresultatet så att de elever som fullgör grundskolan har en så hög kompetensnivå som möjligt i förhållande till sina egna personliga förutsättningar. Samtidigt ska man sträva efter att säkerställa att alla som går ut grundskolan har en delområdesspecifik minimikompetens bland annat i fråga om grundläggande färdigheter som att läsa, skriva och räkna.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning och fritt bildningsarbete

Problem med inomhusluften är ett fenomen som försvårar både inläringen och elevernas och undervisningspersonalens hälsa. Problemen med inomhusluften medför också betydande kostnader för hälso- och sjukvården och inverkar senare på arbetsförmågan och livskvaliteten.

Många skolor har problem med inomhusluften, och problemen kan i värsta fall fortsätta i årtal innan man ens försöker göra något åt dem. Vi sannfinländare anser att både studerande och lärare oberoende av utbildningsstadium har rätt till en sund arbetsmiljö. Därför bör man med det snaraste vidta nödvändiga saneringsåtgärder i de skolor och daghem som har problem med inomhusluften.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 112

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att tillförsäkra de studerande och undervisningspersonalen en sund miljö fri från inomhusluftproblem, oberoende av utbildningsstadium.

Reservationens förslag till uttalande 113

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder genom vilka den lagstiftning som skyddar elevernas hälsa och säkerhet och det tjänsteansvar som gäller den är tillräckligt tvingande också i praktiken.

20. Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)

Regeringen har berett ett lagförslag om utvidgning av läroplikten. Avsikten är att lagförslaget ska lämnas som en budgetlag under hösten 2020 och det avses träda i kraft den 1 augusti 2021. Vi föreslår att regeringen avstår från att utvidga läroplikten och använder det anslag som i budgetpropositionen reserverats för ändamålet till att öka antalet speciallärare inom den grundläggande utbildningen och möjliggöra smågruppsundervisning.

Kommunförbundet har bedömt utvidgningen av läroplikten i ett yttrande av den 28 maj 2020. Kommunförbundet ansåg att varje ung person som avslutar den grundläggande utbildningen ska ha faktiska färdigheter för studier på andra stadiet inom yrkesinriktad utbildning eller gymnasieutbildning. För närvarande är det inte fallet. För att målet ska nås krävs det enligt Kommunförbundet att den grundläggande utbildningen och dess strukturer utvecklas och att man i högre grad än för närvarande strävar efter att göra ordnandet flexiblare för att stärka kontinuiteten i utbildningen.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Även enligt Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ bör det ovillkorliga målet vara att alla som avslutar den grundläggande utbildningen ska ha de färdigheter och kunskaper och den studieförmåga som studierna på andra stadiet förutsätter.

Det kompetensunderskott och de utmaningar i välbefinnandet som uppkommit inom den grundläggande utbildningen kan inte lösas genom att utvidga läroplikten. För närvarande avlägger 84 procent av de unga examen på andra stadiet. Cirka 16 procent av de unga blir utan examen på andra stadiet. Problemen för dem som blir utan examen uppstår inte vid tröskeln till examen på andra stadiet, utan under årens lopp under läropliktsåldern.

Enligt den gällande lagen om grundläggande utbildning (21.8.1998/628) har de som deltar i undervisningen rätt att få ”tillräckligt stöd för inläring och skolgång genast när behov uppstår”. Enligt OAJ har det under de senaste åren avskaffats en hel del specialklasser och smågrupper. Samtidigt har det särskilda stödet för lärande skurits ned, trots att avsikten var att det skulle ökas.

Gruppstorlekarna inom den allmänna undervisningen är stora. Antalet elever som får intensifierat stöd har ökat, men det har inte påverkat antalet speciallärare. I många kommuner har man varit tvungen att använda den så kallade inklusionsmodellen som sparmedel, och specialundervisningsgrupperna har minskats utan att något ersättande stöd har ordnats. Alltför vanliga är situationer där elever som har rätt till särskilt stöd studerar på heltid i den normala undervisningen helt utan stödåtgärder. Inklusionsmodellen inom den grundläggande utbildningen har på många håll lett till att elever inom både den allmänna utbildningen och specialundervisningen underpresterar. Tyngdpunkten måste flyttas från korrigerande arbete till förebyggande åtgärder.

Mobbning i skolan och de ungas psykiska problem är allvarliga samhällsproblem som det talas mycket om, men som vi tyvärr inte gör tillräckligt för att lösa i vårt samhälle. Förutom att mobbning kan ge individen livslånga ärr, är de årliga kostnaderna för utslagning och psykiska problem enorma för staten, om den unga tvingas lämna arbetslivet och blir beroende av samhällets säkerhetsnät. I lagen föreskrivs det om skydd mot skolmobbning, men det finns brister i verkställigheten av lagen. Sannfinländarna anser att det krävs effektiva insatser för att ta itu med dessa problem. Man bör inrätta skolfredsombud, öka antalet skolkuratorer, öka antalet mentalvårdstjänster med låg tröskel särskilt för unga och göra behövliga ändringar i lagstiftningen för att göra det möjligt att ingripa mot mobbning.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 29.10.2020 med 22 000 000 euro för fler speciallärare och utökad smågruppsundervisning och godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 114

Riksdagen förutsätter att regeringen utreder och startar ett försök med skolfredsombud inom den grundläggande utbildningen.

20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildning och gymnasieutbildning (reservationsanslag 3 år)

Under de senaste åren har man skurit kraftigt i yrkesutbildningen. Till följd av detta har undervisningen minskat när antalet lärare har skurits ner. Eftersom det inte finns några bestämmelser i lag om mängden närundervisning i yrkesskolorna, kan eleverna erbjudas webbkurser som de ska avlägga på egen hand eller andra självständiga studier. Medan det för bara ett par årtionden sedan ingick 38 veckotimmar närundervisning i yrkesskolorna, får de studerande i dag bara ungefär 28 timmar närundervisning i veckan. Resten av studierna är på den studerandes eget ansvar.

Vi sannfinländare anser att finansieringen för yrkesutbildningen inte är tillräcklig. Vi kräver extra satsningar för att trygga kvaliteten på yrkesutbildningen. Det måste säkerställas tillräckligt med närundervisning samt lärare och studiehandledare i yrkesskolorna. De uppställda målen för antalet lärare och studiehandledare i förhållande till antalet studerande bör beaktas, och tillräckliga anslag bör reserveras för detta. Pandemin innebär utmaningar för ordnandet av närundervisningen, och det kommer sannolikt att behövas ytterligare satsningar för att beakta säkerhetsaspekterna.

Arbetstagare med lämplig utbildning som svarar mot näringslivets behov utgör en central produktionsfaktor. Tillväxten inom vissa branscher förutsätter att satsningarna på utbildning riktas så att de motsvarar förändringarna i omvärlden. Finland behöver yrkeskunnigt folk också i framtiden. Vi sannfinländare känner stor oro för hur vi ska kunna utbilda sådana personer och säkerställa nivån på kompetensen så att våra företag har tillgång till kunnig arbetskraft och de finländska ungdomarna har jobb. Det bästa sättet att komma åt bristen på arbetskraft är att utbilda våra ungdomar till yrken där de har förutsättningar att få jobb. Det finns ett stort behov av arbetskraft bland annat inom programvaru-, bygg- och vårdbranschen. Man bör därför öka antalet nybörjarplatser i de branscherna.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 115

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att utöka antalet nybörjarplatser inom yrkesutbildningen, och särskilt inom it-, bygg- och vårdbranscherna, för att möta den ökande efterfrågan på arbetskraft.

80. Konst och kultur

31. Statsandel och statsunderstöd för driftkostnader för teatrar, orkestrar och museer (förslagsanslag)

I vårt land finns det nästan 1 000 lokala museer, varav 730 drivs av kommuner, föreningar och stiftelser. Efter biblioteken är de lokala museerna vårt regionalt sett mest heltäckande nätverk av kulturtjänster. De lokala museerna har årligen sammanlagt en miljon besökare. I museernas samlingar finns allt som allt 2,4 miljoner objekt, och museerna har hand om 3 000 byggnader.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

De lokala museerna är i huvudsak icke-yrkesmässigt skötta museer där 10 000 människor utför värdefullt volontärarbete varje år. Enligt undersökningen Museoiden taloudellinen vaikuttavuus (Museernas ekonomiska effekt) bidrar varje museibesökare med 32—49 euro till ekonomin i museets närregion. I många hembygds museer finns också ortens hembygdsarkiv.

Det finns skäl att värna om vår nationella kultur och att känna till och förstå vår stundtals tunga historia. Inget annat land gör det för Finlands del, och vi har synnerligen vägande skäl att vara du med vårt förflutna, eftersom det hjälper oss i nuet och gör det lättare att gestalta framtiden.

Finland behöver ett museum för Finlands självständighet, där det finländska folkets faser och vägen till ett självständigt Finland beskrivs. Eftersom detta projekt är omfattande och kräver stöd av alla politiska partier, föreslår vi i detta skede stöd till museer som är viktiga med tanke på Finlands självständighet, bland annat Krigsmuseet, Pansarmuseet, Luftvärnsmuseet, Finlands luftfartsmuseum, Infanterimuseet, Militärmedicinska museet, Mobilia, Forum Marinum och Museo Militaria, som består av Pionjärmuseet, Artillerimuseet och Signalmuseet.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 116

Riksdagen förutsätter att regeringen ökar stödet till hembygds museerna i hela landet för att öka kännedomen om den lokala historien.

Reservationens förslag till uttalande 117

Riksdagen förutsätter att regeringen ökar anslagen för nationellt viktiga museers verksamhet.

91. Ungdomsarbete

50. Avkastning av penningspelsverksamheten för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)

Partierna har år efter år fått betydande partistöd från staten. Vårt partistödssystem är exceptionellt generöst internationellt sett. Utöver det egentliga systemet med partistöd betalas till de politiska ungdomsorganisationerna separata stöd ur undervisnings- och kulturministeriets budget, och många organisationer får stöd av flera olika aktörer, bland annat av kommunerna.

Typiskt för undervisnings- och kulturministeriets stöd har varit att man tillämpat en princip enligt vilken uppnådda förmåner inte ges upp, och där stödbeloppen för ungdomsorganisationerna inom de stora partierna under de senaste åren har fastnat på en rätt hög nivå, som man inte prutar på, även om partiernas vikt skulle minska avsevärt. På motsvarande sätt har ungdomsorganisationerna i de partier som har vuxit först under detta årtionde fått betydligt mindre stödbelopp. Det är orättvist och försätter de olika partiernas ungdomsorganisationer i en mycket ojämlig ställning sinsemellan.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Sannfinländarna anser att partierna bör stödja sina politiska ungdomsorganisationers verksamhet genom de partibidrag de får på samma sätt som de stöder till exempel sina kvinnoorganisationer, och att samhällets övriga ekonomiska stöd till politiska ungdomsorganisationer bör slopas. Då kan partiet själv anvisa den finansiering för sin ungdomsverksamhet som det anser vara behövt. Storleken på finansieringen återspeglar då partistödet, som är kopplat till partiernas valframgång och inbördes styrkeförhållanden. Särskilt motiverad är nedskärningen i och med att Veikaus avkastningsprognos har sjunkit betydligt till följd av coronakrisen.

Vi föreslår

att riksdagen minskar anslaget för understödjande av partiverksamhet under moment 29.91.50 med 5 000 000 euro.

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Finländarnas nationella intresse står alltid i fokus för Sannfinländarnas politik och är utgångspunkten för allt vi gör. Vi erbjuder finländarna arbete, trygghet och rättvisa. Ingen ska lämnas åt sitt öde. Vi vill garantera alla finländare goda förutsättningar för framgång genom arbete och företagsamhet.

Vi försvarar också den finländska landsbygden och de flitiga företagarna på landsbygden; jordbrukarnas yrkesskicklighet måste tillmätas den uppskattning som den förtjänar. En skälig inkomstnivå måste tryggas för jordbrukarna, varvid också binäringarna måste beaktas. Det är viktigt att binäringarna utnyttjas för att landsbygden ska kunna hållas levande och jordbruk bedrivas i hela landet.

Under de senaste årtiondena har man inom jordbrukssektorn och hela landsbygden velat koncentrera sig på att öka gårdsstorleken på jordbrukarens bekostnad. Det är en följd av EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Jordbrukarnas inkomster minskar återigen i och med EU:s nästa gemensamma jordbruksbudget (2021—2027), vilket återspeglas i en kraftig minskning av stöden. Detta leder till att småbrukens mark i värsta fall måste säljas billigt till stora gårdar som får stora investeringsstöd, vilket leder till att landsbygden avfolkas.

För att en sådan avfolkningstrend på landsbygden ska kunna stoppas behöver de finländska småbrukarna stöd. Det är bland annat fråga om ekonomiskt stöd som kan betalas till småbruksenheter vars gårdsstorlek är högst 25 hektar.

Avbytarsystemet förnyades på ett företagatorienterat sätt redan under förra valperioden. På grund av detta har det också gjorts finansiella nedskärningar i avbytarsystemet. Sannfinländarnas utskottsgrupp och riksdagsgrupp anser att avbytarservicen bör stärkas ytterligare på längre sikt, inte försvagas. Dessutom ser vi som riksdagsgrupp att tidsfristerna för utvecklingsåtgärderna bör vara tillräckligt långa, så att aktörerna bättre kan reagera eller förbereda sig på eventuella förändringar. Vi vill också fästa uppmärksamhet vid att det med tanke på företagarnas ork är ytterst viktigt

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

att avbytarservice ordnas och bedrivs. Samtidigt har servicen en avgörande inverkan på djurens välbefinnande.

Likaså är det viktigt att vargstammen hålls på en rimlig nivå, särskilt i vissa delar av landet. Vargarna har dödat ett stort antal produktionsdjur och husdjur, bland annat jakthundar, på olika håll i landet. Det är allmänt känt att ersättningarna för rovdjursskador har sjunkit drastiskt redan i fjol. Enligt Sannfinländarna krävs det nu mer pengar för ändamålet, så att till exempel gårdsägare kan ansöka om skadestånd. När man dessutom tar hänsyn till renskötseln, som är en viktig huvud- och binäring i norra Finland, är det nödvändigt att föreslå ett tilläggsanslag för ersättande av skador orsakade av rovdjur. Likaså måste ersättningen för jakthundar som dödas av rovdjur motsvara det verkliga värdet.

Även i övrigt betonar vi sannfinländare att jakt är en del av den finländska livsstilen. Således ska ansvarsfull jakt tillåtas också i naturskyddsområden. Som utskottsgrupp vill vi också påminna om att vi inte behöver anvisningar från Bryssel om jaktlicens för vilt och rovdjur, utan licenserna måste kunna beviljas lokalt i enlighet med subsidiaritetsprincipen.

Ett lönsamt jordbruk möjliggör livskraftiga gårdar och därmed sysselsättning i områden med landsbygdskaraktär. Genom jordbruket kan vi upprätthålla inte bara vår inhemska livsmedelsproduktion utan också försörjningsberedskapen i vårt land. Detta mål stöds också av en förbättring av telekommunikations- och bredbandsförbindelserna på landsbygden. Pandemin har hårdhänt påmint oss och andra om hur viktig försörjningsberedskapen är och om glesbygdernas potential i och med att distansarbetet och distansstudierna ökar. Satsningar på detta ökar också livskraften, i form av annan företagsverksamhet på landsbygden och i glesbygden.

Jordbruket befinner sig i en allvarlig kris som beror på EU, vår nationella politik och två år av missväxt. Om vi inte snabbt vidtar kraftfulla åtgärder kommer tusentals gårdar att stå på ruinens brant. Också tiotusentals jobb i livsmedelskedjan är i riskzonen. Utvecklingen hotar redan nu vår nationella säkerhet och försörjningsberedskap. Sannfinländarna kräver exempelvis att Finland stiftar en lag om inkomst från livsmedelskedjan. Lagen ska garantera att en skälig andel av konsumentpriset i första hand går till primärproducenterna men också till förädlingen, transporterna och handeln. Det blir då möjligt att utan att höja konsumentpriserna öka jordbrukarnas andel så att den täcker produktionskostnader, investeringar och en skälig lön för utfört arbete. Samtidigt vill vi också fästa uppmärksamhet vid den stora byråkrati som nästan alla jordbrukare utsätts för i sitt arbete. På vissa gårdar är situationen redan så dålig att nästan hälften av arbetstiden går till annat än själva huvudarbetet, dvs. jordbruksarbetet. Vi måste få en ändring till stånd – och den ändringen måste utgå från EU:s håll.

Sannfinländarna är oroade över jordbruksnäringens framtid i vårt land. Vi vill att jordbrukarna i framtiden ska ha bättre möjligheter att sköta sina skogar på ett allt aktivare sätt — och därigenom garantera skogsindustrin tillgång till virke även i fortsättningen. Det sker bäst genom tilläggssatsningar för att trygga stödet för hållbar virkesproduktion via till exempel Kemera-programmet. Det är också synnerligen viktigt att torvmarksodling och rövning av torvmark även i fortsättningen tillåts åtminstone till den del det är ett livsvillkor för många gårdar. Vi vill också att skörde-försäkringar ska vara bättre tillgängliga för jordbrukarna.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 1 saf

Köttproduktionen i Finland är redan ansvarsfull och ekologisk. Även i övrigt har många åtgärder vidtagits inom jordbruket för att främja miljön och klimatet. Det är omotiverat att lägga skulden på jordbrukarna.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 118

Riksdagen förutsätter att regeringen agerar för att det i Finlands jordbruks- och livsmedelsproduktion ska garanteras att de centrala produkterna som motsvarar behovet hos det egna folket tillverkas under alla omständigheter. Detta görs bäst med hjälp av nationellt stöd, vilket samtidigt minskar jordbrukarnas administrativa börda och administrativa utgifter.

Reservationens förslag till uttalande 119

Riksdagen förutsätter att regeringen förbättrar jordbrukets lönsamhet så att jordbrukarna får en inkomstnivå som är jämförbar med andra yrkesgrupper.

Reservationens förslag till uttalande 120

Riksdagen förutsätter att regeringen vid de CAP-förhandlingar i EU som vidtar efter den innevarande stödperioden endast godkänner en lösning som förenklar systemet och ökar den nationella beslutanderätten, och att regeringen vid finansieringsförhandlingarna i EU säkerställer stödnivån för jordbruket och finansieringen av landsbygdsutveckling.

Reservationens förslag till uttalande 121

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder ett nytt offentligt försäkringssystem för skördeskador, i vilket man strävar efter att beakta erfarenheterna av det privata försäkringssystemet och de brister som upptäckts.

Reservationens förslag till uttalande 122

Riksdagen förutsätter att regeringen tar fram ett nationellt program för att utveckla fiskerinäringen och fisketurismen.

Reservationens förslag till uttalande 123

Riksdagen förutsätter att regeringen utformar en rovdjurspolitik för en skälig storlek på vargstammen och skadeersättningar till fullt belopp.

Reservationens förslag till uttalande 124

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar snabba åtgärder för en kraftig minskning av antalet vitkindade gäss och full ersättning för de skador som dessa orsakar odlarna.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Reservationens förslag till uttalande 125

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att få märkning på livsmedel för att säkerställa att konsumenten får uppgifter om produktens ursprung och om huruvida produktionssättet är etiskt hållbart.

Reservationens förslag till uttalande 126

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att stödja små aktiva gårdar så att den fortsatta nedgången i antalet gårdar börjar avta och jordbrukarna på små gårdar får hjälp i sin svåra situation.

Reservationens förslag till uttalande 127

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att garantera avbytarservice i syfte att hjälpa lantbruksföretagarna att orka med sitt arbete.

Reservationens förslag till uttalande 128

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att förebygga tjuvskytte bland annat genom att förbättra övervakningen och effektivisera straffen.

Reservationens förslag till uttalande 129

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att utlysa den finska hästen till jubileumsdjur för vårt lands självständighet.

20. Jordbruk och livsmedelsekonomi

40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)

Vi sannfinländare vill se landsbygden som en resurs och som en livskraftig boendemiljö med många möjligheter också i framtiden. Landsbygden är en resurs och vår trygga hamn. Finlänarna värdesätter landsbygden och ren inhemsk mat. Redan på grund av detta vill vi trygga den finländska jordbruksproduktionen så att man också i fortsättningen kan bo och bedriva jordbruk i hela landet.

Vi vill också slå ett slag för den finländska landsbygden och det idoga arbete jordbruksföretagarna bedriver. Jordbrukarnas yrkesskicklighet måste respekteras. Vi arbetar också hårt för att jordbrukarnas skäliga inkomstnivå ska tryggas, med beaktande av närliggande näringar. Det är viktigt att binäringarna utnyttjas för att landsbygden ska kunna hållas levande.

Under de senaste årtiondena har man inom jordbrukssektorn och hela landsbygden velat koncentrera sig på att öka gårdsstorleken på jordbrukarens bekostnad. Det är en följd av EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Genom EU:s nästa gemensamma jordbruksbudget (2021—2027) kommer jordbrukarnas inkomster att minska ytterligare, vilket återspeglas i en kraftig minskning av

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

stöden. Detta beror i sin tur till stor del på att de gröna kraven fortsätter att öka. Denna utveckling har inneburit att de små gårdarna tvingats sälja mark till stora gårdar som får förmånligt investeringsstöd. Denna landvinning för de stora gårdarna har lett till att fler före detta jordbrukare knackar på hos socialen i städerna. För att en sådan avfolkningslinje för landsbygden ska kunna stoppas föreslår Sannfinländarna stöd till finländska småbrukare så att de kan få stöd av gårdsodlare med en gårdsstorlek på högst 5—40 hektar (ha). Stödet kunde betalas som ett nationellt jordbruksstöd.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 130

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att stödja småbrukarna.

40. Naturresursekonomi

22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)

Förutsättningarna för statens välfärd utgår från de naturresurser som staten har. Naturresurserna blir dock inte själva en drivkraft för ekonomin, inte heller genererar de nya branscher inom industri och service. Hela klustret måste först utvecklas och verksamheten möjliggöras genom lagstiftning och genom att det skapas trygga och förutsägbara ramar för utnyttjandet av naturresurserna. En del av våra naturresurser har unika egenskaper, vilket automatiskt medför internationell konkurrenskraft. En del av dem är också förnybara, vilket garanterar möjligheten till långvarig utvinning och därmed uppkomsten av kluster. Man måste också komma ihåg att det är mer sannolikt att ett land som försörjer sig framför allt med förnybara naturresurser tar hand om naturen — och kräver det också av andra länder.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 131

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att säkerställa en god skogsvård samt en så heltäckande och ändamålsenlig användning av virkesråvara som möjligt. Målet ska vara att Finland ligger i framkant när det gäller träbyggande, att man arbetar innovativt för att ta fram nya träbaserade produkter samt att sådant trämaterial som inte kan användas i annan industriell produktion utnyttjas så effektivt som möjligt för energiproduktion.

Reservationens förslag till uttalande 132

Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål vidtar åtgärder för att förhindra konkurser inom torvbranschen och för att trygga energipraxisen i fråga om torv.

Reservationens förslag till uttalande 133

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att öka användningen av aska från förbränning av ved, torv och biomassa som gödsel i skogarna.

Reservationens förslag till uttalande 134

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att inleda ett nationellt program för förvaltning av myrar, där möjligheterna till kommersiellt utnyttjande av myrområdena kartläggs tillsammans med näringslivet.

44. Stöd för tryggnad av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)

Syftet med Kemera-programmet är att främja en hållbar skötsel och användning av skogarna och därmed också garantera viltskyddet, vilket också hjälper jägare att upprätthålla naturskyddet genom jakt. Programmet förenar på ett särskilt sätt skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten som tryggar virkesproduktionen, skogsförnyelse efter naturkatastrofer samt naturvård och naturskydd som upprätthåller den biologiska mångfalden.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 135

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att anslagen för Kemeraprogrammet.

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Finländarnas nationella intresse står alltid i fokus för Sannfinländarnas politik och är utgångspunkten för allt vi gör. Vi erbjuder finländarna arbete, trygghet och rättvisa. Ingen ska lämnas åt sitt öde. Vi vill garantera alla finländare goda förutsättningar för framgång genom arbete och företagsamhet.

Därför kräver företagssektorn i vårt land med långa avstånd och gles bosättning enligt vår riksdagsgrupp ett välfungerande transportnät. Det eftersatta underhållet på över två miljarder euro för vårt vägnät måste under valperioden och även i övrigt åtgärdas. Samtidigt måste vi se till att hela vårt transportnät vidareutvecklas över en tid som är längre än en valperiod. I denna verksamhet bör också det så kallade sekundära vägnätet beaktas, eftersom utvecklingen av det är ytterst viktigt både för att bevara livskraften i landsortsregionerna och för transporterna inom näringslivet — och därmed för hela vårt lands livskraft och konkurrenskraft.

En överkomlig privatbilism är en medborgerlig grundläggande rättighet och en nödvändighet, särskilt på landsbygden. Därför förhåller vi oss mycket kritiska till höjningarna av drivmedels-skatterna i propositionerna. Vi måste också se till att vi inte med egna åtgärder tillför någon som helst nationell överreglering inom sektorn utöver EU-regleringen. Vi ser inte heller med någon entusiasm på någon form av introduktion av trängselavgift, varken nu eller i framtiden. Däremot

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

ser vi det som synnerligen viktigt att det snarast införs en vägavgift för utländska långtradare för användningen av våra landsvägar. För finländska långtradare återbetalas avgiften – om en sådan behövs för att EU kräver det – sedan tillbaka i enlighet med det maximala eurobelopp som EU möjliggör. Således förorsakar den inte utgifter för finländska aktörer.

Taxilagen måste revideras åtminstone så att man på samma sätt som tidigare kan få taxi också i glesbygden. Lika viktigt är det att utveckla flygtrafiken så att de regionala flygplatserna kan bevaras i vårt land. De utgör en viktig del av vår trafikultur. På samma sätt ger de vissa typer av företag, såsom turistföretagen i norra Finland, möjlighet att utvidga sin verksamhet till landskapen. Vår riksdagsgrupp vill inte heller glömma att utveckla tågtrafiken och den övriga kollektivtrafiken. I anslutning till detta bör man också se till att informationstekniken utvecklas och att det finns tillräckliga resurser för den. Vi måste värna om de viktigaste tågförbindelserna, såsom mellan Helsingfors och Tammerfors och vidare därifrån med snabba förbindelser i synnerhet till Uleåborg (ett s.k. fyratimmarsståg) och till Jyväskylä. Likaså bör man se till att förbindelserna i östra Finland blir snabbare. I detta sammanhang bör man också sörja för TEN-T-finansieringen.

Sannfinländarna vill med tanke på framtiden fortsättningsvis säkra utbudet av oberoende nyheter i Finland. FNB, det vill säga Finska notisbyrån, är väl ägnad för den uppgiften, eftersom den till största delen ägs av privata mediehus och tryggar faktaunderlaget för en stor del av nyheterna. Vi menar att en sådan informationskanal behövs också i fortsättningen. I mediefältet finns också orsak till kritik, anser sannfinländarna. Rundradion (Yle) har exempelvis sedan länge utgjort föremål för kritik från vår grupp. Vi har främst kritiserat det att Rundradion inte alltid behandlar alla aktörer jämlikt, trots att den borde göra det — i synnerhet då den finansieras genom skattemedel. Därför vill vi att regeringen ger medborgarna möjlighet att rikta ett belopp motsvarande Yleskatten till lokal eller ideologisk radio, teve eller till valfri innehållsproducent, i första hand för produktion av nyheter och aktualitetsprogram.

Det år som nu närmar sig sitt slut har varit exceptionellt med tanke på trafiken, eftersom människornas rörlighet har minskat betydligt i och med coronapandemin. En del av förändringarna kan vara bestående, i och med att hushållen och företagen förändrar sina verksamhetssätt. Samtidigt har datanätens betydelse ökat i och med att distansarbete och distansundervisning blivit vanligare.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 136

Riksdagen förutsätter att regeringen höjer anslaget för Cybersäkerhetscentret till den nivå som behövs för att svara på morgondagens utmaningar och säkerställa centrets självständiga ställning.

Reservationens förslag till uttalande 137

Riksdagen förutsätter att regeringen proaktivt ser till att datanäten har tillräcklig kapacitet.

Reservationens förslag till uttalande 138

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att kriminalisera användningen av personbeteckning för att fastställa identiteten i samband med ansökan om lån samt i sådana former av handel där betalningen inte sker i samband med köpet. En rättshandling där en part inte har identifierats genom stark autentisering ska samtidigt förklaras ogiltig.

Reservationens förslag till uttalande 139

Riksdagen förutsätter att regeringen, när den åtgärdar de missförhållanden som framkommit i samband med taxireformen, har som mål att återställa taxitjänsterna på landsbygden, utrota den grå ekonomin inom taxibranschen samt säkerställa passagerarnas säkerhet.

Reservationens förslag till uttalande 140

Riksdagen förutsätter att regeringen ökar satsningarna på att åtgärda det eftersatta underhållet av trafikleder.

Reservationens förslag till uttalande 141

Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att vägnätet på landsbygden sköts och underhålls på tillbörligt sätt i hela landet.

Reservationens förslag till uttalande 142

Riksdagen förutsätter att regeringen strävar efter att garantera tillgång till fullgoda kollektivtrafiktjänster till skäligt pris i hela landet.

Reservationens förslag till uttalande 143

Riksdagen förutsätter att regeringen säkerställer att finansieringen av de trafikleder som hör till TEN-T-stomnätet ordnas under denna regeringsperiod och genomförs före 2029.

Reservationens förslag till uttalande 144

Riksdagen förutsätter att regeringen tryggar verksamhetsbetingelserna för godstrafiken i färjetrafiken också i fråga om RoRo- och RoPax-fartyg.

Reservationens förslag till uttalande 145

Riksdagen förutsätter att regeringen förenhetligar kostnaderna för hamnlotsavgifter för att trygga de regionala konkurrensförutsättningarna.

Reservationens förslag till uttalande 146

Riksdagen förutsätter att regeringen arbetar för att Finland ska ha varierade och oberoende medier och garanterar finansieringen av Finska notisbyrån.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Reservationens förslag till uttalande 147

Riksdagen förutsätter att regeringen ger medborgarna möjlighet att rikta ett belopp motsvarande Yleskatten till lokal eller ideologisk radio, teve eller till valfri innehållsproducent, i första hand för produktion av nyheter och aktualitetsprogram.

Reservationens förslag till uttalande 148

Riksdagen förutsätter att regeringen satsar på att förbättra stambanenätet och dess förgreningar.

Reservationens förslag till uttalande 149

Riksdagen förutsätter att regeringen, när pandemin ger vika, satsar på att utveckla flygtrafiken genom att främja Finlands ställning som knutpunkt för flygtrafiken, dvs. hub, under arbetsnamnet Helsinki Hub.

Reservationens förslag till uttalande 150

Riksdagen förutsätter att regeringen främjar flygtrafiken genom att utveckla flygplatserna framför allt i norr, bland annat för att stimulera turismnäringen i Lappland och den inhemska och utländska turismen.

10. Trafik- och kommunikationsnäten

20. Bastrafikledshållning (reservationsanslag 3 år)

Slopandet av farledsavgiften i sin helhet skulle hjälpa i synnerhet sjöfarten och underlätta de ekonomiska belastningar som näringen i fråga utsätts för. Ändringen förbättrar finländska företags ställning i den internationella konkurrensen. Ändringen kommer att sänka priserna inom både export- och importsektorn, vilket innebär att de dynamiska ekonomiska konsekvenserna av ändringen sannolikt är betydande. Farledsavgifter tas inte ut t.ex. i Sverige, vilket är en av Sveriges fördelar i den ekonomiska konkurrensen mellan våra länder. Enligt Sannfinländarna skulle detta vara en alldeles utmärkt industripolitik i återhämtningen efter coronakrisen.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 151

Riksdagen förutsätter att regeringen slopar farledsavgifterna inom sjötrafiken.

77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)

En god och tillförlitlig kvalitet på trafikledsnätet är mycket viktig i vårt land med långa avstånd, omfattande godstransporter och varierande årstider. Ett bra trafikledsnät bidrar också till att däm-

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

pa ökningen av regionala skillnader och minskar således behovet av interna inkomstöverföringar inom landet.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 152

Riksdagen förutsätter att regeringen utarbetar ett program för att utveckla bannätet som tillgodoser behovet av att förbättra kapaciteten på viktiga banförbindelser och möjligheterna att höja hastigheterna och innefattar nya säkerhetsanläggningar och åtgärder för att avveckla plankorsningar.

20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation

60. Överföring till statens televisions- och radiofond (reservationsanslag 3 år)

Enligt vårt förslag är anslaget för finansieringen till statens televisions- och radiofond 419 134 000 euro 2021. I regeringens budgetförslag är anslaget 543 286 000 euro. I vårt förslag sänks anslaget på 2019 års nivå med 100 000 000 euro och slopas indexjusteringarna för 2020 och 2021.

Det har framförts betydande kritik mot Rundradion. Framför allt har Yleskatten ansetts vara ett missförhållande. Det har också lagts fram ett medborgarinitiativ om att slopa rundradioskatten (Slopa rundradioskatten 15.5.2016, OM 15/52/2016). Medborgarinitiativet fick 22 670 stödförklaringar. Å andra sidan slopades Yle-skatten för 300 000 låginkomsttagare 2016 (gemensamt beslut 30.6.2016 av en parlamentariska arbetsgrupp som behandlade Yles finansiering och ställning).

Kritik har också riktats mot att Yle inte är politiskt obundet. Detta framgår bland annat av det politiskt valda förvaltningsrådet. Dess 21 medlemmar väljs av riksdagen under valperiodens första riksmöte. Även av denna orsak har Rundradions programutbud ansetts vara otillfredsställande. Å andra sidan ändrades bestämmelsen i 7 § i lagen om Rundradion Ab om främjande av den kulturella mångfalden i programutbudet för allmännyttiga tjänster genom lag (28.6.2017/436) till att stödja bevarandet av det finländska kulturarvet, tolerans, jämlikhet, jämställdhet och kulturell mångfald. Det centrala är att medierna aktivt påverkar vad som diskuteras.

Rundradion har i dagens läge också ansetts överflödigt, eftersom det är obestridligt att Internet är det viktigaste kommunikationsmedlet. I synnerhet de sociala medierna används i synnerhet av unga och dess omfattning är global. Också de kommersiella medierna har utvidgats betydligt. Rundradion upprätthålls med skattemedel och regleringen av den förklaras i betydande grad också av ekonomiska bakgrundsfaktorer.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 153

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen ger Rundradion anvisningar om en betydande minskning av dess verksamhet, och de kostnadsbesparingar som detta medför ska leda till en sänkning av Yle-skatten.

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Efter coronapandemin är det ännu viktigare att få i gång den ekonomiska tillväxten och eftersträva skuldhållbarhet. Det krävs då ökad företagsamhet och sysselsättning, det vill säga att svårssysselsatta får hjälp med sysselsättning och omskolning och att det blir lättare att flytta för att ta emot arbete. Det krävs också en rätt dimensionerad och riktad regionalpolitik och en selektiv invandringspolitik.

Vardagen för en nybliven företagare är svår, eftersom många lagstadgade skyldigheter inträder genast efter att verksamheten inletts eller redan på en låg inkomstnivå. Detta bidrar till att många undviker att bli företagare, och särskilt småskaligt företagande och företagande i bisyssla är svårt. Man bör också komma ihåg att företagande för många svårssysselsatta av olika orsaker är det enda sättet att sälja sin arbetsinsats på villkor som också passar kunderna.

För att underlätta företagarnas ekonomiska och administrativa börda har det grundats flera faktureringsföretag som sköter faktureringen, redovisningen av mervärdesskatten, de lagstadgade försäkringarna osv. Förekomsten av sådana företag beror på att staten inte har lyckats erbjuda ett enkelt och lättanvänt system som fungerar på kundens villkor enligt principen om en enda kontaktpunkt. Det komplicerade systemet leder till ett större antal fel och ökar kostnaderna, vilket avskräcker dem som är verksamma som företagare på heltid eller som bisyssla, medför en obefogad konkurrensfördel för äldre företag och dessutom uppmuntrar den svarta ekonomin.

En av stötestenarna för nystartade företagare är pensionsförsäkringen för företagare, FöPL. Den är obligatorisk när arbetsinkomsten överstiger cirka 8 000 euro per år. I synnerhet för nya företagare inom servicebranschen ser FöPL-avgiften ut som en skatt på 19 procent som tas ut för hela arbetsinkomsten när arbetsinkomsten överskrider den nedre gränsen för FöPL. Detta skapar ett incitament för företagaren att undvika att överskrida den nedre gränsen för FöPL. Företagarna i Finland har tidigare föreslagit att den nedre gränsen för obligatorisk pensionsförsäkring för företagare höjs till den nedre gränsen för utkomstskyddet för arbetslösa.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 154

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder en kostnadseffektiv modell för arbetskonto för småföretagare som lättar upp företagarens ekonomiska och administrativa börda och sporrar till att bli företagare.

Reservationens förslag till uttalande 155

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen börjar bereda en höjning av den nedre gränsen för FöPL.

Reservationens förslag till uttalande 156

Riksdagen förutsätter att regeringen inleder ett regionalt pilotprojekt i syfte att förbättra villkoren och ställningen för ensamföretagare.

Reservationens förslag till uttalande 157

Riksdagen förutsätter att regeringen avstår från den överdimensionerade klimatpolitiken och satsar medel på att förbättra sysselsättningen.

Reservationens förslag till uttalande 158

Riksdagen förutsätter att regeringen före utgången av mars 2021 överlämnar ett meddelande till riksdagen om sin plan för att åstadkomma tillväxt och skuldållbarhet i Finlands ekonomi efter coronavaccineringarna.

Reservationens förslag till uttalande 159

Riksdagen förutsätter att regeringen bevarar prövningen av arbetskraftstillgången för arbetsrelaterad invandring och dessutom satsar på livslångt lärande för inhemsk arbetskraft.

Reservationens förslag till uttalande 160

Riksdagen förutsätter att regeringen förtydligar villkoren för arbetsrelaterade uppehållstillstånd och för att omfattas av den sociala tryggheten. I synnerhet måste man återgå till situationen för några år sedan, då personer utanför EU endast fick rätt till social trygghet efter måttliga arbetsinkomster och karenser.

Reservationens förslag till uttalande 161

Riksdagen förutsätter att regeringen i sina sysselsättningsåtgärder fäster särskild uppmärksamhet vid undersysselsatta befolkningsgrupper, såsom partiellt arbetsföra och äldre medborgare.

Reservationens förslag till uttalande 162

Riksdagen förutsätter att regeringen lägger fram ett omfattande stödpaket för berörda grupper vid Neste Oils enhet i Nådendal.

Reservationens förslag till uttalande 163

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att garantera högkvalitativ produktion av bitumen i hemlandet.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Reservationens förslag till uttalande 164

Riksdagen förutsätter att regeringen inom kommunsektorn gör ett försök med långa löne-subventioner på 24 månader för de arbetslösa arbetssökande som har det sämst ställt.

Reservationens förslag till uttalande 165

Riksdagen förutsätter att regeringen satsar på akademisk forskning och utveckling inom arbetsliv och företagsverksamhet.

Reservationens förslag till uttalande 166

Riksdagen förutsätter att regeringen inom region- och näringspolitiken har som ambition att stärka förutsättningarna och konkurrensfördelarna för naturnäringarna i varje region.

Reservationens förslag till uttalande 167

Riksdagen förutsätter att regeringen utnyttjar EU-stöden för projekt som ökar sysselsättningen och stärker näringarna.

Reservationens förslag till uttalande 168

Riksdagen förutsätter att regeringen utökar undervisning som uppmuntrar till arbete och företagsamhet på alla utbildningsnivåer med innehåll enligt modellen för företagsamhetsklasser, där ambitionen är att spegla alla läroämnen mot entreprenörskapet.

Reservationens förslag till uttalande 169

Riksdagen förutsätter att regeringen skapar ett incitamentssystem för unga företagare för att se till att företagsamheten inte förlorar sin popularitet bland elever på högstadiet när dessa inleder studier på andra stadiet.

Reservationens förslag till uttalande 170

Riksdagen förutsätter att regeringen stöder företagsfadderverksamheten, där företagare som har tyst kunskap i och med att de pensionerats eller gått i konkurs för vidare sin kompetens och erfarenhet.

Reservationens förslag till uttalande 171

Riksdagen förutsätter att regeringen ökar informationsutbytet mellan politiker och aktörer inom arbets- och näringslivet.

Reservationens förslag till uttalande 172

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen flyttar fokus i näringspolitiken från bevarande och upprätthållande stödinriktad verksamhet till företag och branscher som eftersträvar tillväxt och sysselsättning.

Reservationens förslag till uttalande 173

Riksdagen förutsätter att regeringen arbetar för att främja tillkomsten och bevarandet av ekonomiska ekosystem i Finland för att en så stor del som möjligt av värdekedjan och värdeökningen ska stanna kvar i Finland.

Reservationens förslag till uttalande 174

Riksdagen förutsätter att regeringen främjar byggandet av små kärnreaktorer. I synnerhet inom fjärrvärmeproduktionen och regionalpolitiken kommer detta att vara av avgörande betydelse också med tanke på klimatmålen.

Reservationens förslag till uttalande 175

Riksdagen förutsätter att regeringen ger företagare möjlighet till personlig konkurs och ny företagsverksamhet.

Reservationens förslag till uttalande 176

Riksdagen förutsätter att regeringen effektiviserar arbetskraftsservicen i samarbete med kommunerna och arbetsgivarna.

Reservationens förslag till uttalande 177

Riksdagen förutsätter att regeringen minskar reglerings- och tillståndsverksamheten exempelvis genom att lätta upp förfarandet för konstaterande av en persons yrkesskicklighet och förlänga tillståndens giltighetstid.

Reservationens förslag till uttalande 178

Riksdagen förutsätter att regeringen arbetar för att underlätta den byråkratiska bördan för lättföretagare och företagare i bisyssla i syfte att öka företagsamheten.

Reservationens förslag till uttalande 179

Riksdagen förutsätter att regeringen förhindrar underavlöning av utländsk arbetskraft, vilket sätter stopp för uppkomsten av en parallell arbetsmarknad och gränsöverskridande brottslighet som annars är svår att bekämpa.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

05. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)

Turismen till vårt land bör främjas på villkor som syftar till en lönsam och ekonomiskt hållbar affärsverksamhet, med hjälp av tekniska förändringar och aktuella trender. Efter coronavaccineringsarna kommer vi sannolikt att få uppleva något av en turismboom, och Finland måste kunna dra nytta av situationen.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 180

Riksdagen förutsätter att regeringen med förutseende före slutet på pandemin höjer Business Finlands omkostnader för att främja exporten och för att främja turismen i fråga om Business Finlands Visit Finland-program.

20. Förnyelse och låga koldioxidutsläpp

40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Malmletningen har visat tecken på återhämtning i Finland efter några tystare år. I Finland bedrivs malmletning främst av kanadensiska och australiska bolag. Intresset gäller särskilt koppar, nickel och guld. Finlands gruvpolitik har varit alltför osjälvisk och gått emot det nationella intresset. Finland har i praktiken förklarat att landets mineraler är hela världens gemensamma egendom och att finländarna inte har större rätt till mineraler än utlänningar. Det tas inte heller ut någon separat gruvskatt för gruvorna. Finland måste förnya sin gruvpolitik med det nationella intresset i blickfånget och skapa förutsättningar för ett inhemskt bolag som fokuserar på malmletning och gruvindustri för att säkerställa att en större del av vinsterna från gruvdriften i fortsättningen stannar i Finland.

Den tekniska utvecklingen och oron för klimatförändringen leder till en situation där efterfrågan på råvaror som batteriindustrin behöver sannolikt ökar, och de råvaruförekomster som redan är kända och sannolikt kan hittas i Finland kan således i fortsättningen spela en betydande roll i den industriella produktionens och klusterkompetensens tillväxt.

På allmän nivå bör företagsstöden kunna ses över regelbundet och vid behov också dras in, om till exempel ett företagsstöd som enligt planerna ska vara tillfälligt till en viss bransch eller ett visst företag inte har lett till ökad lönsamhet eller ökade investeringar, eller om en snabbare tillväxt och effektivisering skulle kunna uppnås genom att stödet riktas till en annan bransch eller ett annat företag.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 181

Riksdagen förutsätter att regeringen främjar inhemsk malmletning och gruvindustri i synnerhet för att utveckla batteribranschen.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Reservationens förslag till uttalande 182

Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart gallrar bort näringsstöd som är skadliga, ineffektiva eller snedvrider konkurrensen, dock så att stöden för jordbruket tryggas.

Reservationens förslag till uttalande 183

Riksdagen förutsätter att regeringen snabbt bereder modeller för att effektivisera exporten hos små och medelstora företag, såsom konsortier som eftersträvar internationella helhetsleveranser.

Reservationens förslag till uttalande 184

Riksdagen förutsätter att regeringen tryggar användningen av torv i energi och på annat sätt med beaktande av skyddet av vattendragen.

44. Investeringsstöd för den cirkulära ekonomin (reservationsanslag 3 år)

Vi föreslår en ändring i stödsystemet för värme- och energiproduktion för att öka andelen inhemskt råmaterial. Sågverken har mycket spån och bark som inte utnyttjas som bränsle eller fortsatt förädling. Det beror på olägenheter i stödsystemet som bör korrigeras.

Biogasprojekten är viktiga med tanke på bekämpningen av klimatförändringen, främjandet av cirkulär ekonomi samt energiförsörjningen och energisjälvförsörjningsgraden. Dessutom är projekten i fråga en betydande möjlighet för vårt lands ekonomi och senare eventuellt också för exportbranschen inom kompetens och teknologi.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 185

Riksdagen förutsätter att regeringen satsar på att biprodukter från inhemska sågverk vidareförädlas och utnyttjas för produktion av el och värme.

Reservationens förslag till uttalande 186

Riksdagen förutsätter att regeringen främjar de biogasprojekt som presenteras i regeringsprogrammet genom att fortsätta att följa upp effekterna av och gensvaret på redan inledda projekt och vid behov snabbt uppdatera bestämmelserna och utreda problem i anslutning till statsstödsfrågor.

30. Sysselsättning och företagsamhet

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

40. Stödjande av en hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (reservationsanslag 3 år)

Turismen till Lappland ökade i popularitet före pandemin, och särskilt antalet kinesiska turister ökade. Turismen till Lappland har potential att växa efter pandemin. För att öka intäkterna från turismen bör regeringen förbereda sig på att pandemin upphör och se till att flaskhalsar som hindrar tillväxten undanröjs, bland annat genom att främja direktflyg från Kina till flygplatserna i Lappland.

För att utveckla delnings- och plattformsekonomin inom turismen måste man också vidta utvecklingsåtgärder för att sektorn bättre ska kunna möta framtidens utmaningar.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 187

Riksdagen förutsätter att regeringen tryggar förutsättningarna för att hålla hela landet beboeligt.

Reservationens förslag till uttalande 188

Riksdagen förutsätter att regeringen ökar satsningarna på att utveckla näringarna i de regioner som går back, och att höja sysselsättningstalet i regionerna för att dämpa utflyttningen och öka vitaliteten.

Reservationens förslag till uttalande 189

Riksdagen förutsätter att regeringen beaktar och minskar de olägenheter för miljön och hälsan som orsakas av vindkraftverk.

Reservationens förslag till uttalande 190

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att främja den finländska bastun och bastukulturen och utöka exportmöjligheterna i branschen.

46. Kompensationsstöd för utsläppshandelns indirekta kostnader (förslagsanslag)

Den tunga industrin har stor betydelse för vår samhällsekonomi. I och med coronapandemin har utsikterna för exportindustrin försämrats, och vi ser det som angeläget att lätta trycket på priskonkurrens inom industrin genom lagändringar på så sätt att industrin kan ansöka om större klimatkompensation än för närvarande, i likhet med sina konkurrenter i många andra EU-länder.

Trots att klimatkompensationen ska upphöra efter innevarande år, är det med denna ändring i sista minuten möjligt att signalera till industrin att det lönar sig att investera i Finland. En sådan signal skulle vara värdefull framför allt på grund av den osäkerhet som är förknippad med pandemin och det framtida stödet för elektrifiering av industrin.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 191

Riksdagen förutsätter att regeringen höjer klimatkompensationen till industrin och ser till att det system som ska ersätta kompensationen inte äventyrar den finländska industrins konkurrenskraft.

51. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)

Lärande i nära anslutning till företags- och arbetslivet är ofta det lämpligaste alternativet för de för vilka traditionella studier inte lämpar sig på grund av deras utgångspunkter eller livssituation. Det är statens skyldighet och förmån att trygga smidiga möjligheter till lärande för personer i arbetsför ålder när det sker förändringar i arbetslivet. Läroavtalsutbildningen, som kombinerar lönearbete med studier, är ett utmärkt sätt att uppdatera kompetensen särskilt i vuxen ålder. Därför måste läroavtalsutbildningen utvidgas. Dessutom behövs det smidigare modeller för dem som har förvärvat sina kvalifikationer genom praktiskt arbete så att de kan få en examen som motsvarar deras kompetens.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 192

Riksdagen förutsätter att regeringen ökar och utvecklar användningen av läroavtalsutbildning.

50. Integration och internationell kompetens

03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)

En lyckad integration förutsätter tillräckligt omfattande och djupgående integrationsåtgärder för att man ska kunna försäkra sig om att så många invandrare som möjligt har tillräckligt goda förutsättningar att delta som fullvärdiga medlemmar i det finländska samhället. Vi bör undvika den nuvarande situationen där största delen av till exempel de humanitära invandrarna står utanför arbetslivet ännu flera år efter ankomsten till Finland.

En minskning av de framtida sociala utgifterna och en ökning av skatteinkomsterna kan göra integrationsåtgärderna lönsamma i nuläget, men endast under förutsättning att åtgärderna verkligen är integrationsfrämjande. Samtidigt måste man inse att de tillgängliga ekonomiska resurserna är begränsade.

Kombinationen av höga skatter, dyra boendekostnader och bra social trygghet för humanitära invandrare har lett till en situation där Finland inte är särskilt lockande för invandrande arbetskraft men däremot är en av de mest lockande, om inte den mest lockande, destinationen för personer för vilka en heltäckande och livslång social trygghet utan krav på motprestationer utgör en attraktionsfaktor.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 193

Riksdagen förutsätter att regeringen tar fram indikatorer och kriterier för uppföljning av integrationen och slår fast en maximitid för integrationsåtgärderna.

Reservationens förslag till uttalande 194

Riksdagen förutsätter att regeringen utreder hur effektiva de integrationsåtgärder som vidtagits är och slopar de åtgärder som inte främjar integreringen av invandrare i det finländska samhället och som uppmuntrar till att ha särskild service för invandrare som inte kommer den övriga befolkningen till del.

Reservationens förslag till uttalande 195

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att avsevärt minska integrationsutgifterna och öka processernas effektivitet.

30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)

I budgetpropositionen föreslår regeringen ett anslag på 171 160 000 euro för integrationsersättningar. Arbetskraftsinvandring är en form av migration som är till nytta för Finland, och arbete är den bästa integrationsåtgärden. Men vårt samhälle kräver nästan inte alls att invandraren själv tar ansvar för integrationen, när det är fråga om humanitär invandring. För att invandrare ska ha motivation att integreras i Finland och som medlemmar av det finländska samhället själva försörja sig och delta i upprätthållandet av välfärdssamhället, ska de inte få ersättningar eller andra förmåner som avviker från förmånerna till andra samhällsmedlemmar.

Som integrationsfrämjande åtgärd räcker det med undervisning i nationalspråket, och deltagandet i undervisningen ska vara obligatoriskt. Tolkningstjänster ska inte betalas med skattebetalarnas pengar till personer som varaktigt vistas i Finland. För att få uppehållstillstånd ska det ställas som villkor att personen har sådana språkkunskaper att han eller hon klarar sig i samhället utan att använda tolktjänster. Alternativt kan personen ordna tolktjänsterna själv om han eller hon så önskar och betala kostnaderna med egna medel.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 196

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att integrationskostnaderna ska bli skäligare genom att integrationsverksamheten avkrävs resultatansvar.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Förvaltning

Sannfinländarna vill hjälpa dem som inte kan hjälpa sig själva, och ge sin röst till dem vars röst inte hörs tillräckligt i vårt samhälle. Vi vill se till att våra barn får en hälsosam och trygg miljö där de kan växa och lära sig. Vi vill att ingen finländare ska behöva vara utan mat för att kunna skaffa de läkemedel som han eller hon behöver, och ingen ska behöva arbeta eller studera i årtal i en miljö där han eller hon blir sjuk.

Man ska ingripa i mobbning och inte bara tala om det, och de som lider av mentala problem ska ges den hjälp de behöver. Sannfinländarna prioriterar landets egna medborgare i stället för att låta pengarna försvinna i andras fickor. Vi vill trygga en god äldreomsorg, hemvård, närståendevård, terminalvård och service till personer med funktionsnedsättning på lika villkor i hela landet.

I Finland är var tionde barnfamilj fattig. Fattigdomen bland barnfamiljer tredubblades efter lågkonjunkturen på 1990-talet fram till 2007, och problemet har inte åtgärdats på 2010-talet. Fattigdomen bland barnfamiljer har förvärrats på grund av att realvärdet på inkomstöverföringar har sjunkit och på grund av många ändringar i beskattning och avgifter. Sannfinländarna anser att en reform av familjestödssystemet är nödvändig för att trygga barnfamiljernas försörjning och välfärd och för att få nativiteten att växa.

Närståendevårdarna måste få stöd i sin tunga och krävande uppgift. Det handlar om både äldre och yngre personer, och de ska alla erbjudas möjlighet att också kvarstå som vårdare av sina närstående. Stödet för närståendevård kostar betydligt mindre än de samhälleliga besparingar den ger, bland annat när det gäller vårdutgifter. Skattefrihet för stödet för närståendevård och säkerställande av att de lagstadgade lediga dagarna kan hållas skulle hjälpa närståendevårdare med låga inkomster att klara sig i vardagen.

Försäkringsläkarnas ställning inom den finländska hälso- och sjukvården har varit speciell. Försäkringsläkarna har kunnat utarbeta bedömningar av patienter utan att de behöver underteckna dokument "på heder och samvete" olikt övrig yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. I sina beslut har de kunnat sidsteppa intyg från specialistläkare vid universitetssjukhus och avslå ersättningar utan att träffa patienten. Obetalda ersättningar för hundratals miljoner euro har stannat i försäkringsbolagens kassa som deras egendom. Summan har fördelats som utdelning till delägarna som är staten och kommunerna och till arbetstagar- och arbetsgivarorganisationerna, medan medborgarna har blivit lidande.

Denna orättvisa måste korrigeras genom att ändra lagen så att försäkringsbolagens ersättnings- och pensionsbeslut principiellt fattas på grundval av en diagnos utförd av den försäkrades egen läkare. Vid ersättningar ska det tillämpas omvänd bevisbörda på försäkringsbolagen så att försäkringsbolaget kan befrias från att betala ut ersättning endast om det på medicinska grunder kan bevisa att den diagnos enligt vilken ersättning ska betalas till den försäkrade till väsentliga delar är felaktig.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Vård i livets slutskede är god och värdig vård av patienten inför den annalkande döden. Vård i livets slutskede bör höra till välfärdsstaten som en subjektiv rättighet. Ett tillräckligt antal vårdplatser vilket nu regleras av mjukare normer bör skrivas in i lag, och även yrkeskompetensen hos personalen bör säkerställas. Den nuvarande lagstiftningen och de mjukare styrmedlen, såsom rekommendationer om vård i livets slutskede, kan inte för närvarande trygga en god vård i livets slutskede för alla som behöver den. Det finns variationer i ordnandet och kompetensen i fråga om vård i livets slutskede i olika delar av Finland, och det finns också fler som behöver vård än det finns platser. Att hälso- och sjukvårdens ekonomiska resurser försvagas och en allmän ojämlikhet i samhället breder ut sig kan dessutom äventyra en rättvis tillgång till vård. För att råda bot på nuläget behövs en lag som definierar förutsättningarna för en god vård i livets slutskede. Lagen ska garantera en god tillgång till vård för alla som behöver vård i livets slutskede i hela Finland. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt. Regeringen bör vidta åtgärder för att se till utbildningen för personalen inom social- och hälsovården särskilt inom områdena för vård i livets slutskede, bedömning av funktionsförmågan och teknik.

I Finland är det alltför många unga som mår dåligt, och upp till en fjärdedel har diagnos på psykiska problem. Trots satsningar på ungdomsarbete har vi inte lyckats nå den målgrupp som mest behöver stöd. Tredje sektorn bildar ett stödnät och en närmaste krets särskilt i situationer där den egna familjen inte gör det och är för unga med sammansatta problem en naturligare hjälpare än myndigheterna. Särskilt mobbning marginaliserar barn från unga år. Arbete som stöder skolhäl-
san måste fås med i vardagen i skolan på ett naturligt och positivt sätt: genom att visa barnet hur viktigt det är att ta hand om och uppmuntra varandra. Skolorna behöver kampanjer och skolbesök som stöder målet. Sannfinländarna kräver att regeringen vidtar åtgärder för att utarbeta ett välfärdsprogram för barn och unga i syfte att stärka mentalvårdstjänsterna för dem, och att regering-
en effektiviserar samarbetet mellan skolor och hälso- och sjukvård för att förebygga problem.

Så kallad familjevård är en mindre känd vårdform. I Finland bör vi utnyttja och stödja familjevård i hela landet i större skala än nu. Också äldreomsorgen kan enligt vår mening inkluderas i familjevården.

Vårdreformen är förenad med betydande riskfaktorer. I synnerhet bör man se kritiskt på centerns landskapsmodell, där det skapas ett avsevärt stort antal ansvarsområden och HUS verksamhetsområde splittras. Det lönar sig inte att splittra välfungerande helheter om det inte kan påvisas konkreta fördelar av detta, och å andra sidan bör social- och hälsovårdsanordnarnas storlek fastställas så att ordnandet av tjänsterna är tillräckligt stabilt. I stället för att förverkliga centerns ideologiska mål och också annars röra till saker bör social- och hälsovårdsreformen beredas parlamentariskt så att det huvudsakliga målet är att erbjuda social- och hälsovårdstjänster av hög kvalitet så nära kunden som möjligt till rimliga kostnader för samhället.

Antalet ensamföretagare har ökat kraftigt under de senaste tio åren. Samtidigt har ensamföretagarnas betydelse för hela samhället ökat. Det är önskvärt att antalet fungerande företag ökar. Arbete och företagsamhet påverkar ekonomins förmåga att skapa nya arbetstillfällen och välfärd. Ändringar i företagsbeståndet kan påverkas genom lagstiftning, företagsbeskattning och företagsstöd. Man måste få till stånd en förändring i småföretagares svaga ställning i de fall där företagsverksamheten inte går så bra som planerat. Ensamföretagare bör stödjas genom att förbättra tryggheten i fråga om konkurs, arbetslöshet, arbetshälsa, olycksfall och annat motsvarande.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Systemet med arbetspension bör reformeras så att utvecklingen av pensionernas köpkraft bättre än nu motsvarar löneutvecklingen och den inkomst som man får i handen av en pensionsinkomst motsvarar löneinkomst. Med andra ord, att man alltid får samma belopp efter skatter för en inkomst av samma storlek. Dessutom föreslår vi åtgärder för att beloppet efter skatter och avgifter alltid ska vara minst 1 000 euro i månaden.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 197

Riksdagen förutsätter att regeringen säkerställer att närståendevårdarna får sina lagstadgade lediga dagar och att avlösarservicen för vårdtagarna håller god kvalitet, och att regeringen utreder möjligheterna att föreskriva om skattefrihet för vårdarvodet till närståendevårdare så att närståendevårdarna inte förlorar sin rätt till intjänad pension, eller alternativt utreder möjligheterna att införa ett närståendevårdaravdrag i beskattningen.

Reservationens förslag till uttalande 198

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att göra familjevården känd och säkerställa att möjligheten för äldre att få familjevård stöds jämnt överallt i Finland.

Reservationens förslag till uttalande 199

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att det från årssjälvriskens i fråga om läkemedel härefter ska avdras ett belopp vars storlek fastställs särskilt genom förordning av statsrådet.

Reservationens förslag till uttalande 200

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att sänka självriskandelen för diabetesläkemedel så att den ekonomiska bördan för dem som av vårdskäl måste använda dyrare läkemedel inte blir för stor.

Reservationens förslag till uttalande 201

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att återinföra kostersättningen för personer med celiaki.

Reservationens förslag till uttalande 202

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder ett nytt system för familjestöd så att inkomstskillnaderna mellan barnfamiljerna minskar, familjernas valfrihet bibehålls och alla familjer tillförsäkras en tillräcklig försörjning.

Reservationens förslag till uttalande 203

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att reformera systemet med sjukvårdspremier så att systemet blir enhetligt och klientavgifterna skäliga.

Reservationens förslag till uttalande 204

Riksdagen förutsätter att regeringen höjer läkemedelsersättningarna för låginkomsttagare och medelinkomsttagare.

Reservationens förslag till uttalande 205

Riksdagen förutsätter att regeringen påskyndar vårdardimensioneringen på 0,7 så att den är fullt ut genomförd 2022 för att säkerställa att vårdpersonalen orkar och stannar kvar i arbetet och att vården håller hög standard.

Reservationens förslag till uttalande 206

Riksdagen förutsätter att regeringen säkerställer att det stiftas en lag om vård i livets slutskede i överensstämmelse med ledamot Juvonens lagmotion till riksdagen.

Reservationens förslag till uttalande 207

Riksdagen förutsätter att regeringen sörjer för våra hjältar inom hälso- och sjukvården och förutsätter att vårdare betalas coronatillägg exempelvis enligt Uleåborgsmodellen.

Reservationens förslag till uttalande 208

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att ändra lagen så att det för försäkringsbolagen och försäkringsläkarna föreskrivs sanningsläggande och omvänd bevisbörda vid handläggningen av ansökningar om invalidpension.

Reservationens förslag till uttalande 209

Riksdagen förutsätter att regeringen fortsätter sitt arbete för att förebygga självmord.

Reservationens förslag till uttalande 210

Riksdagen förutsätter att regeringen stärker mentalvårdstjänsterna för barn och ungdomar och effektiviserar samarbetet mellan skolor och hälso- och sjukvård för att förebygga problem.

Reservationens förslag till uttalande 211

Riksdagen förutsätter att regeringen säkerställer att våra krigsveteraner till livets slut får rehabiliterings- och hemtjänster fullt ut.

Reservationens förslag till uttalande 212

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att förbättra ensamföretagarnas trygghet i fråga om konkurs, arbetslöshet, arbetshälsa, olycksfall samt annan motsvarande trygghet.

Reservationens förslag till uttalande 213

Riksdagen förutsätter att regeringen av Steas avkastning reserverar en bidragspott på 150 miljoner euro för stöd till bostadslösa, utslagna, skolavhoppare och andra som lider av motsvarande problem, i samarbete med tredje sektorn.

Reservationens förslag till uttalande 214

Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt reviderar stödsystemet för mathjälpsorganisationer och höjer stöden till aktörer på gräsrotsnivå.

Reservationens förslag till uttalande 215

Riksdagen förutsätter att regeringen skapar ett åtgärdsprogram för att locka tillbaka sjukskötare som flyttat utomlands.

Reservationens förslag till uttalande 216

Riksdagen förutsätter att regeringen genomför en familjeledighetsreform som stöder familjerna och främjar sysselsättningen.

Reservationens förslag till uttalande 217

Riksdagen förutsätter att regeringen genomför ett incitament för snabb sysselsättning i det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa.

Reservationens förslag till uttalande 218

Riksdagen förutsätter att regeringen på ett rättvist sätt minskar bidragsfällan i fråga om hemvårdsstödet.

05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Enligt en utredning som sammanställts av regionförvaltningsverken har ett flertal kommuner svårt att genomföra barnskyddsuppgifter inom utsatt tid. Enligt barnskyddslagen ska behovet av service börja utredas inom sju vardagar. Utredningen av behovet ska i sin tur bli klar inom tre månader från aktualiseringen. Så sker inte i många kommuner. Många kommuner har haft problem också bland annat med personalmängden i barnskyddet, genomförande av övervakningen av vården utom hemmet och med förfarandena. Det finns inte tillräckligt med kompetenta anställda och de har alldeles för många klienter. Sannfinländarna anser att antalet anställda inom barnskyddet

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

ska korrigeras så att kraven enligt barnskyddslagen kan uppfyllas och klienterna inom barnskyddet kan erbjudas de tjänster de behöver på ett högklassigt sätt och i rätt tid.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 219

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar skyndsamma åtgärder för att lösa problemen med krisen inom barnskyddet.

03. Forskning och utveckling

63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)

Behovet av mathjälp har ökat och allt fler låginkomsttagare söker sig till brödköerna. Till följd av den ekonomiska kris som orsakats av coronaepidemin löper allt fler finländare risk att bli fattiga eller utslagna. De som behöver mest mathjälp är ensamstående kvinnor som lever på en liten folkpension, ensamförsörjarmammor med små barn, deltidsanställda och studerande. De har det gemensamt att de lever på grundtrygghet och för många av dem är mathjälpen den sista utvägen att få nödvändiga matvaror.

Det är motiverat att staten beviljar stöd till aktörer som erbjuder mathjälp till nödställda. I synnerhet organisationer som arbetar på gräsrotsnivå bör beaktas. Vid beviljandet av stöd ska verksamhetens genomslagskraft och transparens beaktas.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 33.03.63 med 2 000 000 euro för att erbjuda mathjälp till personer i behov av särskilt stöd.

30. Sjukförsäkring

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)

Vid ingången av 2017 ändrades självrisken för diabetesläkemedel så att tarmhormoner som tidigare funnits i kategorin för ersättningar på 100 procent flyttades över till en ersättningskategori på 65 procent.

Sannfinländarnas riksdagsgrupp anser att ersättningsnivån för diabetesläkemedel måste höjas för att säkerställa att diabetiker med låga inkomster har möjlighet att skaffa den medicinering de behöver.

Sannfinländarnas riksdagsgrupp föreslår att social- och hälsovårdsministeriet vidtar behövliga åtgärder för att utreda hur det går att se till att även mindre bemedlade faktiskt kan köpa de läkemedel de behöver. Man kunde slopa självrisken för läkemedel, differentiera den eller sänka den

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

betydligt för de två lägsta inkomstdecilerna. Alternativt kan ett kombinerat tak införas för läkemedels- och resekostnader.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 220

Riksdagen förutsätter att regeringen höjer läkemedelsersättningarna för dem som har de lägsta inkomsterna genom att sänka självriskandelen.

40. Pensioner

Pensionärsfattigdomen är ett allvarligt problem. Antalet pensionärer ökar hela tiden och det räcker inte med nominella höjningar av garantipensionen. De som får folkpension tvingas leva på mycket små inkomster. Många pensionärer tvingas klara sig på under ettusen euro i månaden. Det är oskäligt att pensionärerna, som har byggt upp detta land, mår dåligt och fortfarande hör till dem som har de minsta inkomsterna i vårt land.

Återställandet av index 50/50 för alla pensioner skulle inte vara en hållbar lösning, eftersom avkastningen av pensionsmedlen inte skulle täcka de pensionshöjningar som följer av detta utan kännbara höjningar av arbetstagarens pensionsavgifter. Det är uttryckligen situationen för arbetspensionärerna med de allra minsta inkomsterna som måste rättas till. Vårt mål är att gradvis återställa index 50/50 för att höja uttryckligen de minsta arbetspensionerna, så att dessa pensioner följer löneutvecklingen bättre än de gör utifrån det så kallade brutna indexet.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 221

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder en ändring av arbetspensionssystemet så att det så kallade brutna indexet återställs till index 50/50 i enlighet med ledamot Ritva Elo-maas lagmotion LM 9/2019 rd.

60. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

37. Statlig ersättning till kommunerna för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som uppehåller sig illegalt i landet (förslagsanslag)

Regeringen föreslår i sin budgetproposition att kommunerna ska få ersättning för kostnader för socialvård för personer som uppehåller sig illegalt i landet. Vi anser att det inte är en uppgift för de finländska skattebetalarna att bekosta tjänster för personer som uppehåller sig illegalt i landet, utan de som fått avslag på asylansökan bör avlägsnas ur landet omedelbart efter beslutet. För att säkerställa att avlägsnandet blir genomfört bör de tas i förvar i stället för att de får röra sig fritt i vårt land och potentiellt äventyra den nationella säkerheten samt anlita kommunala tjänster.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

De stöd som betalas för skattebetalarnas pengar till dem som vistas olagligt i landet är en attraktionsfaktor och ger dem som uppehåller sig illegalt i landet möjligheter att stanna kvar permanent. Det ligger inte i det finländska samhällets intresse att stödja sådan verksamhet. Av denna anledning föreslår vi att anslaget för ersättning till kommuner för kostnader för brådskande socialvård för personer som uppehåller sig illegalt i landet stryks i budgeten.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 222

Riksdagen förutsätter att regeringen arbetar för att minimera kostnaderna för dem som uppehåller sig illegalt i landet genom att bland annat upphöra med brådskande socialvård.

80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare

40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

För att trygga lantbruksföretagarnas ork är det viktigt att företagen kan ta ut sin årliga semester. Utvecklingen av avbytar-service bör stärkas ytterligare på längre sikt. Dessutom bör utvecklingsåtgärderna vara tillräckligt långvariga, varvid aktörerna bättre kan reagera eller förbereda sig på eventuella förändringar. Därför föreslår vi åtgärder i form av extra anslag för att trygga lantbruksföretagarnas ork på längre sikt. Det är viktigt att det också finns tillräckligt med avbytare i alla områden.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 223

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att förbättra avbytar-tjänsterna för utövare av lantbruk och renhushållning.

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Hur boendet är ordnat påverkar i stor utsträckning människornas välbefinnande och arbete samt på bostadsområdets profil och livskraft.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 224

Riksdagen förutsätter att regeringen effektiviserar matchningen av arbetslösa och lediga jobb bland annat genom bostadspolitik och flyttbidrag.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Reservationens förslag till uttalande 225

Riksdagen förutsätter att regeringen utreder möjligheten till ett försök med skrotningspremie för bostäder i de svåraste avfolkningskommunerna.

10. Miljö- och naturvård

21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)

Även om naturvården i och för sig är viktig på vissa håll i vårt land, behöver man inte anställa ny visstidspersonal inom sektorn, åtminstone inte nu. Den sittande regeringen ökar personalkostnaderna så att personalen och utgifterna utökas markant uttryckligen i just tidsbegränsade arbetsuppgifter inom beredningen av naturvården.

Vi föreslår

att riksdagen minskar moment 35.10.21 med 18 000 000 euro för handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i Södra Finland (Metso) och handlingsprogrammet för att förbättra tillståndet i försvagade livsmiljöer (Helmi).

22. Vissa utgifter för miljövård (reservationsanslag 3 år)

Trots att naturvården i sig är viktig, är de anslagsökningar som regeringen genomför 2020 och planerar för 2021 orimliga med beaktande av det svåra ekonomiska läget i vårt land.

Vi föreslår

att riksdagen minskar moment 35.10.22 med 15 000 000 euro för alla utgifter i anslutning till klimatpanelen, resurser för miljöforskning och miljöförvaltning, styrning och utveckling av miljöuppgifter, upphandling av tjänster för miljöuppgifter samt främjande av Östersjön och vattenskyddet.

52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Trots att naturvården i sig är viktig, är de anslagsökningar som regeringen genomför 2020 och planerar för 2021 orimliga med beaktande av det svåra ekonomiska läget i vårt land.

Vi föreslår

att riksdagen minskar moment 35.10.52 med 28 000 000 euro från anslaget för självfinansieringsandelen för projekt som genomförs med stöd från EU:s fonder och utgifter som hänförs till dem, utgifter för anskaffning och skötsel av andra naturskyddsområden och objekt (inkl. markförvärv), underhåll och anskaffning av informationssystem (inkl. naturvårdsförvaltningens gemensamma anskaffningar), köp av naturskyddsområdenas byggnader och anskaffning av maskiner, anordningar och inventarier.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

61. Främjande av vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)

Trots att naturvården i sig är viktig, är de anslagsökningar som regeringen genomför 2020 och planerar för 2021 orimliga med beaktande av det svåra ekonomiska läget i vårt land.

Vi föreslår

att riksdagen minskar moment 35.10.61 med 9 000 000 euro från anslaget för betalning av utgifter för avlönande av personal och av andra konsumtionsutgifter som föranleds av naturprojekt samt för betalning av de utgifter som orsakas av programmet Hållbara städer, som främjar en hållbar stadsutveckling.

63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)

Trots att naturvården i sig är viktig, är de anslagsökningar som regeringen genomför 2020 och planerar för 2021 orimliga med beaktande av det svåra ekonomiska läget i vårt land.

Den finländska naturen är en unik helhet i världen både när det gäller kvalitet, renhet och exotik. Utöver primärproduktionen och råvarorna erbjuder den våra medborgare möjligheter till rekreation och motion och skapar en stabil grund för turismen.

Vi föreslår

att riksdagen minskar moment 35.10.63 med 22 000 000 euro från anslaget för köp och inlösen av jord- och vattenområden och byggnader för naturskyddsändamål och köp av områden som ska införlivas med ödemarksområdena samt att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 226

Riksdagen förutsätter att regeringen utreder hur vandringsfiskarnas vandringsvägar kan hållas öppna.

20. Samhällen, byggande och boende

Bristen på hyresbostäder till rimligt pris och höjningen av bostadspriserna i synnerhet i tillväxtcentrumen har lett till att över en tredjedel av lönen går till boendekostnader för många människor. Det är ett stort samhällsekonomiskt och mänskligt problem. Segregation av bostadsområden och en regional känsla av otrygghet är aktuella fenomen vars konsekvenser bland annat utsträcker sig till prisutvecklingen på bostäder i olika områden, växande skillnader i skolornas undervisningsnivå och rentav gängbildning.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 227

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt bereder åtgärder för att sänka boendekostnaderna bland annat genom att satsa på produktion av hyresbostäder och reparationsbyggnad, sänka uppvärmningskostnaderna, fastighetsskatten och överlåtelseskatten och ingripa i oskäliga hyror samt stödja flyttkostnader till följd av att man får eller byter arbetsplats.

Reservationens förslag till uttalande 228

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att avsevärt öka bostadsplaneringen särskilt i tillväxtcentra genom en nära sammanbindning av markanvändnings-, bostads- och trafikpolitiken.

Reservationens förslag till uttalande 229

Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att bostadsrättsbostadsinnehavarnas rättigheter och intressen tillgodoses.

32. Understöd för avskaffande av bostadslöshet och utvecklande av statistikföringen av bostadslöshet (reservationsanslag 3 år)

Alla finska medborgare ska få njuta av välfärdsstatens förmåner, det vill säga i detta fall få stöd för att ordna boende till skäligt pris och få tillgång till behövliga social-, hälsovårds- och kultur-tjänster. Ändå har det på senare tid erkänts och identifierats att det bland de bostadslösa finns gott om människor vars boende inte fungerar utan särskilda åtgärder och tilläggsresurser vid anskaffning av bostad. Det måste byggas vägar ut ur bostadslösheten för infödda finländare så att det i slutändan av vägen går att klara sig med boende och dagligt liv självständigt, utan specialstöd.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 230

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder åtgärder för att eliminera bostadslösheten bland finländare med samma fart som den ordnade boende för en stor mängd asylsökande.

55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Sannfinländarnas riksdagsgrupp anser att det behövs konkreta åtgärder på olika nivåer i samhället för att hjälpa dem som lider av sjukdomar orsakade av inomhusluft. Byggkvaliteten och byggnadernas luftkvalitet måste prioriteras högre och det krävs snabba reaktioner på påträffade problem med inomhusluften. Om problemen med inomhusluften inte åtgärdas uppstår i framtiden allvarliga hälsoproblem på individnivå samt betydande kostnader för samhället i form av sjukfrånvaro, vårdkostnader och arbetsoförmåga. Det är därför av största vikt att såväl arbetstagare som elever garanteras rätt till en sund arbets- och inlärningsmiljö.

Personer som exponerats för problem med inomhusluften ska förflyttas till dugliga ersättande lokaler så fort som möjligt innan sjukdomen förvärras så att den orsakar arbetsoförmåga. De insjuk-

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

nade ska erbjudas så effektiv rehabilitering som möjligt och en rättvis social trygghet. Personer som är varaktigt arbetsoförmögna ska få gå i pension. Missförhållandena i den grundläggande utbildningen till följd av att barnen blir sjuka ska avhjälpas och utslagning från skolan på grund av problem med inomhusluften ska förhindras. Det behövs anslag för forskning, diagnostik, behandling och rehabilitering i fråga om sjukdomar som beror på fukt- och mögelskador. Dessutom bör regeringen säkerställa tillräckliga resurser för behandling av sjukdomar relaterade till inomhusluft som en del av social- och hälsovårdsreformen och inrätta polikliniker för inomhusluft i anslutning till varje universitetssjukhus.

Problemen med dålig och osund inomhusluft är omfattande i vårt land. I termer av ekonomiska konsekvenser handlar det om en fråga i miljardklassen eftersom även en försiktig bedömning visar att upp till 800 000 personer dagligen utsätts för mögel- och fuktskador i daghem, skolor och på arbetsplatser.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 231

Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt vidtar åtgärder för att förebygga och korrigera problem med byggnaders inomhusklimat.

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet

01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster

Genom att trygga hushållens köpkraft och i synnerhet stärka ställningen för dem som har de lägsta inkomsterna kan man minska utslagningen och samtidigt också minska behovet av stöd som kommer i andra eller sista hand. Det är inte rätt att de minsta pensionerna eller arbetsinkomsterna på grund av skatter och avgifter av skattenatur måste drygas ut till exempel med bostadsbidrag och behovsprövat utkomststöd.

Pensionerna är överlag mindre än lönerna under tiden i arbetslivet, men ändå beskattas pensionerna strängare än lönerna. Fattigdomen bland pensionärer är fortfarande ett svårt problem i vårt land, och det finns fortfarande rikligt med pensionärer med små inkomster. Pensionerna har uppenbart stigit långsammare än lönerna, och dessutom är beskattningen i de vanligaste inkomstklasserna strängare för pensionsinkomst än för löneinkomst. Regeringen bör vidta åtgärder för att stärka försörjningen särskilt för pensionärer med de lägsta inkomsterna.

Systemet med arbetspension bör reformeras så att utvecklingen av pensionernas köpkraft bättre än nu motsvarar löneutvecklingen och den inkomst som man får i handen av en pensionsinkomst

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

motsvarar löneinkomst. Med andra ord, att det alltid blir samma belopp i handen för en inkomst av samma storlek. Dessutom bör regeringen vidta åtgärder för att det belopp som löntagarna och pensionstagarna har kvar efter skatt alltid ska vara minst 1 000 euro i månaden.

Nuvarande beskattningspraxis för upphovsrättsersättningar inom kreativa branscher upplevs i många avseenden som orättvis. Ett särskilt problem är små aktörers svaga möjligheter att försörja sig med kreativt arbete, och den nuvarande beskattningen tär på dessa möjligheter ytterligare. I praktiken är exempelvis att göra musik företagsmässig verksamhet och ofta grundas ett företag för ändamålet. Därför har det väckt missnöje att upphovsrättsersättningar betraktas som lön. Upphovsrättsersättningar inom kreativa branscher bör därför bli beskattningsbar näringsinkomst.

För den allmänna rättvisans skull är det motiverat att endast genuint allmännyttiga stiftelser och föreningar får bedriva verksamhet helt eller delvis skattefritt. I synnerhet stora stiftelsers och intresseorganisationers kapitalinkomster bör således omfattas av beskattningen. Detta bidrar också till att minska bildandet av endast formellt allmännyttiga organisationer och de marknadsstörningar som skatteförmånen ger upphov till. Statens revisionsverk (SRV) bedömer att de fem största stiftelserna ensamma haft en skatteförmån på 29—45 miljoner euro 2004—2005. SRV uppskattar att stiftelsernas tillgångar ligger kring 12—15 miljarder euro. Det är oskäligt att också de minsta företagen som är utsatta för marknadsrisker måste betala kapitalskatt, medan verkligt förmögna föreningar och stiftelser får sina stadiga kapitalinkomster skattefritt.

På grund av den höga beskattningen av förvärvsinkomster i Finland är det populärt att omvandla särskilt höga förvärvsinkomster till kapitalinkomster. På motsvarande sätt strävar man efter att omvandla kapitalinkomster till förvärvsinkomster i lägre inkomstklasser. Denna skatteplanering snedvrider marknaden genom att de företag och arbetstagare som har de bästa förutsättningarna för skatteplanering kan sänka sin beskattning och därigenom uppnå en högre avkastning efter skatt på sin arbetsinsats eller på det investerade kapitalet. Samtidigt försvårar det för i synnerhet nya företagare och små investerare, eftersom även små kapitalinkomster beskattas enligt samma fasta skattesats.

Beskattningen av arbete är hög i Finland, vilket bland annat försvagar incitamenten för att ta emot arbete, den arbetsrelaterade invandringen och återflyttningen till Finland samt utländska investeringar. Den höga beskattningen gör att den offentliga sektorn tvingas hjälpa upp den lägre köpkraften genom inkomstöverföringar. Det är således motiverat att sträva efter en lägre beskattning av arbetsinkomster.

Hushållsavdraget har positiva effekter på bekämpningen av svart ekonomi och sysselsättningen i synnerhet inom de branscher som omfattas av avdraget och där arbetskraftens utbildningsnivå är låg. Hushållsavdraget är ett bra exempel på en avdragsform som bidrar till skatteintäkter.

Om bidragsfällorna i fråga om att ta emot arbete minskar får vi ökad sysselsättning, vilket ökar statens skatteinkomster och minskar statens utgifter. Arbetsinkomstavdraget är en enkel men effektiv åtgärd som förbättrar sysselsättningen. Höjningen av arbetsinkomstavdraget på det föreslagna sättet minskar de beräknade inkomstskatteintäkterna, och dessutom måste staten kompensera kommunerna för de förlorade skatteintäkterna. Denna ändring har en negativ inverkan på de beräknade intäkterna av förvärvsinkomstskatten.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 232

Riksdagen förutsätter att upphovsrättsersättningar inom kreativa branscher ska göras till beskattningsbar näringsinkomst.

Reservationens förslag till uttalande 233

Riksdagen förutsätter att regeringen återtar skärpningen av torvbeskattningen för att förhindra konkurser för företagare inom branschen och trygga den inhemska energiförsörjningen.

Reservationens förslag till uttalande 234

Riksdagen förutsätter att det belopp som löntagarna och pensionstagarna har kvar efter skatt alltid är minst 1 000 euro i månaden och att inkomstnivån säkras genom att minimiinkomstnivån kopplas till index.

Reservationens förslag till uttalande 235

Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart vidtar åtgärder för skäligare beskattning av barnfamiljer med små och medelstora inkomster.

Reservationens förslag till uttalande 236

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att höja arbets- och pensionsinkomstavdraget.

Reservationens förslag till uttalande 237

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att återinföra barnavdraget.

Reservationens förslag till uttalande 238

Riksdagen förutsätter att regeringen återtar försämringen av hushållsavdraget och tvärtom utvidgar förteckningen över tjänster som klassificeras som avdragsgilla.

Reservationens förslag till uttalande 239

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder skatteplikt för stora stiftelsers och stora förenings kapitalinkomster.

Reservationens förslag till uttalande 240

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att omvandling av inkomster görs mindre lönsam genom att beskattningen av förvärvs- och kapitalinkomster förenhetligas.

Reservationens förslag till uttalande 241

Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart vidtar åtgärder för skäligare beskattning av personer med små och medelstora inkomster.

Reservationens förslag till uttalande 242

Riksdagen förutsätter att beskattningen av löntagare och pensionstagare regleras så att skatt på lika stora inkomster tas ut på lika grunder.

02. Samfundsskatt

Den internationella skattekonkurrensen har fört med sig icke önskvärda drag, såsom aggressiv skatteplanering som företagen bedriver. Med hjälp av internprissättning, falska franchising-avgifter och räntor på koncernlån kan ett företag överföra beskattningen från det land där affärsverksamheten faktiskt ägt rum till ett land med lägre beskattning. Denna typ av skatteshopping har till och med varit föremål för handel, när lågskatteländer som Luxemburg har förhandlat med stora företag om hur låg skattegrad de kan erbjuda företagen. Detta är samtidigt en orättvis konkurrensfördel som avskräcker små och medelstora företag, eftersom mindre företag inte har samma förutsättningar att bedriva skatteplanering.

För att uppmuntra till företagande bör man underlätta för nystartade och mindre företag till exempel genom att tillåta fri avskrivning av investeringar och beskatta företagets resultat först när pengar tas ut ur företaget till exempel i form av utdelning.

Det är möjligt att sporra finländska tillväxtföretag att öka sysselsättningen genom ett skatteincitament med vars hjälp dessa företag kan få driftskapital ur företagets resultat. Små och medelstora företag som två år i följd sysselsätter minst två nya heltidsanställda och vars ökning av personalstyrkan årligen är minst 10 procent ska befrias från samfundsskatt så länge företaget inte delar ut vinst till ägarna. Detta kommer att få företagen att vilja växa och vilja satsa vinsten på vidareutveckling av verksamheten och på nyrekryteringar.

Finlands samfundsskattesats är relativt låg i internationell jämförelse, men eftersom många länder över tid har sänkt sina egna samfundsskattesatser är det sannolikt att den relativa ställningen för Finlands skattesats kommer att försvagas inom den närmaste framtiden. En konkurrenskraftig samfundsskattesats är viktig både med tanke på minimal skatteplanering, skatteinflöde, investeringar och hela den ekonomiska aktiviteten.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 243

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att få bukt med aggressiv skatteplanering i företag bland annat genom att minska det statliga stödet till företag med kopplingar till skatteparadis.

Reservationens förslag till uttalande 244

Riksdagen förutsätter att regeringen börjar utreda på vilka villkor nystartade företag kan erbjudas fria avskrivningar av investeringar i beskattningen till exempel under företagets tre första verksamhetsår.

Reservationens förslag till uttalande 245

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder ett företagsskattesystem som motsvarar den estniska företagsskattemodellen och som lämpar sig för Finland.

Reservationens förslag till uttalande 246

Riksdagen förutsätter att regeringen börjar bereda en sänkning av samfundsskattesatsen inom den närmaste framtiden.

04. Skatt på arv och gåva

Arvsskatten är problematisk eftersom den kan påföras för bostäder där den efterlevande maken bor eller för egendom som den skattskyldiga inte besitter vid den tidpunkt då skatten ska betalas. Detta kan leda till ett tvång att realisera egendom för att kunna betala skatten. Skatter av det här slaget leder till orimliga situationer. När maken är arvtagare blir det ofta efter avdraget för efterlevande make kvar någonting att betala, fastän egendomen bara är vanlig egendom såsom gemensam bostad och sommarställe. Ibland tvingas arvtagaren ta lån eller i värsta fall avsäga sig arvet. Vi vill åtgärda detta genom att ändra lagen så att när en efterlevande make är arvtagare ska värdet på den gemensamma bostaden inte beaktas kalkylmässigt i arvsbeskattningen. Vi vill också förbättra ställningen för arvlåtarens barn i en situation där den efterlevande maken möjligen i flera årtionden har besittningsrätt till kvarlåtenskapen. Det är oskäligt att man måste betala skatt för egendom som man i själva verket inte får förfoga över. I de här fallen måste skattefrihet införas för den tid den efterlevande makens besittningsrätt gäller. Den egendom som omfattas av den efterlevande makens besittningsrätt ska beskattas först när arvtagaren fritt får förfoga över den.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 247

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att eliminera missförhållandena i arvsbeskattningen och inför en princip om att egendomen ska beskattas först när arvtagaren fritt får förfoga över den.

08. Punktskatter

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

07. Energiskatter

Den finländska industrin, trafiken och boendet förutsätter energi till rimligt pris.

Skattehöjningarna leder till regional ojämlikhet, höjer transportkostnaderna och försämrar både företagens konkurrenskraft och möjligheterna att ta emot jobb längre hemifrån i vårt land med långa avstånd. Om skattehöjningarna återtas ger det positiva hävstångseffekter genom att de finländska företagens konkurrenskraft förbättras, arbetskraftens rörlighet inom landet främjas och den regionala jämlikheten ökar.

Omkring 90 procent av godstrafiken i Finland går på hjul. Alla prishöjningar läggs på produktpriserna och det blir allt dyrare att jobba. Dessutom minskar köpkraften särskilt för låg- och medelinkomsttagare. Finland är redan nu en europeisk föregångare i utsläppsfrågor, och finländarna slutar inte köra bil för att man bestraffas med skatter.

Man kör bil eftersom man måste, och även om alla bilar skulle avlägsnas från landet är konsekvenserna för klimatförändringen obetydliga. Finland är ett land med långa avstånd där förutsättningarna för mobilitet måste tryggas oberoende av inkomstnivå och bostadsort. Kostnaderna för mobiliteten inverkar också på hur lönsamt arbetet är om kostnaderna för arbetsresor ökar i och med regeringens åtgärder.

Ur miljösynpunkt skulle det vara en bra kompromiss att sänka både själva elpriset och överföringspriserna för el. Då skulle användningen styras till den energiform som är mest utsläppssnål bland annat inom uppvärmningen och trafiken, förutsatt att elproduktionen i sig sker på ett miljövänligt sätt, till exempel med kärnkraft eller vattenkraft.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 248

Riksdagen förutsätter att regeringen återtar höjningen av punktskatten på flytande bränslen.

Reservationens förslag till uttalande 249

Riksdagen förutsätter att regeringen snabbt utreder förutsättningarna för att ta i bruk biodiesel för yrkesbruk.

08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar

Den punktskatt på dryckesförpackningar som motiveras med miljö- och hälsoaspekter bör slopas eller lindras i fråga om inhemsk bär- och fruktjuice. Lättnaden i punktskatten ökar den inhemska sysselsättningen och bidrar till hälsosamma kostvanor.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Reservationens förslag till uttalande 250

Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål lindrar punktskatten på inhemska dryckesförpackningar för bär- och fruktjuice.

10. Övriga skatter

Möjligheten till privatbilism till skäligt pris är enligt vår mening en grundläggande rättighet för medborgarna och ligger dessutom i samhällets intresse: medborgarna måste kunna röra sig, och arbete bör inte göras olönsamt för dem som bor i glesbygd genom oskäligen kostnader för arbetsresor. Hela landet bör även i fortsättningen vara bebott, och därför måste man förhålla sig mycket kritiskt till höjningarna av bruksavgifter inom trafiken. En höjning av bränsleskatten höjer indirekt priserna på alla produkter och försvagar konkurrenskraften för den finländska tunga trafiken. Det vore också orättvist att begränsa rätten att dra av kostnaderna för arbetsresor i beskattningen, eftersom alla inte har samma möjlighet att utnyttja kollektivtrafiken i stället för egen bil. Regeringen bör avhålla sig från åtgärder och beslut som ökar skatte- och avgiftsbelastningen för trafiken.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 251

Riksdagen förutsätter att regeringen inte ökar belastningen för trafiken av skatter och avgifter.

05. Överlåtelseskatt

Den överlåtelseskatt som tas ut hos köpare av aktier i bostads- och fastighetsbolag är för närvarande två procent, och när det gäller köpare av fastigheter och byggnader är den hela fyra procent. I samband med köp av ett egnahemshus på 200 000 euro är överlåtelseskatten alltså 8 000 euro. Som transaktionsskatt försvagar överlåtelseskatten en effektiv verksamhet på bostadsmarknaden. Den minskar också finländarnas vilja att flytta till en annan ort för att ta emot jobb. Därför måste regeringen utreda på vilka villkor bostadsköp som görs av personer som bevisligen flyttar på grund av arbetet kunde befrias från överlåtelseskatt.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 252

Riksdagen förutsätter att regeringen börjar utreda möjligheterna att lindra överlåtelseskatten i fråga om personer som flyttar för att ta emot arbete.

19. Övriga inkomster av skattenatur

Regeringen får inte genom sina åtgärder driva bort inhemsk produktion till länder som inte bryr sig om utsläppsbegränsningar och därför har lägre kostnadsnivå och bättre konkurrenskraft än

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Finland. Detsamma gäller finländska företag och industri med hållbar verksamhet: de får inte förflyttas till utlandet till följd av höga skatter och nedskärningar i relevanta stöd. Regeringen bör främja införandet av en så kallad internationell klimattull. Med detta avser vi extra tullavgifter för produkter som är tillverkade till exempel i utvecklingsländer där produktionen orsakar stora utsläpp men som tillverkas mer ansvarsfullt i Finland eller Europa.

Genom en klimattull kunde man styra konsumtionen från engångsprodukter till ekologiskt tillverkade, hållbara produkter som tillverkas med mindre utsläpp och livscykelkostnader som följd.

Högre klimattullar och skärpta skatter på produkter som importerats från fjärran länder minskar transporterna av produkter över långa avstånd. Konkreta miljö- och klimatåtgärder som de här är till fördel för inhemska, rena och lokala närproducerade varor. Den här politiken styr också förenande länder mot mer hållbara produktionsmetoder.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 253

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att införa klimattullar så att upphandlingsbesluten fattas till fördel för miljövänligt tillverkade produkter och konkurrenskraften för sådana produkter därmed ökar.

05. Vissa avgifter för trafiken

Inom Europeiska unionen insamlas olika slag av avgifter för användning av vägar i alla andra länder utom i Finland, Estland, Lettland och Litauen. Exempelvis norska företag använder hellre det finländska vägnätet för sina transporter eftersom det är gratis för dem. För underhållet av vägnätet svarar den finländska skattebetalaren utan att utländska företag på något vis deltar i vägunderhållet.

Genom en avgift för användning av vägar kan utländska företag i transportbranschen fås att medverka i att upprätthålla den inhemska trafikinfrastrukturen och iaktta samma spelregler som finländska företag. Det skulle inte helt lösa vårt problem med konkurrenskraften, men det skulle betydligt förbättra de finländska företagens ställning. Dessutom skulle vägavgifterna tillföra staten välkomna extra inkomster i det nuvarande svåra ekonomiska läget. Också intressebevakningsorganisationer för företag som erbjuder godstransport- och logistiktjänster på landsvägarna har redan länge krävt vägavgifter för utländska företag i transportbranschen.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 254

Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart bereder införandet av en väganvändningsavgift som gäller utländsk tung trafik (alltså en så kallad vinjett).

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 1 saf

Avdelning 15

LÅN

03. Statens nettoupplåning och skuldhantering

01. Nettoupplåning och skuldhantering

Den globala räntenivån har sjunkit rekordlångt, särskilt i euroområdet. Samtidigt är maturiteten, dvs. den genomsnittliga löptiden, för statsskulden ganska kort. Detta har sänkt skuldhanteringskostnaderna hittills, eftersom räntenivån för kortfristiga lån har varit konstant lägre än räntenivån för långfristiga lån, och eftersom kortfristiga lån förfaller oftare och finansieras genom att nya obligationer emitteras, varvid staten genom försäljning av nya obligationer har kunnat dra nytta av den sjunkande räntenivån. Det är dock oklart om räntorna kan sjunka betydligt från den nuvarande nivån, och det är möjligt att de i något skede till och med kan stiga.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 255

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att höja medellöptiden för statens och andra offentliga samfunds lånestock till exempel genom att sälja längre obligationer än vanligt, dvs. obligationer med en löptid på över tio år.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner förslaget till budget för 2021 enligt betänkandet, men med de ändringar som vi föreslår i reservationen,

att riksdagen godkänner de 255 uttalandena ovan och

att riksdagen godkänner misstroendeförklaringen i den allmänna motiveringen ovan.

Helsingfors 11.12.2020

Ville Vähämäki saf
Vilhelm Junnila saf
Jari Koskela saf
Sami Savio saf
Toimi Kankaanniemi saf
Jani Mäkelä saf
Lulu Ranne saf
Jussi Wihonen saf

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

RESERVATION 2 saml

Allmän motivering

Under det innevarande decenniet befinner sig Finland på många sätt vid en vattendelare. Om vi agerar som i dagsläget står vi inför ett decennium av skuldsättning och tynande tillväxt. Befolkningen åldras i rekordtakt och samtidigt fortsätter antalet anställda att minska. Finland håller på att falla från världstoppen. Det är ändå trösterikt att framtiden ligger i våra egna händer.

Coronakrisen har lett till en exceptionellt kraftig offentlig skuldsättning. År 2020 ökar den offentliga skulden med nästan 20 miljarder euro. Det är förståeligt och på sin plats att staten tar emot smällen till följd av den exceptionella pandemin. Framtiden kan dock inte byggas upp genom att hantera den akuta krisen. Det måste fattas beslut som säkerställer att Finland är ett bättre land om tio år än för närvarande.

Samlingspartiets alternativ är att skapa hållbar tillväxt för framtiden. Vi nöjer oss inte med den framtidsvision som den nuvarande regeringen har för Finland. 2020-talet får inte bli ett förlorat decennium. Vi måste göra allt vi kan för att skapa tillväxt. Det är självklart att den framtida ekonomiska tillväxten bör vara hållbar. Därför erbjuder vi ett alternativ som kombinerar den ekonomiska tillväxten med mindre utsläpp och tryggnad av den biologiska mångfalden.

Samlingspartiets alternativ baserar sig på sysselsättning. För närvarande finns det i Finland cirka 1,5 personer som står utanför arbetslivet per en person som arbetar. Med en insats av två personer i arbetsför ålder måste man alltså kunna stödja tre finländare som står utanför arbetslivet. För att vi ska kunna garantera finländarna en högklassig utbildning, fungerande hälsovårdstjänster och värdefull ålderdom bör allt fler personer i arbetsför ålder arbeta. Vi har föreslagit en mängd metoder för att skapa förutsättningar för uppkomsten av 120 000 nya arbetstillfällen.

För att Finlands framtida ekonomiska tillväxt ska vara hållbar måste den grundas sig på hög kompetens. Grunden för den skapas redan inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. Vi vill göra förskoleundervisningen tvåårig och öka de permanenta resurserna för den grundläggande utbildningen i stället för tidsbegränsade projektmedel. Vi är fast övertygade om att om de grundläggande färdigheterna är i skick redan från barndomen kommer de att bära långt i det framtida livet.

Framtidens Finland måste vara rättvist. Coronakrisen har visat att det nuvarande utkomstskyddet för arbetslösa behandlar unga, kvinnor och mindre utbildade orättvist. Samlingspartiet är berett att förbättra jämlikheten bland de arbetslösa genom att utvidga det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa till alla.

Varje finländare måste kunna lita på att han eller hon får åldras värdigt. Vi lägger till 50 miljoner euro till hemvården, som regeringen har glömt i samband med sjuksköterskordimensioneringen. Vi skulle också satsa på rehabiliteringen av äldre finländare för att allt fler ska vara friska och funktionsdugliga allt längre. Finland är ett bra land. Genom att målmedvetet förnya strukturerna i vårt

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

samhälle — genom att alltid göra arbetet lönsamt, satsa på kompetens och bygga upp hållbar tillväxt — förblir det så också i framtiden.

Det finns ett alternativ till regeringens ansvarslösa politik

Regeringsprogrammet för Sanna Marins regering vilade på ett sysselsättningsmål på 75 procent. Målet har nu slopats. Regeringspartiernas ordförande erkände i september att regeringen inte kommer att uppnå den sysselsättningsgrad på 75 procent som hela tanken bakom regeringsprogrammets ekonomiska politik baserade sig på. Finansministeriets ekonomiska prognos från september, som beaktar resultaten av budgetmanglingen, bedömer att sysselsättningsgraden med nuvarande politik kommer att ligga under 72 procent under 2023 och 2024.

De viktigaste målen i regeringsprogrammet var balansen i de offentliga finanserna 2023. Finansministeriets översikt bedömer att den offentliga ekonomin med den nuvarande politiken kommer att uppvisa ett kraftigt underskott ännu om tio år. Vesa Vihriäläs arbetsgrupp som skisserat upp strategin för den ekonomiska politiken påpekar att en trovärdig ekonomisk politik förutsätter en konkret plan för hur hållbarhetsunderskottet ska åtgärdas och åtgärder vidtas redan under denna regeringsperiod.

I regeringsprogrammet sägs följande: ”Regeringen förbinder sig att se över åtgärderna i regeringsprogrammet, om genomförandet av åtgärderna äventyrar uppfyllelsen av målen för de offentliga finanserna.” Regeringen har dock beslutat att fortsätta genomföra permanenta utgiftsökningar i regeringsprogrammet. Regeringens största strukturella reformer stärker inte de offentliga finanserna ens enligt regeringens egna lagförslag. Regeringens beslut som helhet har inte ökat sysselsättningen. Social- och hälsovårdsreformen beräknas i strid med sina mål öka de offentliga utgifterna med tre miljarder under de kommande 15 åren. Reformen innehåller inga ordentliga incitament för att stävja kostnaderna — tvärtom innehåller den ett incitament för att påskynda kostnadsökningen.

Statens pengar är folkets pengar. Varje ekonomichef måste vara ärlig mot sig själv när det gäller om man håller på att hamna i en skuldspiral eller inte. De centrala målen i det gällande regeringsprogrammet är obestridligen omöjliga med den nuvarande politiken. Redan i september ställde vi en interpellation i riksdagen. Där uppmanar vi regeringen att hos riksdagen ansöka om förtroende för ett uppdaterat regeringsprogram som baserar sig på fakta.

I regeringsprogrammet bör de centrala utmaningarna i samhället identifieras och de specificerade sätten att lösa dem presenteras. Under coronakrisen är det acceptabelt, rentav rekommendabelt, att ta lån. Samlingspartiets oro hänför sig till att den okontrollerade skuldsättningen inte är på väg att upphöra när krisen upphör. Vesa Vihriäläs strategirapport om den ekonomiska politiken innehåller en allvarlig varning: om anpassningen inte lyckas riskerar välfärdssamhällets finansieringsbas att brytas ned permanent. Redan nu har vi fått en varning av kreditvärderarna om att Finlands kreditvärdighet kommer att försämrats om vi inte lyckas få skulden att minska. Målet för Marins regering att stabilisera skuldkvoten under ett decennium räcker inte. I regeringsprogrammet fastställs de åtgärder som statsrådet främjar. Därför måste man, när coronakrisen har förändrat omvärlden drastiskt, självklart söka en ärlig grund och hållbar mark för regeringsprogrammet för att återuppbygga finländarnas välfärd efter coronakrisen.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

I den nuvarande lätta penningpolitiken begränsar räntor och tillgång inte statens skuldsättning. I denna miljö är riksdagens och regeringens egna specialvillkor för skulden allt viktigare. Annars är tillägsskuld alltid en alltför enkel lösning på alla problem. Risken ökar om skuldsättningen inte stannar på en nivå som också kan hanteras med högre räntor.

Det måste ställas nya tydliga mål för finanspolitiken. Sysselsättningsgraden måste höjas till 75 procent och den offentliga skuldkvoten stabiliseras till högst 75 procent av bnp, båda fram till 2025. Det innebär en sysselsättningsgrad som är cirka 3 procentenheter högre, alltså cirka 80 000 sysselsatta, och en procentenhet lägre skuldkvot jämfört med de nivåer som FM nu förutspår för 2024.

Målet kräver en förändring av politiken. Det kan nås genom att genomföra de metoder som Samlingspartiet föreslår för uppkomsten av 120 000 beslutsbaserade anställningsförhållanden och genom att påskynda den ekonomiska tillväxten med hjälp av programmet för en ny start för företagande. De som råkat i svårigheter måste få hjälp att resa sig på fötter, att ensidigt öka de passiva stöden räcker inte. Vi behöver också ett livskraftigt Finlandsprogram. Finland måste vara den bästa platsen att uppfostra barn och det bästa bosättningslandet för arbetande människor runt om i världen.

En viktig uppgift för en trovärdig politik är att skapa en väg till hopp som får människor att tro på Finland såväl i hemlandet som utomlands, att investera i sig själva och sina företag, att modigt pröva på nya möjligheter och förverkliga sina drömmar. Så uppstår en positiv spiral.

Vi har genomlevt ett svårt år. Ytterligare hundra tusen personer har blivit arbetslösa. Många företagare har utsatts för outhärdligt tryck på grund av coronan. Många har i sitt eget liv och arbete varit tvungna att tänja på sina resurser på ett sätt som prövar den psykiska hälsan. Samlingspartiet anser att varje människa och företagare förtjänar en ny chans.

Vi behöver snabbt en möjlighet till företagssanering. Indrivnings-, konkurs- och betalningsstörningsförfarandena ska jämkas i en riktning som stöder en snabb nystart. Företag och människor får inte tvingas sväva i ovisshet. Finland har lyckligtvis i större utsträckning än på 1990-talet insett betydelsen av att värna om företagandet.

En svår punkt när det gäller arbetsplatser och välfärd har varit att servicesektorn är smal. Det ska vi ändra på. Det ska vara möjligt för allt fler att köpa arbete. För närvarande försvårar den höga skattekillen i Finland utvecklingen av en ekologiskt hållbar serviceekonomi. Husrenoveringar görs med egna krafter, även om en yrkesutbildad person skulle göra jobbet bättre. En frisörföretagare måste klippa upp till fyra klienter för att ha råd att köpa sig en hårklippning.

Hushållsavdraget måste utvidgas. Reformen av den sociala tryggheten får inte lämnas att samla damm i kommittéer. Stöden måste helt enkelt göras sådana att människan alltid kan förbättra sitt liv genom egen aktivitet och företagsamhet. Beskattningen av arbete måste i sin helhet lindras i alla inkomstklasser.

Investeringarna har inte täckt företagens kapitalutgång i Finland på flera år. Investeringarna måste öka. Beskattningen av företagande behöver förändringar som alltid sporrar till smartast möjli-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

ga investeringar med tanke på tillväxt och förädlingsvärde, vare sig det gäller maskiner och fastigheter eller utbildning, forskning och försäljning. För att påskynda företagens investeringar överförs ändrings- och utvidgningsprojekt som gäller redan verksamma företag till anmälningsförfarande.

Intäkterna från försäljningen av statlig egendom och det som tillfaller Finland av EU:s återhämtningsfond måste i stället för att upprätthålla befintlig affärsverksamhet och konsumtionsutgifter, som är spridda över flera hundra objekt, investeras i några objekt som är avgörande för vår välfärd: kapitalisering av högskolorna, märkbara nivåhöjningar av FoU-medlen samt snabba kontakter mellan tillväxtcentra.

Miljöskadliga stöd ska minskas, men vi jämnar ut bakgrunden till vår export med andra medel. Farledsavgiften för sjötransporter är en direkt tilläggskostnad jämfört med Sverige, där den inte tas ut.

Grunden för Finlands framgång är hög kompetens. Så är det också i fortsättningen. Vi har sannoligen inte råd med att 15 procent av ungdomarna låter bli att studera på andra stadiet och blir utan examen i 2000-talets värld.

Situationen kan dock inte lösas genom att man använder nästan 129 miljoner euro i resurser för att skaffa skolböcker åt dem som inte heller nu riskerar att falla ut. Däremot måste de resurser som reserverats användas noggrant för att ge denna grupp verklig hjälp.

Vi finländare har insett att psykisk ohälsa är en av de viktigaste orsakerna till arbetsoförmåga och ännu mer till kortvariga problem i människornas liv. Terapigarantin är förutom hjälp också en investering i människans förmåga att utveckla sig själv och verka som en aktiv del av samhället.

Det finländska arbetslivet är bra och jämlikt i internationell jämförelse. Jämfört med Sverige medför att få barn dock en klart djupare indelning i mäns och kvinnors karriärutveckling och vidare i inkomsterna under livscykeln. Så kan vi inte ha det. Reformen av familjeledigheterna måste medföra en klar ändring.

Social- och hälsovårdsreformen kan inte genomföras på ett sätt som skär ned hundratals miljoner euro från städernas tjänster till strukturerna i alltför små kommuner och för små områden. Med denna politik fylls luckan härnäst igen med statens skuldpengar. Ökningen av social- och hälsovårdsutgifterna accelererar och städerna kan inte längre investera i spåranläggningar, vägar och utbildning. Dessa grundläggande felaktigheter måste fås på en sund bas och vi måste se fakta i ögonen.

I Finland efter coronan måste kommunerna på ett nytt sätt ta sin roll som föregångare inom utbildning samt närings- och sysselsättningstjänster. Överföringen av arbets- och näringsbyråernas huvuduppgifter till städerna torde i praktiken vara oåterkallelig, även om det görs som försök. Det är gott och väl. Men samtidigt måste man genuint skapa incitament och verktyg för städerna att utnyttja övergångsskedet så att maskineriet äntligen avhjälper matchningsproblemet mellan arbetslösa och arbetsgivare.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

Höjningen av läropliktsåldern löser inga problem — stödet ska erbjudas dem som verkligen behöver det

Finlands utbildningssystem är bland de bästa i världen. En utmaning är att deltagandet i småbarnspedagogiken är lågt. Alltför många avbryter utbildningen och nästan 15 procent av åldersklassen saknar examen på andra stadiet. Coronan har också lämnat sitt eget spår i elevernas och studerandenas vardag. Den förlängning av läropliktsåldern som regeringen föreslår kommer inte att lösa problemet. Av de 129 miljoner euro som årligen reserverats för reformen används hela 90 procent till annat än handledning och stödtjänster för eleverna. Största delen används för att ordna läromedel och skolskjutsar. Stödet riktas inte till dem som verkligen behöver det. Problemet är faktiskt och efter coronakrisen behövs satsningar för att ingen mot sin vilja ska tvingas ge upp.

Samlingspartiets mål är tvåårig förskoleundervisning för att alla ska få en starkare start för skolvägen. Den småbarnspedagogiska verksamhetens konsekvenser för den senare skolgången är obestridliga. Vi tryggar en garanti för grundläggande kunskaper för alla som avslutar grundskolan, så att var och en får tillräckliga grundläggande kunskaper och färdigheter för att gå vidare till andra stadiet. Utslagning bland unga förebyggs effektivast genom att man i tid ingriper i problem och tryggar individuella tjänster för var och en.

I samlingspartiets alternativ görs regeringens tidsbundna satsningar på att stärka utbildningens kvalitet och jämställdheten permanent. Dessutom sörjer man för resurserna för lärare och handledare inom yrkesutbildningen också över denna regeringsperiod. Anslagen för utvidgning av läroplikten används till att stärka undervisningens kvalitet, handledning och stödtjänster i stället för skolböcker och skoltransporter.

Samlingspartiet genomför en tvåårig förskoleundervisning för att deltagandet i småbarnspedagogiken ska stiga till den nordiska nivån. Inom den grundläggande utbildningen stärker vi den individuella grundskolan, utvecklar stödformerna för lärande, stärker studiehandledningen och genomför en skyldighet att ordna handledning i efterskott. På andra stadiet riktas satsningar på studiehandledning och höjning av nivån på läromedlen för att ingens studier ska äventyras på grund av kostnaderna för läromedel.

Vi fäster uppmärksamhet vid studerandenas välbefinnande genom att genomföra en terapigaranti så att var och en så snabbt som möjligt får tillgång till de mentalvårdstjänster som han eller hon behöver. Elevhälsan stärks och tillräckliga multiprofessionella tjänster garanteras.

Samlingspartiet litar på individen. Systemet motiverar inte de unga, utan systemet ska väcka studieglädje redan under grundskolan.

Det finns metoder för att stärka sysselsättningen

Välfärd uppstår endast och enbart genom arbete och företagande. Arbetet ger utkomst och möjlighet att förverkliga egna drömmar. Det är viktigt att alla deltar. Ett tillräckligt antal personer som arbetar avgör hur vi kan upprätthålla tjänster som är viktiga för människorna både i kommunerna och på statsnivå. Om vi inte lyckas höja sysselsättningen, finns det en risk för att hela väl-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

färdssamhällets finansieringsbas bryts ned permanent. Stärkandet av sysselsättningen måste vara det primära sättet att bekämpa hållbarhetsunderskottet.

Finland måste sätta upp som mål en sysselsättningsgrad på 75 procent fram till 2025 och 80 procent under de kommande 15 åren. Detta har varit möjligt till exempel i Danmark och Sverige — det är möjligt också hos oss. Enligt befolkningsprognosen innebär målet nästan 200 000 nya sysselsatta jämfört med den nuvarande nivån. När de stora åldersklasserna övergår till intjänade pensionsdagar är utmaningen stor.

De politiska beslutsfattarna har många medel till sitt förfogande, om det bara finns vilja att ta tag i dem. Erbjudandet av extra arbete ska göras lönsamt oberoende av utgångspunkterna. Det måste finnas tillräckliga incitament för mångsidiga arbetsperioder och företagande. Flit ska uppmuntras, inte bestraffas. Av varje extra euro som tjänas in genom arbetet ska alltid minst hälften fås i handen oberoende av utgångsläget. Det ska löna sig att arbeta och bedriva företagsamhet.

Sist och slutligen uppstår arbetsplatser endast till följd av lönsam företagsverksamhet. För företag måste erbjudandet av arbete göras attraktivt. För att arbetsgivaren för närvarande ska kunna betala arbetstagaren cirka 2 300 euro i nettolön, måste arbetsgivaren betala upp till 2 000 euro i lönebikostnader. Den höga skattekillen i Finland gör det inte möjligt att sporra till betalning av lön och ger arbetstagaren mindre i handen än i jämförelseländerna.

Det ska vara lönsamt att ta emot arbete i alla situationer. Det finns många orsaker till att arbetslösheten uppkommit och till arbetslöshetsperiodernas längd. De viktigaste förändringarna i de politiska åtgärderna kan fås genom att vårt passiva sociala trygghetssystem görs sporrande. Att ta emot arbete kan till och med minska de inkomster som blir kvar i handen, när utkomstskyddet för arbetslösa minskar mer än man får lön för arbetet. Den sociala tryggheten ska sporra i stället för att passivera. Finland får inte bli ett drönarsamhälle.

Exempelvis för studerande som lyfter stöd i nio månader lönar det sig inte längre att arbeta efter en månadslön på 1 000 euro, eftersom tilläggslönen helt och hållet skärs bort från studiestödet. Man måste också se till att arbetskraftsbyråerna, handledningen och det individuella stödet har tillräckliga resurser. Regeringens aktiveringsmodell som förpliktar till att söka arbete är ett projekt värt att stödja.

Regeringen lovade att höja antalet sysselsatta med 60 000 nya sysselsatta fram till 2023 jämfört med basscenariot. Syftet med ökningen av antalet sysselsatta var att finansiera de permanenta utgiftsökningar som regeringen redan gjort. I likhet med miljö- och social- och hälsovårdsreformen har sysselsättningslöftet stannat på berättelsernas nivå. Coronakrisen har förvärrat sysselsättningsläget flera gånger. Det hindrade inte regeringen från att skjuta upp målet att förbättra sysselsättningen endast till nästa valperiod. Regeringen sköt upp den till och med tre valperioder fram till 2030-talet. Samtidigt beslutade regeringen att det för dess sysselsättningsåtgärder inte längre behövs en på förhand gjord bedömning av sysselsättningseffekterna som finansministeriet gjort på det sätt som förutsätts i regeringsprogrammet. Regeringen har avstått från sitt löfte att respektera principerna för kunskapsbaserat beslutsfattande.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

Vid budgetmanglingen fattade regeringen beslut som finansministeriet bedömde ha endast cirka 15 000 nya sysselsatta som konsekvenser. Regeringen beslutade endast om sådana metoder som i första hand ökar de offentliga utgifterna med hundratals miljoner. När regeringens beslut som försvagar sysselsättningen tas med i beräkningarna, har regeringen till och med lyckats minska antalet sysselsatta. Om regeringens riktlinjer och avsikter inte beaktas, utan man i stället granskar de av informationstjänsten beräknade konsekvenserna av budgetpropositionerna för sysselsättningen, har de två regeringarnas budgetpropositioner en sammanlagd effekt på cirka 5 000 sysselsatta. Samlingspartiet har presenterat metoder för att få 120 000 sysselsatta.

Ett tillräckligt utkomstskydd för arbetslösa ska garanteras alla som redan nu bär upp en betydande andel av kostnaderna.

Det finländska systemet för utkomstskydd för arbetslösa inbegriper både det statligt garanterade utkomstskyddet för arbetslösa och möjligheten till tilläggsförsäkring via arbetslöshetskassan. Av det inkomstrelaterade utkomstskydd för arbetslösa som för närvarande betalas finansieras endast 5 procent genom kassornas medlemsavgifter. Däremot finansieras 57,5 procent med arbetslöshetsförsäkringsfondens arbetslöshetsförsäkringspremier och 37 procent med statens skatteinkomster. De som inte hör till kassorna betalar alltså ca 95 procent av finansieringen av den inkomstrelaterade finansieringen, men deras trygghet är ofullständig när de drabbas av arbetslöshet.

Oftare faller lågutbildade personer med svag ställning på arbetsmarknaden utanför kassorna. Medlemsavgifterna för kassor med lägre inkomstnivå är ofta högre. Arbetstagarna befinner sig således i en ojämlik ställning sinsemellan. Den nuvarande modellens svaghet är att även de som under flera års tid har betalat den lagstadgade arbetslöshetsförsäkringspremien i olika anställningsförhållanden kan lämnas utanför skyddet. De har alltså betalat försäkringspremien utan att få något försäkringsskydd.

Det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa måste därför utvidgas till att gälla också dem som av någon anledning inte är medlemmar i arbetslöshetskassorna. Kostnadseffekterna har bedömts exempelvis av Mauri Kotamäki 2018. En modell, där ansvaret för ordnandet av det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa har överförts på Folkpensionsanstalten ökar enligt utredning nettoeffekten för de offentliga utgifterna med ca 138 miljoner euro. Genom reformen gallras överlappande förvaltning och byråkrati bort. Enligt en utvärdering av riksdagens informationstjänst har samma modell en sysselsättningsminskande effekt. Den slutliga effekten på sysselsättningen klarnar när man beslutar om detaljerna i modellen. Som helhet anser Samlingspartiet att nyttan med reformen är större än kostnaderna. Samlingspartiet anser det vara viktigt att utvidgningen genomförs oberoende av andra ändringar i systemet för utkomstskydd för arbetslösa. Det handlar om rättvisa.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 1

Riksdagen förutsätter att regeringen för Finland utarbetar en trovärdig plan för att balansera de offentliga finanserna.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

Reservationens förslag till uttalande 2

Riksdagen förutsätter att regeringen förbinder sig att fatta beslut om reformer genom vilka sysselsättningsgraden fram till 2025 stiger till 75 procent.

Reservationens förslag till uttalande 3

Riksdagen förutsätter att regeringen förbinder sig att återinföra de bedömningar som finansministeriet gjort på förhand i beslut som förbättrar sysselsättningen.

Reservationens förslag till uttalande 4

Riksdagen förutsätter att regeringen förbinder sig att jämna ut skuldkvoten till 75 procent före 2025 och därefter vända skuldkvoten nedåt mot den skuldkvot som fastställts i stabilitets- och tillväxtpakten fram till 2035.

Reservationens förslag till uttalande 5

Riksdagen förutsätter att regeringen som grund för sysselsättningspolitiken tar ett förslag som beretts av finansministeriet om metoder för att öka sysselsättningen, med undantag för studieförmånerna som helhet. Sammanlagt skulle genomförandet av förslagen stärka sysselsättningen för cirka 55 000 personer.

Reservationens förslag till uttalande 6

Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål överlämnar en proposition till riksdagen i syfte att möjliggöra rättvisa lokala avtal i alla företag.

Reservationens förslag till uttalande 7

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att sänka avgifterna för småbarnspedagogik med sammanlagt 100 miljoner jämfört med 2020.

Reservationens förslag till uttalande 8

Riksdagen förutsätter att regeringen överlämnar en proposition till riksdagen med förslag till gradering av det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa så att det i början av arbetslösheten är bättre än för närvarande och sjunker stegvis när arbetslösheten drar ut på tiden

Reservationens förslag till uttalande 9

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att förbättra stödet för läroavtalsutbildning och förbättra modellen för läroavtalsutbildning, för att ungdomsarbetslösheten ska kunna minskas betydligt.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

Reservationens förslag till uttalande 10

Riksdagen förutsätter att regeringen inleder en mer omfattande reform för att stävja kostnaderna för det allmänna bostadsbidraget och avveckla bidragsfällor.

Reservationens förslag till uttalande 11

Riksdagen förutsätter att regeringen stävjar ökningen av utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa och stärker sysselsättningen genom att återställa utkomstskyddet för arbetslösa till 2019 års nivå.

Reservationens förslag till uttalande 12

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att de som har de lägsta inkomsterna ska få bättre åtkomst till de hyresbostäder som stöds av samhället.

Reservationens förslag till uttalande 13

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag om att slopa arbetslöshetsslussen helt och hållet.

Reservationens förslag till uttalande 14

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition om att återinföra en självrisk på sju procent av boendekostnaderna i utkomststödet.

Reservationens förslag till uttalande 15

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag om att frysa indexhöjningarna av det allmänna bostadsbidraget.

Reservationens förslag till uttalande 16

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition om höjning av det skyddade beloppet vid utsökning till 900 euro.

Reservationens förslag till uttalande 17

Riksdagen förutsätter att regeringen återkallar den reform av familjeledigheterna som den berett och som försämrar sysselsättningen och lämnar en proposition till riksdagen med förslag till en reform av familjeledigheterna som genuint främjar sysselsättningen och jämställdheten.

Reservationens förslag till uttalande 18

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

Riksdagen förutsätter att regeringen påskyndar totalreformen av den sociala tryggheten så att det blir mer lönsamt att arbeta.

Reservationens förslag till uttalande 19

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att underlätta och förenkla arbetskraftsinvandring.

Reservationens förslag till uttalande 20

Riksdagen förutsätter att regeringen sörjer för företagens verksamhetsförutsättningar genom att fortsätta avvecklingen av normer och genom att trygga en stabil omvärld för företagarna.

Reservationens förslag till uttalande 21

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att man inte längre ska tjäna in pension på inkomstrelaterade arbetslöshetsförmåner.

Reservationens förslag till uttalande 22

Riksdagen förutsätter att regeringen stärker högskolornas kapital med en miljard euro genom att utnyttja statens egendom.

Reservationens förslag till uttalande 23

Riksdagen förutsätter att regeringen utnyttjar statens egendom för tillväxtinvesteringar och kapitaliserar projektbolag för snabba banförbindelser med två miljarder.

Reservationens förslag till uttalande 24

Riksdagen förutsätter att regeringen utnyttjar statens egendom för att tillföra kapital till Finlands Malmförädling Ab.

Reservationens förslag till uttalande 25

Riksdagen förutsätter att regeringen återtar sin proposition om höjning av läropliktsåldern och hänvisar de resurser som är avsedda för läromedel och skolskjutsar till åtgärder som genuint förebygger skolavhopp.

Reservationens förslag till uttalande 26

Riksdagen förutsätter att regeringen lägger fram ett förslag om att utvidga den inkomstrelaterade delen också till dem som inte hör till kassan.

Reservationens förslag till misstroendeförklaring

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

Riksdagen konstaterar att regeringen inte visar sitt engagemang för de mål för den ekonomiska politiken som skrivits in i regeringsprogrammet, eller för regeringens övriga finanspolitiska riktlinjer. Regeringsprogrammets mål att höja sysselsättningsgraden till 75 procent och balansera den offentliga ekonomin är värda att understöda. Regeringen utarbetade redan för i år en budget med ett underskott på fem miljarder utan att beakta inkomsterna från försäljningen av statens egendom. Åtgärderna i nästa års budget ökar skulden och de permanenta utgifterna på ett oändamålsenligt sätt. Vid budgetmanglingen hösten 2020 meddelade regeringen att den inte ens eftersträvar balans i de offentliga finanserna under tio års tid och avstod från de viktigaste målen för sysselsättningspolitiken. Regeringen har inte ens kunnat lägga fram en trovärdig plan för att jämna ut den offentliga skuldkvoten. Regeringens mål och dess handlingar är uppenbart oförenliga med varandra. Riksdagen konstaterar att regeringen har misslyckats och därför inte har riksdagens förtroende.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 21

RIKSDAGEN

20. Riksdagens justitieombudsman

01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)

Justitieombudsmannens kanslis uppgift att övervaka och främja tillgodoseendet av de äldres rättigheter måste stärkas. De äldre och deras närstående lämnar in få klagomål, så övervakningen måste vara föregripande och ske på eget initiativ.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 21.20.01 med 300 000 euro för övervakning av tillgodoseendet av äldres rättigheter inom äldreomsorgen.

Huvudtitel 23

STATSRÅDETS KANSLI

01. Förvaltning

02. Avlöningar till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)

I nästa års budget föreslås en höjning på sammanlagt nästan 5 miljoner euro av ministrarnas, statssekreterarnas och specialmedarbetarnas löneanslag jämfört med 2019 års bokslut. Ökningen beror på att ministrarna, statssekreterarna och specialmedarbetarna är fler och att deras löner har

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

höjts. Ökningen är totalt nästan 80 procent. Antalet statssekreterare har ökat från fyra till 19 från förra regeringsperioden och antalet specialmedarbetare från 42 till 66 specialmedarbetare. Dessutom ska antalet ministrar öka med två.

Regeringen har inte kommit med någon ordentlig motivering till varför den höjer sina egna löner och anställer fler medarbetare. Finlands EU-ordförandeskapsperiod gav förståeligt nog extra arbete, men det har inte föreslagits fler temporära personer ens från början och också ordförandeskapsperioden är redan förbi. Det finns inga giltiga skäl för att fördubbla antalet medarbetare på det här sättet. Därför föreslår vi att tillägget jämkas och att anslagsökningen halveras.

Vi föreslår

att riksdagen minskar moment 23.01.02 med 2 500 000 euro från anslaget till lönekostnader för ministrarna, deras statssekreterare och specialmedarbetarna.

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Internationellt utvecklingsarbete

66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)

Samlingspartiet anser att Finland bör utarbeta en trovärdig vägkarta, som omfattar flera valperioder, för hur det långsiktiga målet på 0,7 procent ska nås. Hållbar utveckling kräver ett hållbart och långsiktigt utvecklingssamarbete. Främjandet av kvinnors och flickors rättigheter och störet av demokratin står i centrum för Finlands utvecklingssamarbete.

Samlingspartiet anser att konsekvens, hållbarhet och genomslagskraft utgör centrala principer i detta arbete. Samlingspartiet anser att utvecklingssamarbetet är viktigt och vill visa sitt stöd för det långsiktiga arbetet. Utveckling kan ske endast om utvecklingsländerna själva förbinder sig till utveckling och vill påverka sin egen framtid. Målet är att uppnå hållbara resultat så att utvecklingsländerna till slut kan klara sig själva, utan att vara beroende av bistånd från västländerna.

Sedan 2016 har en del av Finlands utvecklingsbistånd utgjorts av finansiella investeringar. I det avseendet följer Finland en global trend. Bakgrunden är de kalkyler som visar att FN:s mål för hållbar utveckling inte kan nås utan privata aktörer och investeringar. Samlingspartiet ser det som väsentligt att stärka de finansiella investeringarna för att säkerställa utvecklingssamarbetets effektivitet och resultat.

Vi föreslår

att riksdagen som en minskning av höjningen av biståndet under moment 24.30.66 minskar anslagen för utvecklingssamarbete med 50 000 000 euro.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

89. Finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet (reservationsanslag 3 år)

Utvecklingssamarbetet i investeringsform har bevisats vara en av de mest framgångsrika formerna av utvecklingssamarbete. Av utrikesministeriets utvecklingspolitiska resultatrapport från 2018 framgår det att det investeringsbaserade och företagsorienterade utvecklingssamarbete som den föregående regeringen drev har mångdubblat resultaten av utvecklingssamarbetet. I resultatrapporten rekommenderas att denna typ av utvecklingssamarbete i form av investeringar fortsätter.

Sedan 2016 har en del av Finlands utvecklingsbistånd utgjorts av finansiella investeringar. I det avseendet följer Finland en global trend. Bakgrunden är de kalkyler som visar att FN:s mål för hållbar utveckling inte kan nås utan privata aktörer och investeringar. Samlingspartiet ser det som väsentligt att stärka de finansiella investeringarna för att säkerställa utvecklingssamarbetets effektivitet och resultat.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 24.30.89 med 50 000 000 euro för investeringsbaserat utvecklingssamarbete.

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Åklagarna

01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Samlingspartiet vill öka antalet åklagare. Den finländska åklagarmyndighetens resurser är mycket låga i förhållande till den alleuropeiska nivån. Medan Finland har 7 åklagare per 100 000 invånare är medeltalet för Europa 11 åklagare per 100 000 invånare. Samlingspartiet anser att antalet åklagare måste höjas med 440 åklagare, vilket innebär att nivån stiger till 8 åklagare per 100 000 invånare. För detta föreslår vi ett permanent tilläggsanslag på 4,5 miljoner euro.

Samlingspartiet förutsätter att resurserna för aktörerna i hela rättskedjan tryggas. Man bör komma ihåg att när polisen får högre anslag ökar det arbetsmängden och resursbehoven också i andra delar av rättskedjan.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 25.10.03 med 4 500 000 euro för utökning av åklagarväsendets personal och förkortning av behandlingstiderna.

40. Verkställighet av straff

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Enligt utredning har 17 fängvaktare under knappt 1,5 års tid blivit utsatta för misshandel där organiserad brottslighet är kopplad till gärningarna. Det systematiska våldet mot fängvaktarna är chockerande. Ingen myndighet ska behöva vara rädd för våld i Finland.

Samlingspartiet förutsätter att väktarnas nödrop hörs så att säkerheten i fängelserna stärks. Samlingspartiet anser dessutom att det är viktigt att regeringen reserverar tillräckliga resurser för att det nya kvinnofängelset i Tavastehus ska kunna tas i bruk i full omfattning.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 25.40.01 med 1 800 000 euro till Brottspåföljdsmyndigheten för att stärka säkerheten i fängelserna och för att det nya kvinnofängelset i Tavastehus ska kunna tas i bruk i full omfattning.

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Polisväsendet

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Ett tillräckligt antal poliser överallt i Finland garanterar en trygg vardag. Oberoende av boplatssort måste man kunna lita på att hjälpen är tillgänglig och att brotten inte förblir outredda.

Före valet förband sig alla riksdagspartier att höja antalet poliser till 7 850 årsverken. Men efter valet gjorde regeringspartierna en kovändning. Regeringen har som mål endast 7 500 årsverken före 2022. I den offentliga debatten har sakkunniga konstaterat att antalet är otillräckligt.

Under förra regeringsperioden började antalet årsverken vid polisen under Samlingspartiets ledning äntligen stiga. På den här vägen vill Samlingspartiet fortsätta. Samlingspartiet har förbundit sig till att antalet årsverken för polisen höjs från nuvarande nivå till över 8 000 årsverken.

I Finland finns det också för närvarande tiotals poliser som saknar tjänster och som när den politiska viljan finns skulle kunna anställas snabbt. Det är dock inte möjligt att på ett ögonblick hitta det antal utbildade poliser som vi föreslår. Därför skulle under de första åren största delen av medlen styras till att utöka polisutbildningen och förbättra polisens funktionsförmåga i synnerhet genom upphandling av informationsteknik och annan utrustning.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 26.10.01 med 40 000 000 euro för anställning av nya poliser, utvidgning av polisutbildningen och förbättrande av polisens funktionsförmåga, i synner-

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

het genom anskaffning av informationsteknik och annan utrustning och att följande uttalande godkänns:

Reservationens förslag till uttalande 27

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar behövliga åtgärder för att höja antalet poliser från nuvarande nivå till över 8 000 årsverken.

40. Invandring

01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Befolkningen i arbetsför ålder i Finland minskar samtidigt som antalet äldre ökar. Ekvationen utmanar grunden för vår välfärd. En allt mindre grupp i arbetsför ålder måste genom sitt eget arbete kunna bära upp välfärden hos en växande grupp som lämnat arbetslivet. För att tjänsterna i välfärdssamhället ska kunna skötas på ett hållbart sätt och beskattningen av löntagarna hållas skälig, behöver vi fler arbetstagare i arbetsför ålder i Finland.

Bristen på kunnig arbetskraft utgör i värsta fall ett hinder för företagens tillväxt och nya investeringar. Utvidgning av företag och nyanställningar får inte hindras genom stela och långsamma attillståndprocesser.

Samlingspartiet har föreslagit att det i Finland skapas ett certifikat för en rättvis arbetsgivare för företag som utlovar ett snabbt attillståndsförfarande på två veckor för arbetstagare som kommer i arbetsgivarens tjänst från utlandet. Det företag som får certifikatet förbinder sig till egenkontroll och rapportering. Förvaltningen av arbetstillstånd ska automatiseras och digitaliseras.

Dessutom bör den röriga och byråkratiska processen för arbetstillstånd, som nu är splittrad mellan de tre ministerierna, koncentreras till en resultatansvarig enhet. Utländska medborgare som utexamineras från en finländsk högskola ska beviljas automatiskt uppehållstillstånd och studerande från länder utanför EU/EES-området rätt till skatteavdrag för terminsavgifter i Finland.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 26.40.01 med 10 000 000 euro för att effektivisera behandlingen av Migrationsverkets arbetsrelaterade uppehållstillstånd.

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

90. Stöd till kommunerna

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservice (förslagsanslag)

När livslängden förlängs och ett långt liv blir allt vanligare måste man i prioriteringarna inom välfärdspolitiken beakta den allt större och mångsidigare gruppen äldre samt deras individuella önskemål och behov. Allt fler medborgare är friska och funktionsdugliga ännu i årtionden efter pensioneringen. I och med att antalet välmående och aktiva seniorer ökar accentueras betydelsen av fritidstjänster och funktioner som stöder äldres delaktighet som välfärsfaktorer.

Äldres stöd för vardagliga åtgärder ska tryggas så att alla har möjlighet att leva på sitt eget sätt, få en värdig ålderdom och behålla möjligheten till individuella val. En god vardag förutsätter förutom hälsa, säkerhet och ekonomi också möjlighet till delaktighet och självförverkligande. Mångsidiga fritidstjänster, såsom motions- och kulturtjänster, är viktiga faktorer som ökar välfärden i många äldres vardag. Diskriminering på grund av ålder måste utrotas i vårt samhälle.

Digitala lösningar och digital teknik måste fås till hjälp för att göra det lättare för äldre att utträtta ärenden och kommunicera. För äldre personer behövs lättillgängliga verktyg, såsom terminaler med flera tjänster, och stöd för att ta dem i bruk. Alla är inte tillgängliga via smarta apparater. För dem ska det finnas andra servicealternativ. Det ska göras upp en nationell strategi för användningen och utnyttjandet av hälsoteknik i social- och hälsovårdstjänsterna.

Äldreomsorgen som helhet, hemvården, familjevården för äldre, omsorgen dygnet runt och närstående vården ska förnyas så att var och en kan lita på att få individuell vård, omsorg och rehabilitering av hög kvalitet vid behov. Personalens kompetens och tillräcklighet samt förutsättningarna för ett gott arbetsliv i olika former av tjänster för äldre måste säkerställas.

Vi behöver fler vårdare och annan personal för att trygga högklassiga tjänster för äldre. Vårdpersonalen måste ökas jämnt också för hemvården utöver vården dygnet runt.

Servicesedlar och personliga budgetar ska utnyttjas för att trygga den serviceform som bäst lämpar sig för äldre personers och till exempel funktionshindrades behov samt för att stärka självbestämmanderätten.

Incitamenten och möjligheterna till närstående- och familjevård bör ökas. Närståendevårdarnas ork och flexibla fridagar kan utöver genom servicesedlar stödjas förutom genom hemhjälpstjänster, ambulerande familjevårdare och en personlig budget samt genom dygnetruntvård och dagverksamhet. Tillsammans med närståendevärdfamiljer bör det byggas en fungerande vårdhelhet som förebygger belastning och utmattning hos närståendevårdaren samt säkerställer god omsorg. Strategin för närståendevården ska uppdateras.

Det nationella minnesprogrammet bör fortsätta och förankringen i regionerna effektiviseras i syfte att främja vardagen för minnessjuka i olika åldrar och deras närstående. Det behövs ett pilotprojekt för stödd omsorgsledighet vid kortvarig vård av närstående eller exempelvis vid vård i livets slutskede. Den som arbetar ska ha möjlighet att vårda en insjuknad närstående med stöd, när det är fråga om kortvarigt behov av omsorg.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

Tjänsterna ska upprätthålla de äldres hälsa och funktionsförmåga och vara preventiva och rehabiliterande. Användningen av motion och idrott som behandlingsform och rehabilitering ska stärkas. Förebyggande arbete och ett rehabiliterande arbetssätt ska vara med i alla tjänster för äldre.

För att de yrkesutbildade personerna inom vård- och omsorgssektorn ska kunna utökas och kvarstå i branschen behövs det en långsiktig plan där bland annat utbildningsbehoven och den arbetsrelaterade invandringen beaktas. Inte bara antalet anställda är en viktig fråga, utan också arbetsfördelningen och personalens kompetens. Personalen ska garanteras tillräcklig och regelbunden fortbildning. Det måste skapas vägar för fortbildning.

Yrkesutbildade personer inom vård- och omsorgsarbete ska tillförsäkras möjlighet att koncentrera sig på arbete som motsvarar deras kompetens genom att utnyttja stödtjänster. Nya tekniska lösningar måste introduceras som stöd inom äldreomsorgen. Vidare är det viktigt att arbetsledning- en fungerar på alla nivåer. Det är viktigt att beakta möjligheterna till samarbete med organisationer och frivilliga.

Vi måste se till att det finns tillräckligt stor kvalificerad och kunnig personal inom äldreomsorgen. För att trygga högkvalitativ omvårdnad av äldre behövs det fler vårdare och mer personal i övrigt. Dessutom måste tjänsterna för äldre utvecklas. I sin skuggbudget föreslår Samlingspartiet en permanent anslagsökning på sammanlagt 73 miljoner euro för bättre äldreomsorg. Av beloppet ska 50 miljoner användas för att anställa mer personal. Personalresurser inom äldreomsorgen måste fördelas på ett rättvist sätt. Vi föreslår tusen vårdare till inom hemvården och för vård dygnet runt. Det anslag som behövs för mer personal ska anvisas kommunerna genom höjda statsandelar.

Lagen om kundavgifter för social- och hälso- och sjukvård bör ses över för att undanröja vårdhinder och stärka jämställdheten inom hälsan. I Finland är klientavgifterna inom hälso- och sjukvården de högsta i de nordiska länderna och en faktor som fördjupar marginaliseringen. Avgiftsfria hälso- och sjukvårdstjänster för barn minskar hälsoskillnaderna och främjar att alla barn får tjänster på lika villkor. Det är viktigt att barn i familjer med många sjukdomar och handikapp får rehabilitering och fysioterapi avgiftsfritt. Insjuknande är fortfarande en stor risk för fattigdom och utslagning. För att förbättra barnens jämlikhet bör tjänsterna inom hälso- och sjukvården för minderåriga vara helt avgiftsfria.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 28

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att anställa tusen vårdare till i hemvården och dygnetruntvården.

Reservationens förslag till uttalande 29

Riksdagen förutsätter att regeringen lägger fram ett lagförslag om slopande av serviceavgifterna inom hälso- och sjukvården för alla minderåriga.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet

41. Energiskattestöd (förslagsanslag)

Samlingspartiet anser att tyngdpunkten i företagsstöden bör förskjutas så att de stöder produktutvecklingen och utsläppsfria lösningar. Systemet med återbäring av energiskatt för industrin slopas samtidigt som elskatteklass II för industrin sänks till den miniminivå som EU tillåter. Samtidigt är det motiverat att slopa återbäringen av energiskatten för jordbruket i fråga om fossila bränslen.

Med de medel som sparas in stöds i stället ibruktage av ren teknik och forskning på detta område samt lindras beskattningen av arbete genom en skattereform i linje med hållbar utveckling.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 30

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition till riksdagen med förslag till slopande av återbäring av energiskatt för jordbruket i fråga om fossila bränslen.

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom ansvarsområdet

53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)

I framtiden genereras tillväxt och konkurrenskraft via kompetens. Den stora frågan hur vi ska få tillgång till kvalificerad arbetskraft måste lösas genom satsningar på kontinuerligt lärande. Finland måste utarbeta ett framtidsavtal för kompetens där staten, arbetsmarknadens organisationer och utbildningsanordnarna är parter.

Syftet med reformen av kontinuerligt lärande är att skapa nya möjligheter till kompetensutveckling inom alla branscher. I synnerhet måste möjligheterna till kontinuerligt lärande och kompetensutveckling bli bättre inom områden där kravet på strukturomvandling är stort och inom områden där utbildningsnivån är låg.

Reservationens förslag till uttalande 31

Riksdagen förutsätter att anslagen för kontinuerligt lärande används för att skapa förutsättningar för kontinuerligt lärande och uppdatering av kompetens i stället för att inrätta en ny myndighet.

10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning och fritt bildningsarbete

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

20. Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)

Varje år går hela 6 000 ungdomar ut grundskolan utan att ha tillräckliga skriftliga och matematiska färdigheter. Varje år riskerar tusentals ungdomar att marginaliseras i vårt samhälle. Också den långa positiva utvecklingen i våra inlärningsresultat har stannat upp, och alla skolelever hänger inte med.

De tidiga åren är den mest effektiva perioden i vår utbildning. Vi behöver åtgärder som stärker lika möjligheter till lärande för alla genast i början av skolgången. Senare är det svårt att rätta till det som man inte har lärt sig i den tidiga barndomen och de första åren i grundskolan. Genom att satsa på småbarnspedagogisk verksamhet, förskola och de första stegen i grundskolan kan vi säkerställa att alla barn får en starkare, mer motiverande och jämlikare skolgång.

Grundskolan ska garantera var och en tillräckliga kunskaper och färdigheter för en senare studieväg. Fokus måste sättas på att säkerställa kompetensen. God läs-, skriv- och räkneförmåga måste förvärvas på grundstadiet, eftersom starka grundläggande färdigheter är en förutsättning för att fortsätta med studierna och för att klara sig i livet.

Varje elev som behöver stöd ska få det oberoende av var de är bosatta. Det ska inledas en sakkunnigberedning och sakkunnigbedömning av hur stödet och integrationsprincipen i tre steg fungerar. Stödet i tre steg behöver ses över för att garantera alla tillräckligt stöd. Den administrativa bördan måste reduceras och onödig byråkrati avskaffas. Stödformerna måste vara många så att också undervisning i smågrupper är möjlig när eleverna behöver det. Regeringen åtgärdar inte problemen med möjligheterna att få stöd.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 32

Riksdagen förutsätter att regeringen ändrar anslagen av engångsnatur för att utveckla jämlikheten och kvaliteten inom den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken till permanenta anslag.

Under den förra valperioden genomfördes ett lyckat försök med avgiftsfri småbarnspedagogik. Detta följs upp med ett riksomfattande försök med en tvåårig förskola. Genom den tvååriga förskoleundervisningen kan man jämna ut början av skolgången och skapa förutsättningar för lärande.

Riksdagen har antagit en lag om ett försök med tvåårig förskoleundervisning. Här är regeringens ambitionsnivå alltför låg. Samlingspartiet anser att målet bör vara att den tvååriga förskoleundervisningen blir en permanent verksamhetsmodell inom utbildningssystemet.

Dessutom bör det noteras att regeringen har sagt att den kommer att finansiera försöket med anslagen för kvalitets- och jämställdhetsprogrammet inom småbarnspedagogiken. Det är dock pro-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

blematiskt att det programmet upphör 2022. I praktiken har regeringen inte reserverat några resurser för att fullt ut kompensera kommunerna för försöket.

Samlingspartiet vill finansiera övergången till en tvåårig förskoleundervisning stegvis: först genom att göra visstidsanslagen permanenta och från 2024 genom att rikta regeringens anslag för att utvidga läroplikten mer effektivt till de tidiga åren.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 33

Riksdagen förutsätter att den tvååriga förskoleundervisningen görs till en permanent verksamhetsmodell i hela landet utifrån de erfarenheter som fås av försöket.

30. Statsandelar och statsunderstöd för driftkostnader för grundläggande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)

Varje år går hela 6 000 ungdomar ut grundskolan utan att ha tillräckliga grundläggande kunskaper och färdigheter för skolframgång på andra stadiet. Det finns brister i läs-, skriv- och räknefärdigheterna. Pisaframgångarna har också blivit sämre under de senaste åren. Det är helt klart att blickarna måste vändas mot grundskolan.

Grundskolan har varit en historisk innovation. Vi har rentav blivit så vana vid den att vi inte i tid har kunnat ta itu med de utmaningar som funnits. Vi behöver en fördomsfri reform av den grundläggande utbildningen för att säkerställa en stark kunskapsbas hos varje barn och ung person.

Coronaläget har medfört betydande utmaningar för utbildningsanordnarna. Det finns risk för att de exceptionella undervisningsarrangemangen i praktiken kommer att fortsätta åtminstone delvis nästa år. Utöver detta kommer regeringen att införa nya skyldigheter för kommunerna och utbildningsanordnarna mitt under coronakrisen. Nu är det dags att satsa på att var och en ska ha en god grund för lärande. Vi behöver åtgärder som säkerställer att alla som går ut grundskolan har tillräckliga kunskaper och färdigheter för studier på andra stadiet och för att klara sig i livet.

Regeringen måste också skyndsamt vidta åtgärder för att höja hemkommunsersättningen till privata utbildningsanordnare så att den motsvarar de faktiska kostnaderna och på så sätt säkerställa att alla elever har lika ställning oberoende av utbildningsanordnaren.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 29.10.1930 med 21 000 000 euro för att stödja möjligheterna att uppnå grundläggande kunskaper och färdigheter och för att avhjälpa de inlärningsbrister som uppstod på grund av coronaepidemin.

20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)

Utbildning är ett effektivt sätt att förebygga utslagning bland unga, visar forskning. För närvarande är det alltför många som inte har någon annan utbildning än grundskola. Utan utbildning på andra stadiet är det svårt att hävda sig på arbetsmarknaden och i samhället.

Vi ställer oss bakom målet att alla ska avlägga minst examina på andra stadiet. Vi måste målmedvetet arbeta för att färre unga står utanför utbildning och arbetsliv. Det förutsätter dock samarbete över förvaltningsgränserna. Ingen ska behöva avbryta sin skolgång på grund av för höga kostnader.

Vid utfrågningen av sakkunniga lyftes det fram att förlängd läropliktsålder inte är ett effektivt sätt att åtgärda utslagning och skolavhopp bland barn och unga. Förlängd läropliktsålder är en mekanisk åtgärd som i sig inte garanterar att de studerande under utbildningen uppnår adekvat kompetens för en senare utbildningsväg eller för arbetslivet.

Samlingspartiet anser att vi i stället för att höja läropliktsåldern behöver stöd i rätt tid under hela skolgången från de tidigaste åren till andra stadiet. Vi anser att anslagen för att höja läropliktsåldern måste användas till åtgärder som är så verkningsfulla som möjligt, bland annat stöd för lärande, mer studiehandledning och skyldighet att ordna vägledning i efterhand. Eleverna ska ha rätt att få stöd och studiehandledning efter att de har avbrutit studierna. Stödet ska särskilt inriktas på de ungdomar som löper risk att bli marginaliserade.

Yrkesutbildningen behöver ett permanent tillskott till basfinansieringen. Med anslaget får yrkesutbildningen tusen nya lärare. Samtidigt måste vi utöka stödåtgärderna för handledning och försäkra oss om att reformen av yrkesutbildningen slutförs.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 34

Riksdagen förutsätter att regeringen ändrar anslagen av engångsnatur för anställning av lärare och handledare samt för stödåtgärder för undervisning och handledning till permanenta anslag.

40. Högskoleundervisning och forskning

51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)

Klimatförändringen, att klara av coronakrisen och många andra globala utmaningar kräver betydande forskningsinsatser. Endast genom vetenskap och forskning på hög nivå kan vi svara på de stora utmaningarna i vår tid. Finland måste vara en föregångare och en attraktiv miljö för vetenskaplig forskning.

Finland är världens bästa och internationellt mest attraktiva land för att bedriva forskning och utveckla nya produkter. Vi väljer skickligt de starka sidor som vi koncentrerar oss på och investerar

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

i. Det allmänna stöder uppkomsten av forsknings- och kompetenscentra på hög nivå med stabil och förutsägbar forskningsfinansiering samt till exempel genom att fortsätta med flaggskeppsverksamheten för forskning.

Vid sidan av den offentliga aktören behöver vi en stark privat sektor som satsar på forskning och produktutveckling. Nyckelfrågan är hur vi får privata företag att investera i forskning och innovationsarbete i Finland.

Vi satsar starkt på forskning och hög kompetens. Vi kapitaliserar yrkeshögskolorna och universiteten med en miljard. Detta stärker högskolornas ekonomiska autonomi och är en verklig investering i framtiden. Samlingspartiet kräver att den offentliga permanenta finansieringen av FUI-verksamheten höjs med 100 miljoner euro varje år under de följande tio åren.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 29.40.51 med 25 000 000 euro för forskningsanslag till Finlands Akademi för unga forskares karriär.

70. Studiestöd

55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)

Hur tjock eller tunn plånbok man har får inte vara något hinder för att få utbildning. Läromaterialstillägget från förra valperioden måste få en fortsättning och effekterna av tillägget bedömas. Läromaterialstillägget förbättrar den ekonomiska situationen i synnerhet för studerande i gymnasieutbildning eller yrkesutbildning som lever i familjer med låga inkomster. Var och en ska ha möjlighet att utbilda sig oberoende av förmögenhet. Samlingspartiet anser att läromaterialstillägget måste få en fortsättning och dess nivå höjas. Läromaterialstillägget kan i högre grad sättas in tidigare så att de studerande får mer stöd i början av studierna när de måste göra större ekonomiska anskaffningar, till exempel bärbara datorer.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 35

Riksdagen förutsätter att regeringen återtar utvidgningen av läroplikten och inför ett anslag på 1,9 miljoner euro för fortsatt läromedelstillägg.

De studerandes vardag underlättas genom att de nuvarande inkomstgränserna för studiestödet höjs med 50 procent. Då ökar årsinkomsterna för en studerande som får studiestöd i nio månader med 6 000 euro till 18 000 euro. De nuvarande inkomstgränserna gör det svårare för de studerande att skaffa extra inkomster. Att vara för flitig straffar sig nämligen snabbt.

I år har FPA återkrävt studiestöd av nästan 40 000 studerande på grund av inkomstgränserna. Enligt en rapport från Löntagarnas forskningsinstitut ökar de offentliga samfundens nettoinkomster med uppskattningsvis 6 miljoner euro om året, om inkomstgränserna höjs med 50 procent.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 36

Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt lämnar en proposition om ändringar i lagen om studiestöd som innebär att maximibeloppet för fri inkomst höjs med 50 procent.

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Lönsamheten inom jordbruket har fortsatt varit svag, och i ljuset av de ekonomiska nyckeltalen är helhetsbilden dyster. Trots den snabba ökningen av gårdarnas storlek har de ekonomiska resultaten försämrats från millennieskiftet till 2016. Då uppnåddes 2000-talets svagaste resultat. En lätt förbättring har skett under de senaste två åren, men den räcker inte till för att lösa lönsamhetsproblemet. Regeringen har alltför långsamt tagit tag i de åtgärder som utredningsman Reijo Karhinen föreslagit. Den finländska jordbruksproduktionen måste bli mer företagsinriktad och attraktiv särskilt för unga aktörer.

Med tanke på livsmedelsproduktionens framtid är det avgörande att jordbrukets lönsamhet utvecklas. Ju bättre priset på produkterna är, desto hälsosammare och livskraftigare blir marknadsmiljön. Stöden ska enligt vår åsikt riktas till att främja ett aktivt och modernt jordbruk. Kontrollsystemet måste utvecklas så att det är mer jordbrukarorienterat och mer coachande. Vi uppmuntar regeringen att vidta åtgärder för att stödja samarbete mellan jordbruksföretagen. Större samarbete kan utvecklas exempelvis inom biogasproduktionen. Likaså måste man satsa på producenternas kompetens och minska den administrativa bördan.

Vi noterar också att ersättningarna till jordbrukarna för skador orsakade av vitkindade gäss har ökat igen. Regeringen måste därför snabbt överlämna en proposition om att vitkindade gäss ska omfattas av jaktlagen. Miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet har olika syn på hur frågan ska lösas i synnerhet med avseende på budgettekniken. Administrativa meningsskiljaktigheter måste läggas åt sidan nu när odlarna lider nöd. I Sverige och Estland har den flexibilitet som fågeldirektivet möjliggör utnyttjats så att vitkindad gås är en art som omfattas av jaktlagen och genomförandet av fågeldirektivet sker genom jaktlagen.

Vi fäster uppmärksamhet vid den tioåriga beredningen och genomförandet av ett handlingsprogram för förbättring av livsmiljöerna. Vi anser att tryggheten av den biologiska mångfalden genom traditionsmiljöer, ängar, vallar och skogsbeten bättre lyckas genom stöd till aktiv odling än genom restaureringsåtgärder som vidtas i efterhand. Samlingspartiet betonar frivillighet i skyddsåtgärderna. Tvångsinriktade skyddsåtgärder orsakar störningar och onödigt motstånd bland skogsägarna. Det ska också i fortsättningen vara möjligt att utnyttja torvmarksskog för virkesförsörjningen. Vi anser att det är viktigt att fortsätta med finansieringen av det frivilliga Metso-programmet. Programmet har ett brett stöd bland skogsägarna och experterna.

Regeringen talar mer än den gör för främjandet av livsmedelsexport. Främjandet av livsmedelsexporten är alltför beroende av enskilda och fristående projekt. Därför bör det bildas ett aktie-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

bolag, Food from Finland, som med all energi och utifrån permanent expertis koncentrerar sig på en resultatrik export. Pengarna för detta fås från sparade projektmedel. Bildandet av ett aktiebolag förutsätter raskt samarbete mellan jord- och skogsbruksministeriet och arbets- och näringsministeriet. De alltför decentraliserade exportsatsningarna har inte gett resultat. Detta visar sig som en ständigt negativ handelsbalans för livsmedel. Nya matinnovationer måste kunna utvecklas och genomföras i Finland och exporteras till andra länder. Vi stöder främjandet av närproducerad mat och gårdsförsäljning som en del av insatserna för att stärka livsmedelsföretagen. Därför bör lagstiftningen lättare än för närvarande tillåta integrerad närförädling och direktförsäljning av mat, inklusive kött. Gårdarnas rätt till direktförsäljning måste främjas och avlivning på gården med kulgevärsmetoden tillåtas. Dessutom måste slakteriernas och andra livsmedelsanläggningars konkurrenskraft förbättras genom sänkta övervaknings-, inspektions- och tillståndavgifter.

Jakt och i synnerhet jakt med hundar hör också i hög grad till det finländska kulturarvet. Vi är oroadade över att vargflockar som permanent uppehåller sig i vissa områden hindrar medborgarna från att utöva sin traditionella kultur, såsom jakt med hundar. Vargstammen är mycket livskraftig och överskrider för närvarande den gräns som normalt har ansetts vara en förutsättning för stammens livskraft. Vargarna erövrar ständigt nya områden och injagar så stor skräck hos många att man inte vågar utnyttja allemansrätten och till exempel plocka bär. Vi föreslår därför att regeringen äntligen tar tag i detta genom att tillåta beståndsvårdande vargjakt.

Regeringen bör hålla fast vid det som sägs i regeringsprogrammet, det vill säga att förutsättningarna för jakt ska tryggas och rekryteringen av nya utövare främjas. Detta innebär att medborgarnas förutsättningar för jakt inte får hindras genom nya jaktförbud i naturskyddsområden. Även de skador som stora rovdjur orsakar renskötseln ligger ständigt på en ohållbar nivå.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 37

Riksdagen förutsätter att stöden för jordbruket riktas till att främja ett aktivt och modernt jordbruk.

Reservationens förslag till uttalande 38

Riksdagen förutsätter att vitkindade gäss börjar omfattas av jaktlagen under den första hälften av 2021.

Reservationens förslag till uttalande 39

Riksdagen förutsätter att regeringen så snabbt som möjligt genomför ett program fokuserat på näringsämnen för att säkerställa att överskottsgödsel går till produktion av biogas och återvinning av näringsämnen.

Reservationens förslag till uttalande 40

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

Riksdagen förutsätter att regeringen till riksdagen skyndsamt lämnar en utredning om utvecklingen och framtiden inom livsmedelsexporten.

Reservationens förslag till uttalande 41

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition till riksdagen om höjd alkohol- och tobaksskatt.

Reservationens förslag till uttalande 42

Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt förelägger riksdagen en proposition som möjliggör beståndsvårdande jakt på varg.

Reservationens förslag till uttalande 43

Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål ändrar rovdjurspolitiken så att de årliga rovdjursersättningarna på ett kontrollerat sätt kan fås att minska till klart under tio miljoner euro. Det totala beloppet av rovdjursersättningarna, 11,25 miljoner euro, håller på att klart överstiga smärtgränsen tio miljoner euro.

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Trafik- och kommunikationsnäten

77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)

Samlingspartiet vill snabba på bostadsproduktionen med medel ur Statens bostadsfond. En expertutredning om bostadspolitiken som riksdagens revisionsutskott låtit göra rekommenderar att fondens likvida medel används till finansiering av trafik- och transportprojekt för att utveckla stadsstrukturen och främja boende. Med medel från bostadsfonden kan flaskhalsarna i bostadsbyggandet undanröjas.

De disponibla tillgångarna uppgår till uppskattningsvis 2 miljarder euro, varav vi skulle använda en miljard för att påskynda trafik- och transportprojekt som främjar bostadsproduktionen. Enligt en sakkunnigrapport äventyrar det inte stöden eller annan verksamhet som fonden bedriver.

Samlingspartiet föreslår att 273 miljoner av medlen anvisas för den andra etappen av stambanan Helsingfors—Riihimäki och 137,5 miljoner euro för den första etappen av entimmeståget till Åbo, alltså Esbo stadsbana. Dessutom föreslår vi att 67,5 miljoner euro anvisas för understöd för trafiknäten.

Samlingspartiet vill backa upp lokala projekt som stöder boende och transport via paketet ”Koko Suomi kuntoon”, som det reserveras 522 miljoner euro för. Tanken är att staten ska medverka till

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

finansieringen av de projekt i kommuner och städer som stöder hållbar rörlighet och nytt bostadsbyggande.

En del av anslagen bör fördelas vid MBT-förhandlingarna mellan stadsregionerna och staten. Samlingspartiets mål är att med tilläggsanslag säkerställa att städerna och hela Finland kan bli framgångsrika, skapa välfärd och växa på ett miljömässigt hållbart sätt.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 31.10.77 med 552 000 000 euro för underhåll och planering av nya trafikleder.

20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation

43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)

Som besättningsstöd återbetalas till rederierna förskottsinnehållningar på sjölöner och vissa arbetsgivares socialskyddsavgifter. Syftet är att helt återbetala de stödberättigande skatterna och socialskyddsavgifterna. För fraktfartyg är stödet i princip motiverat med hänsyn till konkurrensen inom sjöfarten. Men i det nuvarande stödprogrammet går en del av stödet till den så kallade nöjessjöfarten. Restaurang- och underhållningstjänster till havs konkurrerar med verksamhet i land och får en orättvis konkurrensfördel via besättningsstödet. Nøjessjöfarten genererar knappt några direkta skatteinkomster alls för staten.

Regeringens arbetsgrupp för företagsstöd under statssekreterare Jari Partanen bedömer att det för att förbättra konkurrensneutraliteten går att minska stödet för nöjessjöfart utan att försörjningsbedskapen äventyras.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 44

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att sänka bemanningsstödet till nöjessjöfart med 40 miljoner euro.

51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)

Det förebyggande trafiksäkerhetsarbetet har sedan 2016 finansierats med en trafiksäkerhetsavgift som tas ut hos försäkringsbolagen. Den grundar sig på lagen om trafiksäkerhetsavgift (471/2016), enligt vilken ett anslag på en procent av premieinkomsterna av trafikförsäkringarna för motorfordon anvisas för främjande av trafiksäkerheten. De influtna inkomsterna från försäkringspremierna har under de senaste åren varit mindre än beräknat, vilket har lett till att underskottet har täckts med budgetfinansiering. Enligt inkommen utredning har inkomsterna minskat huvudsakligen på grund av att försäkringspremierna har sänkts och antalet fordon som används i trafik har minskat. Minskningen av inkomsterna verkar alltså vara permanent.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

För nästa år anvisas 8,1 miljoner euro för säkerhetsverksamheten för vägtrafiken. Beloppet är 1 miljon euro mindre än det motsvarande beloppet för innevarande år. Förbättrandet av trafiksäkerheten har betonats i regeringsprogrammet, och också EU har ställt upp mål för förbättrandet av trafiksäkerheten. Även om den andel som fås av försäkringarna kommer från bilister, främjar säkerhetsarbetet säkerheten för alla som rör sig i trafiken, såsom fotgängare och cyklister. Man måste säkerställa en tillräcklig nivå på anslagen för trafiksäkerhetsarbetet, och den minskade andelen från premierna kompenseras genom att höja anslagsnivån.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 31.20.51 med 1 000 000 euro för säkerhetsverksamheten för vägtrafiken.

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

20. Förnyelse och låga koldioxidutsläpp

40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Klimatförändringen, att klara av coronakrisen och många andra globala utmaningar kräver betydande forskningsinsatser. Endast genom vetenskap och forskning på hög nivå kan vi svara på de stora utmaningarna i vår tid. Finland måste vara en föregångare och en attraktiv miljö för vetenskaplig forskning.

Finland är världens bästa och internationellt mest attraktiva land för att bedriva forskning och utveckla nya produkter. Vi väljer skickligt de starka sidor som vi koncentrerar oss på och investerar i. Det allmänna stöder uppkomsten av forsknings- och kompetenscentra på hög nivå med stabil och förutsägbar forskningsfinansiering samt till exempel genom att fortsätta med flaggskeppsverksamheten för forskning.

Vid sidan av den offentliga aktören behöver vi en stark privat sektor som satsar på forskning och produktutveckling. Nyckelfrågan är hur vi får privata företag att investera i forskning och innovationsarbete i Finland.

Vi satsar starkt på forskning och hög kompetens. Vi kapitaliserar yrkeshögskolorna och universiteten med en miljard. Detta stärker högskolornas ekonomiska autonomi och är en verklig investering i framtiden. Samlingspartiet kräver att den offentliga permanenta finansieringen av FUI-verksamheten höjs med 100 miljoner euro varje år under de följande tio åren.

Det måste fastställas ett högre pris för föroreningen genom en höjning av skatten på stenkol, naturgas och olja. Samtidigt bör företagsstöden fokuseras på produktutveckling och utsläppsfria lösningar. På 2030-talet baserar sig ersättandet av fossil energi och torvenergi på annat än en ökning av bioenergin. Uppvärmningen av stora städer kan i framtiden inte basera sig på en omfattande förbränning av ved. Vi omfördelar det ineffektiva specialstödet för investeringar som ersät-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

ter stenkol bland annat till forskning och produktutveckling vid små kärnkraftverk. Vårt mål är att höja forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansieringens andel till fyra procent av bruttona-
tionalprodukten före 2025.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 32.20.40 med 60 000 000 euro för att stödja forsknings-, ut-
vecklings- och innovationsverksamhet.

41. Energistöd

Samlingspartiet föreslår att den betydande användningen av torv för energiproduktion ska slopas före 2032 med beaktande av försörjningsberedskapsaspekterna. Samtidigt stöder vi att det ur fon-
den för en rättvis omställning görs miljoninvesteringar för att de traditionella torvmarksområde-
na ska lyckas med omställningen till en koldioxidneutral morgondag. En tillräckligt lång över-
gångsperiod garanterar att såväl torvföretagarna som energibolagen kan förbereda sig på föränd-
ringen. Det var fallet till exempel i fråga om stenkol. För fem år sedan fick vi höra att det skulle
vara omöjligt att bli av med stenkolen till 2029. Nu har merparten av energibolagen redan planer
på att avstå från stenkol redan om några år. De gamla kolkraftverkens skorstenar faller, medan
förnybar energi i stället uppstår bredvid dem.

När det gäller EU:s återhämtningsfond anser vi att det är viktigt att satsa på vätgasekonomi och
cirkulär ekonomi. Lösningar som baserar sig på väte är livsviktiga inom de sektorer där elektri-
fiering inte räcker till. Vi kan till exempel inom stålindustrin ersätta en produktionsprocess som
baserar sig på fossilt kol med vätereducering. Stora vätgastekniska och syntetiska gasprogram
håller på att inledas i Europa. Finland har inte råd att hamna på efterkälken. Vi förväntar oss att få
se betydande kommersiella genombrott under de kommande åren. Wärtsilä, St1 och Kemira pla-
nerar redan en pilotanläggning för produktion av syntetiskt bränsle av väte och koldioxid i Jout-
seno. En central fråga med tanke på öppnandet av marknaden är att dessa syntetiska bränslen
snabbt ska kunna godkännas för distributionsskyldigheten för förnybara bränslen.

När användningen av torv i energiproduktionen minskar och vi fastställer en bakre gräns för an-
vändningen av torv i energiproduktionen, måste vi sörja för de områden som drabbas av föränd-
ringen. Genom fonden för rättvis övergång kan man med hjälp av miljoninvesteringar stödja
övergången till en koldioxidneutral framtid i regionerna. Vi kan erbjuda maskinföretagare om-
skolning och möjligheter inom hållbar tillväxt. Ur EU:s fond för rättvis övergång kan en kontrol-
lerad övergång tryggas med upp till hundratals miljoner euro.

Enligt lag ska vi fasa ut stenkolen senast 2030. Samlingspartiet vill motivera till att ersätta kol
också genom att höja koldioxidskatten på uppvärmningsbränslen och stärka effekten av utsläpps-
handeln med EU:s strängare 2030-mål. Det väsentliga med avseende på en rationell förändring är
inte att vissa bolag lockas med morötter att genomföra snabbare omställningar, utan att föränd-
ringen minimerar andelen värme som produceras genom förbränning i Finland på 2030-talet.

Det bästa sättet att genomföra det är inte som regeringen gör, det vill säga att erbjuda de tidiga ut-
fasarna morötter, utan att införa en elskattereform med en gång inklusive ändrad skatt på värme-

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

pumpar och datacentraler. En smart energiomställning kan inte basera sig på en oskälig ökning av vedeldning utan måste fokusera dels på värmepumpar som på senare år snabbt fått förbättrad verkningsgrad och nått nya stora storleksklasser, dels på spillvärme från industri och fastigheter.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 45

Riksdagen förutsätter att regeringen slopar det ineffektiva energistödet för investeringar som ersätter stenkol.

Reservationens förslag till uttalande 46

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition till riksdagen med förslag till slopande av återbäring av energiskatt för jordbruket i fråga om fossila bränslen.

Reservationens förslag till uttalande 47

Riksdagen förutsätter att den betydande energianvändningen av torv med beaktande av försörjningsberedskapen vid behov upphör före 2032 genom lagstiftning.

Reservationens förslag till uttalande 48

Riksdagen förutsätter att syntetiska bränslen inkluderas i blandningsskyldigheten.

Reservationens förslag till uttalande 49

Riksdagen förutsätter att lagstiftningen på kärnenergiområdet revideras så att lagstiftningen gör det möjligt att beakta små reaktors tekniska särdrag, tillstånd för serietillverkade reaktorer och utnyttjande av kärnenergi vid nya användningsändamål.

Reservationens förslag till uttalande 50

Riksdagen förutsätter att EU:s fond för rättvis övergång utnyttjas med betoning på att avstå från torv.

30. Sysselsättning och företagsamhet

42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Företagen bör hjälpas över den akuta krisen. Genom att trygga kontinuiteten i företagsverksamheten kan vi se till att produktionspotentialen i Finlands samhällsekonomi inte minskar permanent. Efter konstgjord andning måste vi trots allt så snabbt som möjligt återgå till normala förhållanden med en fungerande marknad och normal efterfrågan. Coronakrisen och den därpå följande ekonomiska recessionen leder också till bestående svårigheter för företagen och därmed till konkurs — oavsett vilket statligt stöd som ges. Företagaren måste få en ny chans utan orimliga

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

ansträngningar. För att Finland snabbare ska kunna återhämta sig från coronakrisen måste en företagare som gått i konkurs kunna sysselsätta sig på nytt så snart som möjligt också som företagare. Människors handlingskraft får inte kvävas om någon affärsverksamhet misslyckas. Företagets tillgång till saneringsprogrammet och utvecklandet av verksamheten för den nya starten ska stödjas. Projektet för en ny start för företagen måste inledas genast.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 32.30.41 med 8 000 000 euro för stödjande av nystart och utveckling av affärsverksamhet hos företag.

51. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)

Samlingspartiet vill stärka användningen av läroavtalsutbildning som en del av stärkandet av sysselsättningen. Som en del av sysselsättningstjänsterna måste läroavtalsutbildningen göras mer meningsfull ur arbetsgivarnas synvinkel.

En god läroavtalsutbildning är en utmärkt kanal till exempel för dem som byter bransch. Den stöder också dem som helst lär sig genom praktiken.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 32.30.51 med 3 000 000 euro för bättre stöd till läroavtalsutbildning.

40. Specialfinansiering till företag

87. Kapitalinvestering i Finlands Malmförädling Ab (reservationsanslag 3 år)

Tidsbegränsade satsningar under lågkonjunktur är värda att stödja. I statens balansräkning finns medel genom vilka tillväxtsatsningarna kan skötas utan att skuldsättningen ökar. Statens ägande och stöd kan vara oersättligt när man strävar efter att starta storskaliga strategiska projekt. Finansiering på marknadsvillkor ska vara ett absolut kriterium i fråga om projekt som staten finansierar med eget kapital.

Samlingspartiet anser att statens egendom kan användas omdömesgillt och målinriktat för att inleda tillväxt efter coronakrisen. Regeringen föreslår att rekapitaliseringen av Finlands Malmförädling Ab ska finansieras med fler lån, även om staten kan utnyttja sin balansräkning vid kapitaliseringen.

Vi föreslår

att riksdagen minskar moment 32.40.87 med 300 000 000 euro för kapitalinvestering i Finlands Malmförädling Ab.

50. Integration och internationell kompetens

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)

Befolkningen i arbetsför ålder i Finland minskar samtidigt som antalet äldre ökar. Ekvationen utmanar grunden för vår välfärd. En allt mindre grupp i arbetsför ålder måste genom sitt eget arbete kunna bära upp välfärden hos en växande grupp som lämnat arbetslivet. För att tjänsterna i välfärdssamhället ska kunna skötas på ett hållbart sätt och beskattningen av löntagarna hållas skälig, behöver vi fler arbetstagare i arbetsför ålder i Finland.

Vi skapar ett certifikat för en rättvis arbetsgivare för företag som utlovar ett snabbt tillståndsförfarande på två veckor för arbetstagare som kommer i arbetsgivarens tjänst från utlandet. Det företag som får certifikatet förbinder sig till egenkontroll och rapportering. Förvaltningen av arbetstillstånd ska automatiseras och digitaliseras.

Bristen på kunnig arbetskraft utgör i värsta fall ett hinder för företagens tillväxt och nya investeringar. Utvidgning av företag och nyanställningar får inte hindras genom stelbenta och långsamma tillståndprocesser.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 51

Riksdagen förutsätter att det utarbetas ett förfarande med två veckors arbetstillstånd för certifierade företag. Företagen förbinder sig till egenkontroll och rapportering. Samtidigt effektiviseras efterhandskontrollen.

Reservationens förslag till uttalande 52

Riksdagen förutsätter att den orediga arbetstillståndprocessen, som splittrats under tre ministerier, sammanförs i en enda smidig enhet för internationell rekrytering.

Reservationens förslag till uttalande 53

Riksdagen förutsätter att prövningen av tillgången till internationell rekrytering slopas.

Främjande av arbetsrelaterad invandring

Befolkningen i arbetsför ålder i Finland minskar samtidigt som antalet äldre ökar. Ekvationen utmanar grunden för vår välfärd. En allt mindre grupp i arbetsför ålder måste genom sitt eget arbete kunna bära upp välfärden hos en växande grupp som lämnat arbetslivet. För att tjänsterna i välfärdssamhället ska kunna skötas på ett hållbart sätt och beskattningen av löntagarna hållas skälig, behöver vi fler arbetstagare i arbetsför ålder i Finland.

Bristen på kunnig arbetskraft utgör i värsta fall ett hinder för företagens tillväxt och nya investeringar. Utvidgning av företag och nyanställningar får inte hindras genom stelbenta och långsamma tillståndprocesser.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

Den förvirrade och byråkratiska processen för arbetstillstånd, som nu är splittrad mellan de tre ministerierna, bör koncentreras till en resultatansvarig enhet. Utländska medborgare som utexamineras från en finländsk högskola ska beviljas automatiskt uppehållstillstånd och studerande från länder utanför EU/EES-området rätt till skatteavdrag för terminsavgifter i Finland.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 32.50.03 med 10 000 000 euro för främjande av arbetskraftsinvandring och integration.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

03. Forskning och utveckling

04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Samlingspartiet är oroat över att regeringen inte är beredd att finansiera nationella kvalitetsregister som ger information bland annat om kvalitet och effekter beträffande vårdtjänster och om vårdkedjor. Samlingspartiet föreslår att kvalitetsregistret görs permanent. Med hjälp av dem kan hälso- och sjukvårdens kvalitet följas upp på ett riksomfattande och tillförlitligt sätt och effektiviteten och patientsäkerheten i den vård patienterna får förbättras. Registret ska också göra det lättare att jämföra kostnader och effekter vad beträffar behandlingen. Kvalitetsregistren spelar också en viktig roll för att trygga tillgången till och kvaliteten på social- och hälsovårdstjänster på lika grunder.

Finansieringen av Stiftelsen för forskning inom vårdarbete, Hotus, ska blir en tillväxtbana för att främja evidensbaserad verksamhet och förankra den i hälso- och sjukvården. Detta främjar införandet av verkningsfulla och goda metoder i vårdarbetet, sparar onödiga kostnader och förbättrar patientsäkerheten.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 33.03.04 med 3 300 000 euro för att permanenta, utveckla och upprätthålla nationella kvalitetsregister och trygga arbetet vid Stiftelsen för forskning inom vårdarbete.

25. Nationella kompetenscenter (reservationsanslag 3 år)

I tillväxtstrategin för hälsobranschen har man samlat åtgärder för att stärka forskningsmiljön inom hälsobranschen. Strategin syftar till att systematiskt utveckla en konkurrenskraftig verksamhetsmiljö, öka investeringarna inom hälsobranschen och åstadkomma ekonomisk tillväxt inom branschen. Genom genomförandet av tillväxtstrategin för hälsobranschen skapas också möjligheter till bättre hälsovård för individen och effektivisering av verksamheten inom social- och hälsovårdssektorn.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

Strategin och genomförandet av den är en stark signal till företagen när de överväger sina forskningsinvesteringar. Genom att rikta resurser till kompetenscentra, såsom neurocentret och cancercentret, kan man satsa på bättre vård och forskning i Finland. Samtidigt skapar vi en attraktiv verksamhetsmiljö för företagen som för med sig forskningsinvesteringar i Finland. Satsningen betalar sig själv i form av bättre vård och ökade forskningsinvesteringar.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 33.03.25 med 1 700 000 euro för att genomföra en tillväxtstrategi för hälsovården.

20. Utkomstskydd för arbetslösa

52. Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)

Företagen bör hjälpas över den akuta krisen. Genom att trygga kontinuiteten i företagsverksamheten kan vi se till att produktionspotentialen i Finlands samhällsekonomi inte minskar permanent. Man måste dock så snabbt som möjligt komma tillbaka till den normala fasen där marknaden fungerar och den normala ekonomiska efterfrågan kommer igång.

Ett fungerande sätt att trygga företagens ”övervintring” över krisen har varit företagarnas möjlighet att få arbetsmarknadsstöd utan att företagsverksamheten helt upphör. Denna möjlighet håller nu på att upphöra, även om coronakrisen fortfarande håller företagen i ett järngrepp. Småföretagare och yrkesutövare har redan länge hamnat i kläm i systemet för social trygghet.

I framtiden väljer allt fler att vara ensamföretagare eller småföretagare antingen som bisyssla eller som en bestående lösning för att skaffa sig utkomst. Samlingspartiet föreslår att arbetsmarknadsstödet för företagare förlängs till sommaren. Under den tiden måste man utveckla en permanent modell för företagarnas sociala trygghet i enlighet med Samlingspartiets modell.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 54

Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål lägger fram en proposition om företagares rätt till utkomstskydd för arbetslösa fram till juni 2021.

40. Pensioner

50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)

Statssekreterare Jari Partanens (cent) arbetsgrupp för företagsstöd, som tillsatts av regeringen, anser i sin rapport att det är möjligt att den statsandel som sjömanspensionskassan får sänks. Från och med 2021 har man redan tidigare kommit överens om att statsandelen ska sjunka till 29 procent från nuvarande 31 procent. Genom ytterligare sänkningar av andelen skulle man kunna uppnå en högre nivå på utgiftsbesparingar.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 55

Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt överlämnar en proposition till riksdagen med förslag till beräkning av den statsandel som sjömanspensionskassan får så att det belopp som betalas på basis av andelen minskar med 10 miljoner.

60. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)

Avsikten är att statlig forskningsfinansiering (VTR) ska beviljas för projekt för social- och hälsovårdsforskning på universitetsnivå. Med forskning på universitetsnivå kan vi i synnerhet säkerställa att den offentliga social- och hälsovården utvecklas, ger effekt och stöder befolkningens hälsa och välbefinnande. Tack vare forskningen vid enheter inom hälso- och sjukvården kan de nyaste behandlingsformerna införas och testas.

Samlingspartiet vill uttrycka sin oro över hur anslagen till forskning inom social- och hälsovård ska räcka till. Regeringens anslag till medicinsk forskning och inte minst på forskning på universitetsnivå är otillräckliga.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 33.60.32 med 10 000 000 euro till hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå.

38. Statsunderstöd för den offentliga social- och hälsovårdens covid-19-kostnader (reservationsanslag 2 år)

Hundarnas potential för coronatest är betydande. Hundar upptäcker coronaviruset ur betydligt mindre virusmängd än de PCR-tester som allmänt används inom hälso- och sjukvården. Användning av hundar underlättar testningen exempelvis i hamnar och på flygplatser. Dessutom kan hundar som redan en gång fått utbildning i att skilja på lukter i framtiden ytterst snabbt utbildas för att upptäcka exempelvis en annan sjukdom.

Samlingspartiet föreslår att de anslag som reserverats för corona ska riktas till utbildning av coronahundar så att utbildningen av hundra nya coronahundar täcks. På tio orter kan man inleda utbildning för 10 hundar (hund och hundledare) och dessutom får varje verksamhetsställe den utbildare och provhanterare som krävs. Utbildade hundar kan placeras på önskade platser runt om i landet.

Merkostnaderna för coronapandemin ska ersättas jämlikt till alla tjänsteproducenter. Social- och hälsovårdsministeriet har utfärdat rekommendationer om ersättning av kostnaderna för personlig skyddsutrustning i fråga om de social- och hälsovårdstjänster som kommunen ansvarar för att

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

ordna. Det är skäl att säkerställa att kommunerna och sjukvårdsdistrikten ersätter privata tjänste-producenter för kostnaderna för coronaepidemin i enlighet med ministeriets rekommendationer.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 56

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar behövliga åtgärder för att utnyttja coronahundar vid coronatest samt anvisar ett behövligt anslag för utbildning av coronahundar.

Reservationens förslag till uttalande 57

Riksdagen förutsätter att regeringen fattar ett nationellt beslut om ersättning av kostnader-na för skyddsutrustning också till aktörer inom den privata sektorn när de producerar tjänster som omfattas av kommunernas organiseringsansvar.

39. Utvecklande av servicestrukturen (reservationsanslag 3 år)

Ojämlighet i tillgången till vård och service på basnivå är en av våra största utmaningar. Problemen gäller särskilt tillgången till primärvårdstjänster och mentalvårdstjänster på olika håll i Finland. Alla har inte jämlik ställning i fråga om tjänster, och till exempel är servicen splittrad i fråga om multisjuka och personer som behöver mycket tjänster. Valfriheten, som stöds av majoriteten av finländarna, måste åter ställas i centrum för social- och hälsovårdsreformen.

Skillnaderna i välfärd och hälsa ska minskas genom att man tryggar tjänster i rätt tid och tidigt stöd för var och en oberoende av utkomst. De som mest använder välfärdstjänster har konstaterats ha minst möjligheter att påverka de tjänster som de använder. För att öka jämlikheten måste möjligheten till en aktiv roll i tjänsterna och delaktigheten i frågor som gäller en själv stärkas för var och en. Också möjligheterna att främja och upprätthålla sin egen hälsa och välfärd ska säkerställas för var och en.

Verkningsfulla tjänster av hög kvalitet måste tryggas. Servicesystemets hållbarhet måste säkerställas genom att verksamhetens kostnadseffektivitet främjas. Vårdtjänsterna måste ordnas av starkare ansvariga aktörer. Samlingspartiet anser att social- och hälsovården måste bygga på samarbete mellan städer och kommuner. Vi behöver tillräckligt starka samarbetsområden eller samkommuner för att ordna kvalitetstjänster runtom i landet. Utvecklandet av välfärdstjänsterna får inte köras över av försöken att reformera vårdförvaltningen.

Basservicen måste sättas i skick och förebyggandet av sjukdomar måste ökas. Nya metoder måste sökas för att främja hälsan. Tjänster ska fås när det finns behov och de ska fungera smidigt ihop för att säkerställa en övergripande välfärd för människorna. Människor måste få tid till hälsovårdscentralen snabbare och smidigare. Hälsovårdscentralernas öppettider måste utvidgas så att de bättre motsvarar människornas behov. På så sätt kan man minska användningen av jour och underlätta människornas vardag. Ny teknik och digitala lösningar måste tas i bruk för att öka kundorienterade tjänster. Till exempel genom att öka antalet distansmottagningar kan man förbättra

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

kundbelåtenheten, göra tillgången till vård smidigare och rikta traditionella mottagningstjänster till dem som behöver dem.

Genom en god arbetsfördelning och multiprofessionellt samarbete kan man säkerställa bättre tjänster. Till exempel vårdmottagningar kan påskynda tillgången till vård, förbättra tillgången till tjänster och främja en kostnadseffektiv arbetsfördelning mellan yrkesutbildade personer.

Ett långsiktigt mål måste vara en skärpning av vårdgarantin, för att tillgången till vård ska kunna tryggas i rätt tid och på lika villkor. Också tillgången till mun- och tandvård måste förbättras, eftersom mun- och tandhälsan är en viktig del av människans hälsa överlag. Servicesedlar och högre FPA-ersättningar måste införas för att säkerställa tillgången till vård.

Behandlingen av stora folksjukdomar måste stärkas. Kompetenscentrum och nätverk för primärvården och den specialiserade sjukvården ska inrättas för att stärka vårdkvaliteten och vårdkedjorna samt för att förankra tjänsterna inom den specialiserade sjukvården i social- och hälsocentralerna. Det är skäl att införa remissövervakning. För personer som behöver mycket service och för multisjuka ska det utses en egen ansvarig person för att se till att servicehelheten samordnas.

Genom att stärka helhetsbedömningen av läkemedelsbehandlingen kan man förbättra vardagen för dem som behöver flera olika läkemedel, minska oändamålsenlig användning av läkemedel och omtöckningstillstånd på grund av läkemedel. Den farmaceutiska kompetensen måste utnyttjas i större utsträckning, apoteken kan integreras närmare i produktionen av social- och hälsovårdstjänster och helhetsbedömningen av läkemedelsbehandlingen kan möjliggöras med hjälp av servicesedlar.

Mentala problem är en av våra största folksjukdomar. Det finns inte lika tillgång till tillräcklig hjälp för psykiska problem inom social- och hälsovårdstjänster på basnivå. Köerna till primärvården och därifrån vidare till den specialiserade sjukvården är ohållbara och ojämlika.

Terapigarantin säkerställer att de som lider av psykiska problem och deras närstående inte blir ensamma utan hjälp och stöd. Nu är det vardag för många, eftersom uppskattningsvis bara hälften får den vård de behöver. Många måste vänta i månader, men de får ändå inte alltid hjälp. Många måste söka tjänster inom den privata sektorn, men alla har inte möjligheter till detta. Tillgången till hjälp får inte vara beroende av plånbokens tjocklek.

Terapigarantin skulle bygga upp en effektiv mentalvård på grundläggande nivå, vilket i nuläget saknas i Finland. I ett medborgarinitiativ föreslås en lagändring som garanterar snabb tillgång till terapeutisk psykoterapi eller annan psykosocial vård. Vårdbehovet ska bedömas omedelbart när hjälp söks, och behandlingen inleds inom en månad från detta.

Enligt mentalvårdspoolen kan sysselsättningseffekten genom tidig behandling bidra till att upp till 7 500 finländare som omfattas av sociala förmåner i stället övergår till arbetslivet, vilket motsvarar 30 000 nya sysselsatta under regeringsperioden.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

På grund av coronakrisen har risken för att psykiska problem uppstår och förvärras ökat ytterligare. En strukturell reform av mentalvårdstjänsterna enligt terapigarantin vore aktuell just nu. Den är en del av en hållbar eftervård av coronakrisen och stärkandet av sysselsättningen.

Genom rehabiliteringsgarantin tryggas tillgången till rehabilitering samt ges tidsfrister för inledande av rehabiliteringsprocessen i rätt tid och för hänvisning till motion och idrott. Rehabilitering är en väsentlig del av våra social- och hälsovårdstjänster samt en fungerande och verkningsfull vårdkedja som säkerställer arbete och funktionsförmåga. Rehabiliteringen säkerställer att människor återhämtar sig och inte återgår till vårdköen.

Vården av de drygt 7 000 höftfrakturer som sker årligen i vårt land är ett talande exempel. Av dem som bodde hemma före frakturen har nästan 30 procent hamnat i permanent institutionsvård inom ett år. Med hjälp av modellen höftexpressen har man kunnat förkorta sjukhusvårdstiden och minska antalet äldre som får långtidsvård och minska onödiga kostnader. Tack vare verksamhetsmodellen hemförlovas patienterna snabbare, och de blir mer funktionsdugliga och nöjdare än tidigare på grund av låg tröskel och rehabilitering i rätt tid.

Den ”höftexpress” som genomfördes i Jorv i Esbo är ett tecken på rehabiliteringens omfattande konsekvenser. I verksamhetsmodellen garanteras äldre personer rehabilitering och tillräcklig hemhjälp. I den normala operationsprocessen hemförlovas patienterna i genomsnitt efter 43 dagar, men de som gått igenom höftexpressens rehabiliteringskedja får åka hem efter endast 24 dagar. Man har lyckats minska antalet personer som får permanent institutionsvård avsevärt. Utan intensifierad rehabilitering övergår rentav 30 procent av de äldre personer som tidigare bott hemma och som genomgått höftoperation till permanent institutionsvård inom ett år. När befolkningen åldras ökar antalet höftoperationer årligen.

Användningen av motion och idrott som behandlingsform och som en del av rehabiliteringen ska stärkas och ett motionsrecept tas i bruk.

Samlingspartiet föreslår en permanent ökning på sammanlagt 73 miljoner euro för bättre äldreomsorg. För att trygga högkvalitativ omvårdnad av äldre behövs det fler vårdare och mer personal i övrigt.

Vi föreslår tusen fler vårdare för hemvården. Det anslag på 50 miljoner euro som behövs för personaltillskottet kan vägas in i statsandelarna till kommunerna. Dessutom används 22,7 miljoner euro bland annat för att utveckla tjänsterna för äldre. För att förbättra laglighetskontrollen av tjänster och behandling av äldre ökas medlen för ombudsmannens byrå med 0,3 miljoner euro för att öka antalet kontroller och egna initiativ.

För att få mer personal inom äldreomsorgen behövs det också en långsiktig plan där bland annat utbildningsbehov och arbetskraftsinvandring beaktas. Inte bara antalet anställda är en viktig fråga, utan också arbetsfördelningen och personalens kompetens. Nya tekniska lösningar måste introduceras som stöd inom äldreomsorgen. Vidare är det viktigt att arbetsledningen fungerar på alla nivåer.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

Tjänsterna ska upprätthålla de äldres hälsa och funktionsförmåga och vara preventiva och rehabiliterande. För att närståendevårdare ska kunna ta ut sina lagstadgade lediga dagar måste fler få servicesedlar. Vi föreslår ett pilotprojekt med stödd omsorgsledighet vid kortvarig vård av närstående eller exempelvis vid vård i livets slutskede.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 33.60.39 med 22 700 000 euro för tjänster till äldre. Anslaget riktas till utveckling av tjänster för äldre, stärkande av närståendevården, pilotförsök med kortvarig, stödd vårdledighet för anhöriga för att fortsätta det riksomfattande minnesprogrammet och utveckling av tjänster för minnessjuka.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 58

Riksdagen förutsätter att en nationell handlingsplan utarbetas för att avveckla vård- och serviceskulden till följd av coronakrisen. I handlingsplanen beaktas utnyttjandet av de tjänster som företag och organisationer erbjuder för att avveckla köer.

Reservationens förslag till uttalande 59

Riksdagen förutsätter att social- och hälsovården bygger på samarbete mellan starka kommuner, samarbetsområden eller samkommuner.

Reservationens förslag till uttalande 60

Riksdagen förutsätter att en lagstiftning som skärper vårdgarantin (7 dagar) bereds tillsammans med kommunerna.

Reservationens förslag till uttalande 61

Riksdagen förutsätter att regeringen i överensstämmelse med medborgarinitiativet om terapigaranti bereder en proposition om terapigaranti för psykisk vård och avsätter nödvändiga anslag ändamålet.

Reservationens förslag till uttalande 62

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder en rehabiliteringsgaranti för att säkerställa tillgången till rehabiliteringstjänster i rätt tid samt anvisar det anslag som behövs för att förbättra tillgången till rehabiliteringstjänster.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Utsläppen av näringsämnen från jordbruket måste fås ner genom lösningar på systemnivå. Genom exempelvis stödsystemen kan jordbrukarna få stöd för att förbättra markens bördighet och samtidigt själva dra nytta av det. Regeringsprogrammet lovar ett i sig kännbart belopp — sammanlagt över 250 miljoner euro under valperioden — för projekt som anknyter till näringskretslopp och vattenskydd.

Till följd av regeringens nuvarande linje går finansieringen till hundratals alltför små projekt. De sakkunniga, allt från MTK till Finlands miljöcentral, är eniga om att satsningarna kan ge effekt om krafterna fokuseras på några centrala åtgärder. Vi vet att avrinningen av näringsämnen från fjäderfähus hållningen och svinhus hållningen i Sydvästra Finland är en av hela Östersjöområdets största källor till fosfor, som bidrar till alg tillväxten. Jordbruket i Skärgårdshavet är Finlands enda kvarvarande så kallade hot spot.

Nu är det ett ypperligt läge att koncentrera den spridda finansieringen till ett omfattande åtgärds paket för näringskretsloppet. Behovet av fosfor i vårt land kan nästan helt täckas med naturgödsel från den inhemska boskapsskötseln. Därför måste det skapas en hållbar möjlighet för djurstallarna att sälja överskott av näringsämnen till gödselmarknaden. För att naturvården ska nå framgång behövs ett tillräckligt kunskapsunderlag. Därför bör finansieringen av naturpanelen tryggas på samma sätt som klimatpanelen.

Inom bostadspolitik behövs en kursändring. Incitamenten för bostadsbyggande måste stärkas för att vi ska få tillräckligt med nya bostäder i tillväxtcentrumen. Samlingspartiet vill för sin del underlätta situationen genom att öka statens deltagande i finansieringen av trafikprojekt som förbättrar förutsättningarna för bostadsproduktion. Kommunernas planläggning och incitamenten för bostadsbyggande måste stärkas för att vi ska få tillräckligt med nya bostäder i tillväxtcentrumen. Allt som allt behöver vi en mer fungerande bostadsmarknad, eftersom utgifterna för bostadsbidrag har ökat från år till år. Vi anser att ARA-boendet i allt högre grad bör fokuseras på grupper med särskilda behov. På detta sätt riktas samhällets stöd bättre än för närvarande till dem som behöver det mest, samtidigt som man sparar in på utgifterna för bostadsbidrag.

Vi föreslår att regeringen riktar resurserna från Statens bostadsfond till tillväxtfrämjande trafikprojekt som undanröjer flaskhalsar i urbaniseringen och på så sätt får fart på bostadsproduktionen i tillväxtcentrumen. En expertutredning om bostadspolitik som riksdagens revisionsutskott låtit göra rekommenderar att fondens likvida medel används till finansiering av trafik- och transportprojekt för att utveckla stadsstrukturen och främja boende. Med medel från bostadsfonden kan flaskhalsarna i bostadsbyggandet undanröjas. Den disponibla förmögenheten beräknas uppgå till cirka 2 miljarder euro. Det äventyrar inte stöden eller annan verksamhet som fonden bedriver.

Bostadspolitik måste vara långsiktig, sporrande och förutsägbar. Olika direkta, överraskande och tidsbundna stöd leder till förvirring på en annars fungerande marknad. De minskar också incitamenten att vara en föregångare, om stöd inte ges till aktörer som redan har påbörjat goda pro-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

jekt. I stället för inkonsekventa bostads- och energistöd vore det bra att främja energirenoveringar genom andra incitament samt genom att utvidga och höja hushållsavdraget.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 63

Riksdagen förutsätter att den separata finansieringen av vattenskyddet samlas i ett omfattande åtgärds paket för att rädda Östersjön, särskilt insjöarna och Skärgårdshavet.

Reservationens förslag till uttalande 64

Riksdagen förutsätter att finansieringen av naturpanelen i fortsättningen tryggas i budgeten på samma sätt som finansieringen av klimatpanelen.

Reservationens förslag till uttalande 65

Riksdagen förutsätter att medel ur Statens bostadsfond riktas till tillväxtorienterade trafikprojekt som undanröjer flaskhalsar i urbaniseringen och påskyndar bostadsproduktionen.

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet

01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster

Samlingspartiet vill att var och en ska ha större möjligheter att konsumera och förverkliga sina drömmar. Staten behöver inte göra alla val på folkets vägnar. Sist och slutligen uppstår ökande inkomster endast av arbete och lönsam och växande företagsverksamhet. Genom djärva politiska val kan vi göra det allt mer lönsamt för alla att erbjuda och ta emot arbete på ett ekonomiskt hållbart sätt.

Samlingspartiet ska flytta tyngdpunkten i beskattningen från arbete och företagande till olägenheter och konsumtion. Genom omfattande skattebaser och låga skattesatser tryggas en tillräcklig finansiering av välfärdssamhället samt en rättvist riktad lätt beskattning. Samtidigt ska beskattningens styrande effekt utnyttjas i miljöpolitiken och främjandet av hälsan.

Enligt regeringsprogrammet ska beskattningen stödja de mål som har ställts upp för den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken samt den internationella konkurrenskraften och livskraften i hela Finland. Regeringen har som mål att höja sysselsättningsnivån till 75 procent senast 2023. Det är en förutsättning för att regeringen ska nå sitt mål att få de offentliga finanserna i balans. Regeringens skattepolitik står i fundamental konflikt med regeringens egna mål. Skärpning-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

en av förvärvsinkomstbeskattningen och slopandet av hushållsavdraget höjer skattekillen på arbete och gör det mindre lönsamt att låta utföra arbete och ta emot arbete.

Vår totala skattegrad är en av de högsta i OECD. Regeringens vänsterorienterade ekonomiska politik har koncentrerat sig på att minska hushållens disponibla inkomster. Som första åtgärd skärpte regeringen hushållsavdraget. Arbetet har fortsatt med en serie märkbara höjningar av de indirekta skatterna. Marins vänstercenterregering driver en politik där utdelningen blir mindre för alla.

Regeringens politik för massiva underskott innebär skärpta skatter i framtiden. Eftersom sysselsättningsåtgärder inte vidtas och regeringen har betonat permanenta tilläggsutgifter för skoltvång på andra stadiet samt för landskaps- och social- och hälsovårdsreformen, finns det inget annat alternativ till balansering av ekonomin än skatteskräpningar. Finansministeriet har redan uppskattat att kommunernas behov av skatteskräpningar är 5,5 procentenheter i genomsnitt fram till 2040, om inget görs. Dagens underskott är morgondagens skatt.

Under förra valperioden såg vi till att ingens förvärvsinkomstbeskattning skärptes. Den strama beskattningen av arbete minskar viljan att utföra arbete, låta utföra arbete och utveckla sig själv. Endast arbete ger välfärd. Om arbetet beskattas hårt får vi mindre välfärd. Därför lindrade den förra regeringen beskattningen av arbete med sammanlagt 1,4 miljarder euro.

En hög beskattning av arbete är skadlig i alla inkomstklasser. Med låga inkomster minskar det incitamenten att ta emot arbete. För medelinkomsttagare blir en hög och snabbt åtstramad beskattning ett straff för arbete och kringsskär incitamenten att utveckla sin kompetens eller eftersträva mer ansvarsfulla arbetsuppgifter. Finland beskattar exceptionellt strängt sin viktigaste konkurrensfaktor, det vill säga kompetens. I internationell jämförelse är beskattningen hård för toppförmågor och experter. Under de senaste åren har högutbildades nettoflyttning från Finland ökat oroväckande. I Tyskland finns det i relation till folkmängden dubbelt så många poster på chefs- och expertnivå som i Finland. Denna befolkningsgrupp och arbetstillfällena för dem konkurrerar på den internationella marknaden. Etableringen av arbetsplatser påverkas i hög grad av skattenivån.

Regeringen driver en motstridig politik i fråga om experterna. Den höjer beskattningen av arbete med högt mervärde för personer som nu arbetar i Finland. Samtidigt sänker den beskattningen av utländska experter och inser att det är svårt att locka toppexperter på internationell nivå till Finland med de allmänna skattesatserna för arbete. Det är ytterst viktigt att Finland förblir konkurrenskraftigt också för människor från andra länder. Därför är det lätt att stödja en skälig beskattning för utländska nyckelpersoner. Samma sporrande effekt bör dock gälla också för den inhemska arbetskraften. I Finland måste vi kunna utföra och låta utföra många typer av arbete med hög produktivitet. Nu kan en finländsk toppexpert bli tvungen att betala mer än 22 procentenheter högre skatt än en utländsk toppexpert. Samma incitamenteffekter fungerar både för finländares beslut om att söka jobb i Finland och för utländska experters beslut om att flytta till Finland.

Den nuvarande regeringen avviker genast i sin första budget från den föregående regeringens centrala princip för skattepolitiken och fortsätter att skärpa beskattningen av arbete. Enligt en beräkning från Skattebetalarnas Centralförbund kommer skattesatsen för medelinkomsttagare att skäras med cirka 0,4 procentenheter år 2020. Beroende på inkomstklassen skärps beskattningen med

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

0,2—0,3 procentenheter 2021. Regeringen skärper beskattningen av arbete i strid med sitt eget regeringsprogram och experternas rekommendationer. I Finland är beskattningen av arbete en av de högsta i Europa. I synnerhet de högsta skattesatserna och skatteprogressionen på arbete hör till de högsta i Europa.

På det hela taget har regeringen också stramat åt de indirekta skatterna och går vidare med åtstramningarna. Kostnaderna för arbetstagare och företag höjdes redan genom en skärpning av bränsleskatten på 250 miljoner euro, som inte kompenseras företag eller medelinkomsttagare i annan beskattning. Dessutom skärper regeringen exempelvis alkoholskatten, som i betydande grad drabbar restaurangbranschen, som också drabbats hårt av coronakrisen. Som motvikt till den hårda skärpningen av miljöskatterna behöver förvärvsinkomstskatten lindras markant. Det gör inte regeringen.

Samlingspartiet föreslår i sin egen alternativa budget en lättnad på sammanlagt en miljard euro i förvärvsinkomstbeskattningen för alla löntagare och pensionärer nästa år. Skattelättnaden kan bland annat finansieras med att ränteavdraget för bostadslån slopas snabbare än planerat och genom att arbetsmarknadsorganisationernas investeringsintäkter beskattas.

Samlingspartiet vill att beskattningen av förvärvsinkomster lindras jämnt för alla löntagare och pensionstagare. Lindringen av inkomstskatten medför för den genomsnittliga löntagaren upp till 500 euro per år i handen.

Vi kräver att regeringen åtminstone ser till att inga löntagare får åtstramad beskattning under valperioden.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 66

Riksdagen förutsätter att regeringen förbinder sig att säkerställa att inga löntagare får skärpt beskattning under denna valperiod.

Reservationens förslag till uttalande 67

Riksdagen förutsätter att regeringen överlämnar propositioner till riksdagen om ändring av inkomstskattelagen så att beskattningen för dem som får löne- och pensionsinkomster enligt en statisk bedömning minskar med sammanlagt 800 miljoner.

Reservationens förslag till uttalande 68

Riksdagen förutsätter att regeringen slopar ränteavdraget för bostadslån helt och hållet.

Reservationens förslag till uttalande 69

Betänkande FiUB 36/2020 rd Reservation 2 saml

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att uppdatera lagstiftningen vad beträffar definitionen av allmännytt och bredda skattebasen genom att avskaffa skattefriheten för arbetsmarknadsorganisationernas samtliga investeringsintäkter.

Det försämrade hushållsavdraget är dålig sysselsättnings-, familje- och seniorpolitik

Hushållsavdraget är ett utmärkt sätt att minska skattekillen för tjänsterna, öka sysselsättningen och minska den grå ekonomin. Många gör sedvanliga hushållsarbeten och servicearbeten själva, eftersom höga skatter gör det omöjligt att köpa dem. Det kan vara förnuftigt för hushållen att koncentrera sin arbetsinsats på sådant arbete där den relativa fördelen är störst och köpa hushållsarbete som tjänst. På så sätt ökar sysselsättningen, aktiviteten och ekonomin samtidigt som skatterna och avgifterna ökar.

Samlingspartiet vill vidareutveckla serviceekonomin med hjälp av hushållsavdraget. Arbetet för en rask förbättring och utvidgning av hushållsavdraget bör inledas omedelbart. Avdraget bör utvidgas till att faktiskt omfatta alla de tjänster som hushållen för närvarande utför själva, även om de kan köpas som en tjänst. I försöksform, med iakttagande av principerna för cirkulär ekonomi, bör en reform av försöksnatur inledas för att utvidga hushållsavdraget. Användningsområdet bör i försöksform utvidgas till att omfatta exempelvis reparation av cyklar, hushållsapparater, hemelektronik och annan reparation av husförnödenheter som annars blir avfall. På så sätt får vi en längre livslängd för hemelektronik och förnödenheter som annars blir problemavfall och en minskad belastning på miljön. Samlingspartiet vill reservera 50 miljoner euro för försöket.

Samlingspartiet vill förbättra hushållsavdraget så att så många som möjligt kan dra nytta av det. I Finland har hushållsavdraget avsiktligt gjorts så svårt och byråkratiskt som möjligt. Detta ökar i onödan transaktionskostnaderna och minskar den uppnådda nyttan. Nyttan av hushållsavdraget bör möjliggöras direkt i arbetspriset på samma sätt som enligt den svenska beräkningsmodellen. I modellen beviljas avdraget direkt i fakturan i samband med att arbete köps. Hushållet skulle alltså få arbete med en sänkning som motsvarar hushållsavdraget. Företaget ansöker om den andel som saknas hos skattemyndigheten. Skattemyndigheten antecknar ett förhandsavdrag för den som köper en tjänst, varefter skattemyndigheten kontrollerar om arbetet uppfyller kriterierna för hushållsavdraget. Gottgörelserna beaktas när den slutliga beskattningen blir klar. Inkomstregistret gör det lättare för hushållen att se den egna beskattningen i realtid och underlättar därmed uppföljningen av avdraget. Också sloandet av självriskandelen gör avdraget tillgängligt för allt fler. Genom dessa ändringar kan hushållsavdraget göras till ett avdrag för tjänster för hela folket.

I budgeten för 2020 skar regeringen ner hushållsavdraget. Maximibeloppet sänktes från 2 400 euro till 2 250 euro. Likaså sänktes den procentandel av kostnaderna som ska dras av från 50 procent till 40 procent i fråga om arbetsersättningar och från 20 procent till 15 procent i fråga om löner. Regeringen eftersträvar en högre sysselsättning och en effektiv bekämpning av grå ekonomi. Beslutet att försämlra hushållsavdraget strider mot båda målen. Försämringen höjer priset på renoverings- och hemservice och minskar efterfrågan på tjänster. Detta minskar sysselsättningen inom de servicebranscher som drabbats hårt av coronakrisen. Beslutet leder också till en ökning av den grå ekonomin.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

Samlingspartiet föreslår att hushållsavdraget förbättras avsevärt som en del av tillväxtpolitiken efter coronan och att förändringen i övergången mot en hållbar serviceekonomi med hög kompetens görs permanent. Hushållsavdragets maximibelopp bör höjas till 5 000 euro, den procentuella andel som dras av från arbetsersättningen bör höjas till 60 procent och arbetsersättningen till 40 procent. I Sverige var avdragets maximibelopp redan före krisen 5 000 euro. Som en stimulansåtgärd för coronakrisen håller Sverige på att höja hushållsavdragets maximibelopp till cirka 7 000 euro som en del av ett större skattestimulanspaket genom socialdemokraternas och de grönas regerings försorg, med stöd av centerpartiet.

Vi föreslår ett bättre hushållsavdrag för personer över 75 år i överensstämmelse med Sitras modell. Detta stöder de äldres boende i hemmet, sparar in på omsorgsutgifterna och ökar sysselsättningen inom hemservicsektorn. Samlingspartiet föreslår att rätten till skatteavdrag för hushållsarbete för personer över 75 år höjs till 70 procent, att självrisken på 100 euro slopas och att det för köp av tjänster beviljas högst 1 200 euro per år i stöd till dem vars skatter inte räcker till för att göra avdraget. Hushållsavdraget blir då en kombination av direkt stöd och skattelättnad för låginkomsttagare.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 70

Riksdagen förutsätter att regeringen överlämnar en proposition till riksdagen med förslag om att hushållsavdraget enligt 127 a § i inkomstskattelagen höjs till den svenska nivån så att avdragets maximibelopp är 5 000 euro, rätten till skatteavdrag för arbetsersättning höjs till 60 procent och löneersättningen till 40 procent.

Reservationens förslag till uttalande 71

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition till riksdagen med förslag till slopande av självriskandelen på 100 euro för hushållsavdraget enligt 127 a § i inkomstskattelagen.

Reservationens förslag till uttalande 72

Riksdagen förutsätter att regeringen överlämnar en proposition till riksdagen med förslag till reform av hushållsavdraget enligt 127 a § i inkomstskattelagen så att den som köper en tjänst som berättigar till avdrag kan dra nytta av avdraget redan vid faktureringen av tjänsten i enlighet med den svenska beräkningsmodellen.

Reservationens förslag till uttalande 73

Riksdagen förutsätter att regeringen överlämnar en proposition till riksdagen med förslag till utvidgning av hushållsavdraget av försöksnatur i enlighet med principerna för cirkulär ekonomi så att avdraget kan användas för reparationsarbeten som förlänger varornas livslängd, såsom reparation av cyklar och trasiga hushållsmaskiner samt anskaffning av anordningar för energirenoivering.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

Reservationens förslag till uttalande 74

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag om att se över hushållsavdraget enligt 127 a § i inkomstskattelagen i fråga om personer över 75 år på så sätt att rätten till avdrag för hushållsarbete höjs till 70 procent, att självriskan på 100 euro slopas och att det för köp av tjänster beviljas högst 1 200 euro per år i stöd till dem vars skatter inte räcker till för att göra avdraget.

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. Mervärdesskatt

Den ekonomiska aktiviteten kan också ökas genom att regleringen rationaliseras. I Samlingspartiet litar vi på människors och företags egen förmåga att fatta ansvarsfulla beslut. Vi föreslår en avreglering som kan skapa mer dynamik i ekonomin och på så sätt skapa nya arbetstillfällen och tillväxt i Finland. Det kostar ingenting att avveckla normer, men i bästa fall kan det leda till en betydande ökning av tillväxten.

I Finland måste man modigt gå mot en normal europeisk restaurangkultur genom att styra alkoholkonsumtionen till servering i restauranger med hjälp av beskattning. Samtidigt måste man äntligen göra det möjligt för mikrobryggerier och restauranger att sälja take away och på distans. Den arbetskraftsintensiva restaurangbranschen har lidit hårt på grund av coronan och det finns ett stort behov av stöd. Det bästa läkemedlet är att uppmuntra människor till trygga restaurangbesök på marknadsvillkor.

Beskattningen av servering på restaurang är på nuvarande nivå en av de högsta i EU. Beskattningen av öl, som är den viktigaste drycken som serveras i restauranger, är den högsta i EU-länderna. Mervärdesskattesatsen för servering är i Finland den fjärde högsta i EU-länderna. Naturresursinstitutet bedömer vilka konsekvenser sänkningen av mervärdesskatten på servering har för den offentliga ekonomin 2018 och bedömer att de direkta förlusterna av skatteinkomster uppgår till cirka 122 miljoner euro. Restaurangbranschen har drabbats hårt av coronakrisen och man kan anta att inkomstbortfallet skulle vara betydligt mindre. En lindrigare beskattning av serveringen ökar också efterfrågan på mat och andra produkter. En sänkning av mervärdesskatten på servering skulle stödja branschens återhämtning från coronakrisen, påskynda utvecklingen av den finländska restaurangkulturen och som hävstångseffekt öka sysselsättningen inom den arbetskraftsintensiva branschen.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 75

Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt lämnar en proposition till riksdagen med förslag till sänkning av mervärdesskatten på servering i restauranger till 14 procent.

08. Punktskatter

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

01. Tobaksskatt

Tyngdpunkten i beskattningen bör flyttas i enlighet med principerna för hållbar tillväxt. Till exempel Sitra har föreslagit en modell där man genom en djärv övergång kan lindra beskattningen av arbete samtidigt som tyngdpunkten i beskattningen flyttas till utsläpp och konsumtion som är skadliga för miljön.

Beskattningen har en beteendestyrande effekt genom vilken konsumtionen kan styras till utsläppssnåla lösningar och lösningar som är bra med tanke på hälsan i fråga om såväl hushållens som företagens val. Konsumtionsbesluten och matchningen av beskattningen beror på prisflexibiliteten för en nyttinghet eller tjänst. Exempelvis sötsaksskatten hann inte styra beteendet i betydande grad, eftersom produkternas prisflexibilitet var stel. Genom reformen riktas beskattningen på ett rättvisare sätt, och på lång sikt kan producenterna ändra sitt beteende genom att ändra valet av råvaror när de ansöker om en konkurrensfördel.

Samlingspartiet kompenserar de konsekvenser som de reformer som ändrar inflödet av inkomstskatt har för den offentliga ekonomin med iakttagande av principerna för ändring av tyngdpunkten i beskattningen. Höjningarna gäller i synnerhet miljö- och utsläppsskatter. Avsikten är också att utvidga skattebasen för de nuvarande skatterna. Som helhet har man strävat efter att rikta åtstramningarna så att de negativa konsekvenserna för sysselsättningen och ekonomin är så små som möjligt.

Samlingspartiet kommer nästa år att skärpa tobaksskatten mer än regeringen. Tobaksskatten höjs stegvis i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Rinnes regering. Samlingspartiet vill skärpa tobaksskatten mer än regeringen nästa år så att skatteintäkterna blir sammanlagt 100 miljoner euro 2021.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 76

Riksdagen förutsätter att regeringen skärper tobaksskatten i snabbare takt.

04. Skatt på alkoholdrycker

Samlingspartiet vill frigöra försäljningen av vin till matbutiker och kiosker samt tillåta distansförsäljning också till finländska småbryggerier. I och med att tillgången och konkurrensen ökar förväntas konsumentpriserna på vin inte stiga i förhållande till de nuvarande monopolpriserna. En liberalisering av vinförsäljningen skulle också stödja verksamhetsförutsättningarna för små butiker och kiosker. De uppmuntrande resultaten av liberaliseringen av starköl visar att de negativa effekterna knappast ökar till följd av en liberalisering av vinförsäljningen heller.

Det är numera möjligt att köpa småbryggeriprodukter på distans från utlandet. Försäljningsinkomsterna från distansförsäljning av småbryggeriprodukter går till utländska företag, de skatter och avgifter som betalas för dem betalas till utländska myndigheter. Att tillåta distansförsäljning också för finländska småbryggerier skulle ge branschen affärsverksamhet, arbetsplatser och in-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

komster av produktionsfaktorer delvis också i Finland. Regeringspartierna meddelade våren 2020 om ett lagförslag om att tillåta distansförsäljning för finländska småbryggerier. Det lagförslag som utarbetats av riksdagsledamot Markus Mustajärvi har fått över hundra riksdagsledamöters godkännande. Trots detta har regeringen inte lyckats lämna lagförslaget till riksdagen. Den finländska förmyndaraktiga alkoholagstiftningen förhindrar fortfarande att det utvecklas en civiliserad europeisk alkoholkultur och försätter oskäligt inhemska och utländska bolag i ojämlig ställning på marknaden — till förmån för utländska företag. Det måste rättas till snabbt.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 77

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att tillåta försäljning av vin i dagligvarubutiker och kiosker.

Reservationens förslag till uttalande 78

Riksdagen förutsätter att regeringen enligt sina löften överlämnar en proposition till riksdagen som tillåter distansförsäljning också för finländska småbryggerier för att småbryggeriprodukter ska kunna beställas via distansförsäljning. Distansförsäljning är nuförtiden möjlig endast från utländska bryggerier.

05. Punktskatt på läskedrycker

Skatten på läskedrycker gäller nästan alla drickbara produkter. Den påförs inte bara egentliga läskedrycker utan också exempelvis vatten på flaska och inhemska bärsaftar. Skatten gäller inte kaffe och te. Samlingspartiet anser att regeringen bör utreda möjligheterna att utvidga skattebasen för läskedrycksskatten till nya produkter. Förutom att skatteintäkterna ökar ger detta också möjlighet att omvärdera skattesatserna för hälsosamma drycker.

Finländarna äter och dricker med avseende på hälsan för mycket socker. Rikligt intag av socker har samband med folksjukdomar. Genom att beskatta socker kan man styra konsumenterna att minska den alltför stora konsumtionen av sockerhaltiga produkter. Därför är det motiverat att utvidga skattebasen så att den utöver läskedrycker även omfattar sötsaker och glass samt alla andra sockerhaltiga produkter som innehåller tillsatt socker.

Konsumenten kan genom sina egna köpval påverka hur mycket skatten påverkar den egna ekonomin. Genom skatten styrs industrin till att satsa på utveckling av alternativ för produkter med lägre sockerhalt. Beskattningsgrunden ska vara folkhälsorelaterad. Enligt flera experter skulle skatten, om den genomfördes på detta sätt, inte strida mot EU-bestämmelserna och skulle inte innehålla något selektivt skattestöd som kan betraktas som statligt stöd.

På längre sikt måste målet vara att göra skattebasen för den hälsorelaterade punktskatten så bred som möjligt, genom att i den inkludera produkter med hög salt- eller fetthalt. Utöver beskattningen behövs det andra metoder för att stödja sunda matvanor.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 79

Riksdagen förutsätter att regeringen utreder möjligheterna att bredda skattebasen för skatten på läskedrycker.

Reservationens förslag till uttalande 80

Riksdagen förutsätter att regeringen inleder beredningen och lämnar en proposition till riksdagen med förslag till ny skatt på produkter med skadliga hälsoeffekter.

07. Energiskatter

Den egentliga betydelsen av de utsläppsminskningar som görs i Finland beror på att de lösningar som skapas och testas här mångfaldigas ute i världen. Det lönar sig att agera så att vårt positiva handavtryck är större än vårt koldioxidavtryck.

I skattereformen för hållbar tillväxt sporrar en övergång från skatt på lön och företagande till miljöolägenheter till arbete och användning av rena lösningar. Samtidigt är det viktigt att sörja för rättvisa så att de som har det svårt kompenseras för förändringen. När hushållen uppmuntras att avstå från oljeuppvärmning genom en stramare beskattning, stöds samtidigt möjligheterna till energiinvesteringar för personer i svagare ställning.

Det måste fastställas ett högre pris för förorening. Samlingspartiet vill uppmuntra övergången från användning av kol, olja och naturgas till ren teknik genom en höjning av skatten på dessa uppvärmningsbränslen med 35 miljoner euro och genom att hjälpa de som eldar med olja att slippa oljeräkningen genom att man vid energiomvandlingar vid hushållsavdraget skulle kunna dra av priset inte bara på arbetet utan också på anordningarna.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 81

Riksdagen förutsätter att regeringen skärper beskattningen av uppvärmningsbränslen och minskar den relativa skatteförmånen för torv.

10. Övriga skatter

Det finns skäl att uppdatera gruvlagen. Samhället ska inte svara för eftervården av miljöskador och olägenheter. Många problem som varit framme i offentligheten har dessutom samband med miljöskyddslagen. I Finland finns det fortfarande gruvor som inte har några säkerheter alls. Ett annat problem uppstår i konkurssituationer där eftervården av miljön har hamnat på skattebetalarnas ansvar. Vi måste ta itu med detta. Finländarna måste få tillräcklig ersättning för utvinningen av våra icke-förnybara mineraler.

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 82

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder och lämnar en proposition till riksdagen med förslag till gruvskatt, som höjer statens inkomster med 21 miljoner euro per år.

03. Bilskatt

Coronakrisen har satt fart på bilhandeln i hela landet. Samlingspartiets mål är att fordon som drivs med el eller biodrivmedel redan under det kommande decenniet alltid ska vara ett konkurrenskraftigare alternativ än bilar som drivs med fossilt bränsle.

Det effektivaste sättet att stoppa den åldrande bilbeståndet är att stegvis avskaffa bilskatten inom 4 år. Den nuvarande höga bilskatten sporrar till att skaffa gamla importerade bilar med höga utsläpp.

Avskaffandet av bilskatten återspeglas i hela bilbeståndet, eftersom den snabbast avlägsnar gamla bilar som befinner sig i slutet av sin livscykel och påskyndar den första registreringen av nya energieffektiva bilar som utnyttjar ny teknik. Det har uppskattats att slopad bilskatt snabbar upp cirkulationen av bilbeståndet med 2—4 år.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 83

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition om att stegvis slopa bilskatten.

07. Fordonsskatt

Effekterna av sänkningen av bilskatten på inkomstposterna kompenseras genom att fordonsskattens grundskatt statiskt höjs med hälften av sänkningen av bilskatten samt genom den positiva inverkan som en snabbare bilhandel har på det totala skatteutfallet. Progressionen för fordonsskattens grundskatt skärps så att den gynnar utsläppsnåla bilar.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 84

Riksdagen förutsätter att ett graderat avskaffande av bilskatten kompenseras genom en höjning av fordonsskatten.

19. Övriga inkomster av skattenatur

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservation 2 saml

06. Farledsavgifter

Samhällsekonomin i Finland är nästan helt beroende av varutransporter och passagerartransporter till sjöss. Företag som exporterar finska produkter till världsmarknaden samt logistikföretag inom sjötrafiken sysselsätter tiotusentals finländare direkt och möjliggör genom underleverantörskedjan ett uppehålle för hundratusentals familjer. På den internationella marknaden konkurrerar vi med industriproduktionen i andra länder och, beträffande passagerartrafik, med de övriga Östersjöländerna. Finland försvagar på eget initiativ sin konkurrensställning genom farledsavgiften som drabbar värdekedjan för sjötrafiken. Farledsavgiften infördes 2005 och halverades från och med 2015. Marins regering inledde ett projekt för att slopa farledsavgiften som en coronakrisåtgärd men avbröt lagprojektet av okänd orsak i maj 2020.

Covid-19-pandemin har orsakat betydande problem i efterfrågan på sjötransport. Enligt de senaste studierna är utsikterna för näringslivet mycket svaga och beställningarna inom industrin sackar. Den närmaste framtiden ser inte bra ut. Det är nödvändigt att minska rederiernas driftskostnader och undvika att de råkar i betalningssvårigheter, så att sjötransporterna kan återhämta sig så snart som möjligt efter krisen. Finland måste fatta beslut för att varaktigt förbättra konkurrenskraften i exportindustrins värdekedja. Farledsavgiften bör slopas.

Kommunikationsministeriet inledde i april ett lagprojekt om att slopa farledsavgiften. Responsen från de två remissförfarandena var nästan utan undantag mycket positiv. Remissinstanserna ansåg att slopandet av farledsavgiften skulle vara ett utmärkt sätt att stimulera industrin och å andra sidan ett sätt att förbättra Finlands konkurrenskraft. Trots detta meddelade kommunikationsministeriet den 26 maj 2020 att regeringen hade beslutat avbryta projektet. Regeringens motiveringar är vaga.

Finländska exportföretag med högklassig kompetens och teknologi har efter krisen en möjlighet att uppnå en bättre konkurrensställning på världsmarknaden. Vi kan förbättra de finska företagens möjligheter att kamma hem en del av den uppdämda efterfrågan som uppstod under krisen samt stödja de finska företagens möjligheter att exportera finska produkter till världsmarknaden mer än före krisen. Slopandet av farledsavgiften i sin helhet skulle ha en positiv inverkan på utrikeshandelns logistiska konkurrenskraft, sjötransporternas effektivitet, förverkligandet av den cirkulära ekonomin då biprodukter från industrin kan transporteras för återvinning (lönsamheten för transport av lågvärdigt gods), transitotrafiken och kryssningsturismen.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Utskottets förslag till uttalande 85

Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste överlämnar propositioner till riksdagen med förslag till helt och hållet slopade farledsavgifter.

Förslag

Vi föreslår

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Reservation 2 saml

att riksdagen godkänner förslaget till budget för 2021 enligt betänkandet men med de ändringar som föreslås i reservationen,

att riksdagen godkänner de 85 uttalandena ovan och

att riksdagen godkänner misstroendeförklaringen i den allmänna motiveringen ovan.

Helsingfors 11.12.2020

Timo Heinonen saml
Elina Lepomäki saml
Matias Marttinen saml
Sari Sarkomaa saml
Markku Eestilä saml
Kalle Jokinen saml
Jukka Kopra saml
Janne Sankelo saml

RESERVATION 3 kd

Allmän motivering

Kristdemokratiska riksdagsgruppen anser det vara viktigt att man i statsbudgeten tar hänsyn till det svåra ekonomiska läget till följd av coronakrisen. Kommuner, sjukvårdsdistrikt, företag och människor som förlorat sitt arbete och sin försörjning behöver stöd i denna situation. Till denna del stöder KD utgiftsökningarna enligt regeringens budgetproposition. Det är motiverat att ta lån mitt i en kris.

Det behövs finansiering för att hantera coronakrisen. Samtidigt borde regeringen dock ha kunnat fatta beslut om sådana strukturella reformer och sysselsättningsåtgärder som ger förtroende för att Finland kommer att återhämta sig efter den svåra ekonomiska situationen. Regeringen borde också ha återtagit sådana projekt i regeringsprogrammet som på lång sikt ökar kommunernas, företagens och de finländska skattebetalarnas börda. Regeringens stimulanspolitik är inte heller konsekvent. Beskattningen skärps nästa år. I denna situation behövs skattestimulans i stället för skatteåtgärder för att hålla igång hjulen i ekonomin.

KD:s riksdagsgrupp föreslår flera riktade skattelättnader som förbättrar företagens verksamhetsförutsättningar och människornas utkomst. KD föreslår lindring av bränsleskatten, återkallande av skatteåtgärden för uppvärmningsbränslen samt återställande av hushållsavdraget till nivå före regeringens nedskärning i fjol. Samtidigt måste inkomstbeskattningen lindras så att beskattningen av ingen löntagare skärps nästa år. Regeringens beslut att höja den nedre gränsen för mervärdesskatteskyldigheten går i rätt riktning. KD föreslår att reformen genomförs så att den nedre gränsen för mervärdesskatteskyldigheten höjs till 20 000 euro.

I samband med sin alternativa budget föreslog KD:s riksdagsgrupp en rad åtgärder med hjälp av vilka man kan sträva efter upp till 100 000 nya sysselsatta under de närmaste åren. KD vill förnya bland annat systemet för social trygghet, utveckla sysselsättningstjänsterna, införa allmänt inkomstrelaterat utkomstskydd för arbetslösa, främja lokala avtal, ta i bruk ett företagarkonto och öka läroavtalsutbildningen.

KD:s riksdagsgrupp är särskilt oroad över hälso- och sjukvården och äldreomsorgens tillstånd. Verkställigheten av den nya vårdardimensioneringen har flyttats flera år framåt, i praktiken till nästa regering. Många äldre som nu behöver vård kommer inte längre att vara vid liv den dagen. KD:s riksdagsgrupp vill omedelbart öka anslagen med 50 miljoner euro för att förbättra äldreomsorgen och terminalvården samt för att anställa mer personal. Samtidigt föreslås det att stödet för närståendevård ändras till skattefri inkomst.

Till följd av coronakrisen har barnfamiljernas ekonomiska utmaningar ökat. Det största problemet i ekonomin på lång sikt, den snedvridning av befolkningens åldersstruktur som beror på den minskade nativiteten, har inte försvunnit under den pågående coronakrisen. KD:s riksdagsgrupp föreslår flera förbättringar för barnfamiljer. Till familjer som får barn föreslås ett tillägg av engångsnatur på 1000 euro. KD vill också ta i bruk barnavdraget vid inkomstbeskattningen. Dessutom föreslår KD att avgifterna för småbarnspedagogik för familjer med många barn ska sänkas

Betänkande FiUB 36/2020 rd

så att avgifterna för syskon slopas helt. Det skulle öka sysselsättningen och förbättra barnfamiljernas ställning.

Läroplikten bör inte utvidgas i den rådande situationen. Regeringens reform hotar att förstöra kvaliteten på studierna på andra stadiet då resurserna riktas till ett för sent skede och då en stor del av dem dessutom anvisas till läromedel och skolresor. Den finansiering som regeringen utlovar räcker inte till för att kompensera alla de extra kostnader som reformen medför.

KD vill också satsa på läroavtalsutbildning och bekämpa utslagning med hjälp av det uppsökande ungdomsarbetet och verkstadsverksamheten. Läromaterialstillägget till studerande på andra stadiet skulle höjas och utvidgas till att gälla allt fler familjer.

I strid med riksdagens tydliga vilja har regeringen i sin budget utelämnat stödet till de föreningar som delar ut mathjälp. KD kräver ett permanent anslag för mathjälpen samt tydliga förfaranden och regler för fördelningen av stödet. KD:s riksdagsgrupp vill också återinföra kosterättningen till personer med celiaki och reservera tillräcklig finansiering för genomförandet av terapigården.

Tyngdpunkten i beskattningen bör flyttas till produkter som är skadliga för hälsan och miljön. KD vill lindra beskattningen av frukt och grönsaker och samtidigt införa en hälsoskatt på tillsatt socker. Skatten skulle tillämpas rättvist på olika produktgrupper och grunda sig på mängden tillsatt socker i livsmedlen. Bland andra Livsmedelssäkerhetsverket Evira och Institutet för hälsa och välfärd har förordat en hälsoskatt. En hälsoskatt skulle gynna hälsan och minska kostnaderna för hälso- och sjukvården.

KD vill förstärka inkomstsidan i statsfinanserna bland annat genom att införa en hälsoskatt och genom att begränsa skattefriheten för medlemsavgifterna till arbetsmarknadsorganisationerna. Riksdagsgruppen vill minska utgifterna genom att förnya bostadsbidragssystemet. Tilläggsinkomster av engångsnatur skulle man i riksdagsgruppens alternativ få genom att återkalla beslutet att kapitalisera Ilmastorahasto Oy och genom att minska på Sitras kapital. De medel som intäktsförs från Sitra borde användas för understöd av engångsnatur till företagsledda utvecklingsprojekt som kan bidra till ny tillväxt.

KD:s riksdagsgrupp godkänner inte att Finland deltar i EU:s återhämtningsinstrument, och vi motsätter oss ökade inkomstöverföringar och ökat solidariskt ansvar inom unionen. Finland får cirka 3 miljarder euro ur det nya återhämtningsinstrumentet och blir tvunget att betala över 6 miljarder euro till det. När EU en gång har infört solidariska fördelningsmekanismer är det sannolikt att deras storlek kommer att öka.

I sin helhet skulle riksdagsgruppens alternativ öka statens utgifter med 322 miljoner euro och minska skatteinkomsterna med 893 miljoner euro. Tilläggsinkomster och utgiftsbesparingar har det i vårt alternativa budget förslagits till ett belopp av 1,6 miljarder euro. Vår alternativa budget skulle minska statens upplåningsbehov med knappa 500 miljoner euro.

Jag föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservationens förslag till uttalande 1

Riksdagen förutsätter att hållbara lösningar söks för att lösa de långsiktiga ekonomiska problemen och att det bedrivs en ansvarsfull ekonomisk politik som tryggar välfärdsstaten.

Reservationens förslag till uttalande 2

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att förbättra sysselsättningen och lämnar en heltäckande utredning till riksdagen om hur den ämnar uppnå sitt sysselsättningsmål.

Reservationens förslag till uttalande 3

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att utveckla beskattningen så att fokus flyttas till beskattning av produkter som är skadliga för människor och för att sänka skatterna på arbete, familjeliv, motion och företagsamhet.

Reservationens förslag till uttalande 4

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att öka anslagen för företagsdriven forskning och utveckling så att det stöder ekonomisk tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling.

Reservationens förslag till uttalande 5

Riksdagen förutsätter att social- och hälsovårdsreformen genomförs på ett sätt där den regionala rättvisan samt de ursprungliga målen uppfylls i fråga om att integrera servicen, förbättra vårdtillgången och dämpa kostnadsökningen.

Reservationens förslag till uttalande 6

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder en sådan totalreform av den sociala tryggheten som sporrar till arbete och förenklar det splittrade systemet för social trygghet.

Reservationens förslag till uttalande 7

Riksdagen förutsätter att regeringen målmedvetet skrider till åtgärder för att stärka barnfamiljernas ställning och undanröja hinder för ökad nativitet.

Reservationens förslag till uttalande 8

Riksdagen förutsätter att regeringen återtar sin proposition om utvidgning av läroplikten och i stället riktar medel till att förbättra utbildningens kvalitet och bekämpa skolavhoppet.

Reservationens förslag till uttalande 9

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Riksdagen förutsätter att regeringen anvisar tillräcklig finansiering för att främja övergången till realtidsekonomin i enlighet med målen i regeringsprogrammet.

Reservationens förslag till uttalande 10

Riksdagen förutsätter att regeringen återkallar beslutet att kapitalisera Ilmastorahasto Oy med 300 miljoner euro, upplöser Ilmastorahasto Oy och återbetalar dess kapital till statens balansräkning.

Reservationens förslag till uttalande 11

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att minska Sitras kapital med 100 miljoner euro och använder de medel som frigörs för att främja forskning och utveckling.

Reservationens förslag till misstroendeförklaring

Riksdagen konstaterar att regeringens ekonomiska politik och sysselsättningspolitik inte vilar på en hållbar grund. På grund av den ekonomiska kris som coronaepidemin orsakat borde regeringen ha kommit överens om ett nytt regeringsprogram och återtagit sådana reformer som ökar underskottet i den offentliga ekonomin på lång sikt. En ökning av de bestående utgifterna utan åtgärder som stärker sysselsättningen äventyrar välfärdsstatens hållbarhet. Regeringens beslut höjer kostnaderna för boende och mobilitet, ökar ojämlikheten i samhället och försämrar ställningen för befolkningen i synnerhet på landsbygden. Följaktligen konstaterar riksdagen att regeringen har misslyckats och inte har riksdagens förtroende.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

90. Stöd till kommunerna

30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)

Kommunernas ekonomiska situation väckte oro redan före coronakrisen. Den åldrande befolkningen och de ökande förpliktelseerna har lett till en negativ cirkel för många kommuner i och med att inkomsterna minskat och utgifterna ökat. Kristdemokraterna stöder regeringens åtgärder för att underlätta kommunernas ekonomiska situation under coronakrisen. Kommunerna behöver stöd för att klara av den akuta krisen. Dessutom behövs öronmärkta tilläggsresurser för att ingripa mot de värsta problemen. Kristdemokratiska riksdagsgruppen föreslår finansiella resurser för

Betänkande FiUB 36/2020 rd

att införa terapigaranti och avhjälpa problemen inom äldre vården. Dessutom föreslår vi en omfattande översyn av avgifterna för småbarnspedagogik.

Höjd standard på äldreomsorgen

Den bindande vårdardimensioneringen inom omsorgen dygnet runt trädde i kraft den 1 oktober 2020, men övergången till den bindande dimensioneringen på 0,7 sker stegvis och den tillämpas fullt ut först från och med den 1 april 2023 (Lagen om ändring av lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre 565/2020). Situationen inom äldre vården har varit oroväckande redan länge och på vissa håll rentav katastrofal. Men det övergripande genomförandet av dimensioneringen senarelades med flera år, i praktiken till nästa regering. Detta är en alldeles för långsam tidtabell för att förbättra vårdsituationen och åtgärda det försämrade tillståndet inom äldreomsorgen.

Även om det finns behov av en viss gradering för att få ett tillräckligt antal vårdare, påverkas höjningen av dimensioneringen mest av de resurser som står till förfogande. Regeringen måste anvisa tillräckliga resurser för att uppnå vårdardimensioneringen och därigenom omedelbart höja standarden på äldre vården. Kristdemokratiska riksdagsgruppen föreslår ett tillskott på 50 miljoner euro till kommunerna, öronmärkt för att höja standarden och kvaliteten på äldre vården.

Terapigaranti

Vid sidan av FPA:s rehabiliterande psykoterapi behövs en möjlighet till tidig korttidspsykoterapi samt andra korta psykosociala interventioner inom den offentliga primärvården. Medborgarinitiativet om terapigarantin (MI 10/2019 rd) lämnades till riksdagen för behandling den 22 oktober 2019. I och med införandet av terapigarantin görs tidig mentalvård tillgänglig inom primärvården. Vårdbehovet ska bedömas omedelbart och vården inledas inom en månad från bedömningsbesöket. I den föreslagna modellen för terapigaranti erbjuds kortvarig psykoterapi och andra korta psykosociala interventioner för alla åldersklasser, för alla psykiska problem och i hela landet.

Genomförandet av terapigarantin beräknas kosta cirka 35 miljoner euro per år, vilket bör ersättas till kommunerna i sin helhet. Vid genomförandet kan man delvis också använda befintliga resurser genom att omfördela dem. I kostnadskalkylen ingår både extra personal och tilläggsutbildning för nuvarande personal. Som helhet skulle revideringen minska de samhällsliga kostnaderna och öka välmåendet på ett betydelsefullt sätt.

Småbarnspedagogik

Även om regeringen sänker avgifterna för småbarnspedagogik och ökar avgiftsnedsättningen för syskon, utgör avgifterna för småbarnspedagogik även i fortsättningen en betydande utgiftspost för familjer som har flera barn i småbarnspedagogisk verksamhet. Detta gäller särskilt familjer vars inkomster överskrider inkomstgränserna och som betalar full avgift för småbarnspedagogik. Kristdemokratiska riksdagsgruppen föreslår att avgiften för småbarnspedagogik som en del av reformen av avgifterna för småbarnspedagogik slopas i sin helhet för syskon, när familjen har fler än ett barn i småbarnspedagogik. Då betalar familjerna högst 288 euro i månaden för småbarnspedagogik oberoende av hur många barn familjen har i småbarnspedagogisk verksamhet.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reformen förbättrar sysselsättningen och undanröjer bidragsfällor genom att göra det lönsammare för föräldrar i familjer med många barn att ta emot arbete. Reformen har också positiva effekter på nativiteten och blir ett incitament för familjerna att eftersträva det antal barn som familjen vill ha. Jämfört med regeringens budgetproposition försämrar saldot i de offentliga finanserna på grund av den föreslagna reformen med cirka 35 miljoner euro på grund av minskade intäkter från avgifter för småbarnspedagogik. De förlorade inkomsterna ska ersättas till kommunerna till fullt belopp genom en statsandel.

Jag föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 12

Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart ökar kommunernas finansiella resurser för att förbättra nivån och kvaliteten på äldreomsorgen och vården i livets slutskede samt skyndsamt vidtar behövliga åtgärder för att avhjälpa problemen i äldreomsorgen.

Reservationens förslag till uttalande 13

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition om att genomföra terapigarantin och anvisar tillräckliga medel för ändamålet.

Reservationens förslag till uttalande 14

Riksdagen förutsätter att regeringen överlämnar en proposition till riksdagen med förslag till reform av avgifterna för småbarnspedagogik så att avgifterna för syskon slopas helt och hållet, om familjen har fler än ett barn inom småbarnspedagogiken.

92. EU och internationella organisationer

69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)

Finlands nettobidrag till EU ökar under finansieringsperioden 2021—2027 till sammanlagt 5,9 miljarder euro, jämfört med 5,3 miljarder euro under den föregående finansieringsperioden. På årsnivå betalar Finland till EU cirka 2,4 miljarder euro, varav Finland får tillbaka bara drygt hälften.

Finlands finansiella bidrag till EU:s nya återhämtningsfond på 750 miljarder euro är 6,6 miljarder euro. Finlands andel betalas ur statsbudgeten åren 2028—2058. Finlands samlade exponeringar i fråga om återhämtningsfonden stiger dock till 13 miljarder euro när låneandelen beaktas. På årsnivå ökar deltagandet i EU:s återhämtningspaket de finländska skattebetalarnas börda med över 200 miljoner euro 2028—2058. När EU en gång har infört solidariska fördelningsmekanismer är det sannolikt att deras storlek kommer att öka. Då ökar också Finlands exponeringar. Kristdemokratiska riksdagsgruppen godkänner inte Finlands deltagande i finansieringen av EU:s återhämtningsinstrument.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

I enlighet med det förhandlingsresultat som regeringen godkänt ökar Finlands nettoavgift till EU under den kommande finansieringsperioden med cirka 85 miljoner euro per år jämfört med den föregående finansieringsperioden. Vår riksdagsgrupp godkänner inte den ökning av nettoavgiften som beror på sammanslagningen av återhämtningsfonden och den fleråriga budgetramen.

Jag föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 15

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att hålla den fleråriga budgetramen och återhämtningsinstrumentet åtskilda och godkänner inte Finlands anslutning till det återhämtningsinstrument som inrättas genom solidarisk upplåning, varvid Finlands avgifter och exponeringar minskar i EU:s finansieringsmekanismer.

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning

30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)

Det bör satsas mer på läroavtalsutbildning än för närvarande. Särskilt de ungdomar som för vilka en mer teoretisk utbildning på skolorna inte är det lämpligaste alternativet, kan i stället nå goda resultat i läroavtalsutbildning med ett konkret och praktiskt grepp. På motsvarande sätt är läroavtalsutbildning en utmärkt väg in i arbetslivet för specialelever och invandrare som ska integreras, liksom också för personer med funktionsnedsättning och för partiellt arbetsföra.

Genom läroavtalsutbildning är det möjligt att avlägga en yrkesinriktad examen eller delar av en yrkesinriktad examen. Utöver fördjupandet av färdigheterna i det egna yrket är det möjligt att genom läroavtal förvärva nytt yrkeskunnande. Största delen av studierna ordnas i praktiska arbetsuppgifter på en arbetsplats, och detta kompletteras med teoretiska studier. Arbetsgivaren betalar läroavtalsstuderanden lön enligt arbets- eller tjänstekollektivavtalet. Arbetsgivaren kan ansöka om lönesubvention hos arbets- och näringsbyrån, om läroavtalsstuderanden är arbetslös. Ett mer omfattande införande av läroavtalsutbildning kräver tilläggsfinansiering för lönesubvention och handledning.

Jag föreslår

att riksdagen ökar moment 29.20.30 med 10 000 000 euro som statsunderstöd för läroavtalsutbildning och att följande uttalande godkänns:

Reservationens förslag till uttalande 16

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att utveckla och utvidga användningen av läroavtalsutbildning.

70. Studiestöd

55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)

Regeringens reform av förlängd läroplikt löser inte de verkliga problemen med barns och ungas utbildning. Det största problemet är för närvarande de skolavhoppare som efter grundskolan inte har tillräckliga färdigheter för fortsatta studier. Alla ska ha möjlighet att avlägga studier på andra stadiet. Familjernas ekonomiska situation får inte utgöra något hinder för studierna. I stället för att höja läropliktsåldern ska dessa unga stödjas med ett tillräckligt stort läromaterialstillägg. Läromaterialstillägget har varit ett bra redskap för att hjälpa sådana ungdomar som inte själva kan skaffa de läromedel som behövs för studierna på andra stadiet. Stödet ska även i fortsättningen vara behovsprövat.

För närvarande kan en ung person som avlägger yrkesutbildning eller gymnasieutbildning få läromaterialstillägg till studiepenningen, om föräldrarnas sammanlagda inkomster är högst 41 100 euro per år. Läromaterialstillägget är 46,80 euro/mån. Ett ökat anslag gör det möjligt att höja nivån på läromaterialstillägget och rikta tillägget till en större grupp studerande på andra stadiet. Kristdemokratiska riksdagsgruppen föreslår ett tilläggsanslag på 10 miljoner euro för att utvidga användningen av och höja läromaterialstillägget till studiepenningen i studierna på andra stadiet. Samtidigt bör regeringens proposition om att utvidga läroplikten till att gälla avläggande av studier på andra stadiet återkallas.

Jag föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 17

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition till riksdagen med förslag till höjning och utvidgning av läromaterialstillägget så att det gäller en större grupp familjer.

91. Ungdomsarbete

51. Verkstadsverksamhet för unga samt uppsökande ungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)

Den ökande utslagningen är ett stort problem i vårt samhälle. Förebyggande åtgärder måste sättas in tillräckligt tidigt. Varje enskilt fall när man lyckas hindra att någon marginaliseras är av stor betydelse både för personen själv och för samhället. Vi har inte råd med att unga marginaliseras och aldrig kommer ut i arbetslivet. Ungdomsverkstäder och uppsökande ungdomsarbete är exempel på förebyggande insatser där anslagen betalar sig mångfalt tillbaka. De resurser som sätts in på det förebyggande arbetet är i själva verket en sparåtgärd eftersom de minskar det pris samhället måste betala för marginalisering.

Jag föreslår

att riksdagen ökar moment 29.91.51 med 5 000 000 euro för att stödja ungdomsverkstäder och uppsökande ungdomsarbete.

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

20. Förnyelse och låga koldioxidutsläpp

43. Stödjande av företagsdriven forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet, ökad cirkulär ekonomi och branschtillväxt (reservationsanslag 3 år)

Turistnäringen har drabbats särskilt hårt av coronakrisen. Turistnäringen är en betydande sysselsättare och branschens svårigheter påverkar samhället i stor utsträckning i många regioner i Finland. Det är viktigt att stödja turistnäringen över krisen, eftersom turistnäringen har stor potential att växa betydligt i framtiden. På grund av reserestriktionerna har finländarnas inhemska turism ökat och många finländare har hittat nya sätt att semestra i hemlandet. Ur utländska turisternas synvinkel är den rena och orörda naturen i Finland en viktig attraktionsfaktor. När turismen ökar bör man se till att turismens negativa effekter på miljön minimeras.

För att utveckla turistbranschen på längre sikt föreslår Kristdemokratiska riksdagsgruppen öronmärkt utvecklingsstöd för företag inom turistbranschen. I utvecklingsprojekt bör man betona hållbar utveckling och naturskydd. Det öronmärkta anslaget för turistbranschen är en del av den företagsledda forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansiering som arbets- och näringsministeriet beviljar i synnerhet för riskfyllda projekt som påskyndar förnyelsen av näringsstrukturerna. Med finansieringen sporrar företag och andra organisationer till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och till gemensamma program som har som mål att påskynda utvecklingen och höja förädlingsvärdet och produktiviteten.

Jag föreslår

att riksdagen ökar moment 32.20.43 med 50 000 000 euro för att främja forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet hos företag i turistbranschen.

30. Sysselsättning och företagsamhet

42. Stödjande av företagets utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Coronakrisen har drabbat inhemsk och internationell efterfrågan hårt. Många små och medelstora företag har tvingats minska sin verksamhet. Under 2020 stödde regeringen företagen genom att rikta sammanlagt cirka 300 miljoner euro till stödjande av utvecklingsprojekt för företag. Under 2021 minskas anslaget och det är under 100 miljoner euro i regeringens budgetproposition. Att stödja företag genom att stödja utvecklingsprojekt var inte särskilt effektivt mot bakgrund av den akuta krisen. På längre sikt är det dock viktigt att stödja företagets utvecklingsprojekt, om vi vill skapa ny tillväxt och fler arbetsplatser. Särskilt viktigt är det att stödja små och medelstora företag i internationalisering.

Kristdemokratiska riksdagsgruppen föreslår ett tilläggsanslag på 50 miljoner euro för stödjande av utvecklingsprojekt för företag 2021. Anslaget får användas till betalning av understöd i enlig-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

het med lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (9/2014) för projekt som förbättrar små och medelstora företags beredskap att internationalisera sin verksamhet och för andra utvecklingsprojekt som riktar sig till företag samt för sådana projekt för att förbättra små och medelstora företags verksamhetsmiljö som drivs av icke-vinstsyftande sammanslutningar.

Jag föreslår

att riksdagen ökar moment 32.30.42 med 50 000 000 euro till stöd för företagens utvecklingsprojekt.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

03. Forskning och utveckling

63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)

Den finländska fattigdomen är mångfasetterad. Under normala år skaffar 100 000—200 000 finländare sin mat varje vecka via så kallade brödköer och är beroende av mathjälp från olika församlingar och organisationer. Mathjälpen har blivit ett viktigt led i biståndet till de som har det allra sämst ställt och en form av social trygghet som kompletterar den offentliga verksamheten, eftersom det företrädesvis är människor som lever på grundtrygghetsförmåner och som har en dålig ställning på arbetsmarknaden som är hänvisade till brödköerna.

Under coronaepidemin har antalet personer som behöver mathjälp ökat betydligt, när nya arbetslösa medborgare har börjat omfattas av systemet. Tre av fyra organisationer som levererar mathjälp har berättat att antalet klienter ökat efter att coronaepidemin bröt ut i våras. Under de senaste åren har föreningar som hjälper dem som har det sämst ställt fått stöd för sin verksamhet av riksdagens så kallade julklappspengar, som social- och hälsovårdsministeriet på ansökan har delat ut. Det finns cirka 400 aktörer som delar ut mathjälp. Dessa aktörer får inte fasta eller regelbundna medel till exempel av de projektanslag som social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA) delar ut.

Finansieringen av mathjälpen bör enligt finansutskottet stå på en hållbar grund. Utskottet konstaterade i sitt betänkande FiUB 20/2019 rd följande: "I fortsättningen måste mathjälpen dock göras hållbar på så sätt att den inte är beroende av att riksdagen årligen beviljar tilläggsfinansiering. Verksamheten bör utvecklas exempelvis genom att förbättra stödsystemens funktion och genom att koppla verksamheten till lokala socialtjänster." Regeringen kommer inte heller i år att anvisa medel för att fortsätta med mathjälpen. Kristdemokraterna föreslår att tre miljoner euro ska anvisas för mathjälp.

Jag föreslår

att riksdagen ökar moment 33.03.63 med 3 000 000 euro till stöd för organisationer som delar ut mathjälp till dem som har det sämst ställt och godkänner följande uttalande:

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservationens förslag till uttalande 18

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att permanenta stödet till organisationer som delar ut mathjälp och för att göra ansökningsprocessen smidigare.

10. Utjämnings av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster

50. Familjeförmåner (förslagsanslag)

För att underlätta situationen för barnfamiljer behövs flera olika åtgärder, av vilka ekonomiskt stöd endast utgör en del av metodarsenalen. För att underlätta vardagen i familjer med spädbarn föreslår Kristdemokratiska riksdagsgruppen dock ett separat tilläggsstöd för de familjer där det föds ett nytt barn. Ett engångsbelopp på tusen euro i tilläggsstöd underlättar ekonomin för barnfamiljer och ger dem bättre möjligheter att skaffa nödvändiga tjänster eller barnartiklar. När alla barnfamiljer får babypenningen, ökar den regionala jämlikheten. För närvarande betalar vissa kommuner en extra babypenning till familjer som bor på kommunens område. Kostnaden för reformen är cirka 45 miljoner euro beroende på antalet barn som föds.

Jag föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 19

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att förbättra barnfamiljernas ekonomiska ställning och tar i bruk ett tillägg av engångsnatur som betalas till familjer som får barn.

54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)

Lagstiftningen om allmänt bostadsbidrag reviderades i grunden 2015. Bland annat avskaffades egendomsriteriet. I augusti 2017 trädde en reform i kraft som gjorde att studerande med bostadstillägg huvudsakligen flyttades över till allmänt bostadsbidrag. Antalet studerande som fick bostadsbidrag minskade, men samtidigt har det utbetalda beloppet och det genomsnittliga beloppet per studerande för olika bostadsbidrag stigit betydligt. Under samma tid har också de studerandes boendeutgifter ökat. Hösten 2016 var boendeutgifterna i medeltal 381 euro och hösten 2017 hade de ökat till 426 euro. Boendeutgifterna ökade betydligt mer för studerande än för andra som fick bostadsbidrag.

Utöver de ändringar som gjorts i bostadsbidraget finns det skäl att se över också utkomststödet. Lagen om utkomststöd ändrades i september 2006, då självrisken på 7 procent för boendekostnaderna slopades. Återställandet av självriskandelen sporrar till att ta emot arbete. En måttlig självriskandel sporrar stödmottagarna att söka förmånligare bostäder, vilket minskar stödutgifterna och stödmottagarnas beroende av inkomstöverföringar. Enligt Finlands näringslivs beräkningar förbättrar återställandet av självriskandelen för boendekostnader sysselsättningen med 2 500 sysselsatta och balansen i de offentliga finanserna med cirka 100 miljoner euro.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Genom att begränsa bostadsbidragets totala belopp dämpar man höjningen av hyrorna, vilket förbättrar alla hyresbetalares ställning, ökar incitamenten att arbeta och arbetskraftens rörlighet.

Jag föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 20

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att förnya bostadsbidraget för att dämpa ökningen av utgifterna för bostadsbidrag och undanröja de bidragsfällor som detta orsakar för att ta emot arbete.

40. Pensioner

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)

Från början av 2016 slopade den dåvarande regeringen kotersättningen till personer med celiaki. Det rörde sig om en ersättning som personer med celiaki hade kunnat ansöka om sedan 2002 för att täcka betydande merkostnader till följd av glutenfri kost. Enligt FPA:s statistik fick 34 520 personer kotersättning i slutet av 2015. År 2019 fanns det enligt uppskattning 38 500 personer med celiaki hos vilka sjukdomen har diagnostiserats på behörigt sätt.

Som läkemedel för personer med celiaki fungerar glutenfri kost, vilket därför ska jämföras med läkemedelsbehandling som ordinerats av läkare, och merkostnaderna för glutenfri kost ska jämföras med läkemedelsersättningar vid andra svåra och långvariga sjukdomar. Enligt prisutredningen 2017 är kostnaderna för vården av celiaki 62 euro i månaden, dvs. 744 euro per år.

Celiaki är också en ärftlig sjukdom, vilket ökar vikten av celiakiersättning för behandlingen av sjukdomen särskilt i familjerna. Vid sidan av barnfamiljer är celiakiersättning särskilt viktig för låginkomsttagare, studerande, arbetslösa och pensionärer. Det bör också noteras att tilläggsjukdomar till följd av obehandlad eller dåligt skött celiaki medför betydande merkostnader för samhället i form av läkarbesök, undersökningskostnader, läkemedelsersättningar och sjukfrånvaro.

Kristdemokratiska riksdagsgruppen föreslår att kotersättningen till personer med celiaki återinförs så att rätten till celiakiersättning tillkommer en person som har fyllt 16 år och som på behörigt sätt har konstaterats ha celiaki eller hudceliaki och därför är tvungen att uteslutande använda glutenfria produkter. Celiakiersättningen föreslås vara 31 euro i månaden och den kan betalas samtidigt med handikappbidrag eller vårdbidrag. Reformen skulle kosta cirka 15 miljoner euro.

Jag föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 21

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition om att återinföra kotersättningen för personer med celiaki.

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet

01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster

Kristdemokratiska riksdagsgruppen föreslår att inkomstgränserna i inkomstskatteskalen för 2021 höjs med 3,5 procent, dvs. ett höjt index används i stället för förtjänstnivåindexet. Vi föreslår att arbetsinkomstsvdragets maximibelopp samt inflödes- och minskningsprocenterna höjs mer än i propositionen.

Närståendevården är samhälleligt sett den mest ekonomiska och ofta den mänskligaste och bästa formen av vård för både den vårdbehövande och vårdaren. Men det minimiarvode som för närvarande betalas till närståendevårdare är lågt och motsvarar inte alls den krävande uppgiften. I vissa fall är det låga arvodet rentav ett hinder för närståendevården eftersom det inte räcker till för den grundläggande försörjningen. Riksdagsgruppen föreslår skattefrihet för stödet för närståendevård för att underlätta närståendevårdare och vårdtagares försörjning.

Hushållsarbete samt vård- och omsorgsarbete som berättigar till hushållsavgift är ett viktigt stöd i vardagen. Behovet av att skaffa tjänster i hemmet har accentuerats under coronakrisen. En höjning av hushållsavgiften jämfört med nuläget skulle också vara en klart stimulerande åtgärd. Nivån på avgiften ska i det första skedet återställas till 2019 års nivå. Hushållsavgiftens maximibelopp höjs då till 2 400 euro och avgiftens andel i arbetsersättningarna höjs till 50 procent och i lönerna till 20 procent.

Bestämmelsen om barnavgift i 126 a § i inkomstskattelagen (1992/1535) gällde temporärt skatteåret 2015—2017. Avgiften hade införts för att kompensera för nedskärningen i barnbidraget och borde därför inte ha slopats. Avgiften kan bidra till att rätta till de värsta missförhållandena för barnfamiljerna. Riksdagsgruppen föreslår att barnavgiften tas i bruk på nytt 2021. Till skillnad från den tidigare regleringen ska barnavgiften vara 100 euro för varje minderårigt barn som den skattskyldige har vårdnaden om. Om den skattskyldige inte omfattas av bestämmelserna om makar i inkomstskattelagen och inte har en make utomlands, beviljas avgiften till det dubbla beloppet, det vill säga 200 euro, för de barn han eller hon är ensamförsörjare för.

Rätten till skatteavgift för fackförbundens medlemsavgifter är en kvarleva från gångna tider som är svår att förstå, eftersom inte heller andra medlemmar i allmännyttiga organisationer har rätt att dra av sina medlemsavgifter i beskattningen. I och med att statsskulden ökar mycket kraftigt bör alla skatteavgifter ses över och effekterna av dem utvärderas. För jämlik behandling av arbetsmarknadens organisationer måste också arbetsgivarorganisationernas rätt att dra av medlemsavgifterna i beskattningen slopas.

Jag föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Reservationens förslag till uttalande 22

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att lindra inkomstbeskattningen på alla inkomstnivåer så att ingen inkomsttagares inkomstbeskattning ökar 2021.

Reservationens förslag till uttalande 23

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen så att det vårdarvode som betalas till närståendevårdare enligt lagen om stöd för närståendevård i fortsättningen inte ska vara skattepliktig inkomst.

Reservationens förslag till uttalande 24

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag till ändring av inkomstskattelagen så att den skattskyldige från sina löneinkomster kan dra av 50 procent av sina medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer i form av ett avdrag för inkomstens förvärvande, i stället för att medlemsavgiften får dras av till fullt belopp som nu.

Reservationens förslag till uttalande 25

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att införa barnavdraget vid inkomstbeskattningen så att avdraget är 100 euro för varje minderårigt barn som försörjs.

Reservationens förslag till uttalande 26

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag till ändring av inkomstskattelagen så att hushållsavdragets maximibelopp höjs till 2 400 euro och rätten till skatteavdrag för arbetsersättning höjs till 50 procent och för löner till 20 procent.

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. Mervärdesskatt

Kristdemokratiska riksdagsgruppen anser det viktigt att skatten på livsmedel sänks på sikt. Ett första steg är att sänka momsen på grönt och frukt. Lägre priser på produkterna skulle inte leda till en betydande sänkning av skatteinkomsterna men öka efterfrågan på hälsosamma och färska grönsaker och frukter. Ökad efterfrågan gynnar också finländska producenter. En sådan reform har därmed också positiva effekter för samhällsekonomin och sysselsättningen. Dessutom påverkas folkhälsan positivt när konsumtionen av hälsosamma livsmedel ökar. Riksdagsgruppen föreslår att mervärdesskatten på grönsaker och frukt sänks från 14 procent till 10 procent.

Riksdagsgruppen föreslår att den nedre gränsen för skattskyldigheten för mervärdesskatt på små företags omsättning under räkenskapsperioden höjs från nuvarande 10 000 euro till 20 000 euro i stället för 15 000 euro som regeringen föreslår (RP 143/2020 rd). Även om den höjning till 15 000 euro som regeringen föreslår är en bra ändring finns det ännu mer förhöjningsutrymme. Exempelvis i Italien och Österrike är den nedre gränsen 30 000 euro, i Storbritannien omkring 81 000

Betänkande FiUB 36/2020 rd

euro och i Japan ännu högre. Den nedre momsgränsen underlättar företagens administrativa börda. Därmed gynnar en större höjning av den nedre gränsen företagsamhet och hjälper småföretagare att bättre fullgöra sina skyldigheter, eftersom ett flertal småföretag då kan undantas moms-skyldigheten. Inom många branscher finns det också deltidsföretagare och för dem är det lättare att bedriva företagsverksamhet om byråkratin minskar.

Jag föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 27

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att sänka momsen på frukt och grönt och grönsaker till den lägre mervärdesskattesatsen på 10 procent.

Reservationens förslag till uttalande 28

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att höja den nedre gränsen för skatt-skyldigheten i fråga om mervärdesskatt till 20 000 euro.

08. Punktskatter

07. Energiskatter

Regeringen höjde beskattningen av trafikbränslen från och med augusti 2020. Enligt regeringens budgetproposition väntas ändringen öka statens energiskatteinkomster med cirka 250 miljoner euro på årsnivå. Höjningen kommer att medföra betydande merkostnader bland annat för transportbranschen. Skattehöjningen höjer priserna på diesel och bensin i allmänhet med 6—7 cent per liter. Ändringen har uppskattats innebära en ytterligare sänkning på cirka 10 000 euro per år för en enskild fordonskombination. Den höjning som trädde i kraft i augusti höjer transportkostnaderna i Finland med nästan 80 miljoner euro per år.

I regeringens skatteriktlinjer beaktas inte vägtransporternas betydelse för exportens konkurrenskraft. Höjningen av bränsleskatten drabbar direkt Finlands exportindustri och transportföretagare. Höjningen drabbar likaså i synnerhet alla som bor på landsbygden, både de som arbetar och de som har det sämst ställt. Skattehöjningen påverkar i högre grad bränslepriset i glesbygden, vilket leder till regional ojämlikhet.

Regeringen håller på att skärpa beskattningen av uppvärmningsbränslen med 105 miljoner euro 2021 genom att sänka skattestödet för kombinerad el- och värmeproduktion och höja skatten på uppvärmningsbränslen. Den skärpta beskattningen av uppvärmningsbränslen försvagar i synnerhet försörjningen för dem som bor på landsbygden. Invånarna i glesbygden blir tvungna att betala mer för sitt boende till följd av den skärpta energibeskattningen. Detta strider mot regeringens tal om social rättvisa i klimatåtgärderna. På grund av coronakrisen är det allt viktigare att se till att boendekostnaderna inte stiger ytterligare.

Som en del av höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen skärps beskattningen av torv med 2,7 euro per megawattimme. Den snabba nedläggningen av användningen av torv kommer i prak-

Betänkande FiUB 36/2020 rd

tiken att leda till att man i värmeproduktionen i fortsättningen i allt högre grad använder stenkol och olja. Också vedeldning inom energiproduktionen kommer att öka, vilket ur miljösynpunkt är allt sämre. Nyligen rapporterades också att energiverken snabbare än väntat måste förbereda sig på att avstå från förbränning av torv, eftersom torvutvinningen nästan har upphört i Finland. En del av energiverken har redan anlitat utländsk flis, eftersom det inte finns några garantier för att inhemskt energivirke räcker till. Att ersätta inhemsk torv med utländsk produktion stöder inte hållbar utveckling.

Jag föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 29

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att lindra drivmedelsbeskattningen.

Reservationens förslag till uttalande 30

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att återta skärpningen av beskattningen av drivmedel för arbetsmaskiner och uppvärmningsbränslen.

Reservationens förslag till uttalande 31

Riksdagen förutsätter att regeringen återtar de åtgärder genom vilka den inhemska torvproduktionen körs ner snabbare än enligt utsläppshandelsmekanismen, eftersom det kommer att leda till ökad användning av utländska fossila bränslen och till att råvirke styrs till förbränning.

Reservationens förslag till uttalande 32

Konkurrenskraften och sysselsättningen inom den energiintensiva industrin måste tryggas, och därför måste de graderade nedskärningarna av skatteåterbäringarna utformas på ett sätt som möjliggör en full övergångsperiod på fem år för de olika industrisektorerna.

Hälsorelaterad skatt på tillsatt socker (ny)

Finländarna äter och dricker fortfarande för mycket socker. Den ökade sockerkonsumtionen har konsekvenser för såväl folkhälsan som ekonomin. I stället för den sockerskatt som slopades 2017 finns det ett folkhälsobehov av att få en hälsorelaterad skatt som minskar sockerkonsumtionen. Beskattningen ska gälla näringsmässigt onödiga livsmedel, vars höga intag ökar finländarnas intag av socker och försämrar folkhälsan. Vi föreslår därför att man i vårt land inför en hälsorelaterad skatt på tillsatt socker som är jämnt fördelad på olika produktgrupper och grundar sig på tillsatt socker i livsmedel. Avkastningsmålet för den hälsorelaterade skatten är 250 miljoner euro, varvid skattenivån ska vara 2,16 euro/kg.

Skatten ska gynna hälsan och minska kostnaderna för hälso- och sjukvård. Skatteplikten ska gälla socker tillverkat i Finland, importerat socker och alla importerade sockerhaltiga produkter. Beskattningen möjliggörs också av lagstiftningen om förpackningspåskrifter, som reviderades 2016

Betänkande FiUB 36/2020 rd

och som gjorde det obligatoriskt att ange mängden socker i livsmedel i märkningarna av näringsvärde. Hälsorelaterade skatter tillämpas i EU. Exempelvis i Ungern är beskattningen av socker, fett och salt baserad på hälsomässiga skäl, och konsumtionen av ohälsosamma livsmedel som innehåller dessa har minskat avsevärt.

Jag föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 33

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att införa en hälsorelaterad skatt.

10. Övriga skatter

Gruvskatt (ny)

Under de senaste årtiondena har många länder ändrat sina gruvlagar bland annat så att länderna börjat ta ut royalties av gruvföretagen. Då är grundtanken den att malmer under jord ägs av staten, varvid de privata företag som utnyttjar dem är skyldiga att betala royalties. Någon sådan möjlighet finns för närvarande inte i Finland, eftersom den reform som trädde i kraft 2011 lämnade betydande brister i gruvlagen. I vår lagstiftning är inmutningsprincipen stark: den som kommer först får behålla området. I Finland gynnas således i praktiken gruvbolaget och skattebetalarna får dras med problemen. Finland får inte sådan ersättning för nyttjanderätt som staten, lokalsamhället och markägarna drar nytta av i andra länder. Eftersom det ändå är fråga om verksamhet som hänför sig till utnyttjande av icke förnybara naturresurser och som utöver nyttan också inbegriper många slags risker, bland annat belastningen av miljön, bör man också i Finland införa en skatt av royaltytyp som gynnar såväl markägarna, kommunerna i regionen som staten.

Jag föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 34

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att införa en skatt av royaltytyp för gruvdrift.

Förslag

Jag föreslår

att riksdagen godkänner förslaget till budget för 2021 enligt betänkandet men med de ändringar som föreslås i reservationen,

att riksdagen godkänner de 34 uttalandena ovan och

att riksdagen godkänner misstroendeförklaringen i den allmänna motiveringen ovan.

Betänkande FiUB 36/2020 rd

Helsingfors 11.12.2020

Sari Essayah kd

Betänkande FiUB 36/2020 rd — RP 146/2020 rd, RP 227/2020 rd

BILAGA: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 1/2020 rd Sanna Antikainen saf Budgetmotion om ökat anslag för att utveckla verksamheten vid Suomen Poliisikoirayhdistys (35 000 euro) 26.01.50
- Budgetmotion BM 2/2020 rd Sanna Antikainen saf Budgetmotion om ökat anslag för att utveckla verksamheten vid föreningen Rajan koiramiehet (35 000 euro) 26.01.50
- Budgetmotion BM 3/2020 rd Sanna Antikainen saf Budgetmotion om ökat anslag för Mondioringyhdistys ry:s verksamhet (35 000 euro) 26.01.50
- Budgetmotion BM 4/2020 rd Sanna Antikainen saf Budgetmotion om ökat anslag för planering av ett nytt truppförband i Norra Karelen som ersätter Norra Karelens brigad, som lades ned 2013 (500 000 euro) 27.10.01
- Budgetmotion BM 5/2020 rd Sanna Antikainen saf Budgetmotion om ökat anslag för finansiering av forskning i neurorestorativa effekter som leds av docent Merja Voutilainen vid Helsingfors universitet (5 000 000 euro) 29.40.50
- Budgetmotion BM 6/2020 rd Sanna Antikainen saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för hållbara lösningar på skidskyttstadion i Kontiolax (700 000 euro) 29.90.50
- Budgetmotion BM 7/2020 rd Sanna Antikainen saf Budgetmotion om ökat anslag för att stödja och utveckla Susirajan eläinkotiyhdistys ry:s verksamhet (35 000 euro) 30.20.62
- Budgetmotion BM 8/2020 rd Sanna Antikainen saf Budgetmotion om ökat anslag för planering av ombyggnad av regionalväg 477 som förenar vägarna Varkaudentie och Kuopiontie (500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 9/2020 rd Sanna Antikainen saf Budgetmotion om ökat anslag för att planera och genomföra en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik längs bron vid Kalattomantie i Outokumpu (900 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 10/2020 rd Sanna Antikainen saf Budgetmotion om ökat anslag för utveckling av barnskyddet (2 000 000 euro) 33.60.31
- Budgetmotion BM 11/2020 rd Eva Biaudet sv m.fl. Budgetmotion om ökat anslag till Kvinnoorganisationernas Centralförbund, NYTKIS rf och Monika-Naiset liitto ry (650 000 euro) 29.10.51
- Budgetmotion BM 12/2020 rd Markku Eestilä saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bevara kanslier och sammanträdesplatser för tingsrätterna i Idensalmi, Varkaus och Jakobstad 25.10.03

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 13/2020 rd Markku Eestilä saml Budgetmotion om ökat anslag för en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik mellan Vieremä och Idensalmi (5 500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 14/2020 rd Markku Eestilä saml Budgetmotion om ökat anslag för att planera och bygga en omfartsväg kring Nerkoo på riksväg 5 i Lapinlahti (21 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 15/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag för utveckling av rådgivningstjänster och andra stödfunktioner för gäldenärer (500 000 euro) 25.10.04
- Budgetmotion BM 16/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag för att utveckla Finlands lantbruksmuseum Sarka (200 000 euro) 29.80.31
- Budgetmotion BM 17/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag för jordbruksrådgivning (300 000 euro) 30.10.50
- Budgetmotion BM 18/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag för utveckling av verksamheten vid Vakka-Suomen eläinsuojeluyhdistys och främjande av djurskyddsarbetet (10 000 euro) 30.20.20
- Budgetmotion BM 19/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag till Åbo Djurskyddsförening (50 000 euro) 30.20.20
- Budgetmotion BM 20/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag för skadeersättningar till odlingar, trädgårdsföretag och husdjursproducenter i Egentliga Finland (350 000 euro) 30.20.40
- Budgetmotion BM 21/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag för reparation av Postitie på sträckan Himoinen—Tövsala (500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 22/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag för stöd till evenemangsarrangörer i Egentliga Finland (1 000 000 euro) 32.40
- Budgetmotion BM 23/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag för stödjan- de av krigsvärnlösa och krigsänkor (500 000 euro) 33.50.55
- Budgetmotion BM 24/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag för att höja kvaliteten på barnskyddet i Egentliga Finland (500 000 euro) 33.60.31
- Budgetmotion BM 25/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag för ett projekt för de äldres psykiska och fysiska hälsa (1 000 000 euro) 33.60.39
- Budgetmotion BM 26/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag för utveckling av närståendevården (1 000 000 euro) 33.60.39

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 27/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag för stöd till Turun Seudun Vanhustuki ry (10 000 euro) 33.70.50
- Budgetmotion BM 28/2020 rd Ritva Elomaa saf Budgetmotion om ökat anslag för att främja vänverksamheten för äldre (250 000 euro) 33.70.50
- Budgetmotion BM 29/2020 rd Seppo Eskelinen sd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra landsväg 5071 på sträckan Vuonisahti—stamväg 73 i Norra Karelen (2 500 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 30/2020 rd Sari Essayah kd m.fl. Budgetmotion om att dra av det föreslagna anslaget för utvidgning av läroplikten från finansieringen av gymnasieutbildningen (-6 700 000 euro) 29.20.35
- Budgetmotion BM 31/2020 rd Sari Essayah kd m.fl. Budgetmotion om sänkning av de beräknade inkomstskatteintäkterna till följd av att barnavdraget återinförs (-120 000 000 euro) 11.01.01
- Budgetmotion BM 32/2020 rd Sari Essayah kd m.fl. Budgetmotion om sänkning av de beräknade skatteintäkterna till följd av att inkomstbeskattningen lindras (-200 000 000 euro) 11.01.01
- Budgetmotion BM 33/2020 rd Sari Essayah kd Budgetmotion om ökat anslag till ViaDia ry för arbete som stöder samhällsanpassning av fångar och frigivna fångar (300 000 euro) 25.01.50
- Budgetmotion BM 34/2020 rd Sari Essayah kd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra nivån på äldreomsorg och vård i livets slutskede (50 000 000 euro) 28.90.30
- Budgetmotion BM 35/2020 rd Sari Essayah kd Budgetmotion om ökat anslag till stöd för distansskolorna Kulkuri och Nomadskolan som Kansanvalistusseura (föreningen för folkbildning) är huvudman för (300 000 euro) 29.10.51
- Budgetmotion BM 36/2020 rd Sari Essayah kd Budgetmotion om ökat anslag för en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik på sträckan Ohvanantie—Malahvi i Ilomants (600 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 37/2020 rd Sari Essayah kd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra trafiksäkerheten på riksväg 5 i Siilinjärvi och Lapinlahti (1 500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 38/2020 rd Sari Essayah kd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att främja forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet hos företag i turistbranschen (50 000 000 euro) 32.20.43
- Budgetmotion BM 39/2020 rd Sari Essayah kd Budgetmotion om ökat anslag till stadsbidrag för lotter och flicklotter (300 000 euro) 33.50.58

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 40/2020 rd Tarja Filatov sd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för genomförande av en planskild anslutning till Moreeni—Rastikangas på riksväg 3 (1 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 41/2020 rd Sanni Grahn-Laasonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för omkörningsställen på banavsnittet Riihimäki—Tammerfors (15 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 42/2020 rd Hannakaisa Heikkinen cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att rusta upp Riuttala allmogemuseum (50 000 euro) 29.80.31
- Budgetmotion BM 43/2020 rd Hannakaisa Heikkinen cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra landsväg 5641 på sträckan stamväg 77—Pörsänmäki (750 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 44/2020 rd Janne Heikkinen saml Budgetmotion om ökat anslag för istandsättning av vägavsnitten Oulainen—Pyhäkoski (väg 7890) och Pyhäkoski—Pyhäjoki (väg 787) (2 500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 45/2020 rd Janne Heikkinen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga ett dubbelspår på sträckan Limingo—Uleåborg (60 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 46/2020 rd Timo Heinonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bevara Jockis gård (100 000 euro) 28.20.88
- Budgetmotion BM 47/2020 rd Timo Heinonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag till Kelloseppäkoulu (300 000 euro) 29.20.30
- Budgetmotion BM 48/2020 rd Timo Heinonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att kompensera nedskärningen av anslaget till 4H-organisationen (300 000 euro) 30.10.55
- Budgetmotion BM 49/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för att fortsätta projektet för ombyggnad av Aulanko skogspark (2 000 000 euro) 30.64.50
- Budgetmotion BM 50/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för att bygga en avfartsfil i korsningen vid Vojakkalantie på stamväg 54 i Loppi (100 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 51/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för ombyggnad av Urheiluo-pistontie i Vierumäki (350 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 52/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för istandsättning av Jokimaantie i Janakkala (350 000 euro) 31.10.20

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 53/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för ombyggnad av och ny beläggning på Hunsalantie och Siikalantie mellan Loppi och Högfors (400 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 54/2020 rd Timo Heinonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att planera en ombyggnad av förbindelseväg 3200 på sträckan Auttoinen—Porasa (500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 55/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för ombyggnad av Hyvikkäläntie i Janakkala (600 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 56/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för viltstängsel vid stamväg 54 från Riihimäki till Hausjärvi och för förlängning av viltstängsel västerut från Loppi (800 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 57/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för ombyggnad av landsväg 3254 (900 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 58/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för fler parkerings- och rastplatser för tung trafik (1 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 59/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för omklassificering av stamväg 54 till riksväg och inledande av ombyggnad (5 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 60/2020 rd Timo Heinonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för skyddsåtgärder för grundvatten på riksväg 10 i Forssa (1 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 61/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för ett projekt för att minska det eftersatta underhållet för mindre statliga vägar i Päijänne-Tavastland och Egentliga Tavastland (10 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 62/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för att planera en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik mellan Riihimäki och Launonen i Loppi (100 000 euro) 31.10.31
- Budgetmotion BM 63/2020 rd Timo Heinonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik längs väg 2826 i Tammela (400 000 euro) 31.10.31
- Budgetmotion BM 64/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för ombyggnad av riksväg 10 mellan Tuulos i Tavastehus och Åbo (10 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 65/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för upp-handlad tågtrafik på sträckan Riihimäki—Lahtis (300 000 euro) 31.20.55

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 66/2020 rd Timo Heinonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att kompensera bortfallet av intäkter i insamlingarna till Veteranerna från våra krig och Kvinnor från våra krig (1 000 000 euro) 33.50.55
- Budgetmotion BM 67/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för att säkerställa fortsatt verksamhet vid fågelgården Heinolan Lintutarha (100 000 euro) 35.10.21
- Budgetmotion BM 68/2020 rd Timo Heinonen saml Budgetmotion om ökat anslag för att inrätta en vetenskapsnationalpark i Evois (2 000 000 euro) 35.10.52
- Budgetmotion BM 69/2020 rd Timo Heinonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för utvecklande av nationalparkerna Liesjärvi och Torronsuo (3 000 000 euro) 35.10.52
- Budgetmotion BM 70/2020 rd Veronika Honkasalo vänst m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för stöd till Flyktingrådgivningen rf (100 000 euro) 25.01.50
- Budgetmotion BM 71/2020 rd Inka Hopsu gröna Budgetmotion om ökat anslag Flyktingrådgivningen rf (300 000 euro) 25.01.50
- Budgetmotion BM 72/2020 rd Inka Hopsu gröna Budgetmotion om ökat anslag till Kvinnorganisationernas Centralförbund, NYTKIS rf och Monika-Naiset liitto ry (650 000 euro) 29.10.51
- Budgetmotion BM 73/2020 rd Petri Huru saf Budgetmotion om ökat anslag för utvecklingsprojektet om betydelsen av tidig interaktion för barnets utveckling och uppväxt (300 000 euro) 33.03.63
- Budgetmotion BM 74/2020 rd Petri Huru saf Budgetmotion om ökat anslag för främjande av utvecklingsprojektet för mobila jourtjänster — Combilans (3 200 000 euro) 33.60.39
- Budgetmotion BM 75/2020 rd Petri Huru saf Budgetmotion om ökat anslag för Jägarförbundet (100 000 euro) 35.01.65
- Budgetmotion BM 76/2020 rd Hanna Huttunen cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att utreda den ekonomiska betydelsen och effektiviteten gällande utvecklingen av riksväg 9 (150 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 77/2020 rd Hanna Huttunen cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra Suhmura bygdeväg (15688) i Joensuu (1 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 78/2020 rd Katja Hänninen vänst m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga en gång- och cykelväg i Lehtopää i Oulainen (450 000 euro) 31.10.20

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 79/2020 rd Anna-Kaisa Ikonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att skapa en ny modell för gemensam industriell utbildning i Tammerfors (600 000 euro) 29.40.20
- Budgetmotion BM 80/2020 rd Anna-Kaisa Ikonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att utveckla ett forskningscentrum för träbyggande (3 500 000 euro) 29.40.20
- Budgetmotion BM 81/2020 rd Anna-Kaisa Ikonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra riksväg 3 i Ikalis på sträckan Mansonieni—Riitjala (4 500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 82/2020 rd Anna-Kaisa Ikonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra riksväg 3 på sträckan Alaskylä—Parkano (13 500 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 83/2020 rd Anna-Kaisa Ikonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra riksväg 9 på sträckan Alasjärvi—Käpykangas (69 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 84/2020 rd Kalle Jokinen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga en anslutning vid landsväg 295, Mäntsäläntie (350 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 85/2020 rd Kalle Jokinen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för planering och byggande av en planskild anslutning till riksväg 4 vid Tuuliharja och av en förbindelseväg mellan riksväg 4 och landsväg 140 (5 000 000 euro). 31.10.20
- Budgetmotion BM 86/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för att stödja försvarsorganisationernas verksamhet i Egentliga Finland (50 000 euro) 27.10.50
- Budgetmotion BM 87/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för stöd till Vapaa Kielivalinta ry (25 000 euro) 29.10.51
- Budgetmotion BM 88/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag till stöd för Suomi—Unkari Seura - Finn-Magyar Tarsasag ry (32 000 euro) 29.80.50
- Budgetmotion BM 89/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för stöd till Loimaa-Seura ry (40 000 euro) 29.80.50
- Budgetmotion BM 90/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag till Veljesapu-Perinneyhdistys ry för forskningsverksamhet (45 000 euro) 29.80.50
- Budgetmotion BM 91/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag till Lounais-Suomen Partiopiiri ry för att stödja regional scouting (50 000 euro) 29.91.50
- Budgetmotion BM 92/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för att planera en avfartsfil på riksväg 10 vid korsningen vid Kirkkotie i Lundå (30 000 euro) 31.10.20

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 93/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för att planera en avfartsfil på riksväg 10 vid korsningen vid Metsolantie i Lundå (30 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 94/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för att planera en avfartsfil på riksväg 10 vid korsningen vid Nuolemonportti i Lundå (30 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 95/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för att planera ombyggnaden av Kodisjoentie i Laitila på sträckan Kaurila— Suomela (50 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 96/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för att planera en ombyggnad av Limokorventie i Laitila (50 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 97/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra trafiksäkerheten i korsningen mellan dels regionalväg 181 och Karunantie, dels regionalväg 181 och Korvalantie (100 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 98/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för att planera en gång-, cykel- och mopedväg längs regionalväg 192 mellan Lemu i Masku och Somersoja i Reso (150 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 99/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för att bygga bullerskydd vid riksväg 8 på sträckan Härkämäki—Huhko (600 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 100/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för en vägplan för Åbo ringväg E18 på sträckan Nådendal—Reso (4 200 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 101/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för planering av en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik längs Vanhanunnantie i S:t Karins (88 000 euro) 31.10.31
- Budgetmotion BM 102/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för stöd till Operaatio Ruokakassi ry (75 000 euro) 33.03.63
- Budgetmotion BM 103/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för TBE-vaccinationer i skärgårdsområden i Nådendal (60 000 euro) 33.70.20
- Budgetmotion BM 104/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag till Finlands Jägarförbund rf för miljövårdsarbeten (100 000 euro) 35.01.65
- Budgetmotion BM 105/2020 rd Vilhelm Junnila saf Budgetmotion om ökat anslag för att ersätta och förebygga skador orsakade av vitkindade gäss på odlingar och grönområden i Egentliga Finland (40 000 euro) 35.10.63

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 106/2020 rd Kaisa Juuso saf Budgetmotion om ökat anslag för att genomföra ett muddringsprojekt vid mynningen till Simo älv (700 000 euro) 35.10.61
- Budgetmotion BM 107/2020 rd Kaisa Juuso saf Budgetmotion om ökat anslag för muddring av älvmyynningen och småbåtsfarleden i Liakanjoki älv (2 100 000 euro) 35.10.61
- Budgetmotion BM 108/2020 rd Heli Järvinen gröna Budgetmotion om ökat anslag för att planera en internationalisering av gränspassagen i Parikkala (1 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 109/2020 rd Toimi Kankaanniemi saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att återställa flygförbindelserna i landskapen (20 000 000 euro) 31.20.55
- Budgetmotion BM 110/2020 rd Mika Kari sd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att utveckla klimatneutral cirkulär ekonomi i städer (550 000 euro) 32.20.44
- Budgetmotion BM 111/2020 rd Mika Kari sd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för bygande av bryggor som lämpar sig för kryssningsfartyg vid sevärdheter i Päijänne nationalpark (100 000 euro) 35.10.52
- Budgetmotion BM 112/2020 rd Pia Kauma saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för stöd till turistbranschen (300 000 000 euro) 32.40
- Budgetmotion BM 113/2020 rd Pia Kauma saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för stöd till evenemangsbranschen (350 000 000 euro) 32.40
- Budgetmotion BM 114/2020 rd Pia Kauma saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för celiakersättning till personer som har fyllt 16 år och för vilka det är absolut nödvändigt att använda glutenfria produkter (15 000 000 euro) 33.40.60
- Budgetmotion BM 115/2020 rd Ville Kaunisto saml Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra riksväg 15 (115 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 116/2020 rd Juho Kautto vänst Budgetmotion om ökat anslag för en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik i Suolahti längs landsväg 6450 (800 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 117/2020 rd Hilikka Kemppi cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för förlängningen av farleden i södra Päijänne till gästhamnen i Lehmonkärki (100 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 118/2020 rd Hilikka Kemppi cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga en underfart till Paimelantie vid riksväg 8 i Hollola (550 000 euro) 31.10.20

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 119/2020 rd Pihla Keto-Huovinen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för tilläggsanskaffning av apparatur för videokonferenser till domstolarna (1 612 000 euro) 25.10.03
- Budgetmotion BM 120/2020 rd Pihla Keto-Huovinen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för tilläggsanskaffning av apparatur för videokonferenser till Åklagarmyndigheten (30 000 euro) 25.30.01
- Budgetmotion BM 121/2020 rd Pihla Keto-Huovinen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för tilläggsanskaffning av apparatur för videokonferenser till Brottspåföljdsmyndigheten (148 000 euro) 25.40.01
- Budgetmotion BM 122/2020 rd Pihla Keto-Huovinen saml Budgetmotion om ökat anslag för byggande av en hållplats för snabbturer i anslutning till Mäntsälä järnvägsstation (4 200 000 euro) 31.10.31
- Budgetmotion BM 123/2020 rd Pihla Keto-Huovinen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att etablera verksamheten med coronahundar (5 900 000 euro) 33.60.38
- Budgetmotion BM 124/2020 rd Anneli Kiljunen sd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att trygga anslaget till 4H-organisationen (250 000 euro) 30.10.55
- Budgetmotion BM 125/2020 rd Marko Kilpi saml Budgetmotion om ökat anslag för att höja antalet konstnärspensioner per år från 50 till 100 pensioner (1 000 000 euro) 29.80.16
- Budgetmotion BM 126/2020 rd Marko Kilpi saml Budgetmotion om ökat anslag för att inleda ett treårigt försök med en konstnärsallians (5 500 000 euro) 29.80.51
- Budgetmotion BM 127/2020 rd Marko Kilpi saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra anslutningen till regionalväg 455 i Jorois (1 700 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 128/2020 rd Pauli Kiuru saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för förbättring av förbindelsevägen mellan Pälkäne och Padasjoki på vägnittet Kynärvägen—gränsen till Pälkäne kommun i Porosa (landsväg 3200) (800 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 129/2020 rd Pauli Kiuru saml Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra anslutningen till riksväg 12 vid Luopioinen i Pälkäne (1 200 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 130/2020 rd Pauli Kiuru saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra trafikförhållandena vid regionalväg 130 på sträckan Valkeakoski—Lempäälä (11 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 131/2020 rd Pauli Kiuru saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för minskning av eftersatt underhåll för ödestugor (250 000 euro) 35.10.52

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 132/2020 rd Mai Kivelä vänst m.fl. Budgetmotion om ökat anslag till kvinnoorganisationer Kvinnoorganisationernas Centralförbund, NYTKIS rf och Monika-Naiset liitto ry (500 000 euro) 29.10.51
- Budgetmotion BM 133/2020 rd Esko Kiviranta cent Budgetmotion om ökat anslag för att stödja försvarsorganisationernas verksamhet (400 000 euro) 27.10.50
- Budgetmotion BM 134/2020 rd Esko Kiviranta cent Budgetmotion om ökat anslag till organisationer som tillhandahåller rådgivning i huslig ekonomi (400 000 euro) 29.10.51
- Budgetmotion BM 135/2020 rd Pasi Kivisaari cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för ombyggnad av bygdevägen Aunes—Hautala i Seinäjoki (1 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 136/2020 rd Pasi Kivisaari cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för en ny bro över Kyro älv på sträckan 7200 Reiniläntie—Alapääntie i Ylistaro i Seinäjoki (1 500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 137/2020 rd Pasi Kivisaari cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för ombyggnad av landsväg 7233 på sträckan Viemerö—Rannanjärvi (5 500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 138/2020 rd Ari Koponen saf Budgetmotion om ökat anslag för att motarbeta skolmobbing och att grundligt utreda nya tillvägagångssätt (1 000 000 euro) 29.10.20
- Budgetmotion BM 139/2020 rd Ari Koponen saf Budgetmotion om ökat anslag för att motarbeta skolmobbing genom att utvidga den handlingsmodell som föreslås i medborgarinitiativ MI 4/2019 rd (1 000 000 euro) 29.10.20
- Budgetmotion BM 140/2020 rd Jukka Kopra saml Budgetmotion om ökat anslag för att trygga fortsatt verksamhet på flygplatsen i Villmanstrand (1 000 000 euro) 31.10.31
- Budgetmotion BM 141/2020 rd Jari Koskela saf Budgetmotion om ökat anslag för byggande av väjningsfilar för industrianslutningen mellan stamväg 44 och Kirkkokallio i Honkajoki (80 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 142/2020 rd Jari Koskela saf Budgetmotion om ökat anslag för byggande av väjningsfilar för industrianslutningen mellan riksväg 23 och Halmeentie i Kankaanpää (80 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 143/2020 rd Jari Koskela saf Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra landsväg 13219 Santanen, dvs. Santaskyläntie, i Honkajoki (750 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 144/2020 rd Jari Koskela saf Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra landsväg 2600 Påmark—Lavia (800 000 euro) 31.10.20

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 145/2020 rd Jari Koskela saf Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra landsväg 13207 Verttuu i Kankaanpää (850 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 146/2020 rd Jari Koskela saf Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra landsväg 13293 Katkontie i Honkajoki (950 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 147/2020 rd Jari Koskela saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för en utredning om spårtrafikförbindelsen Finlands ringbana (inkl. återinförande av spårförbindelsen Björneborg—Parkano—Haapamäki) (1 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 148/2020 rd Jari Koskela saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att utveckla Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark (200 000 euro) 35.10.63
- Budgetmotion BM 149/2020 rd Johannes Koskinen sd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att utarbeta en utredningsplan enligt banlagen för banavsnittet Riihimäki—Tammerfors (8 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 150/2020 rd Merja Kyllönen vänst m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för stöd till 10-årsjubileumsprojektet i stadskulturföreningen Rauniokaupunki ry (66 000 euro) 29.80.52
- Budgetmotion BM 151/2020 rd Merja Kyllönen vänst m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för stöd till föreningar för att trygga barns och ungas fritidsaktiviteter och för att fortsätta med folkhälsoarbetet (50 000 euro) 29.90.50
- Budgetmotion BM 152/2020 rd Merja Kyllönen vänst Budgetmotion om ökat anslag för en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik längs landsvägarna 3501 och 14535 i Svartbäck i Pyttis (450 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 153/2020 rd Merja Kyllönen vänst m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att flytta Hyryntie vid Kuhmo Oy:s sågverk för att möjliggöra företagsinvesteringar (1 500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 154/2020 rd Merja Kyllönen vänst m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för uppteckning av traditionen med mjukvävnadsmobilisation i norra Finland (40 000 euro) 33.03.63
- Budgetmotion BM 155/2020 rd Merja Kyllönen vänst m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för istandsättning av natur- och friluftsmål i Kajanaland (340 000 euro) 35.10.52
- Budgetmotion BM 156/2020 rd Joonas Könttä cent Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra vägen för gång-, cykel- och mopedtrafik i Jyväskylä på sträckan Keskussairaalan tie—Alvar Aallon katu (200 000 euro) 31.10.31

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 157/2020 rd Joonas Könttä cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik längs Ukonniementie i Jyväskylä på sträckan Lohikoskentie—Tyypäläntie (300 000 euro) 31.10.31
- Budgetmotion BM 158/2020 rd Mia Laiho saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för en människohandelsenhet vid polisen (1 000 000 euro) 26.10.01
- Budgetmotion BM 159/2020 rd Mia Laiho saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att utvidga djurpolisverksamheten till hela landet (2 000 000 euro) 26.10.01
- Budgetmotion BM 160/2020 rd Mia Laiho saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att utvidga avgiftsfriheten enligt klientavgiftslagen till alla hälso- och sjukvårdstjänster för minderåriga (5 000 000 euro) 28.90.30
- Budgetmotion BM 161/2020 rd Mia Laiho saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra pendelparkeringarna längs Esbo stadsbana och västmetron (40 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 162/2020 rd Mia Laiho saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att utvidga bröstcancerscreeningen så att den omfattar kvinnor i åldern 70–74 år (4 350 000 euro) 33.70.50
- Budgetmotion BM 163/2020 rd Antero Laukkanen kd m.fl. Budgetmotion om minskade beräknade skatteinkomster på grund av sänkt moms på frukt- och grönsaksprodukter (- 50 000 000 euro) 11.04.01
- Budgetmotion BM 164/2020 rd Antero Laukkanen kd m.fl. Budgetmotion om minskat anslag för stöd för skolresor med anknytning till utvidgad läroplikt (- 4 600 000 euro) 29.70.59
- Budgetmotion BM 165/2020 rd Antero Laukkanen kd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för stöd till ungdomsverkstäder och uppsökande ungdomsarbete (5 000 000 euro) 29.91.51
- Budgetmotion BM 166/2020 rd Antero Laukkanen kd Budgetmotion om ökat anslag för ombyggnad av Oinasjärventie i Somero (800 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 167/2020 rd Antero Laukkanen kd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag till organisationer som delar ut mathjälp till mindre bemedlade (3 000 000 euro) 33.03.63
- Budgetmotion BM 168/2020 rd Rami Lehto saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att utveckla en internationell arena för vintersport (100 000 euro) 29.90.50
- Budgetmotion BM 169/2020 rd Rami Lehto saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att planera och inleda projektet gällande Kisapuisto stadion i Lahtis (500 000 euro) 29.90.50

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 170/2020 rd Rami Lehto saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik längs Sipurantie från Kaarlaakso till Savontie i Lahdis (800 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 171/2020 rd Rami Lehto saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för Hämeenlinnan seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry:s distrikt i Egentliga Tavastland (100 000 euro) 33.60.39
- Budgetmotion BM 172/2020 rd Rami Lehto saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för Omaishoitajat ja Läheiset ry:s distrikt i Päijänne-Tavastland (100 000 euro) 33.60.39
- Budgetmotion BM 173/2020 rd Rami Lehto saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag till Lahden ensi- ja turvakoti ry (50 000 euro) 33.60.52
- Budgetmotion BM 174/2020 rd Pia Lohikoski vänst Budgetmotion om ökat anslag för att trygga verksamheten vid Bruksmuseet i Strömfors och utveckla utställningsverksamheten (25 000 euro) 29.80.50
- Budgetmotion BM 175/2020 rd Pia Lohikoski vänst Budgetmotion om ökat anslag för projektet Uusi suomalainen tarina — taiteen elämyspolut Järvenpään, Tuusulan ja Keravan alueella sekä virtuaalinen museokeskus (En ny finländsk berättelse — äventyrsstigar för konst i Träskända, Tusby och Kervo samt en virtuell museicentral) (100 000 euro) 29.80.50
- Budgetmotion BM 176/2020 rd Pia Lohikoski vänst Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra säkerheten och användbarheten för gång- cykel- och mopedtrafiken på landsväg 140 Kaskelavägen och på vägavsnittet Kervo—Sibbo—Vanda (2 050 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 177/2020 rd Pia Lohikoski vänst Budgetmotion om ökat anslag för en strandväg vid Kervo å (200 000 euro) 35.10.63
- Budgetmotion BM 178/2020 rd Mikko Lundén saf Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra Museiverkets verksamhet (1 000 000 euro) 29.80.04
- Budgetmotion BM 179/2020 rd Mikko Lundén saf Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra Oinasjärventie i Somero (250 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 180/2020 rd Mikko Lundén saf Budgetmotion om ökat anslag för att bygga ett älgstängsel på sträckan Salo— Somero (1 500 000) 31.10.20
- Budgetmotion BM 181/2020 rd Mikko Lundén saf Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra flygplatsen i Oripää (500 000 euro) 31.10.31
- Budgetmotion BM 182/2020 rd Mikko Lundén saf Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra Forststyrelsens verksamhet (1 000 000 euro) 35.10.52

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 183/2020 rd Matias Marttinen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att planera en ombyggnad av riksväg 8 till fyrfilig väg på sträckan Björneborg—Raumo (2 500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 184/2020 rd Matias Marttinen saml Budgetmotion om ökat anslag för att inleda tågtrafiken i Raumo (1 700 000 euro) 31.20.55
- Budgetmotion BM 185/2020 rd Hanna-Leena Mattila cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att planera två omkörningsfiler på riksväg 8 i Revonlahti i Siikajoki (600 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 186/2020 rd Hanna-Leena Mattila cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra landsväg 8110 på sträckan Ruukki—Revonlahti (600 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 187/2020 rd Leena Meri saf Budgetmotion om ökat anslag till djurskyddsföreningar i Nyland (100 000 euro) 30.20.20
- Budgetmotion BM 188/2020 rd Leena Meri saf Budgetmotion om ökat anslag till Suomenhevosliitto ry (100 000 euro) 30.20.62
- Budgetmotion BM 189/2020 rd Leena Meri saf Budgetmotion om ökat anslag för en plan för infartsparkering i Hyvinge (200 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 190/2020 rd Leena Meri saf Budgetmotion om ökat anslag för att bygga om anslutningen från landsväg 130 söder om Ring V så att trafiken går i två riktningar (500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 191/2020 rd Leena Meri saf Budgetmotion om ökat anslag för att bygga om anslutningen mellan Ring V och Kalevankatu i Hyvinge till planskild anslutning (2 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 192/2020 rd Leena Meri saf Budgetmotion om ökat anslag för att bygga östra omfartsvägen i Hyvinge (17 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 193/2020 rd Leena Meri saf Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra boendeförhållandena för personer med hälsobesvär av inomhusmiljön (500 000 euro) 35.20
- Budgetmotion BM 194/2020 rd Sari Multala saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag till Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (5 000 000 euro) 35.10.52
- Budgetmotion BM 195/2020 rd Markus Mustajärvi vänst Budgetmotion om ökat anslag för att utveckla gränsgymnasieverksamheten i Salla kommun och grannkommunerna (120 000 euro) 29.20.21

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 196/2020 rd Kai Mykkänen saml Budgetmotion om sänkning av de beräknade skatteintäkterna till följd av att försämringen av hushållsavdraget återtas (-186 000 000 euro) 11.01.01
- Budgetmotion BM 197/2020 rd Kai Mykkänen saml Budgetmotion om slopad intäktskalkyl för farledsavgifter (-48 100 000 euro) 11.19.06
- Budgetmotion BM 198/2020 rd Kai Mykkänen saml Budgetmotion om ökat anslag för stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (60 000 000 euro) 32.20.40
- Budgetmotion BM 199/2020 rd Kai Mykkänen saml Budgetmotion om ökat anslag för terapigaranti inom mentalvårdstjänsterna (35 000 000 euro) 33.60.39
- Budgetmotion BM 200/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för Flygvapnets övningar på flygfältet i Kauhava 2021 (200 000 euro) 27.10.01
- Budgetmotion BM 201/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att aktivera företagssamarbetet med universitetscentret i Seinäjoki (80 000 euro) 29.40.50
- Budgetmotion BM 202/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga och rusta upp vandrings- och friluftsmål i Salamajärvi nationalpark (500 000 euro) 30.64.50
- Budgetmotion BM 203/2020 rd Juha Mäenpää saf Budgetmotion om ökat anslag för att avlägsna anslutningar och förbättra trafiksäkerheten vid riksväg 3 i Koskenkorva i Ilmajoki (6 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 204/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för en vägplan för landsväg 711 på sträckan Alajärvi—Ruona i Alajärvi och Kuortane (250 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 205/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att planera en planskild anslutning mellan riksväg 18 och Kyrööntie i Storkyro (300 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 206/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att planera planskilda anslutningar på riksväg 19 i Alahärmä (300 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 207/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga en underfart i Vetil centrum (300 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 208/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra landsväg 17479 i Ilmajoki (450 000 euro) 31.10.20

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 209/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att inleda planeringen av reparationer på stamväg 63 på sträckan Kaustby—Toholampi (500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 210/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att planera hamnvägen i Vasa (500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 211/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för planering av planskilda anslutningar vid riksväg 18 i Seinäjoki (Pohjankaari och Mäki-Hakolantie)(600 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 212/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för rakare sträckning av riksväg 18 på sträckan Myllymäki—Multia i Etseri (1 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 213/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att inleda planeringen av riksväg 18 på sträckan Ylistaro—Seinäjoki (1 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 214/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att trygga specialtransporter som den finländska exportindustrin behöver från Karleby hamn (1 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 215/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra korsningen mellan stamvägarna 63 och 68 i Evijärvi (1 100 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 216/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att planera och bygga en kombinerad gångbana och cykelbana längs landsväg 7000 på sträckan Koskenkorva—Ilmajoen maatalousoppilaitos (1 300 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 217/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att planera och bygga en kombinerad gångbana och cykelbana längs landsväg 17404 på sträckan stamväg 67—Kaivola i Ilmajoki (1 500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 218/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för fraktlogistikcentralens byggnads- och infrastrukturinvesteringar vid Seinäjoki flygplats (2 000 000 euro) 31.10.31
- Budgetmotion BM 219/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för reparation och förbättring av en lastningsplats för råvirke i Alavo (2 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 220/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för byggnad av och vägarangemang för Skarpängsvägen i Närpes (2 500 000 euro) 31.10.20

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 221/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga en underfart under järnvägen i Ratikylä i Laihela (4 550 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 222/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra landsväg 661 på sträckorna gränsen mot Storå — landsväg 663 och landsväg 664 — gränsen mot Kauhajoki (6 900 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 223/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra korsningen mellan riksväg 3 och riksväg 19 i Jalasjärvi (7 500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 224/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra den regionalt centrala landsväg 7520 på sträckan Korpijärvi—Kinnula (7 500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 225/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för arrangemang med dubbelspår som behövs för den finländska exportindustrin på sträckan Karleby—Yxpilä (10 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 226/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra stamväg 63 på sträckan Evijärvi—Kaustby (10 500 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 227/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra trafikarrangemangen vid Långbacka planskilda anslutning på Vasa motorväg (12 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 228/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra servicenivån på Karleby bangård för persontrafik (14 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 229/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att rusta upp Sydbottenbanan och förbättra dess konkurrenskraft (25 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 230/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag till andelslaget Viexpo (400 000 euro) 32.01.40
- Budgetmotion BM 231/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga Vetelin Energias nya miljövänliga fjärrvärmekraftverk (2 400 000 euro) 32.20.20
- Budgetmotion BM 232/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att planera storindustriområdet i Kronobyåsen (400 000 euro) 32.20.40
- Budgetmotion BM 233/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga en ekoterminalmiljö av ny typ för forskning och utbildning (4 000 000 euro) 32.20.40

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 234/2020 rd Juha Mäenpää saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att genomföra utvecklingsplanen för vandringsleden Björkö—Panike i Kvarkens världsarvsobjekt (600 000 euro) 35.10.63
- Budgetmotion BM 235/2020 rd Merja Mäkisalo-Ropponen sd Budgetmotion om ökat anslag till Rajaton taide ry (15 000 euro) 29.80.31
- Budgetmotion BM 236/2020 rd Merja Mäkisalo-Ropponen sd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag till kostnaderna för utbildnings- och tävlingsverksamhet inom festivalen Vaskiviikko i Lieksa (50 000 euro) 29.80.52
- Budgetmotion BM 237/2020 rd Merja Mäkisalo-Ropponen sd Budgetmotion om ökat anslag för att utveckla verksamheten inom stiftelsen Hoitotyön Tutkimussäätiö (212 000 euro) 33.03.04
- Budgetmotion BM 238/2020 rd Merja Mäkisalo-Ropponen sd Budgetmotion om ökat anslag för stöd till Handikappforums verksamhet (150 000 euro) 33.70.50
- Budgetmotion BM 239/2020 rd Veijo Niemi saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga om den tvåfiliga riksväg 9 mellan Tammerfors och Orivesi till fyrfilig väg på stäckan Alasjärvi—Käpykangas (69 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 240/2020 rd Petteri Orpo saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att omvandla fortön Öro till ett flaggskepp för hållbar skärgårdsturism (950 000 euro) 30.64.50
- Budgetmotion BM 241/2020 rd Raimo Piirainen sd Budgetmotion om ökat anslag för att reparera utloppet mellan Osmankajärvi och Kongasjoki (13 000 euro) 30.40.21
- Budgetmotion BM 242/2020 rd Raimo Piirainen sd Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra korsningen mellan riksväg 22 och Mustikkakankaantie vid Utajärvi (400 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 243/2020 rd Raimo Piirainen sd Budgetmotion om ökat anslag för att reparera landsväg 19033 (Vuoreslahdentie) i Kajana (600 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 244/2020 rd Raimo Piirainen sd Budgetmotion om ökat anslag för byggande av en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik och en underfart vid avtaget till Meteli i Paltamo vid riksväg 22 (900 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 245/2020 rd Raimo Piirainen sd Budgetmotion om ökat anslag för att bygga en cirkulationsplats i korsningen mellan regionalväg 899 och förbindelseväg 8991 i Vuokatti i Sotkamo (1 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 246/2020 rd Raimo Piirainen sd Budgetmotion om ökat anslag för att slutföra avloppsvattennätet i Kouta-Vuoreslahti i Kajana (130 000 euro) 35.10.61

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 247/2020 rd Arto Pirttilahti cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för planering av skyddet av vägen inom grundvattenområdet i Liedenpohja (60 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 248/2020 rd Arto Pirttilahti cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att utarbeta elektrifieringsplaner för bansträckorna Orivesi—Haapamäki—Seinäjoki och Haapamäki—Jyväskylä (300 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 249/2020 rd Lulu Ranne saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra stamväg 54 på sträckan Tammela—Hollola (1 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 250/2020 rd Mari Rantanen saf Budgetmotion om ökat anslag för post-traumatiska workshoppar inom räddningsbranschen (150 000 euro) 26.30.01
- Budgetmotion BM 251/2020 rd Minna Reijonen saf Budgetmotion om ökat anslag för utredning kring närproducerad mat inom statens och kommunernas måltidsservice (2 000 000 euro) 30.20.47
- Budgetmotion BM 252/2020 rd Minna Reijonen saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra en anslutning till riksväg 9 i Suonenjoki (1 900 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 253/2020 rd Minna Reijonen saf Budgetmotion om ökat anslag för basstrafikledshållning (120 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 254/2020 rd Minna Reijonen saf Budgetmotion om ökat anslag för att ordna mathjälp (2 000 000 euro) 33.03.63
- Budgetmotion BM 255/2020 rd Paula Risikko saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för utveckling av stationsområdet i Seinäjoki (25 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 256/2020 rd Paula Risikko saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för modeller för och inledning av rekreationstjänster för krigsvärnlösa (4 000 000 euro) 33.30.60
- Budgetmotion BM 257/2020 rd Jari Ronkainen saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för vattenförsörjning i Salpakangas (200 000 euro) 30.40.21
- Budgetmotion BM 258/2020 rd Jari Ronkainen saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik mellan landsväg 172 (Artjärventie) och Käkälä—Vehkaojantie i Orimattila (500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 259/2020 rd Jari Ronkainen saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att utveckla Hälvälä skjutbana och övningsområde (200 000 euro) 35.01.65
- Budgetmotion BM 260/2020 rd Jari Ronkainen saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att främja vårdprogrammet för Vesijärvi (200 000 euro) 35.10.61

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 261/2020 rd Päivi Räsänen kd m.fl. Budgetmotion om sänkning av de beräknade skatteintäkterna till följd av att hushållsavdraget stiger till samma nivå som 2019 (-95 000 000 euro) 11.01.01
- Budgetmotion BM 262/2020 rd Päivi Räsänen kd m.fl. Budgetmotion om att dra av det föreslagna anslaget för utvidgning av läroplikten från finansieringen av yrkesutbildning (-3 600 000 euro) 29.20.30
- Budgetmotion BM 263/2020 rd Päivi Räsänen kd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för terapigaranti inom mentalvårdstjänsterna (35 000 000 euro) 28.90.30
- Budgetmotion BM 264/2020 rd Päivi Räsänen kd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att sänka avgifterna för småbarnspedagogik (35 000 000 euro) 28.90.30
- Budgetmotion BM 265/2020 rd Päivi Räsänen kd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att höja läromaterialstillägget och öka användningen av det i studier på andra stadiet (10 000 000 euro) 29.70.55
- Budgetmotion BM 266/2020 rd Päivi Räsänen kd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för aktuella istandsättningsåtgärder i Aulanko naturskyddsområde i Tavastehus (350 000 euro) 30.64.50
- Budgetmotion BM 267/2020 rd Janne Sankelo saml Budgetmotion om ökat anslag för att planera en angöringsfil vid stamväg 67 och Komulantie i Östermark (50 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 268/2020 rd Janne Sankelo saml Budgetmotion om ökat anslag för att planera en ny vägsträckning mellan Alahärmä och Korteshjärvi (100 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 269/2020 rd Janne Sankelo saml Budgetmotion om ökat anslag för att planera korsningsområdet mellan riksväg 19 och stamväg 63 i Kauhava (300 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 270/2020 rd Janne Sankelo saml Budgetmotion om ökat anslag för ombyggnad och beläggning av Kaartusentie i Alajärvi (400 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 271/2020 rd Janne Sankelo saml Budgetmotion om ökat anslag för beläggning av regionalväg 725 på sträckan Vöörä centrum — gränsen till Kauhava (450 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 272/2020 rd Janne Sankelo saml Budgetmotion om ökat anslag för att belysa riksväg 19 på sträckan Luopajarvi—Rengonharju (600 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 273/2020 rd Janne Sankelo saml Budgetmotion om ökat anslag för ombyggnad av Kauhavan Kauppatie (700 000 euro) 31.10.20

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 274/2020 rd Janne Sankelo saml Budgetmotion om ökat anslag för ombyggnad av bygdeväg 7233 på sträckan Ylihärmä—Viemerö (750 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 275/2020 rd Janne Sankelo saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra stamväg 67 på sträckan Ilmola—Seinäjoki (8 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 276/2020 rd Janne Sankelo saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra det sekundära vägnätet i ansvarsområdet för NTM-centralen i Österbotten (9 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 277/2020 rd Janne Sankelo saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att påbörja en utredningsplan för dubbelspår på stambanan på sträckan Seinäjoki—Tammerfors (5 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 278/2020 rd Jussi Saramo vänst Budgetmotion om ökat anslag för att bygga bullerskydd i Vandadalen (2 500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 279/2020 rd Hanna Sarkkinen vänst Budgetmotion om ökat anslag för att främja friluftsliv och motion i naturen samt naturturism (400 000 euro) 35.10.63
- Budgetmotion BM 280/2020 rd Sari Sarkomaa saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag till forskningsstiftelsen Hoitotyön tutkimussäätiö Hotus (300 000 euro) 33.03.04
- Budgetmotion BM 281/2020 rd Sari Sarkomaa saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att etablera kvalitetsregister inom hälso- och sjukvården (3 000 000 euro) 33.03.04
- Budgetmotion BM 282/2020 rd Sari Sarkomaa saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning i socialarbete på universitetsnivå (10 000 000 euro) 33.60.32
- Budgetmotion BM 283/2020 rd Arto Satonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förnya Tammela stadion (1 500 000 euro) 29.90.50
- Budgetmotion BM 284/2020 rd Arto Satonen saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga vägbelysning på sträckan Nokia—Kärppälä (630 000) 31.10.20
- Budgetmotion BM 285/2020 rd Sami Savio saf Budgetmotion om ökat anslag till kostnader för att utveckla en företagsamhetsbetonad gymnasieundervisning jämte försöksprojekt (1 500 000 euro) 29.10.20
- Budgetmotion BM 286/2020 rd Sami Savio saf Budgetmotion om ökat anslag för specialundervisningen (3 000 000) 29.10.30
- Budgetmotion BM 287/2020 rd Sami Savio saf Budgetmotion om ökat anslag för att planera och inleda ombyggnaden av stamväg 65 på sträckan Kyrönlahti—Virdois (2 000 000 euro) 31.10.20

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 288/2020 rd Sami Savio saf Budgetmotion om ökat anslag för att planera och inleda byggandet av extra spår på sträckan Lielähti—Ylöjärvi och för att planera och bygga en hållplats i Ylöjärvi (15 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 289/2020 rd Mikko Savola cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att slutföra ombyggnaden av Kätjänjoentie 7071 i Alavo (200 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 290/2020 rd Mikko Savola cent m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att stärka turistnäringen genom pilotförsök i Södra Finland, Södra Österbotten och Birkaland (100 000 euro) 32.01.40
- Budgetmotion BM 291/2020 rd Matti Semi vänst m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra regionalväg 453 i Varkaus (2 200 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 292/2020 rd Jenna Simula saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att etablera verksamheten med coronahundar (5 900 000 euro) 33.60.38
- Budgetmotion BM 293/2020 rd Saara-Sofia Sirén saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag till Kvinnoorganisationernas Centralförbund, NYTKIS rf och Monika-Naiset liitto ry (650 000 euro) 29.10.51
- Budgetmotion BM 294/2020 rd Saara-Sofia Sirén saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för ett pilotprojekt gällande vass i Skärgårdshavet (1 000 000 euro) 35.10.52
- Budgetmotion BM 295/2020 rd Mirka Soinikoski gröna m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för extra arbeten på riksväg 2 på sträckan Helsingfors—Björneborg i Humppila (3 600 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 296/2020 rd Mirka Soinikoski gröna m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga en lastningsplats för råvirke i Janakkala (10 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 297/2020 rd Mari-Leena Talvitie saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att planera ett dubbelspår på sträckan Uleåborg—Ylivieska (30 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 298/2020 rd Sari Tanus kd m.fl. Budgetmotion om minskade intäkter från förvärvsinkomstskatt på grund av skattefrihet för stödet för närståendevård (- 65 000 000 euro) 11.01.01
- Budgetmotion BM 299/2020 rd Sari Tanus kd m.fl. Budgetmotion om minskade beräknade energiskatteintäkter till följd av att skärpningen av skatten på uppvärmningsbränslen återtas (- 105 000 000 euro) 11.08.07
- Budgetmotion BM 300/2020 rd Sari Tanus kd m.fl. Budgetmotion om att dra av det föreslagna anslaget för utvidgning av läroplikten från finansieringen av folkhögskolorna (- 1 800 000 euro) 29.10.31

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 301/2020 rd Sari Tanus kd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för stöd till småbarnsfamiljer (45 000 000 euro) 33.10.50
- Budgetmotion BM 302/2020 rd Sari Tanus kd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att återinföra celiakiersättningen (15 000 000 euro) 33.40.60
- Budgetmotion BM 303/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om höjd intäktskalkyl för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster till följd av kapitalskatteskyldigheten för stora stiftelser och föreningar (65 000 000 euro) 11.01.01
- Budgetmotion BM 304/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om sänkt intäktskalkyl för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster till följd av det höjda hushållsavdraget (-92 000 000 euro) 11.01.01
- Budgetmotion BM 305/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om lägre avkastning för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster till följd av det höjda arbetsinkomstavdraget (-150 000 000 euro) 11.01.01
- Budgetmotion BM 306/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskade inkomstposter för samfundsskatten (-150 000 000 euro) 11.01.02
- Budgetmotion BM 307/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskade inkomstposter för punktskatt till följd av att höjningarna av skatterna på drivmedel och uppvärmningsbränsle återtogs (-254 000 000 euro) 11.08.07
- Budgetmotion BM 308/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag till följd av den väganvändningsavgift som tas ut hos den tunga trafiken (5 000 000 euro) 11.19.05
- Budgetmotion BM 309/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskat anslag för anställning av statssekreterare och specialmedarbetare för ministrarna (-5 000 000 euro) 23.01.02
- Budgetmotion BM 310/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskat anslag för stöd till partiverksamhet (-10 000 000 euro) 23.20.50
- Budgetmotion BM 311/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskat anslag för egentligt utvecklingssamarbete (-500 000 000 euro) 24.30.66
- Budgetmotion BM 312/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskat anslag för det föreslagna bidraget till rättssäkerhet för asylsökande (-1 255 000 euro) 25.10.02
- Budgetmotion BM 313/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskat anslag för det föreslagna bidraget till rättssäkerhet för asylsökande (-4 360 000 euro) 25.10.03
- Budgetmotion BM 314/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskat anslag för rätts hjälp till asylsökande (-140 000 euro) 25.10.04

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 315/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskat anslag för rätts-hjälp till asylsökande (-130 000 euro) 25.10.50
- Budgetmotion BM 316/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för polisens omkostnader (20 000 000 euro) 26.10.01
- Budgetmotion BM 317/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för Gräns-bevakningsväsendets omkostnader (10 000 000 euro) 26.20.01
- Budgetmotion BM 318/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskat anslag för mot-tagning av flyktingar och asylsökande (-107 457 000 euro) 26.40.21
- Budgetmotion BM 319/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för Tullens omkostnader (5 000 000 euro) 28.10.02
- Budgetmotion BM 320/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskat anslag till kom-munandelar för utvidgad läroplikt (-5 900 000 euro) 28.90.30
- Budgetmotion BM 321/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för kompen-sation till kommunerna för skattebortfall till följd av det höjda pensionsinkomstsvdraget från kommunalskatten (44 000 000 euro) 28.90.35
- Budgetmotion BM 322/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för kompen-sation till kommunerna för skattebortfall till följd av det sänkta arbetsinkomstsvdraget (81 000 000 euro) 28.90.35
- Budgetmotion BM 323/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för fler spe-ciallärare och utökad smågruppsundervisning (22 000 000 euro) 29.10.20
- Budgetmotion BM 324/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om att dra av det föreslagna anslaget för utvidgning av läroplikten från finansieringen av läroanstalter för fritt bild-ningsarbete (- 1 800 000 euro) 29.10.31
- Budgetmotion BM 325/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om att dra av det föreslagna anslaget för utvidgning av läroplikten från finansieringen av yrkesutbildning (- 3 600 000 euro) 29.20.30
- Budgetmotion BM 326/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om att dra av det föreslagna anslaget för utvidgning av läroplikten från finansieringen av gymnasieutbildningen (-6 700 000 euro) 29.20.35
- Budgetmotion BM 327/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för utbetal-ning av läromaterialstillägg enligt lagen om studiestöd (1 900 000 euro) 29.70.55
- Budgetmotion BM 328/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskat anslag för stöd för skolresor (- 4 600 000 euro) 29.70.59

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 329/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om slopat stöd till politiska ungdomsorganisationer (- 5 000 000 euro) 29.91.50
- Budgetmotion BM 330/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för stöd till småbrukare (50 000 000 euro) 30.20.40
- Budgetmotion BM 331/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för Kemeraprogrammet (10 000 000 euro) 30.40.44
- Budgetmotion BM 332/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskat anslag på grund av att farledsavgiften för sjöfarten inte tas ut (- 48 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 333/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskat anslag till televisions- och radiofonden (- 124 152 000 euro) 31.20.60
- Budgetmotion BM 334/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för kompensation vid utsläppshandel (60 500 000 euro) 32.30.46
- Budgetmotion BM 335/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om slopat anslag för integrationsersättningar (- 171 160 000 euro) 32.50.30
- Budgetmotion BM 336/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag till organisationer som erbjuder mathjälp (2 000 000 euro) 33.03.66
- Budgetmotion BM 337/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för läkemedelsersättningar till diabetiker med små inkomster (2 000 000 euro) 33.30.60
- Budgetmotion BM 338/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för att avskaffa låginkomsttagarnas självrisk för läkemedelskostnader (11 000 000 euro) 33.30.60
- Budgetmotion BM 339/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för kostersättning till celiakipatienter (2 000 000 euro) 33.40.60
- Budgetmotion BM 340/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om slopat anslag för brådskande socialvård till personer som vistas olagligt i landet (- 2 000 000 euro) 33.60.37
- Budgetmotion BM 341/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för avbytar-service för lantbruksföretagare (10 000 000 euro) 33.80.40
- Budgetmotion BM 342/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om minskat anslag för naturvård (- 28 000 000 euro) 35.10.52
- Budgetmotion BM 343/2020 rd Ville Tavio saf Budgetmotion om ökat anslag för hjälp till personer som insjuknat på grund av inomhusluft (10 000 000 euro) 35.20

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 344/2020 rd Ano Turtiainen at Budgetmotion om ökat anslag till Suomen sisävesiammattikalastajien liitto (110 000 euro) 30.40.51
- Budgetmotion BM 345/2020 rd Ano Turtiainen at Budgetmotion om ökat anslag för reparation av grusvägar och vägar med beläggning utanför tätorterna (5 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 346/2020 rd Sinuhe Wallinheimo saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för vägplanering som möjliggör byggandet av riksväg 18 på sträckan Multia—Myllymäki i Etseri (1 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 347/2020 rd Sinuhe Wallinheimo saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra riksväg 4 på sträckan Aholaita—Lohikoski i Jyväskylä (85 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 348/2020 rd Heikki Vestman saml Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra vägar och korsningar mellan Söderkulla och Nickby i Sibbo (6 300 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 349/2020 rd Heikki Vestman saml Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra den planskilda anslutningen vid Sibboviken (8 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 350/2020 rd Heikki Vestman saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att bygga ett andra körfält på förbindelserampen vid Borgåleden/Lahtisleden (20 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 351/2020 rd Heikki Vestman saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för infartsparkering i Kervo (4 300 000 euro) 31.10.31
- Budgetmotion BM 352/2020 rd Heikki Vestman saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för forskning och produktutveckling inom SMR-teknik med låga koldioxidutsläpp (6 000 000 euro) 32.20.41
- Budgetmotion BM 353/2020 rd Jussi Wihonen saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra landsväg 15641 i Joensuu på sträckan Marjala—Noljakka (1 700 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 354/2020 rd Sofia Vikman saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra serviceförbindelserna och modernisera rastplatserna i Seitsemien nationalpark (110 000 euro) 35.10.52
- Budgetmotion BM 355/2020 rd Sofia Vikman saml m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra serviceförbindelserna och modernisera rastplatserna i Helvetinjärvi nationalpark (170 000 euro) 35.10.52
- Budgetmotion BM 356/2020 rd Ville Vähämäki saf Budgetmotion om ökat anslag till museer för Finlands självständighet (1 500 000 euro) 29.80.31

Betänkande FiUB 36/2020 rd
Bilaga: Budgetmotioner BM 1—370/2020 rd

- Budgetmotion BM 357/2020 rd Ville Vähämäki saf Budgetmotion om ökat anslag för stöd till 4H-klubbverksamhet (250 000 euro) 30.10.55
- Budgetmotion BM 358/2020 rd Ville Vähämäki saf Budgetmotion om ökat anslag för ett nationellt program för att återställa bestånden av vandringsfisk (3 000 000 euro) 30.40.31
- Budgetmotion BM 359/2020 rd Ville Vähämäki saf m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för bastrafikledshållning i Uleåborgs valkrets för att minska det eftersatta underhållet (6 500 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 360/2020 rd Ville Vähämäki saf Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra trafiksäkerheten i norra Österbotten (8 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 361/2020 rd Ville Vähämäki saf Budgetmotion om ökat anslag för att utveckla riksväg 22 Ule träsk landskapsväg (64 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 362/2020 rd Tuula Väättäinen sd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra en anslutning till regionalväg 563 i Peltosalmi i Idensalmi (1 000 000 euro) 31.10.20
- Budgetmotion BM 363/2020 rd Johannes Yrttiaho vänst Budgetmotion om att slopa anslaget för anskaffning av multirollflygplan (- 1 479 000 000 euro) 27.10.19
- Budgetmotion BM 364/2020 rd Johannes Yrttiaho vänst Budgetmotion om att slopa beställningsfullmakten för multirollflygplan (- 9 400 000 000 euro) 27.10.19
- Budgetmotion BM 365/2020 rd Johannes Yrttiaho vänst Budgetmotion om ökat anslag för att förbättra riksväg 8 på sträckan Åbo—Björneborg (40 000 000 euro) 31.10.77
- Budgetmotion BM 366/2020 rd Johannes Yrttiaho vänst Budgetmotion om ökat anslag för stöd till närradioverksamhet och kommunikativa tjänster (500 000 euro) 31.20
- Budgetmotion BM 367/2020 rd Peter Östman kd m.fl. Budgetmotion om sänkning av de beräknade skatteintäkterna till följd av att bränslebeskattningen sänks (-254 000 000 euro) 11.08.07
- Budgetmotion BM 368/2020 rd Peter Östman kd m.fl. Budgetmotion om minskat anslag för statsandelar till kommunerna med anknytning till utvidgad läroplikt (- 5 900 000 euro) 29.10.31
- Budgetmotion BM 369/2020 rd Peter Östman kd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för läroavtalsutbildning (10 000 000 euro) 29.20.30
- Budgetmotion BM 370/2020 rd Peter Östman kd m.fl. Budgetmotion om ökat anslag för att stödja företagens utvecklingsprojekt (50 000 000 euro) 32.30.42